THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY
3961100914

D40/2

หน้าว่าง

วันที่ 15 มิ.ย. 47
เลขทะเบียน 4842
เลขหมู่ DS570.3 ภ7พ6
2524
สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

พระราชกรณียกิจ

ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๒๓-กันยายน ๒๕๒๔

หน้าว่าง

หน้าว่าง

หน้าว่าง

คำนำ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชกรณียกิจที่ได้ทรงบำเพ็ญเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติ และประชาชนชาวไทยในด้านต่าง ๆ ในปีหนึ่ง ๆ เป็นอันมาก

พระราชกรณียกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทรงบำเพ็ญอยู่สม่ำเสมอ คือการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร เพื่อทอดพระเนตรความเป็นอยู่อย่างใกล้ชิด ในภูมิภาคต่าง ๆ ไม่ว่าในเมือง ชนบท ทั้งในป่าลึกและแม้บนยอดเขา ที่ใดมีราษฎรอาศัยอยู่แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ จะเสด็จพระราชดำเนินไปถึงที่นั่น และในการเสด็จพระราชดำเนินแต่ละครั้ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ประชาชน และสิ่งของเครื่องอุปกรณ์การเรียนแก่นักเรียน พระราชทานสัตว์พันธุ์ผสม หรือเมล็ดพืชเพื่อใช้ในการแพร่พันธุ์ อีกทั้งยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์หลวงไปทำการตรวจรักษาและจ่ายยารักษาโรคแก่ผู้ป่วยเจ็บโดยทั่วหน้า และทรงมีพระราชปฏิสันถารถึงความทุกข์สุขและปัญหาเดือดร้อนของราษฎร ที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนินโดยทั่วกัน

พระราชกรณียกิจต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นประวัติการณ์ของแผ่นดิน และมีผู้สนใจใคร่ทราบกันอยู่ทั่วไป เพื่อสนองความต้องการนั้น สำนักราชเลขาธิการจึงได้ประมวลพระราชกรณียกิจส่วนหนึ่งในรอบปีที่ล่วงแล้ว ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๒๓ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๒๔ พร้อมด้วยพระบรมฉายาลักษณ์ ซึ่งช่างภาพส่วนพระองค์ได้บันทึกไว้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้จัดพิมพ์ขึ้นในงานเฉลิมพระชนมพรรษาปีนี้ดังเช่นเคย

สำนักราชเลขาธิการ

วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๔

INTRODUCTION

During the course of each year, Their Majesties the King and Queen are engaged in numerous activities and functions of various kinds for the benefits of the Thai Nation and people.

Among these many-sided activities and functions, prime importance has always been given by Their Majesties to the visits which They have regularly paid to people in all parts of the country. These visits are intended to allow Their Majesties to become acquainted at first hand with the conditions and problems of the people in all corners of the Realm and there is thus absolutely no limit as to their coverage. Be it in the remotest of provinces, even deep in the forest or on a mountain-top, if there are people inhabiting the locality, then Their Majesties will manage to reach them. On all these visits, furthermore, Their Majesties always see to it that supplies of food and other necessities of life are available for distribution to needy people, the same with books and writing accessories for school-children, as well as breeding animals and seeds for further propagation. By Royal Command, teams of doctors and medical personnel also accompany Their Majesties to check on the health of the local population, diagnose and treat the sick including the dispensing of necessary medicine. The gist of each visit, however, is always the close questioning by Their Majesties of all the local people in attendance concerning their welfare and particular problems with a view to finding the best ways to improve their standard of living.

These activities and functions of Their Majesties constitute a State record and members of the public have always expressed a desire to know about them. In response to the public interest thus shown, the Office of His Majesty's Principal Private Secretary has prepared and edited part of Their Majesties' activities during the past year from October B.E. 2523 (1980) to September B.E. 2524 (1981), including illustrative photographs as recorded by Royal Household photographers, into the present volume. By Royal Permission, it has been printed for distribution on the occasion of the Anniversary of His Majesty's Birthday.

OFFICE OF HIS MAJESTY'S PRINCIPAL PRIVATE SECRETARY

December 5, B.E. 2524 (1981)

สารบัญ

พระราชกรณียกิจ เดือน ตุลาคม ๒๕๒๓ . . . . . ๑

พระราชกรณียกิจ เดือน พฤศจิกายน ๒๕๒๓ . . . . . ๒๔

พระราชกรณียกิจ เดือน ธันวาคม ๒๕๒๓ . . . . . ๔๘

พระราชกรณียกิจ เดือน มกราคม ๒๕๒๔ . . . . . ๗๒

พระราชกรณียกิจ เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ . . . . . ๙๒

พระราชกรณียกิจ เดือน มีนาคม ๒๕๒๔ . . . . . ๑๑๙

พระราชกรณียกิจ เดือน เมษายน ๒๕๒๔ . . . . . ๑๔๙

พระราชกรณียกิจ เดือน พฤษภาคม ๒๕๒๔ . . . . . ๑๗๑

พระราชกรณียกิจ เดือน มิถุนายน ๒๕๒๔ . . . . . ๑๙๑

พระราชกรณียกิจ เดือน กรกฎาคม ๒๕๒๔ . . . . . ๒๐๘

พระราชกรณียกิจ เดือน สิงหาคม ๒๕๒๔ . . . . . ๒๓๙

พระราชกรณียกิจ เดือน กันยายน ๒๕๒๔ . . . . . ๒๖๐

สรุปพระราชกรณียกิจ ๒๘๓

คำอธิบายประกอบสรุปพระราชกรณียกิจ ๒๘๕

การเสด็จพระราชดำเนินไปยังจังหวัดต่าง ๆ
ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๒๔ . . . . . ๒๘๗

หน้าว่าง

ตุลาคม

วันพุธที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรการแข่งขันเรือกอและเรือยาว ในแม่น้ำบางนรา และพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศ ณ บริเวณหน้าสโมสร จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรการประกวดผลไม้และนิทรรศการทางการเกษตร ณ ศาลาประชาคม จังหวัดนราธิวาส

วันพฤหัสบดีที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศและเส้นทางคมนาคม ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๖.๔๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณบ้านกุแบลาลอ ตำบลกะลุวอใต้ อำเภอเมืองนราธิวาส ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเกี่ยวกับการทำมาหาเลี้ยงชีพ และพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์บำรุงมัสยิดกุแบสาลอ จากนั้น เสด็จพระราช

ดำเนินไปยังบริเวณบ้านกุแบยาแห ตำบลกะลุวอใต้ ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตรบ่อเลี้ยงปลา ซึ่งราษฎรได้ขุดขึ้นโดยใช้งบประมาณตามโครงการสร้างงานในชนบท ทรงพระราชปฏิสันถารกับผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับทุกข์สุขของราษฎร และพระราชทานพระราชดำริกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน เกี่ยวกับการสำรวจพื้นที่เพื่อร่วมพิจารณาสำรวจแหล่งน้ำสำหรับการจัดสรรน้ำเพื่อใช้ในการเพาะปลูกได้ตลอดปี และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ดังเช่นที่ปฏิบัติ ณ บ้านกุแบสาลอ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๐ น.

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ ศาลาบุหลันทักษิณราชนิเวศน์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ศึกษาธิการ เขต ๒ จังหวัดยะลา นำคณะครูชั้นเด็กเล็กของชมรมครูเด็กเล็ก เขตการศึกษา ๒ ที่มีผลงานดีเด่น และทำการสอนมานานถึง ๑๒ ปี เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานโล่รางวัลและประกาศนียบัตร ฯ ในโอกาสนี้ คณะกรรมการ ฯ ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทด้วย

วันศุกร์ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำจากือจีตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านตายา ตำบลสามัคคี อำเภอรือเสาะ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จลงทรงเยี่ยมราษฎร และทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางมาล่วงหน้า เพื่อตั้งหน่วยตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎรที่เจ็บป่วย และรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ และ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อไปยังฝายทดน้ำจากือจีตามพระราชดำริ บ้านตาเปาะ ตำบลสามัคคี อำเภอรือเสาะ ซึ่งก่อสร้างโดยกรมชลประทาน ลักษณะฝายหินก่อ สูง ๑.๓๐ เมตร ยาว ๒๐ เมตร ปิดกั้นคลองจากือจี ที่บริเวณบ้านตาเปาะ มีอาคารบังคับน้ำปากคลองส่งน้ำฝั่งขวาพร้อมบานบังคับน้ำ เพื่อส่งน้ำตามคลองส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตหมู่บ้านตาเปาะ และบ้านตายา ตำบลสามัคคี อำเภอรือเสาะ รวมพื้นที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปฏิสันถารกับข้าราชการกรมชลประทานเกี่ยวกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำต่าง ๆ ในอำเภอรือเสาะ เพื่อจัดหาน้ำให้ราษฎรใช้อุปโภคบริโภค และเพื่อทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณฝายทดน้ำ ฯ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังบ้านตาเปาะ เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร ณ บริเวณมัสยิดนูรุลยีบาล ทอดพระเนตรบ่อน้ำบาดาล และลักษณะภูมิประเทศรอบหมู่บ้าน ซึ่งอยู่เชิงเขาบูโด ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปฏิสันถารเกี่ยวกับการทำมาหาเลี้ยงชีพของราษฎร พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อสมทบทุนก่อสร้างมัสยิดนูรุลยีบาล และพระราชทานพระราชดำริกับเจ้าหน้าที่อำเภอรือเสาะ และเจ้าหน้าที่กรมชลประทานเกี่ยวกับการสำรวจแหล่งน้ำตามหุบเขา

เพื่อจัดสรรนาสำหรับการเพาะปลูก ซึ่งจะนำมายังความเจริญของท้องถิ่น เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังที่ประทับของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ณ บ้านตาขา และทรงพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่อำเภอร่อเสาะ เกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อ และการส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวในท้องถิ่นซึ่งไม่สะดวกต่อการคมนาคม เพื่อราษฎรจะได้มีอาหารที่เป็นประโยชน์ตามครัวเรือนในหมู่บ้าน อีกทั้งเลี้ยงและปลูกเป็นผลพลอยได้ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๕ น.

เวลา ๑๙.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จแทนพระองค์ทอดพระเนตรการแสดงบัลเล่ต์ ของคณะ แซดเลอร์ส เวลล์ส รอยัล บัลเลท์ จัดถวายโดยเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย ณ โรงละครแห่งชาติ

วันเสาร์ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำร่อเปาะ ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๖.๑๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณฝายทดน้ำร่อเปาะตามพระราชดำริ บ้านแมะแซ ตำบลดุซงยอ อำเภอระแงะ ซึ่งก่อสร้างโดยกรมชลประทาน ลักษณะเป็นฝายหินก่อ สูง ๑.๓๐ เมตร ยาว ๑๒.๖๐ เมตร ปิดกั้นลำน้ำสาขาของคลองบองอ ที่บริเวณบ้านแมะแซมีอาคารบังคับน้ำปากคลองส่งน้ำฝั่งซ้าย เพื่อส่งน้ำตามคลองส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตหมู่บ้านแมะแซ บ้านแมะเมาะ และหมู่บ้านใกล้เคียง อำเภอระแงะ รวมพื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปฏิสันถารกับข้าราชการกรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่อำเภอระแงะ เกี่ยวกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำต่าง ๆ ในอำเภอระแงะ เพื่อจัดหาน้ำให้ราษฎรใช้อุปโภคบริโภค และเพื่อทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณฝายทดน้ำ ฯ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๔๐ น.

วันอาทิตย์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๓.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรกิจกรรมของผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า ณ สนามทุ่งบ่อทอง อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๓.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามทุ่งบ่อทอง แล้วเสด็จขึ้นประทับบนพลับพลาเพื่อทอดพระเนตรการสาธิตลักษณะหมู่บ้านป้องกันตนเองในยามที่ข้าศึกจู่โจม และการสาธิตการส่งกำลังทาง

อากาศ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังมัสยิดฮูรูปาเร๊ะ ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเกี่ยวกับการทำมาหาเลี้ยงชีพ และพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์บำรุงมัสยิดฮูรูปาเร๊ะ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรฐานปฏิบัติการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้ารวม ๖ ฐาน

เวลา ๑๖.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงพลับพลาที่ประทับ แล้วทอดพระเนตรการแสดงการฝึกข้ามลำน้ำ โดยใช้เลื่อนมรณะ ณ ที่นั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎรผู้ป่วยเจ็บที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และชมกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธีสวนสนามของผู้เข้ารับการฝึกอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลโท จวน วรรณรัตน์ แม่ทัพกองทัพภาคที่ ๔ กราบบังคมทูลรายงานการฝึกอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า และกราบบังคมทูลเบิกผู้แทนผู้เข้ารับการฝึกอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า เข้ารับพระราชทานธงของศูนย์ไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า ประโยชน์ของการฝึกอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ นอกจากจะทำให้บุคคลเข้มแข็งแล้ว ยังทำให้ทุกคนรู้จักผู้ที่มาจากท้องที่อื่น ๆ ซึ่งจะช่วยทำให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกันมากขึ้น ผลประโยชน์ก็คือความสงบสุขของแต่ละบุคคล แต่ละท้องที่ และชาติ เสร็จแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า สวนสนามผ่านที่ประทับ เมื่อเสร็จสิ้นแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๔๐ น.

วันพุธที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และเส้นทางคมนาคม ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร ในเขตพื้นที่อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๖.๐๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านบาโงแบกอ หมู่ที่ ๑ ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเกี่ยวกับการทำมาหาเลี้ยงชีพ และพระราชทานพระราชดำริกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทานเกี่ยวกับการสำรวจพื้นที่เพื่อร่วมพิจารณา สำรวจแหล่งน้ำสำหรับการจัดสรรน้ำเพื่อใช้ในการเพาะปลูกได้ตลอดปี จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังบ้านเตอะเวอะ หมู่ที่ ๓ ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปฏิสันถารกับข้าราชการกรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่อำเภอสุไหงโก-ลก เพื่อจัดหาน้ำให้ราษฎรใช้อุปโภคบริโภค และเพื่อทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ดังเช่นที่ปฏิบัติ ณ บ้านบาโงแบกอ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๓๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๒๐.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

เสด็จลง ณ พลับพลาหน้าทักษิณราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ในงานพระราชทานเลี้ยงแก่ข้าราชการทหาร ตำรวจ พลเรือน พ่อค้า และประชาชนใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระราชทานพระราชวโรกาสให้บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๒๐ น. คุณหญิงเลขา อภัยวงศ์ นายกกรรมการบริหารมูลนิธิส่งเสริมกิจการสโมสรเยาวชนดินแดง ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร นำคณะกรรมการบริหารของมูลนิธิส่งเสริมกิจการสโมสรเยาวชนดินแดง ฯ และผู้บริจาคเงินบำรุงมูลนิธิ ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานเหรียญที่ระลึก

เวลา ๑๖.๓๐ น. นายกสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า นำ ศาสตราจารย์บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า และกรรมการสภาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าผู้เกี่ยวข้อง เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายครุยปริญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

เวลา ๑๖.๓๕ น. คุณหญิงบุญเลื่อน เครือตราชู นายกสมาคมสตรีอาสาสมัครแห่งประเทศไทย ฯ นำคณะกรรมการ ผู้บริจาคเงินโดยเสด็จพระราชกุศล และผู้ชนะเลิศการแข่งขันโบว์ลิ่งการกุศล เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานถ้วยรางวัล พร้อมทั้งทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล

วันศุกร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศและเส้นทางคมนาคม ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๖.๓๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณสะพานคลองกูแบปือแต บ้านโคกศิลา ตำบลกะลุวอใต้ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปฏิสันถารกับผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับการทำมาหาเลี้ยงชีพของราษฎร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ผ่านหมู่บ้านสวนยาง และที่เพาะปลูกไปยังพรุที่ลุ่มซึ่งน้ำขังตลอดปี ณ ที่นั้น พระราชทานกระแสพระราชดำริกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้พิจารณาจัดระบบระบายน้ำ เพื่อราษฎรเข้าทำมาหาเลี้ยงชีพได้ตลอดปี และขณะที่ราษฎรยังไม่สามารถทำนาดำได้ให้ส่งเสริมการปลูกข้าวไร่ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้น สมควรแก่เวลา จึงทรงพระดำเนินกลับมายังที่ประทับของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๔๐ น.

เวลา ๑๐.๑๕ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปงานแสดงศิลปการจัดโต๊ะนานาชาติ เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จะมีพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา เพื่อหารายได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย สำหรับพระราชทานในงานสงเคราะห์คนพิการ ณ โรงแรมสยามอินเตอร์คอนติเนนตัล

วันเสาร์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๐๙.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปในงานราชวินิจร่วมใจ ปี ๒๓ ณ สโมสรทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๐.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรเส้นทางคมนาคมและทรงเยี่ยมสมาชิกนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ กิ่งอำเภอสุคิริน อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณบ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลภูเขาทอง ทรงพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่นิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ และเจ้าหน้าที่กิ่งอำเภอสุคิริน ถึงเส้นทางคมนาคมและการทำมาหาเลี้ยงชีพของสมาชิกนิคมสร้างตนเอง ฯ และพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินเพาะปลูกในลักษณะแบ่งแปลงเพาะปลูกให้มีแปลงรวมของหมู่บ้านควบคู่กันไปกับแปลงส่วนตัว เพื่อสมาชิกนิคมสร้างตนเอง ฯ จะได้รู้จักทำงานร่วมกันในลักษณะกลุ่มสหกรณ์ ซึ่งจะทำให้สามารถวางแผนปลูกพืชเศรษฐกิจได้ตามฤดูกาล อีกทั้งสามารถใช้รายได้จากการขายผลผลิตในแปลงส่วนรวม เป็นเงินสวัสดิการสำหรับหมู่บ้านหรือนำผลผลิตส่วนรวม เช่นข้าวสาร เข้าเก็บไว้ในธนาคารข้าว เพื่อสมาชิกนิคมสร้างตนเอง ฯ จักได้มีข้าวสารสำรองไว้บริโภคเมื่อจำเป็น เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมสมาชิกนิคมสร้างตนเอง ฯ ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาตลอดจนรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ แล้วเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบริเวณตลาดนัดโต๊ะโมะ ตำบลภูเขาทอง เพื่อเสวยพระกระยาหารกลางวัน ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำโต๊ะโมะตามพระราชดำริ ซึ่งกรมชลประทานได้ก่อสร้างในลักษณะฝายหินก่อ มีอาคารบังคับน้ำส่งน้ำให้บริเวณที่เพาะปลูก รวม ๘๐ ไร่เศษ และก่อสร้างแล้วเสร็จตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริ ให้กรมชลประทานพิจารณาการจัดทำนาสาธิต ในลักษณะขั้นบันไดตามเส้นขอบลายเขา เพื่อใช้น้ำให้เป็นประโยชน์สูงสุดต่อพื้นที่เพาะปลูก อีกทั้งนำก้อนหินซึ่งอยู่ในพื้นที่เพาะปลูกมารวบรวมจัดทำคันนาและร่องน้ำ เป็นตัวอย่างให้สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ฯ ได้เห็นว่าการปรับปรุงพื้นที่เพาะปลูก

โดยการเก็บก้อนหินเพื่อทำคันนาและร่องน้ำ การใช้หญ้าและใบไม้แห้งหมักเป็นปุ๋ย ตลอดจนการทดน้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูกโดยใช้วัสดุที่หาได้ในนิคมสร้างตนเอง ฯ เช่น ท่อน้ำทำด้วยไม้ไผ่ นั้นสามารถที่จะทำความเจริญให้ท้องถิ่นได้ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังศาลาที่ประทับของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ และรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไป และเสด็จลงทรงเยี่ยมสมาชิกนิคมสร้างตนเอง ฯ ณ บริเวณบ้านไอตีมง ตำบลมาโมง ณ ที่นั้น ได้มีผู้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสิ่งของและผลผลิตจากไร่นา ได้ทรงพระราชปฏิสันถารกับเขาเหล่านั้นโดยทั่วถึง แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๑.๒๕ น.

วันจันทร์ที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๒๓

ในตอนเย็นวันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เสด็จพระราชดำเนินกลับจากการแปรพระราชฐานเพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดภาคใต้ สู่กรุงเทพมหานคร

วันอังคารที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง และอนุปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศิลปากร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ภารกิจของผู้มีภูมิปัญญาระดับนี้ ต้องมีประกอบกันเป็นสองส่วน ได้แก่ การปฏิบัติงานส่วนหนึ่ง กับการค้นคว้าวิจัยอีกส่วนหนึ่ง ผู้ปฏิบัติกิจสองส่วนนี้สำเร็จครบถ้วนได้ จึงจะนับว่าสามารถจริงแท้ และบรรลุความสำเร็จในชีวิตตามความมุ่งหมาย การที่จะให้สมหมายในภาระดังกล่าวนั้น สำคัญอยู่ที่กำลังใจ คือจะต้องตั้งใจและฝึกใจให้ถูก และให้ตรงทางที่จะนำพาไปให้ถึงจุดหมาย มิให้หลงทาง หรือเกิดความย่อท้อเหนื่อยหน่ายเสียกลางคัน ประการแรก แต่ละคนจะต้องปลูกศรัทธาความเชื่อมั่น อันประกอบด้วยปัญญา ให้เกิดขึ้น ว่างานที่ทำนั้นมีสาระ มีคุณค่า และมีประโยชน์ ศรัทธานั้นจะได้เป็นเครื่องเร่งเร้าส่งเสริมให้ขะมักเขม้นกระทำงานโดยไม่ขาดตอน ประการที่สอง จะต้องฝึกและสร้างเสริมวินัยในตนเองให้มาก จนสามารถบังคับใจและตั้งใจได้เสมอ ที่จะงดเว้น ไม่ทำตามความชอบใจหรือสะดวกใจ อันเป็นเหตุสำคัญที่มักทำให้เสียคนและเสียงาน ประการที่สาม ต้องคอยระวังกวดขันหมั่นกำจัดและละวางนิสัยชั่ว เช่น ความเกียจคร้าน มักง่าย เห็นแก่ตัว ตลอดจนความขัดเคืองขุ่นมัวต่าง ๆ อยู่ทุกขณะ เพื่อมิให้สิ่งเหล่านั้นเหนี่ยวนำไปสู่ความเสื่อมทรามและความล่าช้าเสียหาย ประการที่สี่ จะต้องฝึกปัญญาความรอบรู้ และความฉลาดรอบคอบในเหตุในผล ในความผิดชอบชั่วดี ให้หนักแน่นทั่วขึ้น สำหรับที่จะนำมาใช้พิจารณาวินิจฉัยในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุเลิศ บัณฑิตมีความสามารถทางวิชาการอยู่พร้อมแล้ว ยิ่งได้อบรมความ

สามารถในจิตใจให้เข้มแข็งสมบูรณ์ด้วย เชื่อว่าจะเป็นผู้มีความสามารถแท้จริง และจะประสบความสมประสงค์ในสิ่งที่มุ่งหมายครบถ้วนทุกประการ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตร วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร และเข็มวิทยฐานะ แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยการทัพบก วิทยาลัยการทัพเรือ วิทยาลัยการทัพอากาศ โรงเรียนเสนาธิการทหาร โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รวมทั้งสถาบันการศึกษาชั้นสูงทางการทหารทุกสถาบัน มีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกันอยู่ที่การป้องกันรักษาความมั่นคงของชาติ ซึ่งเป็นภารกิจที่กว้างขวางและละเอียดลึกซึ้ง เกี่ยวพันถึงงานของบ้านเมืองทั่วทุกด้าน ทั้งมีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของหน่วยที่ปฏิบัติงานนี้ จึงจำเป็นต้องได้รับการศึกษาอบรมเพิ่มเติมเป็นพิเศษร่วมกัน ในสถาบันการรักษาความมั่นคงระดับสูงของชาติ เพื่อให้มีความฉลาดเฉลียวจัดและรอบรู้ ทั้งในวิชาการและกระบวนการที่จะปฏิบัติงานประสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ การอบรมพิเศษที่ได้รับมานั้น ควรจะช่วยให้แต่ละคนเรียนรู้อย่างเพียงพอ สำหรับที่จะนำไปใช้ศึกษาพิจารณาสถานการณ์ และคิดหาแนวทางปฏิบัติงานทั้งปวงได้โดยถูกต้องถ่องแท้ ประเด็นสำคัญจึงอยู่ที่ทุกคนจะต้องนำเอาความรู้ความสามารถของตัวเองไปใช้ให้บังเกิดผลขึ้นจริง ๆ ด้วยหลักการที่บริสุทธิ์แน่วแน่ และด้วยความร่วมมือกันโดยพร้อม งานโดยส่วนรวมของชาติก็จะดำเนินไปสู่เป้าหมายและผลสำเร็จที่มุ่งปรารถนาได้ นอกเหนือจากนี้ ทุกคนจะต้องไม่ลืมด้วยว่า การประพฤติปฏิบัติของแต่ละคน ทั้งในส่วนหน้าที่และส่วนตัวทุกขณะทุกประการนั้น มีความสำคัญยิ่งยวดแก่การรักษาความมั่นคงของชาติ ถ้าประมาทละเลยในเรื่องนี้อาจก่อให้เกิดความเสียหายและอันตรายอย่างร้ายแรงอย่างไร ก็เป็นได้ทุกอย่าง ทุกคนจึงจำเป็นต้องสำเหนียกตระหนักอยู่เสมอว่าการประพฤติปฏิบัติของตนนั้น อาจนำความมั่นคงหรือความพ่ายแพ้พินาศมาสู่ชาติบ้านเมืองได้ทั้งสองประการ

เวลา ๑๘.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาย เฮนรี่ เคิร์นส์ ประธานบริษัทเคิร์นส์อินเตอร์เนชั่นแนล แห่งสหรัฐอเมริกา และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๓.๑๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายกสภาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า อธิการบดี และกรรมการสภาสถาบัน ฯ ผู้เกี่ยวข้อง เฝ้าทูลละอองพระบาทเพื่อกราบบังคมทูลชี้แจงรายละเอียด และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายครุยปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

เวลา ๑๓.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานอนุปริญญาบัตร ประกาศนียบัตรและวุฒิบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาพยาบาลสาธารณสุข หลักสูตร

อนุปริญญาพยาบาลสาธารณสุข (เวชปฏิบัติ) หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลเวชปฏิบัติ และผู้เข้าศึกษาสมทบ จากคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๐–๒๕๒๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๑–๒๕๒๒ และปีการศึกษา ๒๕๒๒–๒๕๒๓ ณ หอประชุมใหญ่ของคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

วันศุกร์ที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๒.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ไปพระราชทานเครื่องหมายแสดงความสามารถในการบินของนักบินทหารบก ชั้นที่ ๓ และประกาศนียบัตรแก่ศิษย์การบินทหารบก จำนวน ๑๗ คน ณ ห้องประชุมกองบัญชาการศูนย์การบินทหารบก

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

– คุณหญิงวิระยา ชวกุล นำ นายทวี ประทีปสินธ์ ประธานโครงการส่งน้ำใจไปชายแดน และคณะกรรมการบริหารชมรมสื่อกลางอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

– นางสาวระพีพรรณ แซ่ตั้น ผู้แทนผู้จัดการบริษัทยูเนี่ยนการ์เมนท์ จำกัด พร้อมด้วยคณะเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเสื้อนักเรียนเด็กชาย จำนวน ๑,๐๐๐ ตัว เพื่อพระราชทานแก่บุตรของทหารและตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ตามชายแดน

ต่อจากนั้น เวลา ๑๕.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในงานแสดงศิลปกรรมในวโรกาสเฉลิมพระชนมายุ ๘๐ พรรษา สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งคณะกรรมการจัดงาน ฯ จัดให้มีขึ้น เพื่อหาทุนโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ณ โรงแรมโอ-เรียนเต็ล

เวลา ๑๘.๕๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานเปิดนิทรรศการเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งธนาคารศรีนครได้จัดให้มีขึ้น ณ ห้องนิทรรศการ ชั้นที่ ๑๑ ธนาคารศรีนคร สำนักงานใหญ่สวนมะลิ

วันเสาร์ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

รับพระราชทานปริญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ด้วย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า บัณฑิตทั้งหลายแต่ละคน เชื่อว่าต่างมีความมุ่งหวังและความกระตือรือร้น ที่จะพัฒนาบ้านเมืองของเราให้มีความเจริญสมบูรณ์ขึ้นทันตาเห็น ด้วยการนำเอาหลักวิชาเทคโนโลยีอันทันสมัยมาใช้ในงานต่าง ๆ ให้มากที่สุด และคงจะเตรียมตัวพร้อมแล้ว ที่จะเข้าช่วยร่วมมือกันทำงานให้แก่ชาติ การใช้เทคโนโลยีอันทันสมัยในงานต่าง ๆ นั้น ว่าโดยหลักการ ควรจะให้ผลมากในเรื่องประสิทธิภาพ การประหยัด และการทุ่นแรงงาน แต่อย่างไรก็ตาม ก็คงยังจะต้องคำนึงถึงสิ่งอื่น อันเป็นพื้นฐานและส่วนประกอบของงานที่ทำด้วย อย่างในประเทศของเรา ประชาชนทำมาหาเลี้ยงตัวด้วยการกสิกรรมและการลงแรงทำงานเป็นพื้น การใช้เทคโนโลยีอย่างใหญ่โตเต็มรูปหรือเต็มขนาดในงานอาชีพหลักของประเทศ ย่อมจะมีปัญหา เช่นอาจทำให้ต้องลงทุนมากมายสิ้นเปลืองเกินกว่าเหตุ หรืออาจก่อให้เกิดการว่างงานอย่างรุนแรงขึ้นเป็นต้น ผลที่เกิดก็จะพลาดเป้าหมายไปห่างไกล และกลับกลายเป็นผลเสีย ดังนั้น จึงต้องมีความระมัดระวังมากในการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงาน คือควรจะพยายามใช้ให้พอเหมาะพอดีแก่สภาวะของบ้านเมืองและการทำกินของราษฎร เพื่อให้เกิดประสิทธิผลด้วย เกิดความประหยัดอย่างแท้จริงด้วย จึงขอให้บัณฑิตพยายามใช้วิชาการและเทคโนโลยีด้วยความฉลาด รอบคอบทุกแง่ทุกประเด็น ประเทศชาติและประชาชาวไทยของเราจักได้มีความผาสุกสมบูรณ์ได้สมใจนึก

เวลา ๑๘.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายมานซูร์ อาห์เมด เอก อัครราชทูตปากีสถานประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการแสดงทางอากาศ และสวนสนาม ซึ่งสมาคมสตรีอาสาสมัครรักษาดินแดน ได้จัดให้มีขึ้น เป็นการเทิดพระเกียรติ แด่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่จะทรงมีพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา ณ สนามศุภชลาศัย กรีฑาสถานแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานให้แก่ ร้อยโท อังกูรรัตน์ ชาญปรีชา กับ นางสาวพนอ ศรีสอ้าน ร้อยโท นิพัทธ์ ทองเล็ก กับ ทันตแพทย์หญิง รัตนาวดี แก้วโกมุท ร้อยโท นพรัตน์ ยอดวิมล กับ นางสาวพรจันทรา เกษมสุวรรณ

เวลา ๐๕.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการระหว่างประเทศในภูมิภาค เรื่อง "การผลิตและการใช้ประโยชน์ของน้ำมันหอมระเหย" ซึ่งองค์

การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมสหประชาชาติ ได้มอบให้วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดให้มีขึ้น ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันอังคารที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเฉลิมพระชนมายุ ๘๐ พรรษา สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถวายผ้าไตรแด่สมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ รวม ๘๑ รูป พระสงฆ์ออกไปครองผ้าแล้วกลับเข้านั่งยังอาสนสงฆ์ พร้อมแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดเทียนพระมหามงคลเทียนเท่าพระองค์ และธูปเทียนบูชาพระพุทธรูป เทวรูปนพเคราะห์ แล้วทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์ ๘๑ รูปเจริญพระพุทธมนต์เฉลิมฉลองพระชนมพรรษาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จบแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เจ้าพนักงานกองศาสนูปถัมภ์ กรมการศาสนา นิมนต์สมเด็จพระราชาคณะขึ้นนั่งยังธรรมาสน์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการทรงธรรม สมเด็จพระราชาคณะถวายศีล และถวายพระธรรมเทศนากัณฑ์ ๑ จบแล้ว พระสงฆ์ถวายพระพร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนเครื่องบูชากัณฑ์เทศน์ และจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ที่เจริญพระพุทธมนต์ พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันพุธที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากสวนจิตรลดา ไปทอดพระเนตรการสร้างทำนบกั้นน้ำ เพื่อช่วยในการป้องกันและระบายน้ำในบริเวณน้ำท่วมเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ณ คลองแสนแสบ บ้านบางชัน เขตมีนบุรี จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณน้ำท่วม ณ ซอยอ่อนนุช ในการนี้ ได้มีพระราชดำรัสกับอธิบดีกรมชลประทานและผู้ว่าการกรุงเทพมหานคร ตลอดจนหัวหน้าเขตพระโขนง เกี่ยวกับการร่วมมือประสานงานในการวางโครงการในอนาคตเพื่อป้องกันน้ำจากภาคเหนือทะลักเข้าเขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนการพิจารณาหาวิธีระบายน้ำที่ขังอยู่ในบริเวณชานกรุงเทพมหานคร ซึ่งเริ่มเน่าเสีย ลงคลองสายต่าง ๆ ที่เชื่อมกับคลองสำโรง เพื่อระบายน้ำออกสู่ทะเลต่อไป สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๑๘.๕๕ น.

เวลา ๑๐.๒๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดการประชุม เรื่อง "การป้องกันและควบคุมโรคโลหิตจางเนื่องจากการขาดอาหาร" มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาควบคุมการขาดทางโภชนา

การ อันเป็นสาเหตุของโรคโลหิตจางในประชากรของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้ร่วมกันจัดขึ้น ณ โรงแรมเพรสซิเด้นท์

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมารและพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงวางพวงมาลา ณ พระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ลานพระราชวังดุสิต

เวลา ๑๘.๕๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะกรรมการชมรมเทนนิสอัยการ กรมอัยการ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดการแสดงนาฏศิลป์โชชิกุ ของประเทศญี่ปุ่น จำนวน ๑,๐๐๓,๗๖๒ บาท เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๓

วันศุกร์ที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลางพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายวิลเลี่ยม เฟรเดอริค มัคอิลคอม สมิท มีถิ่นพำนัก ณ กรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งเดนมาร์กประจำประเทศไทย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๑๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายราชโมฮันชิง โจมาดาร์ มีถิ่นพำนัก ณ กรุงนิวเดลี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายพระราชสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งมอริเชี่ยสประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออกพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะกรรมการก่อตั้งมูลนิธิโรงพยาบาลเด็ก คณะกรรมการหารายได้ ฯ และผู้บริจาคเงิน เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจำหน่ายบัตร ส.ค.ส. พระรูปพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เพื่อพระราชทานแก่มูลนิธิโรงพยาบาลเด็ก สำหรับเป็นทุนในการก่อตั้ง

เวลา ๑๓.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการสภากาชาดไทย ครั้งที่ ๑๘๗ ณ ตึกบริพัตร

เวลา ๑๕.๕๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระ

องค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานรางวัลวรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๒๓ สำหรับนักเขียนในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งบริษัทการบินไทย จำกัด และโรงแรมโอเรียนเต็ลได้ร่วมกันจัดให้มีขึ้น ณ โรงแรมโอเรียนเต็ล

เวลา ๑๘.๕๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีปิดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการระหว่างประเทศ ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ เรื่อง การผลิตและการใช้ประโยชน์ของน้ำมันหอมระเหย ณ ห้องกิตติ โรงแรมดุสิตธานี

วันเสาร์ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๒๐.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ สมเด็จพระราชาธิบดีและพระราชินีแห่งเนปาลเฝ้า ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินมาเยือนประเทศไทยในฐานะอาคันตุกะส่วนพระองค์

เวลา ๑๗.๔๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ฯ พณฯ พันเอก ถนัด คอมันตร์ รองนายกรัฐมนตรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถเอ๊กซ์เรย์ และรถผ่าตัดเคลื่อนที่ เพื่อใช้ในกิจการที่เกี่ยวกับสภากาชาดไทยและการสาธารณกุศลต่าง ๆ โดยมี นายคเลาส์ ออตโต คลิโนโมบิล และภริยาร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อสาธิตการใช้รถพยาบาล

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาสภากาชาดไทย ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย

วันอาทิตย์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากสวนจิตรลดา ไปทอดพระเนตรสภาพน้ำท่วมในพื้นที่ต่าง ๆ บริเวณกรุงเทพมหานคร และทางน้ำที่ไหลเข้าเขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนสภาพคลองสายต่าง ๆ ที่สามารถใช้เป็นทางระบายน้ำออกสู่ทะเล ร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน เพื่อทรงพิจารณาวางโครงการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมเป็นการเร่งด่วน และกำหนดแผนการช่วยเหลือในระยะยาวต่อไป เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงสวนจิตรลดา เมื่อเวลา ๑๕.๕๕ น.

วันจันทร์ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต

ไปพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ผู้สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ ๓๒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า คนที่อยู่รวมกันเป็นหมู่มาก แม้ได้ชื่อว่าเป็นอิสรชน ก็ใช้อิสรภาพ คือความเป็นใหญ่ของตนเต็มที่ไม่ได้ หากจำเป็นต้องจำกัดไว้ด้วยกฎข้อบังคับและวินัยอันเหมาะสม เพื่อให้แต่ละคนมีอิสรภาพสม่ำเสมอกัน ทั้งมิให้ล่วงละเมิดกันและกัน กฎที่บังคับใช้แก่ทุกคนได้ ก็มีอยู่อย่างเดียว คือกฎหมาย ซึ่งท่านทั้งหลายได้ศึกษามาแล้วโดยตรงพร้อมเสร็จ ทั้งตัวบทและวิธีใช้ และกฎหมายนั้น โดยหลักการจะต้องบัญญัติขึ้นใช้เป็นอย่างเดียวกันและเสมอกันหมดสำหรับคนทั้งประเทศ จึงเป็นธรรมดาที่จะบังคับใช้ให้ได้ผลบริบูรณ์ครบถ้วนทุกกรณีไม่ได้ คงต้องมีส่วนบกพร่องเกิดขึ้นมากบ้างน้อยบ้าง ตามเหตุการณ์และตัวบุคคลผู้นำกฎหมายมาใช้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ใช้กฎหมายจะต้องสำนึกตระหนักในความรับผิดชอบของตนเองอยู่ตลอดเวลา ในอันที่จะใช้กฎหมายเพื่อธำรงรักษาและผดุงความยุติธรรมถูกต้องเพียงอย่างเดียว มิใช่เพื่อผลประโยชน์อย่างอื่น ๆ ในขณะนี้ทุกคนต้องทำใจให้หนักแน่นเที่ยงตรงปราศจากอคติ ให้กล้าแข็ง ที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม ให้สุขุมรอบคอบประกอบด้วยสติปัญญา ที่จะตรวจตราและพินิจพิจารณาหาทางที่จะใช้ตัวบทกฎหมายให้ได้ผลตรงตามจุดประสงค์ คือให้เกิดความถูกต้องเที่ยงตรงโดยบริสุทธิ์ยุติธรรม ไม่ยอมปล่อยให้มีผู้อาศัยข้อบกพร่องทางกฎหมาย เอารัดเอาเปรียบผู้อื่นในทางไม่เป็นธรรมได้ ทั้งต้องดำรงตนให้เป็นที่พึ่งของสุจริตชนด้วยเสมอ นักกฎหมายจึงจะสามารถรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายและความผาสุกสงบของบ้านเมืองไว้ได้

วันอังคารที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะกรรมการบริหารมูลนิธิครูอาวุโส ในพระบรมราชูปถัมภ์ และคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา นำ ครูอาวุโส ประจำปี ๒๕๒๒ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติและเงินช่วยเหลือของมูลนิธิ ฯ

ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๔๐ น. นายสิปปนนท์ เกตุทัต นำ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานทุนเล่าเรียนหลวง พร้อมด้วยอธิการบดีผู้รักษาการในตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนา และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

เวลา ๑๗.๐๕ น. คณะกรรมการของมูลนิธิ "ฉะเชิงเทราเพื่อการพัฒนา" นำ ผู้บริจาคที่ดินและเงินเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ก่อนจะดำเนินการตามโครงการจัดหมู่บ้านตัวอย่างที่บ้านห้วยน้ำใส อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

เวลา ๑๗.๔๐ น. คณะกรรมการของบริษัทอินเตอร์แนชั่นเนิลเอนจีเนียริง จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถแทร็คเตอร์ เพื่อทรงใช้ในงานพัฒนาชาวนา

เวลา ๑๘.๒๐ น. ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ นำ พันโท สุวรรณ วาทยานนท์และครอบครัว เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิ "อานันทมหิดล" และเพื่อตั้งเป็นทุน "ตระกูลวาทยานนท์" เก็บดอกผลบำรุงคนไข้อนาถาโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และรับพระราชทานน้ำพระสุหร่ายในโอกาสที่มีอายุครบ ๗๕ ปี

เวลา ๐๙.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายครุยปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะเยาวชนโครงการเรือเอเชี่ยอาคเนย์ ประจำปี ๒๕๒๓ เฝ้าทูลละอองพระบาท ต่อจากนั้น

เวลา ๑๑.๒๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายฌอง แปร์แรง อุปทูตฝรั่งเศส เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายหนังสือ

วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานปริญญารัฐศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ด้วย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่เปิดสอนสรรพวิทยาการ ที่นิยมศึกษาค้นคว้ากันทั่วโลก และที่วิญญูชนไม่ว่าชาติภาษาใด จากถิ่นฐานใด มีสิทธิ์สมัครเข้ามาอาศัยเล่าเรียนร่วมกันได้ มีเป้าหมายที่จะฝึกอบรมผู้เข้ามาอาศัยศึกษานั้น ให้ได้เรียนรู้อย่างเหมาะสมเพียงพอ ทั้งวิทยาการ ประสบการณ์ และคุณธรรมของการอยู่ร่วมกัน สำหรับนำไปปฏิบัติบริหารกิจการทั้งปวงโดยมีประสิทธิภาพและประสานสอดคล้อง ให้เกิดความเจริญมั่นคงและความผาสุกสงบแก่คนในชาติและในโลก มหาวิทยาลัยจึงเปรียบได้เสมือนโลกที่ย่อส่วนลง ให้บุคคลทั่วไปที่มีความสามารถทางสมองเข้ามาท่องเที่ยวศึกษาได้โดยสะดวก แล้วนำความรู้ความชำนาญไปสร้างสรรค์จรรโลงบ้านเมือง ตลอดจนความดีงามทั้งปวง ให้ถาวรวัฒนาสืบเนื่องไป

บัณฑิตได้เข้ามาอยู่มาเรียนในมหาวิทยาลัยจนครบหลักสูตร ควรจะเรียนรู้แจ้งชัดแล้ว ถึงจุดหมายหน้าที่ และความรับผิดชอบของตนเองในอนาคต ขอให้แต่ละคนตั้งใจพยายามประพฤติปฏิบัติให้สมควร

แก่ภูมิปัญญาและการศึกษาที่ได้รับอบรมมา จะทำสิ่งใดการใด ควรจะได้คำนึงถึงประโยชน์ส่วนใหญ่ที่ยั่งยืนเป็นสำคัญ และยึดถือความปรองดองเป็นปึกแผ่นของบ้านเมืองของมนุษยชาติเป็นหลัก ใช้สติ คือ ความระลึกรู้ ควบคุมประคองความคิดอ่านให้เที่ยงตรงยุติธรรม ใช้ปัญญา ความฉลาดรอบคอบในเหตุและผล เป็นเครื่องวินิจฉัยตัดสินในทุกเรื่องทุกกรณี ไม่ให้มืดคติเข้าครอบงำ เชื่อว่าจะสามารถพาตัวให้บรรลุความสำเร็จและความเจริญมั่นคงในชีวิตดังมุ่งหวังได้เป็นแน่นอน

เวลา ๑๘.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

– คุณหญิงวิระยา ชวกุล กรรมการมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะนายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ ๕๘ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– นายสรรพสิทธิ์ นัยสวัสดิ์ และคณะ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– คณะข้าราชการและพ่อค้าจังหวัดสมุทรสาคร เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลบำรุงสภากาชาดไทย

– นายมั่นศักดิ์ แดนไทยธรรม ในนามของบริษัท อาห์เมด กาสซิม อัล-อามูดิ คอนแทรกติ้ง นครเจดาห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดงานในวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๓ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดสุทัศนเทพวรารามและวัดปทุมคงคาราม

เวลา ๑๘.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสุเทพ ศริลักษณ์ เอกอัครราชทูตประจำสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาก่อนเดินทางไปรับตำแหน่งหน้าที่

วันศุกร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม และวัดอนงคาราม

เวลา ๑๗.๓๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังนี้

– นางกาญจนา ณ ระนอง ประธานกรรมการจัดงานหาทุนสำหรับมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษในพระบรมราชินูปถัมภ์ นำ คณะกรรมการจัดงาน ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดงานหาทุนสำหรับมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในจังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๒๓ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์

– คณะกรรมการสมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดรายการพิเศษทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๗ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๒๓ จำนวน ๒๕๐,๑๖๐ บาท เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๔ รอบ

เวลา ๑๒.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชวโรกาสให้ พันโท ทอม ฮอลล์ และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาท ณ ห้องทรงงานกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ

วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓ พระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศการแข่งขันเรือกอและ เรือยาว ในแม่น้ำบางนรา ณ พลับพลาบริเวณหน้าสโมสร จังหวัดนราธิวาส

1 October 1980. Awarding a prize to the winner of the Ko Lae Boat Race in Bang Nara River, Muang Narathiwat District, Narathiwat Province.

วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓ ทอดพระเนตรการสาธิตวิธีกรีดยางพาราในการเสด็จพระราชดำเนินไปในงานประกวดผลไม้และนิทรรศการทางการเกษตร ณ ศาลาประชาคม จังหวัดนราธิวาส

1 October 1980. Their Royal Highnesses Princess Maha Charkri Sirindhorn and Princess Chulabhorn observing a demonstration of rubber tapping during a visit to the Fruits and Agricultural Fair at the Community Centre, Muang Narathiwat District, Narathiwat Province.

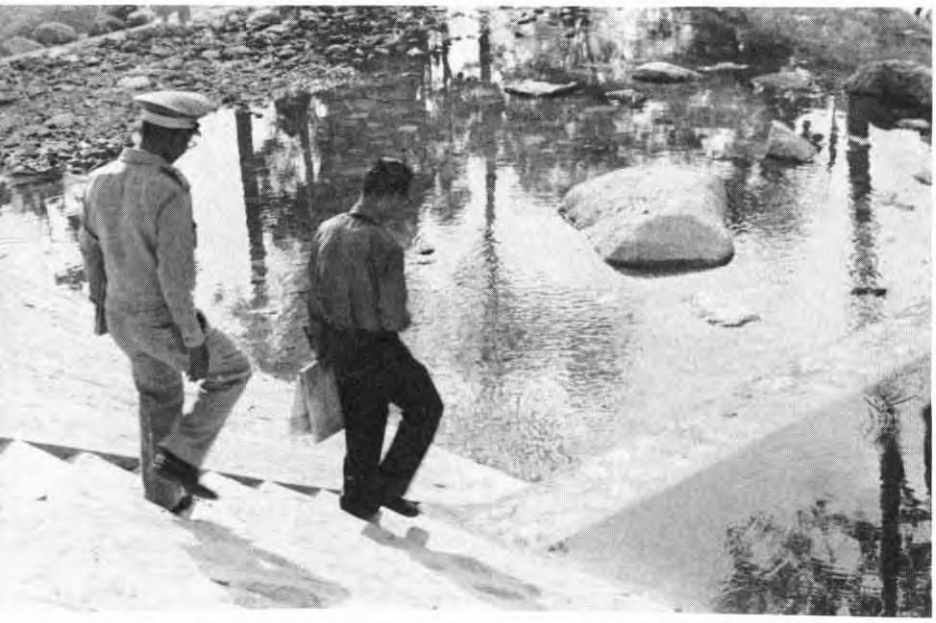

วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๒๓ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำจากือจิตามพระราชดำริ ซึ่งก่อสร้างโดยกรมชลประทาน ตลอดจนทอดพระเนตรบ่อน้ำบาดาลของหมู่บ้าน และทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรบ้านตาเปาะ ตำบลสามัคคี อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

3 October 1980. Inspecting Cha Ku Chi Weir, constructed by the Royal Irrigation Department at His Majesty's instigation, observing a village artesian well and conversing with the local populace during a visit to Ta Po Village, Ruso District, Narathiwat Province.

วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๒๓ ทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของคณะแพทย์พระราชทานที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้โดยเสด็จพระราชดำเนินเพื่อรักษาพยาบาลราษฎรผู้เจ็บป่วย ณ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

4 October 1980. Inspecting a Royal Medical Unit doctor examining and distributing medeicines to patients at Rangae District, Narathiwat Province.

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๓ พระราชทานธงของศูนย์ไทยอาสาป้องกันชาติขั้นก้าวหน้าแก่ผู้แทนศูนย์ฯ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมของผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า ณ สนามทุ่งบ่อทอง อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

5 October 1980. Presenting Progressive Village Defence Volunteers Centre Colours to representatives of the Centre during a visit to inspect the activities of The Village Defence Velunteers at Thung Bo Thong Field, Rangae District, Narathiwat Province.

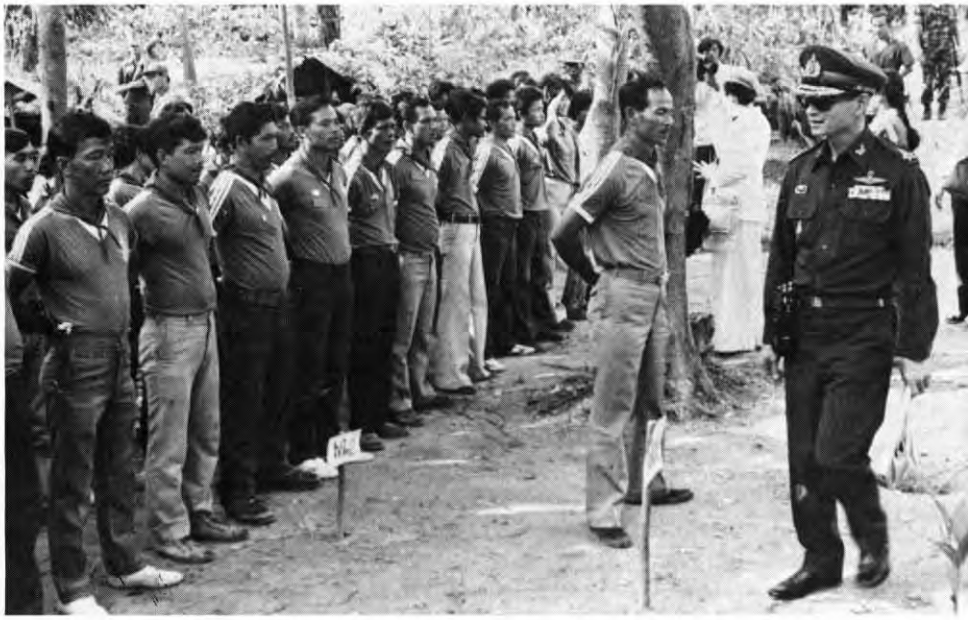

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY
3961100914

วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๒๓ พระราชทานพระราชดำริกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่อำเภอสุไหงโก-ลก เกี่ยวกับการสำรวจพื้นที่หาแหล่งน้ำสำหรับการจัดสรรน้ำเพื่อใช้ในการเพาะปลูกได้ตลอดปี ในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร ณ บ้านบาโงแบกอ ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส

8 October 1980. His Majesty the King discussing with the Royal Irrigation Department officials and the officials of Sungai Kolok District concerning the exploring of water resources during a visit to Bango Baeku Village, Sungai Kolok District, Narathiwat Province.

วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๓ ทรงพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่นิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ และเจ้าหน้าที่กิ่งอำเภอสุคิริน เกี่ยวกับเส้นทางคมนาคมและการทำมาหาเลี้ยงชีพของสมาชิกนิคมสร้างตนเองฯ กิ่งอำเภอสุคิริน อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส

12 October 1980. Conversing with officials of the Southern Self-Help Land Development Settlement and officials of Sukhirin Sub-District concerning the development problems of the community at Sukhirin Sub-District, Narathiwat Province.

สมบัติห้องสมุดประชาชน

วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๒๓ ทอดพระเนตรการสร้างทำนบกั้นน้ำ เพื่อช่วยในการป้องกันและระบายน้ำในบริเวณน้ำท่วมเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ณ คลองแสนแสบ บ้านบางชัน เขตมีนบุรี และทอดพระเนตรบริเวณน้ำท่วม ณ ซอยอ่อนนุช ได้มีพระราชดำรัสกับอธิบดีกรมชลประทาน ผู้ว่าการกรุงเทพมหานคร และหัวหน้าเขตพระโขนง เกี่ยวกับการร่วมมือประสานงานในการวางโครงการในอนาคตเพื่อป้องกันน้ำจากภาคเหนือทะลักเข้าเขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนพิจารณาหาวิธีระบายน้ำที่ขังอยู่ที่บริเวณชานกรุงเทพมหานคร ซึ่งเริ่มเน่าเสีย ลงคลองสายต่าง ๆ ที่เชื่อมกับคลองสำโรงเพื่อระบายน้ำออกสู่ทะเลต่อไป

22 October 1980. His Majesty, in the company of the Governor General of the Bangkok Metropolitan Administration, Chief of Phrakanong District and Director General of the Royal Irrigation Department, inspecting flooded areas in Bangkok caused by monsoon. His Majesty also gave them advices on solutions to flood and water pollution problems.

วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๓ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางพวงมาลา ณ พระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ลานพระราชวังดุสิต ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน วันปิยมหาราช ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

23 October 1980. Attending the Wreath-Laying Ceremony at the Royal Plaza and presiding over the Religious Rites in commemoration of the Passing Away Anniversary of His Majesty King Rama V at the Amarindra Vinichaya Hall in the Grand Palace.

วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๓ พระราชทานพระราชวโรกาสให้นายคเลาส์ ออตโต คลิโนโมบิล และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายการสาธิตการใช้รถเอ็กซ์เรย์ และรถผ่าตัดเคลื่อนที่ ซึ่ง ฯพณฯ พันเอก ถนัด คอมันตร์ รองนายกรัฐมนตรี น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย เพื่อใช้ในกิจการที่เกี่ยวกับสภากาชาดไทย และการสาธารณกุศลต่าง ๆ ณ บริเวณหน้าพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

25 October 1980. Granting an audience to Mr. Klaus Otto, Sale Manager of Clinomobil Hospitalwerk GMBH Company, and his wife, who demonstrated to Her Majesty the Queen and Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn the use of the Clinomobil-Mobile Laboratory X-Ray Units which was presented to Her Majesty the Queen by His Excellency Colonel Thanat Khoman, Deputy Prime Minister, for Red Cross and public use at Chitralada Villa.

พฤศจิกายน

วันเสาร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลอากาศโท ไสว ช่วงสุวนิช ประธานกรรมการหล่อพระฝ่ายคฤหัสถ์ นำพระรัศมีพระพุทธรูป ซึ่งทรงเททองหล่อไว้ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เพื่อทรงปิดทองและรับพระราชทานของที่ระลึกของวัดญาณสังวราราม การนี้ คุณหญิงละมูน มีนะนันท์ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินทุนเพิ่มเติมสร้างอุโบสถวัดญาณสังวราราม ด้วย ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ในโอกาสนี้ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเททองหล่อพระกริ่งพระพุทธยอดฟ้าและเสมาพระรูปพระพุทธยอดฟ้า เป็นปฐมฤกษ์ ณ บริเวณมณฑลพิธีพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ด้วย

เวลา ๑๖.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ตระกูล กิติสิน ป.ช., ป.ม. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายกัลย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ เชิญผ้าพระกฐินส่วนพระองค์ ไปทอด ณ วัดสันติการาม ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

เวลา ๑๙.๒๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จาก

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงของคณะนาฏศิลป์บังกลาเทศ รอบปฐมทัศน์ ณ โรงละครแห่งชาติ

วันอาทิตย์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าราชวรดิษฐ์ เพื่อประทับเรือยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดอรุณราชวราราม เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยเรือยนต์พระที่นั่ง จากวัดอรุณราชวราราม ไปถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดคฤหบดี ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ผู้โดยเสด็จพระราชกุศลเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานวัตถุมงคลที่ระลึก ด้วย

เวลา ๑๓.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐินต้น ณ วัดสระแก้ว อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

วันจันทร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ และวัดวชิรธรรมสาธิต

เวลา ๑๖.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ ร้อยตรีสุภโชค จุลละบุษปะ ซึ่งเสียชีวิตเนื่องจากการซุ่มยิงของขบวนการโจรก่อการร้าย ที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ณ วัดโสมนัสวรวิหาร

เวลา ๑๗.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

– ท่านผู้หญิงพงา ธรรมศักดิ์ นำ คณะภริยาองคมนตรี เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดงานออกร้านของสมเด็จองค์สภานายิกาสภากาชาดไทย ในงานกาชาดประจำปี ๒๕๒๓ เพื่อสมทบทุนสภากาชาดไทย

– นายแพทย์วราทิตย์ วัตถากุล และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินในนามของพนักงานไทยในประเทศซาอุดีอาระเบีย เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

– นายมนัสพาสน์ ชูโต อดีตเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา เฝ้าทูลละอองพระบาท

เวลา ๑๒.๐๕ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรม

โอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการจัดงานเลี้ยงอาหาร เพื่อหารายได้สมทบทุนสำหรับพัฒนาเด็กเล็กชายแดน ณ ห้องพาโนรามา โรงแรมไฮแอทรามา ถนนสีลม

วันอังคารที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงประกอบพิธี ประดับยศและพระราชทานสัญญาบัตรยศแก่นายทหารชั้นนายพล

เวลา ๑๔.๕๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดเทพศิรินทราวาส และวัดมหรรณพาราม

เวลา ๑๕.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกา ผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในงานบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่ จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ซึ่งสภากาชาดไทยจัดให้มีขึ้น ณ ตึกบริพัตร สำนักงานกลาง สภากาชาดไทย

วันพุธที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๔๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีเททองหล่อพระรูปสมเด็จพระสุริโยทัย ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

เวลา ๑๗.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีประกาศเกียรติคุณ "คนไทยตัวอย่าง" ประจำปี ๒๕๒๓ ซึ่งมูลนิธิธารน้ำใจ ได้จัดให้มีขึ้น ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

เวลา ๑๔.๕๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดมกุฎกษัตริยาราม และวัดเวฬุราชิน

วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ในการทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดสกลนคร และจังหวัดใกล้เคียง

เวลา ๑๓.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปทรงบรรยายวิชาหน้าที่และการดำเนินงานของนายทหารยุทธการ ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการสภากาชาดไทย เป็นผู้แทนพระองค์ ไปมอบเหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้นที่ ๓ ประจำปี ๒๕๒๓ ณ ตึก ศักรินทรภักดี สภากาชาดไทย

วันศุกร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังวัดดอยธรรมเจดีย์ ตำบลตองโขบ อำเภอเมืองสกลนคร เพื่อทรงนมัสการพระอาจารย์แบน ธนากโร ในการนี้ทรงถวายปัจจัย ยารักษาโรค และผ้าห่มแก่พระภิกษุ และมีพระราชดำรัสกับพระอาจารย์แบน ธนากโร เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๓๐ น.

วันเสาร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงนมัสการพระอาจารย์แบน ธนากโร ณ วัดดอยธรรมเจดีย์ ตำบลตองโขบ กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ อำเภอเมืองสกลนคร และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม บำเพ็ญพระราชกุศล ๗ วัน พระราชทานศพ นายปิยะ มาลากุล ณ อยุธยา ณ ศาลาภาณุรังษี วัดเทพศิรินทราวาส

วันอาทิตย์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังวัดบ้านนางอย ตำบลเต่างอย กิ่งอำเภอเต่างอย อำเภอเมืองสกลนคร เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณวัด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนินตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริแก่ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนรุ่นไทยอาสาป้องกันชาติ บ้านนางอย ความว่า ควรส่งเสริมให้ลูกบ้านเลี้ยงไก่พันธุ์ผสม ทุกคนจะได้มีไข่ไก่บริโภคเป็นอาหารเสริมที่มีประโยชน์ โดยจะพระราชทานพันธุ์ไก่มาให้ นอกจากนั้น ควรส่งเสริมเรื่องการปลูกผักสำหรับบริโภคและ

อาจจำหน่ายเป็นรายได้พิเศษ โดยคัดเลือกพันธุ์ผักชนิดที่สามารถนำไปตากหรืออบเป็นผักเค็มได้ ในกรณีที่ผักสดล้นตลาดและราคาตก จะได้เก็บไว้รอจำหน่ายในโอกาสต่อไปได้ ทั้งนี้จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เจ้าหน้าที่เกษตรเดินทางมาสาธิตกรรมวิธีการดองเค็มและการอบผัก ตลอดจนนำเตาอบผักมาติดตั้งให้ในหมู่บ้าน เสร็จแล้วเสด็จขึ้นศาลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายปัจจัย ยารักษาโรคและผ้าห่มแก่พระสุวิท กิตฺติโก รองเจ้าอาวาส ตลอดจนมีพระราชดำรัสกับรองเจ้าอาวาส เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๕ น.

เวลา ๑๐.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน แก่ นายสมพงษ์ โคตรศรีเมือง กับ นางสาวพรพิมล คุ้มอินทร์ นายอดุลย์ อกินันทร์ กับ นางสาวสุภัควดี สุนทรจัมปกะ ร้อยโท บัญญัติ ดำรงค์เผ่า กับ เรือโทหญิง พูนทรัพย์ สังข์ทอง นายบัณฑิต รชตะนันทร์ กับ นางสาวกุสุมาลย์ ขันธ์นะภา

วันจันทร์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการกุดบาก และอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสำนักวิปัสสนากรรมฐาน วัดโพธิสมพร บ้านโพนงาม ตำบลนาม่อง อำเภอกุดบาก ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณวัด ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายยารักษาโรคและผ้าห่มแก่พระภิกษุ ตลอดจนมีพระราชดำรัสกับพระอาจารย์แสวง เจ้าอาวาส แล้วทรงพระดำเนินทอดพระเนตรบ่อปุ๋ยหมัก บ่อก๊าซชีวภาพ และธนาคารข้าว ซึ่งเป็นโครงการของวัดสำหรับให้การบริการแก่ราษฎรในหมู่บ้าน เสร็จแล้ว ทรงปลูกต้นมะม่วงไว้เป็นที่ระลึก ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยผึ้ง และโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยสวนป่าน ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างสนองพระราชดำริ เพื่อจัดหาน้ำให้ราษฎรทำการเพาะปลูกและอุปโภคบริโภคได้ตลอดปี ในเขตพื้นที่บ้านหนองผือ บ้านผักคำภู และหมู่บ้านใกล้เคียงเป็นเนื้อที่ประมาณ ๒,๘๐๐ ไร่ จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปล่อยปลายี่สกเทศ ปลาตะเพียนขาว ปลานิลและปลาไน จำนวนรวม ๕๐,๐๐๐ ตัว ซึ่งสถานีประมงหนองหานน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายลงในอ่างเก็บน้ำทั้งสองแห่ง ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสกับผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร ความว่า เมื่อได้ใช้งบประมาณก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำไปแล้ว ทางจังหวัดต้องวางแผนเปิดที่ทำกินให้แก่ราษฎรในเขตพื้นที่รับน้ำของโครงการ ฯ ให้สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินให้คุ้มกับที่ลงทุนไป ทั้งนี้จะต้องพิจารณาความเหมาะสมร่วมกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้และฝ่ายเกษตรอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนั้น เจ้าหน้าที่จังหวัดจะต้องชี้แจงให้ราษฎรเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการอ่างเก็บน้ำ กล่าวคือการปลูกพืชในฤดูกาลนั้น ราษฎรจะต้องพึ่งฝนเป็นหลัก ต่อเมื่อเกิดกรณีฝนทิ้งช่วงจึงจะส่งน้ำไปสนับสนุนไม่ให้เกิดความเสียหาย ทั้งนี้หากปีใดไม่มีปัญหาการขาดแคลนในช่วงฤดูกาลเพาะปลูก ก็จะสามารถสำรองน้ำไว้สำหรับส่งไปสนับสนุนการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจต่างๆตลอดจนการปลูกข้าวครั้งที่สองหรือครั้งที่สามนอกฤดูกาลได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรม

ราชกุมารี ไปทรงสมทบกับ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ณ บ้านโพนงาม หลังจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินจากวัดโพธิสมพร ไปทรงเยี่ยมราษฎรตลอดจนทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน ณ วัดโพนธรรม บ้านอูนดง ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม และเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังอ่างเก็บน้ำห้วยสวนป่าน

ครั้นทรงรวมขบวนรถยนต์พระที่นั่งแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๐ น.

อนึ่ง ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านโพนงาม บ้านหนองผือ และบ้านอูนดง ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาให้แก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันอังคารที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๒๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านผักคำภู ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๐๕ น.

เวลา ๑๐.๒๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปในงานวันราชวัลลภ ประจำปี ๒๕๒๓ ณ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงวางพวงมาลาเนื่องในวันที่ระลึกทหารอาสาสงครามโลก ครั้งที่ ๑ ณ อนุสาวรีย์ทหารอาสา ท้องสนามหลวง กรุงเทพมหานคร

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันพุธที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๐.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการกองพันทหารราบเฉพาะกิจที่ ๑๓๕ และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงฐานปฏิบัติการกองพันทหารราบเฉพาะกิจที่ ๑๓๕ บ้านน้ำทรงน้อย

ตำบลน้ำโสม อำเภอน้ำโสม ทรงวางพวงมาลา ณ ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญและยารักษาโรคแก่ผู้แทนกองพันทหารราบเฉพาะกิจที่ ๑๓๕ ผู้แทนตำรวจตระเวนชายแดน และผู้แทนเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง จากนั้น ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรรอบบริเวณฐานปฏิบัติการ แล้วเสด็จเข้าห้องยุทธการ ผู้บังคับบัญชากองพันทหารราบเฉพาะกิจที่ ๑๓๕ กราบบังคมทูลบรรยายสรุปสถานการณ์ทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เสร็จแล้ว ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไปยังบริเวณหน้าสถานีตำรวจภูธร อำเภอน้ำโสม บ้านนางัว ตำบลน้ำโสม อำเภอน้ำโสม ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ณ บริเวณนั้น ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ซึ่งเป็นการประสานงานกับหน่วยแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีของสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี ซึ่งได้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราวเพื่อตรวจรักษาคนไข้ ณ บริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอน้ำโสม เสร็จแล้ว ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าอากาศยานอุดรธานี ในโอกาสนี้ ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ตลอดจนข้าราชการพลเรือนตำรวจและทหาร แล้วประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดสกลนคร ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๔๕ น.

เวลา ๑๖.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ ห้องทรงงานกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ นาย ซี.บี. ฮามาล อุปทูตเนปาลประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาท กราบถวายบังคมลาเนื่องจากพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๗.๑๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปทรงเปิดงาน "มอเตอร์ โชว์" ณ บริเวณสวนอัมพร

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๓๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังบ้านหนองม่วง ตำบลส่องดาว อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ณ บริเวณศาลาประชาคม ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังวัดอภัยดำรงธรรม ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร เพื่อคารวะศพพระอุดมสังวรวิสุทธิเถร (วัน อุตฺตโม) ในโอกาสนี้ ทรงถวายปัจจัย ยารักษาโรคและผ้าห่มแก่พระภิกษุ ตลอดจนมีพระราชดำรัสกับพระภิกษุ เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณวัด เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๑.๐๕ น.

อนึ่ง ในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร ณ บ้านหนองม่วง และวัดอภัยดำรงธรรม ได้ทรง

พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการสภากาชาดไทย เป็นผู้แทนพระองค์ ไปมอบเหรียญกาชาดสมนาคุณชั้นที่ ๓ ประจำปี ๒๕๒๓ ณ ตึกศักรินทรภักดี สภากาชาดไทย

วันศุกร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังอ่างเก็บน้ำห้วยหีบตามพระราชดำริ บ้านนาสีนวล และหนองตะลุง บ้านห้วยหีบ ตำบลตองโขบ กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ อำเภอเมืองสกลนคร เพื่อทอดพระเนตรภูมิประเทศและแหล่งน้ำร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน สำหรับพิจารณาวางโครงการสร้างอ่างเก็บน้ำแห่งใหม่ในระดับพื้นที่สูงขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งน้ำไปสนับสนุนพื้นที่เพาะปลูกของราษฎร ตลอดจนพื้นที่บริเวณป่าเสื่อมโทรม ในเขตบ้านนาสีนวล บ้านห้วยหีบ บ้านห้วยยาง บ้านโพนค้อ และหมู่บ้านใกล้เคียง ซึ่งสามารถพัฒนาให้เป็นพื้นที่เพาะปลูกสำหรับจัดสรรให้ราษฎรเข้าทำกินได้อีกส่วนหนึ่ง ในโอกาสนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรบ้านนาสีนวล และบ้านโคก ตลอดจนทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ด้วย สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๔๐ น.

เวลา ๑๙.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จแทนพระองค์ไปทอดพระเนตรละครการกุศล เรื่อง "ตามพรลิงค์" ณ โรงละครแห่งชาติ

วันเสาร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๒.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังวัดถ้ำกลองเพล ตำบลหนองบัวลำภู อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี เพื่อทรงนมัสการหลวงปู่ขาว อนาลโย ในการนี้ ทรงถวายบัจจัย ยารักษาโรค และผ้าห่มแก่พระภิกษุ และพระราชดำรัสกับหลวงปู่ขาว เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่บริเวณหน้ากุฏิ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๑.๑๕ น.

อนึ่ง ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดถ้ำกลองเพล ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราวเพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันอาทิตย์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงเป็นประธานและพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดผลิตผลการเกษตร ณ พลับพลาพิธีสนามมิ่งเมือง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วันจันทร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเวียนไพร และทรงเยี่ยมราษฎรบ้านลาดกระเชอ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเวียนไพร ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร ได้ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรบริเวณหัวงาน ซึ่งกรมชลประทานกำลังดำเนินการสนองพระราชดำริในการกำหนดแนวสำหรับสร้างเขื่อนดินปิดกั้นห้วยเวียนไพร ตลอดจนแนววางท่อส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำไปยังคูส่งน้ำดาดคอนกรีต ซึ่งจะส่งน้ำต่อไปยังบ่อจ่ายน้ำตามจุดต่าง ๆ อีกทอดหนึ่ง เมื่อโครงการแล้วเสร็จ จะสามารถส่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกและการอุปโภคบริโภค สำหรับพื้นที่รับน้ำในเขตบ้านลาดกระเชอ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๑,๕๐๐ ไร่ได้ตลอดทั้งปี ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านลาดกระเชอ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินไปยังห้วยลาดกระเชอ เพื่อทอดพระเนตรบริเวณที่กำหนดไว้เป็นบ่อจ่ายน้ำ สำหรับพักน้ำและส่งน้ำต่อไปยังพื้นที่เพาะปลูก โดยราษฎรจะขุดคูจากบ่อจ่ายน้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูกเอง สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๔๕ น.

เวลา ๑๕.๑๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในพระเศียรพระพุทธรูป ณ วัดมหาสมณกิจภาวนา ตำบลวังยาง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ในการนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณวัด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๒๐ น.

วันอังคารที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังบ้านหนองแข้ ตำบลตองโขบ กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ อำเภอ

เมืองสกลนคร เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ความว่า ราษฎรได้กราบบังคมทูลว่า พื้นที่บริเวณบ้านหนองแข้ ในฤดูฝนน้ำมักจะท่วมพื้นที่ทำกิน แต่ในฤดูแล้งกลับขาดแคลนน้ำสำหรับการเพาะปลูก จึงต้องพิจารณาจัดหาน้ำจากโครงการชลประทานน้ำพุงสนับสนุนพื้นที่เพาะปลูกในเขตบ้านหนองแข้ บ้านตองโขบ บ้านโพนทอง และหมู่บ้านใกล้เคียง นอกจากนั้นยังต้องพิจารณาขุดลอกลำน้ำธรรมชาติในบริเวณดังกล่าว เพื่อให้สามารถทำหน้าที่เป็นคลองระบายน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทอดพระเนตรหนองแข้ เพื่อทรงพิจารณาหาทางพัฒนาให้เป็นแหล่งน้ำที่มีน้ำบริบูรณ์ตลอดปี ราษฎรจะได้สามารถทำการเพาะปลูกบริเวณรอบขอบหนองแข้ได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะที่ขาดแคลนน้ำ เสร็จแล้ว ทรงพระดำเนินไปยังวัดหนองแข้ ซึ่ง ณ ที่นั้น สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ประทับบนศาลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นศาลา ทรงถวายปัจจัย ยารักษาโรค และผ้าห่มแก่พระภิกษุ ตลอดจนมีพระราชดำรัสกับพระภิกษุ เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านตองโขบ ตำบลตองโขบ กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ อำเภอเมืองสกลนคร เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๒๕ น.

เวลา ๑๖.๕๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปพระราชทานเพลิงศพ หม่อมเจ้าสืบศุขสวัสดิ์ ศุขสวัสดิ์ ป.ช., ป.ม., ท.จ. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

วันพุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านโนนอุดม ตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดรัตนมงคลโนนอุดม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายปัจจัย ยารักษาโรค และผ้าห่มแก่พระภิกษุ ตลอดจนมีพระราชดำรัสกับเจ้าอาวาส ในโอกาสนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินจัดตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปยังบริเวณห้วยวังถ้ำ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่บ้านโนนอุดม เพื่อทอดพระเนตรทำนบกั้นน้ำเดิมของราษฎรซึ่งชำรุดเสียหาย และพิจารณาวางโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยวังถ้ำสำหรับการชลประทานในเขตพื้นที่บ้านโนนอุดมและหมู่บ้านใกล้เคียง ในการนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังวัดรัตนมงคล

โนนอุดม เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๔๕ น.

เวลา ๑๔.๑๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินพระที่นั่ง จากกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง ไปทรงวางพวงมาลาของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานศพ พันเอก อิทธิ สิมารักษ์ ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกเชียงราย ซึ่งเสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันประเทศชาติ ณ วัดพุทธสถาน อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดสกลนคร นครพนม และกาฬสินธุ์ ณ สนามหน้าศาลากลางจังหวัดสกลนคร ในการนี้ พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า วัตถุประสงค์ของกิจการลูกเสือชาวบ้าน คือการฝึกให้รู้จักอยู่ร่วมกันโดยสามัคคีทั้งในหมู่คณะและกับบุคคลภายนอก ผู้ใดมีทุกข์ก็จะช่วยกันขจัดปัดเป่าให้หมดสิ้นไปตามที่ได้ปฏิญาณไว้ สำหรับวิทยากรซึ่งเป็นผู้ประสาทความรู้แก่ลูกเสือชาวบ้าน ล้วนเป็นบุคคลต่างถิ่นต่างอาชีพกัน เพราะฉะนั้นการที่ภารกิจต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปอย่างราบรื่นไม่ติดขัด ก็แสดงว่าทุกคนต่างปฏิบัติหน้าที่ตามที่ตนถนัด โดยไม่เกี่ยงงอน ไม่อิจฉาริษยา เปรียบได้กับร่างกายมนุษย์ หากอวัยวะทุกชิ้นต่างก็ทำงานตามที่ถนัดอย่างเต็มที่ สม่ำเสมอ ร่างกายและจิตใจก็จะสมบูรณ์ แข็งแรง และแจ่มใส จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนกิจการลูกเสือชาวบ้าน ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากบริเวณหน้าพลับพลาพิธี สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๒๕ น.

ในวันเดียวกันนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน อำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

เวลา ๑๐.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปยังสนามบินกองบัญชาการกองทัพอากาศดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่งไปยังสนามบินจังหวัดภูเก็ต เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึง นายมานิตย์ วัลยะเพ็ชร ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเฝ้าทูลละอองพระบาท ต่อจากนั้น พลโท จวน วรรณรัตน์ แม่ทัพภาค กองทัพภาคที่ ๔ กราบบังคมทูลรายงาน และขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปทรงตรวจแถวทหารกองเกียรติยศ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังจังหวัดพังงา

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง นายสืบ รอดประเสริฐ ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา เฝ้าทูลละอองพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนิน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเฝ้าทูลละอองพระบาท ต่อจากนั้น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดพังงา รวม ๓๔ รุ่น

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราโชวาท ความว่า การที่กิจการลูกเสือชาวบ้านในทุกส่วนทุกภาคของประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้า ได้รับความนิยมสนับสนุนจากประชาชนอย่างมากดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้น ก็เพราะทุกคนที่เข้ามาร่วมในกิจการต่างมีความศรัทธาเชื่อมั่นว่ากิจการนี้มีคุณมีประโยชน์จริง ในอันที่จะสร้างสรรค์ให้บุคคลมีความรู้ความสามารถ มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี รู้จักประกอบความดีเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และที่สำคัญที่สุดก็คือจะทำให้บังเกิดความมั่นคงแก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ เพราะหลักการของลูกเสือชาวบ้านตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสามัคคี และการบำเพ็ญประโยชน์แก่ผู้อื่นและส่วนรวม หากทุกคนจะได้ประพฤติปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด มีความรักความปรารถนาดีต่อกัน มีการสงเคราะห์เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ที่ใดมีปัญหาหรือความเดือดร้อน ผู้ที่มีโอกาสดีกว่าและอยู่ในฐานะที่พอจะช่วยเหลือได้ ก็เข้าไปช่วยเหลือกัน ก็จะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน สามารถที่จะร่วมมือกันบำเพ็ญประโยชน์ให้บังเกิดผลดีแก่หมู่คณะและส่วนรวม อันจะนำไปสู่ความสามัคคีและความเจริญมั่นคงของชาติบ้านเมืองในที่สุด

ต่อจากนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา กราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนเพื่อใช้ในกิจการของลูกเสือชาวบ้าน เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้าน และราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน ณ บริเวณนั้น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เมื่อเวลา ๑๗.๔๕ น.

วันศุกร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๓.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดศรีบุญเรือง บ้านดอกนอ และวัดเขรมณี บ้านอินทร์แปลง ตำบลคูสะคาม อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายปัจจัย ยารักษาโรค และผ้าห่ม แก่พระภิกษุ ตลอดจนทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริแก่เจ้าหน้าที่กรมชลประทานให้พิจารณาจัดหาน้ำจากห้วยซวง ห้วยคำ และห้วยในบริเวณใกล้เคียงเพื่อสนับสนุนพื้นที่เพาะปลูกและการอุปโภคบริโภค ในเขตพื้นที่บ้านดอกนอ บ้านอินทร์แปลง บ้านคูสะคาม และหมู่บ้านใกล้เคียง เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังบ้านกุดเรือคำ ตำบลคูสะคาม อำเภอวานรนิวาส เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๒.๒๐ น.

เวลา ๑๕.๕๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ

สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแทนพระองค์ แก่ เรือโทหญิง ปียนารถ สงวนสินธ์ กับ เรือเอก วีระพันธ์ งอกงาม นายรุจ สังกรธนกิจ กับ นางสาวปาริชาติ คำนวณ นายปรัชญา เวสารัชช์ กับ นางสาวเขมา เย็นฤดี นางสาวต้องใจ พลางกรู กับ นายวราวุธ เลขะวณิช ร้อยโท นารท กลกิจ กับ นางสาวพรรณทิพย์ กรุงแก้ว และร้อยตำรวจโท นกุล กลกิจ กับ นางสาวสุภาพรรณ เพียงกุศล

ในโอกาสนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา เสด็จออกด้วย

เวลา ๑๗.๐๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ผู้บัญชาการทหารอากาศ นำ คณะผู้แทนบริษัทนิซอน อินดิสทรีส แบร์ฮาร์ด แห่งประเทศมาเลเซีย เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายร่มชูชีพ สแตรโก เคลาด์ จำนวน ๑ ชุด และกองทัพอากาศขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เครื่องหมายนักเหิรเวลากิตติมศักดิ์ พร้อมด้วยประกาศนียบัตร ในโอกาสนี้ด้วย

วันเสาร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงวางศิลาฤกษ์มงคลเจดีย์พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ณ วัดป่าอุดมสมพร ตำบลพรรณา อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนก่อสร้างพิพิธภัณฑ์พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร เสร็จแล้ว ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากภายในบริเวณวัด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษา ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๐ น.

วันอาทิตย์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านต้อนใหม่ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรบ้านต้อนใหม่ ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านต้อนใหม่ ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ได้ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรบริเวณโครงการ ฯ ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการสนองพระราชดำริ โดยพิจารณาวางโครงการและก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ เสร็จเรียบร้อยแล้ว นอกจากนั้นยังมีแผนงานจะสร้างท่อส่งน้ำเพื่อส่งน้ำไปยังบ่อจ่ายน้ำ และอ่างบริวารต่าง ๆ รวม ๑๗ แห่ง เมื่อโครงการ ฯ เสร็จสมบูรณ์แล้ว จะสามารถส่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกและการอุปโภคบริโภค สำหรับราษฎรในเขตพื้นที่บ้านต้อนใหม่และบ้านสะพานสาม เป็นเนื้อที่ประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่ ได้ตลอดทั้งปี ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราช

วโรกาสให้ นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และนายโกวิท ธำรงธัญลักษณ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพันธุ์ลูกกุ้งก้ามกรามจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัว และ ๕๐,๐๐๐ ตัว ตามลำดับ สำหรับปล่อยขยายพันธุ์ตามอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ต่อจากนั้น ทรงปล่อยกุ้งก้ามกราม จำนวน ๒๐,๐๐๐ ตัว ตลอดจนพันธุ์ปลาซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสถานีประมงจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ปลาตะเพียนขาว ปลายี่สกเทศและปลานิล จำนวนรวม ๒๐,๐๐๐ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำ ในการนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาย เจ. เอฟ. แชมปีน ผู้จัดการใหญ่ บริษัทน้ำมันคาลเท็กซ์ (ประเทศไทย) จำกัด และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินและน้ำมันเบนซิน จำนวน ๑๐,๐๐๐ ลิตร สำหรับใช้ในกิจการของโครงการตามพระราชดำริ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังโรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา บ้านต้อนใหม่ ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุดบาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญ อุปกรณ์การเรียนและอุปกรณ์กีฬา แก่ผู้แทนครูและนักเรียน ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ภายในบริเวณโรงเรียน และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามาจัดตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๕๐น.

เวลา ๑๔.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ภิกษุ โคชิน โอตานิ และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน แด่ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สำหรับโครงการช่วยเหลือผู้ลี้ภัยเขาล้าน โดยมีศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการสภากาชาดไทย นายสัญญา ธรรมศักดิ์ รองประธานองค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก และนาย โมโตโอะ โอกิโซ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทด้วย

เวลา ๑๔.๕๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการเปลี่ยนเครื่องทรงฤดูฝนพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร เพื่อทรงเครื่องสำหรับฤดูหนาว ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

วันจันทร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๓.๒๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังสนามบินกองทัพภาคที่ ๒ ส่วนหน้า จังหวัดสกลนคร เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเพลิงศพ พันเอก อิทธิ สิมารักษ์ ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกเชียงราย ซึ่งเสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการในการป้องกันประเทศชาติ ณ วัดหนองเปิ็ด ตำบลรอบเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

เวลา ๑๗.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล องคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ไปในการพระราชทานเพลิงศพ พลเรือเอก หลวงชำนาญอรรถยุทธ์ (เอื้อน กุลไกรเวส) ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

วันอังคารที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการจัดหาน้ำให้ราษฎรตามดำริของพระอุดมสังวรวิสุทธิเถร (วัน อุตฺตโม) และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามหน้าโรงเรียนอภัยดำรงธรรม บ้านท่าวัด ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว ได้ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยหาด บ้านภูตะคาม ตำบลท่าศิลา และโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยคำจวง บ้านถ้ำติ้ว ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว ตามลำดับ เพื่อทอดพระเนตรโครงการจัดหาน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคให้ราษฎรตามดำริของพระอุดมสังวรวิสุทธิเถร (วัน อุตฺตโม) ซึ่งเป็นโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ถังกรองน้ำและระบบท่อประปาไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ รวม ๒๓ หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่อำเภอส่องดาวตลอดจนอำเภอใกล้เคียง เมื่อพระอุดมสังวรวิสุทธิเถรมรณภาพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เจ้าหน้าที่หน่วยราชการฝ่ายต่าง ๆ ตลอดจนผู้มีจิตศรัทธาและราษฎร ร่วมมือกันดำเนินการต่อไปให้ครบตามแผนงานที่วางไว้เดิม ซึ่งอาจจะเป็นการช่วยเหลือด้านวิชาการ ทุนทรัพย์ หรือแรงงาน เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังบ้านถ้ำติ้ว เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรและทรงเปิดก๊อกประปาสาธารณะของหมู่บ้าน ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังวัดถ้ำอภัยดำรงธรรม ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว เพื่อทรงสมทบกับขบวนรถยนต์พระที่นั่งของ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ในการนี้ ทรงคารวะศพพระอุดมสังวรวิสุทธิเถร (วัน อุตฺตโม) ตลอดจนทรงถวายบัจจัย ยารักษาโรคและผ้าห่มแก่พระภิกษุสมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับไปยังโรงเรียนอภัยดำรงธรรม เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึง ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๕๐ น.

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางพวงมาลาถวายราชสักการะพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ พระบรมราชานุสรณ์ สวนลุมพินี

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันพุธที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการชุดควบคุมตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๑๒ และทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านหัวนาคำ ตำบลห้วยยาง อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นหมู่บ้านตัวอย่างในโครงการสร้างความมั่นคงในชนบทที่หมู่บ้านดำเนินการโดยกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน ภาค ๒

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านหัวนาคำแล้ว เสด็จเข้าอุโบสถวัดอิสาน ทรงถวายปัจจัย ยารักษาโรคและผ้าห่มแก่พระภิกษุ ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินไปทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการชุดควบคุมตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๑๒ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญแก่ผู้แทนเจ้าหน้าที่พลเรือน ตำรวจ ทหารที่ปฏิบัติงานร่วมกันในพื้นที่อำเภอกระนวน แล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรสถานสงเคราะห์เด็กก่อนวัยเรียนบ้านหัวนาคำ ทรงปลูกต้นพิกุลและต้นแก้วไว้เป็นที่ระลึก แล้วทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรผ่านศูนย์พัฒนาบ้านหัวนาคำ ซึ่งเป็นที่ปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน ไปทอดพระเนตรธนาคารข้าว และธนาคารยาของบ้านหัวนาคำ ซึ่งใช้ศาลาประชาคมเป็นที่รักษาพยาบาล ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ตำรวจตระเวนชายแดน และเจ้าหน้าที่จังหวัดขอนแก่น ความว่า ราษฎรบ้านหัวนาคำ ได้กราบบังคมทูลว่าประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคในระยะฤดูแล้ง เนื่องจากบริเวณหมู่บ้านเป็นที่ดอน ไม่มีลำน้ำไหลผ่าน และน้ำบาดาลอยู่ลึกมาก ซึ่งบางบ่อก็มักแห้งไม่สามารถนำขึ้นมาใช้ได้ จึงต้องร่วมกันพิจารณาสำรวจลุ่มน้ำในบริเวณใกล้เคียง เพื่อสร้างอ่างเก็บน้ำสำหรับส่งน้ำมาสนับสนุนที่หมู่บ้านได้ตลอดทั้งปี นอกจากนั้นควรเริ่มโครงการสร้างถังก๊าซชีวภาพแบบถาวรในหมู่บ้าน จะได้มีเชื้อเพลิงใช้สอยโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายตลอดจนสามารถใช้กากจากมูลคนและสัตว์ที่หมักแล้วมาผสมกับหญ้าเพื่อใช้เป็นปุ๋ยซึ่งคุณภาพดีได้อีกด้วย ทั้งนี้สามารถติดต่อขอคำแนะนำด้านวิชาการจากคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สำหรับกิจการเลี้ยงไก่นั้น ควรนำไก่พันธุ์ผสมมาเลี้ยงให้ชินกับสภาพหมู่บ้านก่อนใช้ผสมกับไก่พันธุ์พื้นเมือง เพื่อเป็นการปรับปรุงพันธุ์ และยังสามารถเลี้ยงปล่อยแบบชาวบ้านได้ จบแล้ว ทรงพระดำเนินไปทรงเยี่ยมกลุ่มเลี้ยงไหม และย้อมสีทอผ้าบ้านหัวนาคำ ในขณะที่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี กำลังทอดพระเนตรผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของราษฎร ซึ่งได้รับการส่งเสริมจากมูลนิธิศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึง ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๐๕ น.

เวลา ๑๔.๒๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๑–๒๕๒๒ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ส่วนใหญ่ก็คงจะไปรับหน้าที่เป็นครู คือให้การศึกษาแก่เยาวชนตามสาขาวิชาที่ได้เล่าเรียนมา หน้าที่ของครูนั้นเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการปลูกฝังความรู้ ความคิด และจิตใจให้แก่เยาวชน เพื่อที่จะได้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีและมีประสิทธิภาพของประเทศชาติในกาลข้างหน้า ผู้เป็นครูจึงจัดได้ว่าเป็นผู้มีบทบาทอย่างสำคัญ ในการสร้างสรรค์บันดาลอนาคตของชาติบ้านเมือง บัณฑิตทุกคนที่จะไปรับหน้าที่อันสำคัญยิ่งนี้ จึงควรจักได้ตระหนักชัดถึงภาระความรับผิดชอบในหน้าที่ของท่าน ซึ่งเป็นภาระที่หนักและยากยิ่ง แต่ก็เชื่อมั่นว่าท่านทั้งหลายได้ตระเตรียมตัวมาเพื่อทำหน้าที่อันสำคัญยิ่งนี้แล้ว ขอให้ตั้งใจเพียรพยายามนำความรู้ ความคิด ความสามารถ ที่ได้รับตลอดระยะเวลาอันยาวนานของการศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงาน ด้วยความฉลาดรอบคอบ ด้วยความอุตสาหะพยายาม และด้วยจิตใจที่กอปรด้วยความเมตตาและความเสียสละ มุ่งดีมุ่งเจริญต่อศิษย์ ก็จะสามารถบรรลุผลในหน้าที่ของความเป็นครูได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยพ่น และโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านกกแต้ตามพระราชดำริ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

เวลา ๑๕.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการฝายทดน้ำบ้านหลุบเลา ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุดบาก ซึ่งเป็นโครงการย่อยของโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยพ่นตามพระราชดำริ สามารถส่งน้ำไปบรรจบกับระบบส่งน้ำของโครงการย่อยอีกสองโครงการ คือ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยขวางและห้วยผีปอบ รวมพื้นที่รับน้ำทั้งหมดประมาณ ๑๒,๐๐๐ ไร่ นอกจากนั้น อ่างเก็บน้ำของโครงการทั้งสามยังสามารถใช้ประโยชน์เป็นแหล่งขยายพันธุ์ปลาและกุ้งน้ำจืดได้อีกด้วย ในโอกาสนี้ ทรงปล่อยปลาตะเพียนขาว ปลายี่สกเทศ ปลานิล และกุ้งก้ามกราม จำนวนรวม ๖๐,๐๐๐ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำบ้านหลุบเลาและอ่างเก็บน้ำห้วยผีปอบ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดโพธิ์ชัยหลุบเลา ซึ่งเป็นที่ตั้งของหน่วยแพทย์พระราชทาน ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เดินทางล่วงหน้ามาทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายยารักษาโรคและผ้าห่มแก่พระภิกษุ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ต่อไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านกกแต้ ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุดบาก ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างสนองพระราชดำริ และสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่จัดสรรของบ้านกกแต้ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๖๐๐ ไร่ ตลอดจนมีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคสำหรับราษฎรในหมู่บ้านดังกล่าว และหมู่บ้านใกล้เคียงได้ตลอดปีอีกด้วย ในโอกาสนี้ ทรงปล่อยปลาตะเพียนขาว ปลายี่สกเทศ ปลานิลและกุ้งก้ามกราม จำนวนรวม ๔๐,๐๐๐ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ต่อไปยังโรงเรียนน้ำพุงจัดระเบียบวิทยา ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุดบาก ซึ่งดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่จากค่ายฝึกการรบพิเศษน้ำพุง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญ อุปกรณ์การเรียนและการกีฬา แก่ผู้แทนครูและนักเรียน และทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรบ่อจ่ายน้ำของหมู่บ้านกกแต้ ในโอกาสนี้ เจ้าหน้าที่กรมชลประทานได้อธิบายเกี่ยวกับระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำถึงบ่อจ่ายน้ำ การจัดระบบส่งน้ำให้แปลงเพาะปลูกพืชไร่และผักแบบประหยัด และวิธีส่งน้ำเข้าแปลงเพาะปลูกพืชไร่และผักแก่คณะกรรมการหมู่บ้าน โดยมีแผนผังแสดงประกอบ จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสแก่คณะกรรมการหมู่บ้าน ความว่า การที่หมู่บ้านนี้มีน้ำสำหรับการเพาะปลูกและการอุปโภคบริโภคอย่างบริบูรณ์ ตลอดจนได้ที่ทำกินเพิ่มขึ้น ก็นับว่ามีโชคมาก เพราะจะสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างแน่นอน ซึ่งหมายความว่าจะมีความเป็นอยู่ดีขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องเชื่อฟังคำแนะนำด้านวิชาการจากเจ้าหน้าที่ทั้งฝ่ายเกษตรและฝ่ายทหารอย่างเคร่งครัด นอกจากนั้น จะต้องรู้จักการใช้น้ำและที่ดินอย่างประหยัดและมีระเบียบ โดยคณะกรรมการหมู่บ้านจะต้องเป็นผู้ชี้แจงให้ราษฎรในหมู่บ้านเข้าใจอย่างถ่องแท้ เสร็จแล้ว ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ตลอดจนทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๒๕ น.

เวลา ๑๔.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ

สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๑–๒๕๒๒ เป็นวันที่ ๒ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า

การที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ให้สำเร็จและดำเนินไปได้โดยราบรื่นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจงานในหน้าที่ของตนเองให้ถ่องแท้ก่อน การให้ความรู้หรือที่เรียกว่าการสอนนั้น ต่างกับการอบรม การสอนคือ การให้ความรู้ ส่วนการอบรมเป็นการฝึกจิตใจให้ซึมซาบจนติดอยู่เป็นนิสัย ผู้เป็นครูจึงมิใช่มีหน้าที่แต่เพียงสั่งสอนความรู้ในทางวิชาการเท่านั้น แต่จะต้องอบรมเด็กให้สมบูรณ์พร้อมทั้งในด้านศีลธรรมและความประพฤติ จึงจะทำให้การศึกษาสมบูรณ์เป็นประโยชน์ได้จริง เพราะคนเรานั้นนอกจากวิชาความรู้แล้วจะต้องมีคุณธรรมอยู่ในจิตใจอีกด้วยจึงจะสามารถนำตนเองและประเทศชาติไปสู่ความเจริญมั่นคงได้ คุณสมบัติเหล่านี้ คือ ความรู้ ความคิด และจิตใจที่ดีงาม จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เป็นสิ่งที่ครูจะต้องพยายามปลูกฝังให้เจริญงอกงามขึ้นในตัวนักเรียนให้สมบูรณ์ครบถ้วน เพื่อให้เด็กเหล่านั้นได้เติบโตขึ้นเป็นคนเต็มคน เป็นผู้สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่ตนและประเทศชาติได้อย่างแท้จริง

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการสภากาชาดไทย เป็นผู้แทนพระองค์ ไปมอบเหรียญกาชาดสมนาคุณชั้นที่ ๓ ประจำปี ๒๕๒๓ ณ ตึกศักรินทรภักดี สภากาชาดไทย

วันศุกร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ วัดสันติสังฆาราม และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดสันติสังฆาราม ตำบลสว่าง อำเภอพรรณานิคม เสด็จเข้าพลับพลาพิธีเพื่อทรงศีล จบแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครกราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวัดและการก่อสร้างอุโบสถ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่อุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าพลับพลาพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ผู้มีจิตศรัทธาที่ร่วมบริจาคเงินสมทบทุนก่อสร้างอุโบสถ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้วได้มีพระราชดำรัสกับพระครูสันติวรญาณ (สิม พุทฺธาจาโร) เจ้าอาวาสวัดสันติสังฆาราม จากนั้น ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากภายในบริเวณวัด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๖.๔๕ น.

เวลา ๑๔.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๑–๒๕๒๒ เป็นวันที่ ๓ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า

ผู้เป็นครูอาจารย์นั้น มิใช่แต่จะมีความรู้ในทางวิชาการสำหรับที่จะนำไปอบรมสั่งสอนเด็กเท่านั้น จะต้องทำตัวให้สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีงามแก่เด็กด้วย มิใช่สอนอย่างหนึ่ง ทำตัวอีกอย่างหนึ่ง แต่จะต้องเป็นแบบฉบับที่ดีได้ทั้งในด้านวิชาการ ทั้งในด้านจรรยาความประพฤติ ข้อสำคัญจะต้องมีจิตใจเป็นครู คือ มีความเมตตาปรานี มีความเสียสละและมีความพอใจที่จะได้อบรมสั่งสอนศิษย์ให้สมบูรณ์พร้อมทั้งความรู้และความประพฤติ จึงขอให้ท่านทั้งหลายทำตัวให้เป็นครูที่แท้ และทำหน้าที่ครูให้ได้จริง ก็จะสามารถรับคำว่า "ครู" ซึ่งแปลว่า "สูง" คือเป็นผู้อันบุคคลควรวางไว้ในที่สูงในฐานะเป็นที่เคารพศรัทธาได้อย่างภาคภูมิใจที่สุด

วันเสาร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลง ณ บริเวณภูพานราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ในการพระราชทานเลี้ยงแก่ ข้าราชการทหาร ตำรวจ พลเรือน พ่อค้า และประชาชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เวลา ๑๙.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ เรือนรับรองภูพานราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ชุมนุมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และชุมนุมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จังหวัดสกลนคร และจังหวัดมหาสารคาม เฝ้าทูลละอองพระบาทฯ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

วันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ไปในการพระราชทานเพลิงศพ พลตรี ถวิล เกษตระทัต ณ เมรุวัดโสมนัสวรวิหาร

เวลา ๑๘.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงเปิดโรงเรียนธารน้ำใจ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ในโอกาสนี้ พระราชทานพระราชวโรกาส ให้ผู้มีจิตศรัทธาที่บริจาคเงินสมทบทุนสร้างโรงเรียนธารน้ำใจ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานโล่ที่ระลึก ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรอาคารเรียน เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ในบริเวณโรงเรียน สมควรแก่เวลาจึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๓.๕๕ น.

วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎร ตลอดจนมีพระราชดำรัสกับพระอาจารย์แสวง เจ้าอาวาสวัดโพธิสมพร บ้านโพนงาม ตำบลนาม่อง อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการกุดบาก ซึ่งเป็นโครงการของวัดสำหรับให้การบริการแก่ราษฎรในหมู่บ้าน ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนินรักษาพยาบาลราษฎรผู้เจ็บป่วย

10 November 1980. His Majesty conversing with Phra Archarn Sawang, Abbot of Wat Bhodisomporn, and a villager of Phon Ngam Village while Her Royal highness Princess Chulabhorn helped Royal Medical Unit personnel in distributing medicines to patients during a visit to Kut Bak District, Sakon Nakhon Province.

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ ทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านผักคำภู ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

11 November 1980. Her Majesty visiting the local populace of Phak Kham Phu Village, Panna Nikhom District, Sakon Nakhon Province.

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการกองพันทหารราบเฉพาะกิจที่ ๑๓๕ บ้านน้ำทรงน้อย ตำบลน้ำโสม อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี

12 November 1980. Visiting the Operations Base No. 135, Nam Som District, Udon Thani Province.

วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ ทรงคารวะศพพระอุดมสังวรวิสุทธิเถร (วัน อุตฺตโม) ณ วัดถ้ำอภัยดำรงธรรม ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร

13 November 1980. Her Majesty the Queen presiding over the Religious Rites dedicated to Phra Udom Sangwon (One Utamo) at Wat Apai Damrongdham, Song Dao District, Sakon Naknon Province.

วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในพระเศียรพระพุทธรูป ณ วัดมหาสมณกิจภาวนา ตำบลวังยาง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

17 November 1980. Her Majesty the Queen, accompanied by Her Royal Highness Princess Chulabhorn, presiding over the Ceremony of Placing the Relics of Lord Buddha into the head of the Buddha's Image at Wat Maha Sammanakit Bavana, Panna Nikhom District, Sakon Nakhon Province.

วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ พระราชทานพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทานเกี่ยวกับการพิจารณาวางโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยวังถ้ำสำหรับการชลประทานในเขตพื้นที่บ้านโนนอุดม และหมู่บ้านใกล้เคียง ตลอดจนมีพระราชดำรัสกับเจ้าอาวาสวัดรัตนมงคลโนนอุดม ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านโนนอุดม ตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

19 November 1980. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, discussing with officials of the Royal Irrigation Department concerning Huai Wang Tam Reservoir construction and conversing with the Abbot of Wat Rattanamongkon Non - Udom during a visit to Panna Nikhom District, Sakon Nakhon Province.

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดสกลนคร นครพนม และกาฬสินธุ์ ณ สนามหน้าศาลากลางจังหวัดสกลนคร

20 November 1980. Presenting Scout Colours to Village Scouts of Sakon Nakhon, Nakhon Phanom and Kalasin Provinces at the pavilion in front of the Town Hall of Nakhon Phanom Province.

วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางศิลาฤกษ์มงคลเจดีย์ พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ณ วัดป่าอุดมสมพร อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

22 November 1980. His Majesty the King is seen conversing with the local populace while Her Majesty and Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn observed the Royal Medical Unit doctors at work after having attended the Foundation Stone Laying Ceremony at Wat Pa Udomsomporn, Panna Nikhom District, Sakon Nakhon Province.

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๔๒๓ พระราชทานพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทานเกี่ยวกับระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำถึงบ่อจ่ายน้ำ ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านกกแต้ ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

27 November 1980. His Majesty the King discussing with officials of the Royal Irrigation Department Concerning an irrigation pipe system during a visit to Ban Kok Tae Reservoir Project, Kut Bak District, Sakon Nakhon Province.

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๔๒๓ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ วัดสันติสังฆาราม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

28 November 1980. His Majesty cutting the Nimit Stone to mark the Boundary of the Ubosoth of Wat Santisangaram, Panna Nikhom District, Sakon Nakhon Province.

ธันวาคม

วันจันทร์ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากภูพานราชนิเวศน์ ไปยังวัดหินหมากเป้ง และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดหนองคาย

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามหน้าโรงเรียนบ้านพระบาทโคกซวก ตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังวัดหินหมากเป้ง บ้านไทยเจริญ ตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ เสด็จเข้าอุโบสถเพื่อทรงนมัสการพระพุทธปฏิมา ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินไปยังกุฏิพระนิโรธรังสีคัมภีรปัญญาจารย์ (เทสก์ เทสรังสี) เป็นเวลาพอสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรศาลาริมผั่งแม่น้ำโขง ซึ่งยังก่อสร้างไม่แล้วเสร็จและจะเป็นปูชนียสถานสำหรับบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ต่อจากนั้น เสด็จเข้าศาลาเทสก์ประดิษฐ์ เพื่อทรงถวายบัจจัยยารักษาโรค และผ้าห่มแก่พระภิกษุ เสร็จแล้ว ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณวัดหินหมากเป้ง ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามา ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับไปยังโรงเรียนบ้านพระบาทโคกซวก เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึง ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๕๐ น.

วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ

เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ กลับจากการแปรพระราชฐาน จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร สู่กรุงเทพมหานคร

วันพุธที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนของหน่วยทหารรักษาพระองค์ และทรงรับการตรวจพลสวนสนาม เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระลานพระราชวังดุสิต

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงต้นขบวนแถวทหาร ผู้บังคับกองผสมกรมบังคมทูลรายงาน ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ทรงตรวจพล เสร็จแล้ว เสด็จขึ้นพลับพลา ซึ่งสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ประทับรอรับเสด็จพระราชดำเนินอยู่แล้ว

ครั้นประทับพลับพลาแล้ว หมู่เชิญธงไชยเฉลิมพลเข้าประจำหน้าพลับพลา พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ผู้บัญชาการทหารบก กราบบังคมทูลถวายพระพร และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพานดอกไม้ธูปเทียน แด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วกล่าวนำทหารถวายสัตย์ปฏิญาณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า คำปฏิญาณสัญญาของทหาร ที่ตั้งใจให้เที่ยงตรงหนักแน่นเพื่อปฏิบัติภารกิจของตนเองให้สมบูรณ์ ทั้งในฐานะที่เป็นทหารและเป็นคนไทย โดยจะปรารภประโยชน์อันยั่งยืนของชาติเป็นเป้าหมายสูงสุด และจะไม่ปล่อยตนให้ตกเป็นทาสของความโลภหลงทุจริต จนลืมตัวลืมชาติ นั้น เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะการปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาดังกล่าวเท่านั้น จะช่วยให้อยู่รอดได้ หาไม่ทั้งประเทศชาติ ทั้งสถาบันทหาร ทั้งตัวทหารเองแต่ละคน จะต้องพินาศลงด้วยความทุจริตฉ้อฉลหลงและความไม่รู้จักหน้าที่ของตนนั่นเอง เหตุนี้ ทหารทุกคนทุกระดับ ทุกหมู่เหล่า จึงจะต้องยึดถือปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ได้ปฏิญาณนั้น โดยเคร่งครัดครบถ้วนอยู่ทุกขณะ

หน้าที่สำคัญของทหาร ดูกันอย่างผิวเผิน ก็คือการรบ หรือการทำสงครามต่อสู้กับศัตรูของชาติ แต่ถ้าจะดูกันให้ชัดตามความจริงแล้วจะเห็นว่า หน้าที่รบเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น เพราะการป้องกันรักษาเอกราชอธิปไตย และความมั่นคงปลอดภัยของประเทศนั้น นอกจากจะต้องมีกำลังรบที่เข้มแข็งพร้อมมูลแล้ว ยังจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้บ้านเมืองเกิดความเจริญมั่นคงขึ้นทุก ๆ ด้านอยู่ตลอดเวลาด้วย ทหารจึงต้องรับภาระสำคัญ อีกประการหนึ่ง ควบคู่กันไปกับการรบ ได้แก่การพัฒนา ซึ่งหมายถึงการพัฒนา ทั้งด้านกิจการทหารโดยตรง และด้านอื่น ๆ ทั้งหมดเท่าที่ทหารสามารถจะร่วมมือ ช่วยเหลือ หรือสนับสนุนได้ เมื่อความสำคัญและจำเป็นมีอยู่ดังนี้จึงต้องมีหน้าที่เพิ่มขึ้น และจะต้องสำนึกถึงหน้าที่ของตนทั้งนี้โดยตระหนัก ไม่ว่าจะปฏิบัติการอยู่ ณ ที่ใด เวลาใด ต้องตั้งใจกระทำการให้สมบูรณ์และเหนียวแน่น ด้วยความสุจริต บริสุทธิ์ใจ ด้วยความสามัคคีปรองดอง ไม่แก่งแย่งแข่งดีกัน พร้อมทั้งเพียรพยายามทุกโอกาสที่จะทำตัวเป็นประโยชน์ช่วยเหลือเกื้อกูลแก่ประชาชนโดยทั่วหน้า การใดที่ทหารมีความรู้ความสามารถจะแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนได้ จะต้องถือเอาเป็นภาระที่จะต้องร่วมมือทันที ทหารคนใดเหล่าใดปฏิบัติได้ดังนี้ จะได้ชื่อว่าเป็นทหารแท้ ผู้ทำหน้าที่ได้โดยสมบูรณ์ ไม่มีที่ตำหนิ และได้ชื่อว่าเป็นผู้ป้องกันประเทศอย่างแท้จริง เป็นแบบฉบับที่จะยึดถือได้ต่อไป หลังจากนั้น หน่วยทหารรักษาพระองค์เดินสวนสนามตาม

ลำดับหน่วยผ่านหน้าพระที่นั่ง แล้วกลับเข้าที่เดิม เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงร่วมในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ด้วย ในฐานะผู้บังคับการกองทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอาชอค บาละจันทรา โกคาเล ซึ่งมีถิ่นพำนัก ณ กรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งอินเดียประจำประเทศไทย ต่อจากนั้น

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายกี่เลนดรา ปราสาด ปานเดย์ ซึ่งมีถิ่นพำนัก ณ กรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งเนปาลประจำประเทศไทย

เวลา ๑๘.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดอาคารผู้ป่วยคุณวิศาล ซึ่งคุณน้ำทอง คุณวิศาล ได้บริจาคเงินสร้างให้แก่โรงพยาบาลตำรวจ สำหรับผู้ป่วยข้าราชการตำรวจที่บาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ณ โรงพยาบาลตำรวจ

เวลา ๒๐.๔๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายเชาวน์ ณศีลวันต์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปมอบถ้วยรางวัลในการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทาน "คิงส์คัพ" ครั้งที่ ๑๓ ณ สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ

วันพฤหัสบดีที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการ ทหาร ตำรวจ นิสิต นักศึกษา พ่อค้า ประชาชน มูลนิธิ องค์การต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดการประชุมและแสดงนิทรรศการทางวิชาการ ที่คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ฯ โดยความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ฯลฯ จัดขึ้น ณ ห้องประชุมใหญ่ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

วันศุกร์ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๐.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกมหาสมาคม ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระ

บรมราชวโรกาสให้ พระบรมวงศานุวงศ์ นายกรัฐมนตรี ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และข้าราชการเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล ในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร กราบบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคลแทนพระบรมวงศานุวงศ์ ต่อจากนั้น พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี และพลอากาศเอก หะริน หงสกุล ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กราบบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคล ตามลำดับ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสตอบ ความว่า ไทยเราร่วมกันรักษาชาติรักษาประเทศ ด้วยความกล้าแข็งอดทน ด้วยสติปัญญาความสามารถ จนเป็นปึกแผ่นและเจริญมั่นคงสืบกันมาได้เป็นเวลาช้านาน ในจิตใจคนไทย จึงมีความหวงแหนและความจงรักยึดมั่นในผืนแผ่นดินนี้อย่างแน่นแฟ้น ปัจจุบันวิกฤตการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นในโลกไม่ขาดระยะ และนับวันดูจะยิ่งหนักหนาเข้า ทำให้เราต้องถูกกระทบกระเทือน จนน่าวิตกห่วงใยในความมั่นคงและปลอดภัยของบ้านเมืองอย่างมาก ข้อนี้ น่าที่จะทำความเห็นให้กระจ่างว่า เมื่อสถานการณ์ใดจะเกิดขึ้น เราก็ต้องเผชิญสถานการณ์นั้นด้วยความมีสติและความเข้มแข็งกล้าหาญ ทางปฏิบัติที่สมควรและจำเป็นที่สุดสำหรับทุกคนในขณะนี้ ก็คือจะต้องรักษาความสงบและความสามัคคีให้เหนียวแน่น พร้อมกับเร่งรัดปฏิบัติการงานตามหน้าที่ของตน ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ให้งานของชาติดำเนินก้าวหน้าไปพร้อมกันทุก ๆ ฝ่าย โดยสอดคล้องและเกื้อกูลกัน ยึดมั่นในความสุจริต ยุติธรรมและความรอบคอบระมัดระวัง ใช้ปัญญาความสามารถของแต่ละคนให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด โดยยึดเอาประโยชน์ส่วนรวมอันไพบูลย์ของชาติและประชาชนเป็นจุดหมายสำคัญ ก็จะเป็นทางช่วยให้ประเทศชาติไทย อันเป็นที่เกิดที่อาศัยของเรา ดำเนินก้าวหน้าต่อไปได้โดยสวัสดี

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระที่นั่งไพศาลทักษิณ และพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

ในการนี้ ทรงถวายหิรัญบัฏ สัญญาบัตร พัดยศ ไตร แด่ รองสมเด็จพระราชาคณะ และพระสงฆ์ที่ได้ตั้งสมณศักดิ์ ตามลำดับ

วันเสาร์ที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๐.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ และพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระ

ราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ดังต่อไปนี้

— นายกรัฐมนตรี นำ คณะรัฐมนตรี และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

— คณะองคมนตรี และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล

— ประธานรัฐสภา นำ สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน

— คณะข้าราชการตุลาการชั้นผู้ใหญ่ และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

— คณะกรรมการสภากาชาดไทย และคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

— ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และนายทหารชั้นผู้ใหญ่ของกองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ของกรมตำรวจ พร้อมด้วยภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

— คณะนายทหารกองทัพภาคที่ ๑ และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

— คณะนายทหารที่เป็นราชองครักษ์ และผู้บังคับหน่วยในกองพลที่ ๑ รักษาพระองค์ ฯ พร้อมด้วยภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

— คณะนายทหารกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ ฯ พร้อมด้วยภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

— คณะข้าราชการตำรวจ พร้อมด้วยภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

— คณะผู้บริหารราชการกรุงเทพมหานคร และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของกรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

— ผู้อำนวยการและพนักงานชั้นผู้ใหญ่ของธนาคารออมสิน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อสนับสนุนโครงการทางการเกษตรตามพระราชดำริ

— คณะชมรมนักเรียนทุนมูลนิธิอานันทมหิดล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายหนังสือเรื่องน่ารู้สำหรับประชาชน เพื่อพระราชทานแก่ห้องสมุดและโรงเรียน ตามพระราชอัธยาศัย

— คณะครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ของโรงเรียนจิตรลดา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

— คณะโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

— คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ของบริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล กับน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเครื่องดื่มเบียร์ และโซดา

— นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลในงานเกษตรส่วนพระองค์ด้านต่าง ๆ ตามพระราชอัธยาศัย

— นายชูศักดิ์ จิตต์กุศล กรรมการผู้จัดการบริษัทยูไนเต็ดแมชชินเนอรี่ จำกัด และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อตั้งเป็นทุนของ "บริษัทยูไนเต็ดแมชชินเนอรี่ จำกัด" ในมูลนิธิอานันทมหิดล ซึ่งเป็นงวดที่ ๗

— หม่อมราชวงศ์วิวรรณ วรวรรณ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะทูตต่างประเทศ และผู้แทนฝ่ายกงสุล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา

วันอาทิตย์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๐๙.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธียกฉัตรพระเจดีย์และทรงเททองหล่อพระสิวลี เพื่อประดิษฐานไว้ในอุโบสถวัดนิมมานนรดี บางแค กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๕.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงอุปกรณ์การถ่ายภาพต่าง ๆ ในงานโฟโต้แฟร์ ๘๐ ซึ่งสมาคมพ่อค้าผลิตภัณฑ์การถ่ายภาพ ได้จัดขึ้น ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

เวลา ๑๔.๐๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชานุญาตให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เพื่อถวายพระพร เนื่องในวันประสูติ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

ในโอกาสนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา เสด็จออกด้วย

เวลา ๑๙.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปเสวยพระกระยาหารค่ำในงาน "พรีเมียร์ กาลาดินเนอร์ คอนเสิร์ท แพท—เดบบี้ บูน" เพื่อหารายได้บำรุงขวัญทหาร ตำรวจ และอาสาสมัครชายแดนทั่วประเทศ ณ ห้องนภาลัย โรงแรมดุสิตธานี

วันจันทร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายพิชัย รัตตกุล กรรมการของคณะกรรมการประจำโรตารี่สากล นำ นายรอล์ฟ เจ. คลาริค ประธานโรตารี่สากล พร้อมด้วยภริยา และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๕๐ ปี ของการก่อตั้งสโมสรโรตารี่ในประเทศไทย

เวลา ๑๖.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อม

ด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร. แถบ นีละนิธิ ม.ป.ช., ม.ว.ช., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๐๙.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดการสัมมนา เรื่อง " วิวัฒนาการเทคโนโลยีในประเทศไทย" ซึ่งศูนย์บริภัณฑ์เพื่อการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดขึ้น ณ ห้องมหกรรมอาคารพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์

เวลา ๑๕.๔๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ประธานกลุ่มคริสตชนนิกาย เชิร์ช ออฟ ก๊อด ออฟ โพรพิซี่ จากสหรัฐอเมริกา เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อพระราชทานสภากาชาดไทยไว้ใช้จ่ายในกิจการของผู้อพยพและคนไทยที่ได้รับความเดือดร้อน

เวลา ๑๖.๒๐ น. พระราชทานพระราชวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

– คณะผู้บริหารโรงเรียน ๔ โรงเรียน คือ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน โรงเรียนสวนกุหลาบ โรงเรียนเทพศิรินทร์ และโรงเรียนอัสสัมชัญ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– เจ้าหน้าที่บริษัทเทพวิภาชิปปิ้ง จำกัด และชมรมเพื่อนวิทยุสัมพันธ์ เฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปในงานสโมสรสันนิบาตเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ ทำเนียบรัฐบาล

วันอังคารที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายอิน กวน คิม เอกอัครราชฑูตสาธารณรัฐเกาหลี และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลา ในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ นายกร จาตุรจินดา ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๐๙.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากสนามบินกองบินน้อยที่ ๖ ดอนเมือง ไปทรงเยี่ยมโรงเรียนการบิน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ต่อจากนั้น

เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งออกจากโรงเรียนการบิน ไปยังศูนย์การบินทหารบก จังหวัดลพบุรี ในพิธีเปิดการถวายการฝึก การทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเครื่องหมายแสดงความสามารถในการบินของนักบินทหารบก ชั้นที่ ๑ และประกาศนียบัตรนักบินปีกหมุนโจมตี

เวลา ๐๘.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบรรยายพิเศษแก่นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

เวลา ๒๐.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทอดพระเนตรการแสดงคอนเสิร์ทคณะกลุ่มขับร้องประสานเสียง จากกรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในโอกาสนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จด้วย

เวลา ๑๙.๕๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงนาฏศิลป์จากสาธารณรัฐเกาหลี เพื่อหาเงินรายได้ให้แก่องค์การกุศลต่าง ๆ ณ โรงละครแห่งชาติ

วันพุธที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๐.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระราชพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ณ พลับพลาพระราชพิธี บริเวณหน้าสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอำนวย วีรวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง พร้อมด้วยคณะข้าราชการ ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก เนื่องในพระราชพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ ฯ จำนวน ๑ ชุด ด้วย

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีเปิดอาคารสมาคมธรรมศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ ซอยงามดูพลี กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๗.๔๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้แขกผู้มีเกียรติซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เชิญมาร่วมในงาน "ราตรีศิลปาชีพ" ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ธันวาคมนี้ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ต่อจากนั้น

— พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นาง คอร์เนลเลียส แวนเดอร์บิลท์ วิทนีย์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเครื่องเงินประดับพระนามาภิไธย

— พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ฯ พณ ฯ นาง ฮ่าว จิ้น ซิ่ว รองประธานสหพันธ์สตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมสิ่งทอ และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลง ณ สวนศิวาลัย ในพระบรมมหาราชวัง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เพื่อทรงร่วมในงานราตรีศิลปาชีพ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษในพระบรมราชินูปถัมภ์ จัดขึ้น ในการนี้ มีการสาธิตผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของมูลนิธิศิลปาชีพพิเศษ ฯ ของภาคต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ การทอผ้าไหมมัดหมี่ การทอจก และการทอผ้าชนิดต่าง ๆ การทอเสื่อขิด การทำคร่ำ การสานย่านลิเพา การสานเสื่อกระจูด การประดิษฐ์เรือกอและจำลอง การทำถมทองและเครื่องเงิน การปั้นตุ๊กตาไทย การจักสานภาชนะใช้สอยตลอดจนการสาธิตประณีตศิลป์ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้สดและดอกไม้แห้ง และการทำขนมไทย

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำแก่แขกผู้มีเกียรติที่มาในงานด้วย

เวลา ๑๖.๑๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปในงาน "วันกรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส" ณ ตำหนักวาสุกรี วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

วันเสาร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี ในฐานะนายกพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

นำ คณะผู้แทนพุทธสมาคมทั่วประเทศ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ต่อจากนั้น

นำ นายโอฬาร อัศวฤทธิกุล กรรมการผู้จัดการบริษัทนารายณ์ขนส่ง จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ในโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ

เวลา ๑๗.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ศาสตราจารย์ อินทรีย์ จันทรสถิตย์ ประธานกรรมการแผนกเกษตรศาสตร์ มูลนิธิ "อานันทมหิดล" หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ กรรมการและเลขานุการ ฯ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรุณ จันทนโอ คณบดีคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำ นายนิพนธ์ ทวีชัย และนางสาวฐิติมา ศรศรีวิชัย ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิ "อานันทมหิดล" แผนกเกษตรศาสตร์ เฝ้าทูล

ละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาไปศึกษาต่อในชั้นปริญญาเอก และปริญญาโท ตามลำดับ ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

วันอาทิตย์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๐๘.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงร่วมในพิธีไหว้ครูประจำปีของชมรมดนตรีไทย สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ หอประชุมใหญ่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระวโรกาสให้ คณะกรรมการสมาคมนักเรียนเก่าเตรียมอุดมศึกษา นำผู้ชนะการแข่งขันกอล์ฟการกุศล "พระเกี้ยวน้อย" เฝ้ารับพระราชทานรางวัล

วันจันทร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในงานสโมสรสันนิบาต เนื่องในการฉลองครบรอบ ๕๐ ปี ของสโมสรโรตารี่ในประเทศไทย ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

เวลา ๑๗.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ไปพระราชทานเพลิงศพ พลโท เฉลิม สุทธิรักษ์ ม.ว.ม., ป.ช., ต.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๘.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมสามัญประจำปี ๒๕๒๓ ซึ่งสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ฯ จัดให้มีขึ้น ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เวลา ๑๗.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายกัลย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการแข่งขันสควอชรอบชิงชนะเลิศประเภทเดี่ยว ชิงถ้วยพระราชทาน และมอบถ้วยพระราชทานแก่ผู้ชนะเลิศ ณ ราชกรีฑาสโมสร

วันพุธที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๗.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พลเอก ประลอง วีระปรีย์ ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๒๐.๐๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระ

ที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงบัลเล่ต์เพลงพระราชนิพนธ์มโนห์รา โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ มาดามเดมอน เป็นผู้จัดร่วมกับคุณหญิงวราพร ปราโมช เพื่อหารายได้สมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ณ โรงละครแห่งชาติ

ในการนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงแสดงระบำอันเนื่องมาจากความฝันด้วย

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงปล่อยเรือ ต. ๕๔ ลงน้ำ ณ กรมอู่ทหารเรือ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๐๙.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อทรงรับเสด็จพระราชดำเนิน สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งเสด็จพระราชดำเนินจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์กลับสู่ประเทศไทย โดยเครื่องบินพระที่นั่งของบริษัทการบินไทย จำกัด เที่ยวบินที่ ทีจี ๕๔๓๑

เวลา ๑๓.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่งไปยังจังหวัดขอนแก่น เพื่อพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒–๒๕๒๓

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การศึกษาในมหาวิทยาลัย มุ่งหมายที่จะปลูกฝังความเจริญพร้อมทุกด้าน ให้งอกงามในตัวบุคคล แม้อย่างน้อย ก็ให้มีคุณสมบัติสำคัญประกอบพร้อมกันสองประการ คือมีความรู้แน่นหนาทั่วถึง ในวิทยาการชั้นสูงสาขาใดสาขาหนึ่งหรือหลายสาขาตามที่ถนัด กับมีสติปัญญาความเฉลียวฉลาดสามารถคิดอ่านด้วยวิจารณญาณอันละเอียดรอบคอบ ประกอบด้วยเหตุด้วยผลและความสุจริตยุติธรรม ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลมีรากฐานอันมั่นคง และมีปัจจัยอันทรงประสิทธิภาพเป็นเครื่องอุดหนุน ในอันที่จะดำรงตนดำรงฐานะให้เจริญเป็นปึกแผ่นต่อไป ทั้งสามารถประกอบการงาน สร้างสรรค์ความก้าวหน้าผาสุกให้แก่ส่วนรวมได้อย่างแท้จริง อีกส่วนหนึ่งด้วย ผู้ที่สำเร็จปริญญาจากมหาวิทยาลัยแล้ว ถือได้ว่าเป็นผู้เข้าใจชัดเจนถึงความมุ่งหมายดังกล่าวแล้ว เพราะฉะนั้น ในกาลเบื้องหน้าไม่ว่าจะศึกษาค้นคว้าวิชาการให้สูงขึ้นไปก็ดี จะประกอบอาชีพการงานใดอยู่ ณ ที่ใดก็ดี ขออย่าได้ละทิ้งหลักปฏิบัติของผู้มีการศึกษาที่ดี ที่จะต้องคิดอ่านและทำการใด ๆ ด้วยสติปัญญา

วิจารณญาณ และด้วยหลักวิชาอันถูกต้องแม่นยำอยู่เสมอ การบำเพ็ญตนให้เที่ยงตรงครบถ้วนตามหน้าที่และอุดมคติ จะช่วยหนุนนำส่งเสริมให้แต่ละคนประสบความสำเร็จ และความเจริญรุ่งโรจน์ในชีวิตได้เป็นแน่นอน

เวลา ๑๕.๐๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปในการพระราชทานประกาศนียบัตรกับรางวัล และทอดพระเนตรกิจกรรมนักเรียนประจำปีของวชิราวุธวิทยาลัย ณ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนิน ด้วย

วันศุกร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๑.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เป็นการส่วนพระองค์ จากที่ประทับแรม ณ เรือนรับรองเขื่อนจุฬาภรณ์ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ไปทรงเปิดเขื่อนห้วยกลุ่ม และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ

เวลา ๑๑.๕๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณที่ทำการเขื่อนห้วยกลุ่ม บ้านปากห้วยกลุ่ม ตำบลหนองโพนงาม อำเภอเกษตรสมบูรณ์ แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเข้าที่ทำการ ทรงเยี่ยมเจ้าหน้าที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้ทอดพระเนตรแผนที่บริเวณเขื่อนห้วยกลุ่ม และพระราชทานพระราชดำรัสแสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ ได้สนองพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในบริเวณพื้นที่อำเภอเกษตรสมบูรณ์ และอำเภอภูเขียวเป็นการถาวร โดยการก่อสร้างเขื่อนห้วยกลุ่มปิดกั้นลำน้ำพรหมใต้เขื่อนจุฬาภรณ์ ซึ่งสามารถเก็บกักน้ำและระบายน้ำให้ราษฎรได้ใช้เพื่อการเกษตรและเพื่ออุปโภคบริโภคได้ตลอดปี อีกทั้งจะสามารถบังคับน้ำเข้าเครื่องกำเนิดไฟฟ้าผลิตไฟฟ้าพลังน้ำได้อีกด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานกระแสพระราชดำริถึงความสำคัญในการสำรวจพื้นที่อื่น ๆ เพื่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กหรือสร้างฝายน้ำล้นปิดกั้นลำห้วยต่าง ๆ เพื่อให้ราษฎรมีน้ำใช้โดยทั่วถึง และพระราชทานพระราชดำริให้มีการปลูกป่าไม้ยืนต้น ป่าไม้ผล ป่าไม้พืน และป่าไม้ใช้สอย บริเวณเหนือเขื่อนหรือฝายน้ำล้น เพื่อช่วยยึดดินไม่ให้ถูกน้ำชะพังทลาย เพื่อรักษาความชุ่มชื้นของดินและอากาศ ตลอดจนให้ราษฎรได้มีผลไม้บริโภค และมีไม้ไว้ใช้สอยตามความจำเป็น จากนั้นทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรและทรงพระดำเนินไปยังที่ประทับของ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ในการทรงเยี่ยมราษฎร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาเหนือเขื่อนห้วยกลุ่ม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงกดปุ่มเปิดป้ายชื่อเขื่อนห้วยกลุ่ม และบานประตูกั้นน้ำ เสร็จแล้ว ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน เมื่อทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยแล้ว ทรงปล่อยปลานิล และปลาตะเพียนลงในเขื่อนห้วยกลุ่ม เพื่อขยายพันธุ์ให้ราษฎรได้มีอาหารประเภทโปรตีนไว้บริโภค

แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ไปยังสนามบินจังหวัดขอนแก่น เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับกรุงเทพมหานคร แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๒๐.๕๐ น.

เวลา ๑๓.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเปิดงานฉลองครบรอบ ๒๐ ปี แห่งการก่อตั้งคณะเวชศาสตร์เขตร้อน ณ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน ถนนราชวิถี กรุงเทพมหานคร

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนิน ด้วย

วันเสาร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ เจ้าชายนารูฮิโต ฮิโรโนมิยา พระราชโอรสองค์แรกของมกุฎราชกุมาร เอคิฮิโต แห่งญี่ปุ่น เฝ้าทูลละอองพระบาท ในโอกาสที่เสด็จมาประเทศไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ เป็นการส่วนพระองค์ ด้วย

เวลา ๐๘.๔๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดอาคารศูนย์ปฏิบัติการวิจัย ณ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

เวลา ๑๕.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรละครการกุศล เรื่อง "กรรมเก่า" ซึ่งมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้จัดขึ้น เพื่อหารายได้สมทบทุนมูลนิธิ ฯ ณ โรงละครแห่งชาติ

วันอาทิตย์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๗.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พันตรี สันติภาพ กฤษณะ ณ เมรุวัดโสมนัสวรวิหาร

เวลา ๐๘.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงานและร่วมงานดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ ๑๓ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พลตำรวจตรี ชนก บริบาลบุรีภัณฑ์ ณ วัดเทพศิรินทราวาส

วันจันทร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเอก มานูเอล ที. ยาน เอกอัครราชทูตฟิลิปปินส์ และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประถมาภรณ์ช้างเผือก แก่เอกอัครราชทูตฟิลิปปินส์ และในโอกาสเดียวกันนี้ เอกอัครราชทูตฟิลิปปินส์ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเอกสารรายงานผลการวิจัย เรื่อง การทำนาแบบขั้นบันได ด้วย

เวลา ๑๗.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ หม่อมหลวงแส กฤดากร ท.จ. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๘.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตรี หม่อมราชวงศ์สุทัศน์ ทวีวงศ์ ผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พร้อมด้วยพนักงานองค์การโทรศัพท์ ฯ และเจ้าหน้าที่ของบริษัทอีริคสันเทเลโฟน คอร์ปอเรชั่น ฟาร์อีส จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายตู้สาขาโทรศัพท์ อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีอุปกรณ์ควบคุมที่ทำงานโดยอาศัยหลักเครื่องคอมพิวเตอร์แบบ เอ. เอส. บี. ๕๐๐ เพื่อทดแทนตู้สาขาโทรศัพท์ เอ. อาร์. ดี. ๕๖๑ ที่ใช้งานในพระราชสำนักในปัจจุบัน

เวลา ๒๐.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงระบำพื้นเมืองของชนกลุ่มน้อยในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อหารายได้สมทบทุนสร้างหอวชิราวุธานุสรณ์ ณ โรงละครแห่งชาติ

วันอังคารที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายบัญญัติ สุชีวะ ประธานศาลฎีกา นำ นายบัณฑิตย์ รชตะนันทน์ นายจรินทร์ ตันตยาคม และนายสุนัย มโนมัยอุดม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณตนก่อนเข้ารับหน้าที่ผู้พิพากษาครั้งแรก ต่อจากนั้น

เวลา ๑๕.๕๕ น. พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาย เอ็ม. นอร์เวล ยัง อธิการบดีมหาวิทยาลัยเปปเปอร์ไดน์ แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายหนังสือ

เวลา ๑๙.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระที่นั่งศิวาลัยมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรม

โอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ เจ้าชาย นารูฮิโต แห่งญี่ปุ่น เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เสด็จมาเยือนประเทศไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำเป็นการส่วนพระองค์ ด้วย

เวลา ๐๙.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิชาพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ ณ หอประชุมการุณยสภา วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

เวลา ๑๑.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อบำรุงสภากาชาดไทย และเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๑.๔๐ น. นายอาณัติ บุนนาค นำ นายกิตติ เตชะไชยวงศ์ และภริยา แห่งบริษัท เอฟ.เอม.เอ. จำกัด เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเครื่องถ่ายเอกสาร เพื่อทรงใช้ในงานส่วนพระองค์

เวลา ๑๗.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ ร้อยตำรวจเอก เอนก อิทธิไชโย ณ เมรุวัดตรีทศเทพวรวิหาร

วันพุธที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดศูนย์ชุมชนกึ่งเพชร เจริญผล เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๗.๑๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นางลาวัณย์ มีนานนท์ เลขาธิการสมาคมสันติสุข นำ คณะแพทย์ของสมาคม ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสร้างศาลาให้ราษฎรได้ใช้เป็นที่ผึกวิชาชีพ ที่จังหวัดอ่างทอง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงประกอบพิธีตรึงหมุดธงไชยเฉลิมพล สำหรับพระราชทานแก่หน่วยทหารในกองทัพเรือจำนวน ๑๖ หน่วย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งชุมสาย สนามหน้าศาลาสหทัยสมาคม เพื่อพระราชทานธงไชยเฉลิมพลแก่หน่วยทหาร ตามลำดับ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๖.๕๐ น. นางขจี กันตะบุตร และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย และเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสำหรับช่วยเหลือชาวจังหวัดพิษณุโลก ที่ยากจนและประสบปัญหาในการครองชีพที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร

เวลา ๑๗.๐๐ น. นายประจวบ อินอ๊อด ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด พร้อมด้วยผู้แทนธนาคาร ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายอุปกรณ์เครื่องมือและโต๊ะเขียนแบบ จำนวน ๒ ชุด แด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๒๐ น. คุณหญิงวัลลีย์ พงษ์พานิช ประธานกรรมการจัดหาทุนโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนโครงการพระดาบส นำ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนโครงการพระดาบส ดังนี้

— นายพงส์ สารสิน

— คุณหญิงมาลาทิพย์ โอสถานุเคราะห์ ร้อยตำรวจเอก สุรัตน์ โอสถานุเคราะห์ นายสุรินทร์ โอสถานุเคราะห์และร้อยตรี เสรี โอสถานุเคราะห์

— นายชาตรี โสภณพนิช นางสุมมณี โสภณพนิช นายวีระ รมยรูป นายชัยรัตน์ คำนวณ และนายแมนรัตน์ ศรีกรานนท์ ในโอกาสนี้ พลตำรวจตรี สุชาติ เผือกสกนธ์ และ นางเจริญศรี บรรหารศุภวาท ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการประชุมกรรมการสภากาชาดไทยครั้งที่ ๑๘๘ ณ ตึกบริพัตร สภากาชาดไทย

เวลา ๑๗.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ นายนิพันธ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ประทานพระวโรกาสให้ พลเอก สัณห์ จิตรปฏิมา รองผู้บัญชาการทหารบก และคุณหญิง เฝ้ารับประทานของขวัญ เพื่อแจกทหาร ตำรวจชายแดน

วันศุกร์ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ดร. ปีตรุส เฮริกุส โยฮันเนส มาเรีย เฮาเบิน ซึ่งมีถิ่นพำนัก ณ กรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาส์นตราตั้ง เป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งเนเธอร์แลนด์ประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอันครอส เอ. นิโคไลเดส ซึ่งมีถิ่นพำนัก ณ กรุงนิวเดลี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาสน์ตราตั้ง เป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสาธารณรัฐไซปรัสประจำประเทศไทย

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ เอกอัครราชทูตต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาก่อนเดินทางไปรับตำแหน่งหน้าที่ ตามลำดับ ดังนี้

– นายโกศล สินธวานนท์ เอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน

– นายสุนธร คงศักดิ์ เอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

– นายเศรษฐ์ เหราบัตย์ เอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐสังคมนิยมโรมาเนีย

– นายสมจิตต์ อินสิงห์ เอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐตุรกี

– นายกมล เกาไศยนันท์ เอกอัครราชทูตประจำประเทศเดนมาร์ก

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

– คุณหญิงสมร ภูมิณรงค์ นำ นายและนาง ซี. ดับบลิว. แมคแมธ ผู้ประดิษฐ์ดอกไม้ทองจากดอกไม้จริง เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายดอกไม้ทองชุดใหญ่ ๑ ชุด และชุดเล็ก ๔ ชุด เพื่อจำหน่ายนำเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

– คณะกรรมการร้านกรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจำหน่ายสินค้าของร้านกรุงเทพมหานคร ในงานวันรวมใจช่วยสายใจไทย และเงินบริจาคจากประชาชน โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– คุณหญิงวิระยา ชวกุล นำ คณะกรรมการจัดงาน "พรีเมียร์ กาลาดินเนอร์ คอนเสิร์ท แพท–เดบบี้ บูน" เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดงาน ฯ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๓ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ต่อจากนั้น

นายอาณัติ บุนนาค นำ นายกิตติ เตชะไชยวงศ์ ผู้จัดการบริษัท เอฟ. เอม.เอ. จำกัด พร้อมด้วยบุตร เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเครื่องถ่ายเอกสารแคนนอน เอ็นพี ๒ ขนาดเล็ก สำหรับนำไปทรงใช้ส่วนพระองค์ ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานประทับแรมต่างจังหวัด และในโอกาสเดียวกันนี้ นายมานะ มงคลขจิต และครอบครัว ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสิ่งของด้วย

วันเสาร์ที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๔.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ณ ห้องโถงชั้นบน โรงละครแห่งชาติ

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายจรูญพันธุ์ อิศรางกูร ณ

อยุธยา องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปมอบถ้วยรางวัลในการแข่งขันเทนนิสชิงชนะเลิศรอบสุดท้าย ณ สนามเทนนิสในบริเวณองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย หัวหมาก

วันอาทิตย์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงวางพวงมาลาเนื่องในโอกาสวันสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรี ณ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรี วงเวียนใหญ่

เวลา ๑๔.๔๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานธงลูกเสือประจำจังหวัดยโสธร และจังหวัดพะเยา ด้วย

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนิน ด้วย

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ พลตำรวจตรี อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปมอบรางวัลแก่ทีมชนะเลิศและรองชนะเลิศในการแข่งขันกรีฑาแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๘ ณ สนามศุภชลาศัย กรีฑาสถานแห่งชาติ

เวลา ๒๐.๐๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปทรงร่วมในงานถวายพระกระยาหารค่ำ ซึ่งสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่น จัดถวายเจ้าชายนารูฮิโต แห่งญี่ปุ่น ณ โรงแรมโอเรียนเต็ล

วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๓๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีเททองหล่อพระรูปสมเด็จพระสุริโยทัย ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๘.๐๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นางจำเนียร เสมรสุต แห่ง บริษัทขนส่งบางละมุง จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถยนต์ ๑ คัน เพื่อทรงใช้ตามพระราชอัธยาศัย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๘.๑๕ น. นายวีระชาติ ผาจันทร์ พนักงานชาวไทยอาวุโสของบริษัทอัลลาห์ อัฟโก ทรานส์อาระเบีย สำนักงานประจำเมืองเจดดาห์ ประธานกรรมการจัดงานฉลองวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยคณะกรรมการ และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดงาน ฯ จำนวน ๒,๐๐๐,๔๔๒.๘๕ บาท เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๖.๕๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระ

หม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปพระราชทานเพลิงศพ นายหน่วง อินทรสูต ณ เมรุวัดโสมนัสวรวิหาร

เวลา ๒๐.๒๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปทอดพระเนตรละคร เรื่อง "หัวใจนักรบ" ณ โรงละครแห่งชาติ

วันอังคารที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๓

เวลา ๑๗.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียง

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๒๓ ทอดพระเนตรศาลาริมฝั่งแม่น้ำโขง และมีพระราชดำรัสกับพระนิโรธรังสีคัมภีรปัญญาจารย์ (เทสก์ เทสรังสี) ณ วัดหินหมากเป้ง บ้านไทยเจริญ ตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

1 December 1980. Their Majesties the King and Queen observing a pavilion constructed by the Khong River and conversing with Phra Acharn Thet of Wat Hin Mak Peng, Si Chiang Mai District, Nong Khai Province.

วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๒๓ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะข้าราชการ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

6 December 1980. His Majesty granting an audience to Government officials who came to pay Homage on the occasion of the Royal Birthday Anniversary, at Chitralada Villa.

วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๒๓ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะทูตต่างประเทศ และผู้แทนฝ่ายกงสุล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

6 December 1980. Granting an audience to members of the Diplomatic and Consular Corps on the occasion of the Royal Birthday Anniversary, at Dusidalai Hall of Chitralada Villa.

วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๒๓ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นาย รอล์ฟ เจ. คลาริค ประธานโรตารี่สากล พร้อมด้วยภริยาและคณะเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

8 December 1980. Granting an audience to Mr. Ralph J. Klarik, President of the International Rotary Club, and His wife, on the occasion of their visit to Thailand to mark the 50 the Anniversary of the Thai Rotary Club, at Chitralada Villa.

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๓ ทรงประกอบพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระราชพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ณ พลับพลาพระราชพิธี บริเวณหน้าสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

10 December 1980. Presiding over the Unveiling Ceremony of the Statue of His Majesty King Prachadhipok, in front of the Office of the Secretary-General of the Parliament.

วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๒๓ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาย เอ็ม. นอร์เวล ยัง อธิการบดีมหาวิทยาลัยเปปเปอร์ไดน์ แห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายหนังสือ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

23 December 1980. His Majesty granting an audience to Mr. M. Nowel Young, President of Pepperdine University, and his party, at Chitralada Villa.

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๓ ทรงประกอบพิธีตรึงหมุดธงไชยเฉลิมพล ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เพื่อพระราชทานแก่หน่วยทหารในกองทัพเรือ จำนวน ๑๖ หน่วย ณ พระที่นั่งชุมสาย สนามหน้าศาลาสหทัยสมาคม

25 December 1980. His Majesty seen during the dedication of Royal Colours for presentation to naval units, at the Royal Chapel of the Grand Palace.

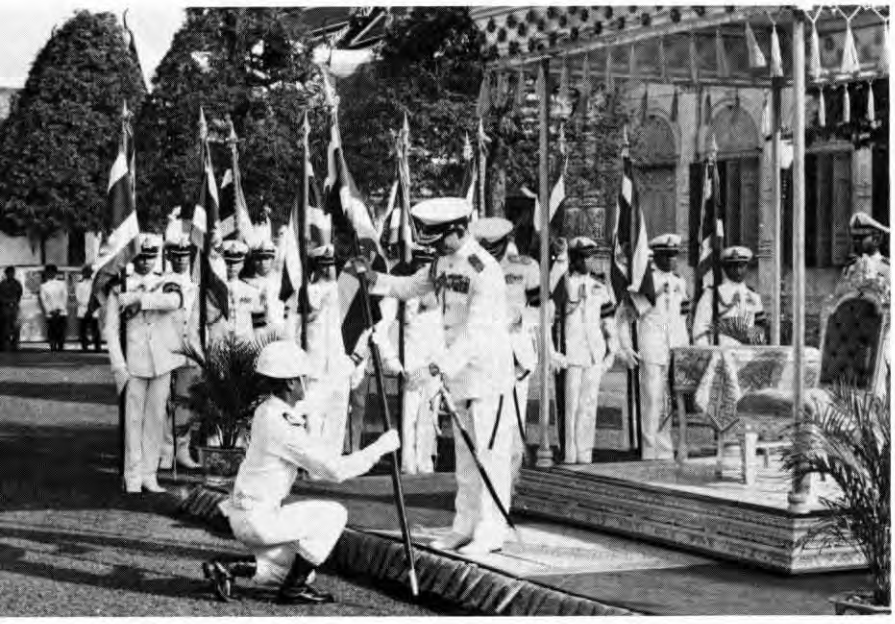

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๓ พระราชทานธงไชยเฉลิมพลแก่หน่วยทหารในกองทัพเรือ จำนวน ๑๖ หน่วย ณ พระที่นั่งชุมสาย สนามหน้าศาลาสหทัยสมาคม

25 December 1980. His Majesty presenting Royal Colours to naval units in the compound of the Grand Palace.

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๓ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในการประชุมกรรมการสภากาชาดไทยครั้งที่ ๑๘๘ ณ ตึกบริพัตร สภากาชาดไทย

25 December 1980. Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, Vice-President of the Thai Red Cross Society, attending the 188th. Conference at Boripat Building, the Thai Red Cross Society.

วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๒๓ พระราชทานพระราชวโรกาสให้นางจำเนียร เสมรสุต แห่งบริษัทขนส่งบางละมุง จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถยนต์ ๑ คัน เพื่อทรงใช้ตามพระราชอัธยาศัย ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

29 December 1980. Her Majesty granting an audience. to Mrs. Chamnian Samerasut of the Bang Lamung Transport Company Limited, who presented Her with a car to be used for charitable purposes, at Chakri Throne Hall in the Grand Palace.

มกราคม

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๐๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในการพระราชพิธีเปิดหอวชิราวุธานุสรณ์ เนื่องในอภิลักขิตสมัยคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว บรรจบครบ ๑๐๐ ปี ณ หอสมุดแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๔ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ พลเอก สำราญ แพทยกุล องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปมอบถ้วยรางวัลพระราชทานในการแข่งขันม้าไทยลูกผสมในประเทศชิงถ้วยพระราชทาน "ดาร์บี้" ณ สนามราชตฤณมัยสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายจินตา บุณยอาคม องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการแข่งขันเทเบิลเทนนิสรอบชิงชนะเลิศ ประจำปี ๒๕๒๓ ณ ยิมเนเซียม ๑ ภายในบริเวณสนามกีฬาแห่งชาติ เขตปทุมวัน

วันจันทร์ที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเคี่ยนตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

เวลา ๑๔.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยเคี่ยน บ้านผาแมว ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง และทรงปล่อยพันธุ์ปลานิล ปลาไน ปลาซ่ง และปลาเฉา ลงในอ่างเก็บน้ำ เพื่อแพร่พันธุ์เป็นอาหารประเภทโปรตีนสำหรับราษฎร แล้วทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ทรงพระราชปฏิสันถารกับเขาเหล่านั้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำงานร่วมกับกลุ่มแพทย์พระราชทาน ซึ่งเดินทางมาล่วงหน้าเพื่อตั้งหน่วยตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับผู้ป่วยเจ็บเป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ จากนั้น ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรเขื่อนปิดกั้นห้วยเคี่ยน ซึ่งเป็นเขื่อนดินสูง ๑๖ เมตร ยาว ๑๘๐ เมตร มีอาคารบังคับน้ำ และเหมืองส่งน้ำสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่ ในเขตหมู่บ้านผาแมว และหมู่บ้านใกล้เคียง ทั้งในฤดูแล้งและในฤดูฝน อีกทั้งสามารถเก็บกักน้ำให้ราษฎรได้อุปโภคบริโภคตลอดปี ได้ทอดพระเนตรบริเวณที่เชื่อมเหมืองส่งน้ำที่ขุดใหม่และเหมืองส่งน้ำเดิมของราษฎรใกล้แปลงเพาะปลูกเหนือหัวเขื่อน และพระราชทานกระแสพระราชดำรัสกับ นายสำรวย พึ่งประสิทธิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ร้อยเอก สุนทร เรืองเล็ก อธิบดีกรมชลประทาน นายยุทธ กิ่งเกตุ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๒ ลำปาง และเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยที่ได้มีการดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญ โดยราษฎรก็เข้าใจดีถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๕๕ น.

วันพุธที่ ๗ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานเชียงใหม่ เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำน้ำต้วนตามพระราชดำริ และทอดพระเนตรโครงการเกษตรกรรมทหารของฐานแสงเพ็ญ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

เวลา ๑๒.๒๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินจังหวัดน่าน แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำน้ำต้วนตามพระราชดำริ บ้านน้ำต้วน ตำบลฝายแก้ว อำเภอเมืองน่าน ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปล่อยปลานิล ปลาไน และปลาซ่ง ลงในอ่างเก็บน้ำ เพื่อขยายพันธุ์เป็นอาหารประเภทโปรตีนของราษฎร และพระราชทานกระแสพระราชดำรัสแก่ ร้อยเอก สุนทร เรืองเล็ก อธิบดีกรมชลประทาน นายยุทธ กิ่งเกตุ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๒ ลำปางและข้าราชการกรมชลประทาน แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยที่ได้มีการสร้างเขื่อนดินปิดกั้นลำน้ำต้วน สูง ๑๖.๕๐ เมตร ยาว ๑๕๐ เมตร พร้อมอาคารบังคับน้ำและเหมืองส่งน้ำ ระบายน้ำลงสู่ต้นน้ำห้วยทรายขาว สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตโครงการเกษตรกรรมทหารของฐานแสงเพ็ญประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ เพื่อทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี อีกทั้งยังสามารถสนับสนุนน้ำให้กับอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขาว และสระเก็บน้ำต่าง ๆ บริเวณฐานแสงเพ็ญให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้น ทรงพระดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บริเวณที่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงเยี่ยมราษฎร ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า

โปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทโดยทั่วถึง แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง เลียบคลองส่งน้ำไปยังฐานแสงเพ็ญ บ้านปางถิ่น ตำบลฝายแก้ว อำเภอเมืองน่าน ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญแก่ผู้แทนหน่วยทหารและตำรวจตระเวนชายแดน แล้วเสด็จเข้ากองอำนวยการ เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรแปลงปลูกพันธุ์พืช แล้วเสด็จลงทอดพระเนตรโรงฝึกงานศูนย์พัฒนาอาชีพฐานแสงเพ็ญ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานกระแสพระราชดำรัสกับนายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน พลตรี ประหยัด รอดโพธิ์ทอง ผู้บัญชาการกองพลทหารม้ายานเกราะ และพันโท วีระ สุนทรธรรม ผู้บังคับการฐานแสงเพ็ญ แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยที่หน่วยราชการต่าง ๆ ของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมมือกับกองพลทหารม้ายานเกราะส่วนหน้า จัดศูนย์พัฒนาอาชีพฐานแสงเพ็ญ ขึ้น เพื่อฝึกอาชีพและแนะนำหลักวิชาการเกษตรแก่เกษตรกรและทหารซึ่งใกล้จะปลดประจำการแล้ว ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรโรงฝึกการจักสาน การทำไม้กวาด การตีเหล็ก การอัดดินลูกรังและซีเมนต์เป็นก้อนอิฐ การสีข้าวในโรงสีขนาดเล็ก การทำก๊าซชีวภาพ เครื่องยนต์ใช้ก๊าซแทนน้ำมัน การหุงต้มด้วยก๊าซชีวภาพและแกลบอัด การกรองน้ำในโอ่งซีเมนต์เป็นต้น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินไปยังสนามบินจังหวัดน่าน เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดเชียงใหม่ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากท่าอากาศยานเชียงใหม่ กลับถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๐๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๙ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๕๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร แทนพระองค์ เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายสิปปนนท์ เกตุทัต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และประธานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ นำ คณะผู้แทนจากกองลูกเสืออังกฤษ คิง ออฟ สยามส์ โอน (King of Siam's Own) เฝ้าทูลละอองพระบาท และขอรับพระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์ เพื่อเป็นมิ่งขวัญแก่กองลูกเสือดังกล่าว

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาสให้ พลตรี หม่อมราชวงศ์สุขพันธุ์ ทวีวงศ์ ผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินและสิ่งของเครื่องอุปโภคและบริโภค เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือทหารและตำรวจชายแดนตามพระราชอัธยาศัย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๑๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ ห้องพิธี พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายกสมาคมศิษย์เก่าเซนต์คาเบียล และคณะ เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานถ้วยรางวัลการแข่งขันกอล์ฟการกุศล ของสมาคมศิษย์เก่าเซนต์คาเบียล

วันศุกร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแก่ ร้อยเอก พิวัฒน์ โปษยานนท์ กับ นางสาวสิริลักษณ์ สุจริตกุล นายอภินันท์ บุญญเศรษฐ์ กับ นางสาวดุษณี จั่นมุกดา นายกสก อภัยวงศ์ กับ นางสาวนภาพร อิงชูศรี นายไชยยง ดีพันธุ์พงษ์ กับ นางสาวสรณีย์ ชัยเฉนียน นายภุชพงศ์ พิศาลบุตร กับ นางสาวเกตุวดี นภาศัพย์ นายกมลวัฒน์ อาสนจินดา กับ นางสาวอรุณี สวัสดิ์ศรี

เวลา ๒๐.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายฟีนน์ ซินเนอฟ เซิน คูเรน เอกอัครราชทูตนอรเวย์ และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาเนื่องจากพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำด้วย

เวลา ๑๗.๕๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายกสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมหญิงจังหวัดเชียงราย นำ คณะกรรมการสมาชิกสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมหญิงจังหวัดเชียงราย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๔.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปทรงวางศิลาฤกษ์อาคารยุวสมาคมแห่งประเทศไทย ณ หมู่บ้านถาวรนิเวศน์ ถนนบางนา--ตราด เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายจรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปมอบรางวัลแก่นักเรียนที่ชนะการประกวดวาดภาพ ปั้นประดิษฐ์ของจากวัสดุเหลือใช้ เนื่องในงาน "สัปดาห์ผู้ใหญ่เข้าใจเด็ก" ณ หอประชุมมนังคศิลา ถนนหลานหลวง

วันเสาร์ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำแม่หยวก ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่

เวลา ๑๒.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณอ่างเก็บน้ำแม่หยวกตามพระราชดำริ บ้านแม่ทราย ตำบลร้องกวาง อำเภอร้องกวาง และทรงปล่อยพันธุ์ปลานิล ปลาไน ปลาซ่ง ปลายี่สกเทศ และปลาตะเพียนขาว ลงในอ่างเก็บน้ำเพื่อขยายพันธุ์เป็นอาหารประเภทโปรตีนของราษฎร แล้วทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่

โดยเสด็จพระราชดำเนิน ช่วยแพทย์หลวงที่เดินทางมาตั้งหน่วยตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บและแจกจ่ายยา และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ได้ทรงพระราชปฏิสันถารเกี่ยวกับทุกข์สุขของราษฎรโดยทั่วถึงกัน และทรงพระราชทานกระแสพระราชดำริแก่ผู้ที่กราบบังคมทูลพระกรุณา เกี่ยวกับความต้องการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมว่า การที่ทางราชการก่อสร้างเขื่อนปิดกั้นลำน้ำเพื่อเก็บกักน้ำสำหรับส่งไปยังพื้นที่เพาะปลูกนั้น บางครั้งจำต้องมีอ่างเก็บน้ำและเหมืองส่งน้ำ ซึ่งอยู่ในที่ดินซึ่งราษฎรใช้เพาะปลูกอยู่บ้างแล้ว ฉะนั้น เพื่อผลประโยชน์ของตนเองและส่วนรวม ก็ควรมีการเสียสละยกที่ดินให้สำหรับระบบการชลประทานต่าง ๆ อันจะนำความเจริญมาสู่ตนเอง สู่ท้องถิ่น และสู่ประเทศชาติ จากนั้น ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำ และพระราชทานกระแสพระราชดำรัสแก่ นายชูวงศ์ ฉายะบุตร ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ ร้อยเอก สุนทร เรืองเล็ก อธิบดีกรมชลประทาน นายยุทธ กิ่งเกตุ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๒ ลำปาง และเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยที่ได้มีการสร้างเขื่อนดินสูง ๑๔.๕๐ เมตร ยาว ๖๑ เมตร กั้นลำน้ำห้วยแม่หยวก และสร้างทำนบดินปิดช่องเขาต่ำ เพื่อทำอ่างเก็บน้ำ ตลอดจนอาคารบังคับน้ำ และเหมืองส่งน้ำเชื่อมเหมืองส่งน้ำเดิมของราษฎร เพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง อีกทั้งมีน้ำเพื่อการอุปโภคของราษฎรในบริเวณหมู่บ้านแม่ทรายและหมู่บ้านใกล้เคียงได้ตลอดปี ได้ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน และทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัย เป็นเวลาอันสมควรแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ไปยังสนามบินแพร่ เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับท่าอากาศยานเชียงใหม่ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๔๐ น.

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ หม่อมหลวงจิราย นพวงศ์ องคมนตรี ไปเปิดงานนิทรรศการเครื่องเล่นของเด็กแทนพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ณ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ ๖ เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปทรงเปิดงานประกวดรถโบราณ ครั้งที่ ๑๐ ณ โรงงานยาสูบ ถนนพระรามที่ ๕ กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานตามพระราชดำริ ทรงเยี่ยมโครงการปลูกสวนป่า ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ และเขตอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

เวลา ๑๒.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยขมิ้น บ้านห้วยขมิ้น ตำบลทาเหนือ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ แล้วทรงพระราชปฏิสันถารกับนายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายชัยยา พูนศิริวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ร้อยเอก สุนทร เรืองเล็ก อธิบดีกรมชลประทาน นายประศาสน์ จันทรนิยม ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑ เชียงใหม่ และเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยที่ได้มีการสร้างเขื่อนดินสูง ๑๘ เมตร ยาว ๑๒๕ เมตร ปิดกั้นห้วยขมิ้น พร้อมอาคารบังคับน้ำ สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูก ประมาณ ๓๐๐ ไร่ ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง ตลอดจนราษฎรในเขตหมู่บ้านห้วยขมิ้นมีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคตลอดปี แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังหมู่บ้านสวนสันกำแพง ซึ่งเป็นหมู่บ้าน ที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จัดสำหรับสมาชิก ฯ ได้ช่วยปลูกสวนป่า และดูแลรักษาป่าในเขตลุ่มน้ำแม่ทา ได้ทอดพระเนตรบริเวณหมู่บ้าน และพระราชทานกระแสพระราชดำริ แก่ นายเชิญ นิลวิเศษ ผู้อำนวยการ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และนายพงษ์ โสโน อธิบดีกรมป่าไม้ แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัย ที่ได้มีการจัดตั้งหมู่บ้านป่าไม้ ในลักษณะแบ่งที่ทำมาหาเลี้ยงชีพให้สมาชิกเป็นสัดส่วน ในขณะที่สมาชิก มีหน้าที่ปลูกสวนป่าและดูแลรักษาป่า และพระราชทานพระราชดำริว่า ในการปลูกสวนป่านั้น น่าจะมีการ ปลูกพันธุ์ไม้ประเภทต่าง ๆ คละกันไป โดยมีพันธุ์ไม้ยืนต้น ไม้ผล และไม้เพื่อทำฟืน ซึ่งนอกจากจะช่วย ป้องกันมิให้ดินพังทลายในฤดูฝน และรักษาความชุ่มชื้นของดินแล้ว ยังมีผลประโยชน์จากไม้ผลและไม้ เพื่อทำฟืนอีกด้วย จากนั้น ทรงพระดำเนินเยี่ยมสมาชิกสวนป่าสันกำแพง ณ บริเวณที่ทรงพระกรุณาโปรด เกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์หลวงเดินทางล่วงหน้ามาเพื่อจัดตั้งหน่วยตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วย เจ็บ และรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานผ้าห่มแก่ สมาชิก ฯ และทรงพระราชปฏิสันถารกับเขาเหล่านั้นโดยทั่วถึง แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังที่ทำการปลูก สวนป่า เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน เมื่อทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัย แล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไป

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณวัดห้วยทราย ตำบลแม่ทา อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ซึ่งมี ราษฎรรายทางเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเป็นจำนวนมาก ได้เสด็จลงทรงพระราชปฏิสันถารกับเขาเหล่านั้น แล้วทรงพระดำเนินทอดพระเนตรบริเวณห้วยทราย ซึ่งราษฎรกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า ตื้นเขินขึ้นทุกปี สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังอ่างเก็บน้ำห้วยโฮ่งห่างตามพระราชดำริ บ้านทากู ตำบล ปลาดุก อำเภอแม่ทา ทรงปล่อยปลานิลในอ่างเก็บน้ำ เพื่อขยายพันธุ์เป็นอาหารประเภทโปรตีนของราษฎร แล้วทรงพระดำเนินทอดพระเนตรทางน้ำล้น และพระราชทานกระแสพระราชดำรัสแก่ นายจริญญา พึ่งแสง ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน และเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัย ที่ได้มี การก่อสร้างเขื่อนดินสูง ๑๗ เมตร ยาว ๒๖๗ เมตร สามารถส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูกได้ประมาณ ๑,๒๐๐ ไร่ ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง ตลอดจนมีน้ำเพื่อราษฎรในเขตหมู่บ้านท่ากู่ และหมู่บ้านใกล้เคียง ได้มีน้ำเพื่อ อุปโภคบริโภคตลอดปี จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณที่ทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางมาล่วงหน้าเพื่อตั้งหน่วยตรวจรักษาและ แจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ และรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎร อย่างใกล้ชิด เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๓๐ น.

เวลา ๑๔.๕๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดย รถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงวางศิลาฤกษ์อาคาร "มหาวชิราลงกรณ์" ณ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า กรุงเทพมหานคร

วันพุธที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายวิเชษฐ์ สุทธยาคม รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ นำ นายคณิต ศรีเจริญ เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มประจำสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม นายไวกูณฑ์ สำรวจรวมผล เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มประจำสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และนายอรชุน ตนะพงษ์ เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มประจำสาธารณรัฐสังคมนิยมยูโกสลาเวีย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบถวายบังคมลาก่อนไปรับตำแหน่งหน้าที่ตามลำดับ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเฮนรี่ โอ. ดอร์แมนน์ ประธานและหัวหน้าบรรณาธิการนิตยสาร "ลีเดอร์ส" และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๒.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานฝายร่องช้าง และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

เวลา ๑๒.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณฝายร่องช้าง บ้านบ่อเหนือ ตำบลบ้านบ่อ อำเภอดอกคำใต้ แล้วทรงปล่อยพันธุ์ปลานิล ปลาไน ปลาตะเพียนขาว และปลายี่สกเทศ ลงในลำน้ำร่องช้างเหนือฝาย เพื่อขยายพันธุ์เป็นอาหารประเภทโปรตีนสำหรับราษฎร แล้วทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอย่างล้นหลาม ทรงพระราชปฏิสันถารเกี่ยวกับทุกข์สุขของเขาเหล่านั้น และทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เดินทางไปล่วงหน้าเพื่อตั้งหน่วยตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ และรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ และพระราชทานกระแสพระราชดำรัสแก่ นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายสัญญา ปาลวัฒน์วิไชย ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา นายยุทธ กิ่งเกตุ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๒ ลำปาง และเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยที่กรมชลประทานได้ดำเนินการสร้างฝายหินก่อสูง ๒.๕๐ เมตร ยาว ๒๐ เมตร ปิดกั้นห้วยร่องช้าง พร้อมสร้างท่อปากเหมืองส่งน้ำฝั่งซ้ายพร้อมบานบังคับน้ำเพื่อควบคุมการส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง อีกทั้งมีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคตลอดปี ซึ่งเป็นการก่อสร้างตามคำร้องของราษฎรหมู่บ้านบ่อเหนือ ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง ประกอบกับฝายทดน้ำเดิมซึ่งราษฎรสร้างขึ้นชำรุดเสียหายในฤดูฝนเป็นประจำทุกปี ซึ่งการดำเนินงานของกรมชลประทานตามความต้องการของราษฎรนั้นเป็นที่น่าชมเชยยิ่ง สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๑๕ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ในการประกอบพิธีสมรสพระราชทาน

เวลา ๑๕.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน เพื่อทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแก่ ร้อยเอก ปรีชา ตุลยสุวรรณ กับ นางสาวมาลีนี มีคุณเยี่ยม และ เรือเอก วัชรากร ทองศุข กับ นางสาวกัลยาณี บุณยะโหตระ ตามลำดับ

วันศุกร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำห้วยตองตามพระราชดำริ ณ บริเวณโครงการหลวงพัฒนาทุ่งหลวง และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

เวลา ๑๓.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยตองตามพระราชดำริ บ้านห้วยตอง ตำบลแม่วิน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปฏิสันถารกับ นายอุทัย ธีรจิตต์ ผู้อำนวยการศูนย์เร่งรัดพัฒนาชนบทลำปาง แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยที่สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทได้ก่อสร้างเขื่อนดินสูง ๑๘ เมตร ยาว ๑๖๕ เมตร ปิดกั้นห้วยน้ำตอง เพื่อเก็บกักน้ำสำหรับส่งให้พื้นที่เพาะปลูกบริเวณหมู่บ้านห้วยตอง และพื้นที่สาธิตการเพาะปลูกของโครงการหลวงพัฒนาทุ่งหลวง จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ บริเวณแปลงสาธิตการปลูกพืชผักและพันธุ์ไม้ดอกเพื่อเก็บเมล็ด ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยเป็นเวลาอันสมควรแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินไปยังหมู่บ้านห้วยตอง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ และ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานกระแสพระราชดำรัส แก่ นายบุญรอด สุขอุดมฤกษ์ แห่งสำนักวิจัยสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ ทรงแนะนำให้มีการปลูกพืชถั่วหมุนเวียนตามนาขั้นบันไดสลับกับการปลูกข้าว เพื่อบำรุงดินส่วนที่นาซึ่งสามารถรับน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยตอง ฯ ควรสนับสนุนให้ราษฎรมีการปลูกนาสองครั้งต่อปี อีกทั้งพระราชทานพระราชดำริให้ทำระบบกาลักน้ำจากเหมืองส่งน้ำเข้าที่นาซึ่งต่ำกว่าระดับเหมือง จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณที่จะก่อสร้างฝายน้ำล้นปิดกั้นลำน้ำห้วยแม่สป๊อก ซึ่งสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทมีโครงการที่จะจัดทำ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินมายังบริเวณอาศรมพระธรรมจาริกหน่วยที่ ๑๖ แม่สป๊อก เพื่อสมทบกับ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ซึ่งเสด็จพระราชดำเนินมาจากการทรงเยี่ยมราษฎรและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ และรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ณ บ้านห้วยเกี๋ยว และเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๔๕ น.

วันเสาร์ที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๗.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ ฯพณฯ นาย เซนโก ซูซูกิ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น และภริยา พร้อมคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทาง มาเยือนประเทศไทย

ในการนี้ ฯพณฯ นายเซนโก ซูซูกิ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถยนต์ เพื่อพระราชทานใช้ในกิจการของโครงการหลวงพัฒนาภาคเหนือ และในโอกาสเดียวกันนี้ ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงน้ำชาด้วย

วันอาทิตย์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๒๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเปิดงานเมาลิดกลาง ฮ.ศ. ๑๔๐๑ ณ สนาม กีฬาแห่งชาติ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดย รถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปในการพระราชทานเพลิงศพ รองเสวก โท นายรองสนิท (สมสวาท โชติกเสถียร) บ.ม. ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส

วันอังคารที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราช กุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไป ทอดพระเนตรโครงการหลวงแม่ปูนหลวง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย และโครงการหลวงป่าเมี่ยง (ดอยสะเก็ด) อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการหลวงแม่ปูนหลวง ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียง ราย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราช กุมารี ไปทอดพระเนตรบริเวณคันน้ำ และบริเวณสวนไม้ผลเมืองหนาว ตามแนวเชิงเขา ซึ่งประกอบด้วย ท้อ พลับ แอปเปิล พีช แอปริคอท สาลี่ สำหรับไม้ผลเหมืองหนาวดังกล่าว ทางโครงการหลวงภาคเหนือ ได้ส่งเสริมให้ราษฎรชาวเขาปลูกทดแทนการปลูกฝิ่น โดยได้ส่งผู้แทนจากแต่ละหมู่บ้านไปฝึกอบรมด้าน ทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับการปลูกไม้ผลเมืองหนาว เช่น การต่อตาและทาบกิ่ง ณ ศูนย์ฝึกอบรมการเกษตร ที่สูง ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริแก่เจ้าหน้าที่โครงการหลวงและ เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ความว่า ควรสำรวจแนวส่งน้ำจากฝายให้ดี กล่าวคือ เมื่อส่งน้ำจากฝายมาเก็บ ไว้ที่บ่อพักน้ำแล้วควรส่งต่อไปตามแนวสันเขา ทั้งนี้จะได้สะดวกในการจ่ายน้ำลงไปตามความลาดชันของ พื้นที่แปลงเพาะปลูก ซึ่งอาจพัฒนาขึ้นเป็นลักษณะขั้นบันได เพื่อเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น ข้าวไร่ หรือผักชนิดต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนั้นยังอาจส่งน้ำต่อไปยังหมู่บ้านได้ด้วย ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนิน ไปยังบริเวณฝายเก็บกักน้ำของโครงการ ฯ เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน พร้อมกับสมเด็จพระ

นางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ซึ่งทรงพระดำเนินมาจากบ้านแม่ปูนหลวง หลังจากทรงเยี่ยมราษฎรแล้ว สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านปางแฟน ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังโครงการหลวงป่าเมี่ยง (ดอยสะเก็ด) บ้านปางบง ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ทรงเยี่ยมเจ้าหน้าที่โครงการ ฯ และราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณหมู่บ้าน ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรแปลงสาธิตกาแฟ ซึ่งโครงการหลวงภาคเหนือได้ส่งเสริมให้ราษฎรปลูกเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ ซึ่งเดิมราษฎรมีรายได้จากการเก็บใบเมี่ยงขายเพียงอย่างเดียว นอกจากนั้นยังส่งเสริมให้มีการเพาะเห็ดหอมในหมู่บ้านต่าง ๆ รวม ๑๓ หมู่บ้านในเขตตำบลป่าเมี่ยง และมีโครงการจะส่งผู้เชี่ยวชาญมาแนะนำด้านวิชาการเกี่ยวกับการสร้างสวนชา โดยการแนะนำให้รู้จักการปลูกต้นเมี่ยงให้เป็นระเบียบ การปลูกพืชที่ให้ปุ๋ยในสวนชา ตลอดจนการตัดแต่งกิ่งให้ใบอ่อนแตกเพิ่มขึ้น จะได้สามารถเพิ่มผลผลิตทั้งในการเก็บใบเมี่ยงไปดองเพื่อทำเมี่ยงและการเก็บใบอ่อนไปอบเป็นใบชาได้ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๕๐ น.

วันพุธที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นางคแลร์ บูธ ลูซ และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๖.๒๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ทรงเจิมเทวรูปพระอิศวร พระอุมา พระคเณศร์ พระนารายณ์ และพระพรหม ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เสร็จแล้ว พระราชทานเงินที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเป็นส่วนพระบรมราชานุเคราะห์แก่คณะพราหมณ์ประจำปี ในการประกอบพิธีตรียัมปวาย พุทธศักราช ๒๕๒๔

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออกแทนพระองค์ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะพราหมณ์เฝ้าทูลละอองพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล และน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายสิ่งของเครื่องพิธีตรียัมปวาย

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเงินพระบรมราชานุเคราะห์และเงินส่วนพระองค์แก่คณะพราหมณ์ด้วย

วันศุกร์ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ

วลัยลักษณ์ จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรสถานีทดลองเกษตรที่สูงปางดะ อำเภอสะเมิง และโครงการหลวงพัฒนาที่ดินทุ่งเริง ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านบวกแก อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสถานีทดลองเกษตรที่สูงปางดะ ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานยาชุดแก่ผู้แทนสถานี ฯ แล้วทรงพระดำเนินทอดพระเนตรแปลงปลูกพืชเศรษฐกิจและพืชสวนครัวต่าง ๆ เช่น หอม กระเทียมพันธุ์ต่างประเทศ แตงกวา แตงไทย มะเขือเทศ มะเขือยักษ์ กะหล่ำดอก บรอคคอลลี่ สลัดหัว ผักกาด หัวแครอท น้ำเต้า ผักชีฝรั่ง ดอกเก๊กฮวย ในโอกาสนี้ นายชาง กวาง เชียะ และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพันธุ์ลำไยและลิ้นจี่ แด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรเรือนปักชำต้นแอปเปิล โดยใช้ระบบน้ำพ่นฝอยแบบตั้งเวลา ซึ่งประดิษฐ์ด้วยวัสดุพื้นบ้าน และกรรมวิธีขยายพันธุ์ที่ง่ายกว่าการตอนกิ่ง ตลอดจนการสาธิตการทาบกิ่งพันธุ์แอปเปิลที่สามารถต้านทานอากาศแห้งแล้ง กับต้นตอแอปเปิลที่สามารถเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว เสร็จแล้ว ทอดพระเนตรเรือนพักไม้อ่อนสำหรับเตรียมแจกจ่ายไปปลูกตามหมู่บ้านต่าง ๆ ในโครงการหลวงภาคเหนือ และงานขยายพันธุ์ไม้ผล ได้แก่ แอปเปิล สาลี่ พลับ โลควอท ซึ่งต่อไปจะมีโครงการขยายพันธุ์ท้อและบ๊วยด้วย ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรไร่ปลูกข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ข้าวโอ๊ต และทริทิคาเล ตลอดจนงานปลูกข้าวไร่เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ สำหรับส่งไปสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการตามพระราชดำริในภาคเหนือ เสร็จแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ต่อไปยังโครงการหลวงพัฒนาที่ดินทุ่งเริง ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่โครงการ ฯ และสมาชิกโครงการ ฯ อย่างใกล้ชิด แล้วจึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรรอบบริเวณไร่ข้าวสาลี ซึ่งมีเนื้อที่ ๗๐ ไร่ ไร่กระเทียมซึ่งมีเนื้อที่ ๓๐ ไร่ ตลอดจนแปลงปลูกผักสลัด เผือก ถั่วเหลือง และถั่วลิสง ซึ่งปลูกหลังฤดูทำนา นอกจากนั้นโครงการ ฯ ยังได้ส่งเสริมการปลูกกาแฟ พลับ และสาลี่อีกด้วย เสร็จแล้ว ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ บริเวณทุ่งเริง สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่าม้ง ณ บ้านบวกแก ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่โครงการหลวงพัฒนาที่ดิน ฯ และกรมชลประทานเกี่ยวกับการจัดหาน้ำสนับสนุนโครงการหลวงพัฒนาที่ดินน้ำซุ้ม ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินกำลังดำเนินการเปิดพื้นที่เพื่อพัฒนาให้เป็นที่ทำกินของราษฎร จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังทุ่งเริง เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๐๕ น.

วันเสาร์ที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ ๑๕ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า บัณฑิต

ทั้งหลายได้ผ่านการศึกษาขั้นมหาวิทยาลัยสมความตั้งใจแล้ว ต่อไปก็ถึงคราวที่จะต้องทำการงานสร้างเนื้อสร้างตัว และทำความเจริญมั่นคงให้แก่สังคมส่วนรวม อันเป็นที่พึ่งที่อาศัยของแต่ละคน งานของผู้มีการศึกษาระดับนี้ย่อมมีความสำคัญมาก ซึ่งอาจมีผลต่อประเทศชาติได้ทั้งทางดีและทางเสีย ทุกคนจึงเกิดมีหน้าที่บังคับขึ้นมา ที่จะต้องระมัดระวังและพยายามทำให้ดี จะประมาทละเลยให้เสียหายไม่ได้ ต้องถือเป็นกฎหรือเป็นระเบียบสำหรับตนเองว่า การปฏิบัติงาน ไม่ว่าด้านใด สาขาใด จะเป็นงานใหญ่หรือเล็กเท่าใด ต้องนำเอาหลักวิชา ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติมาใช้ให้เหมาะให้ควรเสมอ คือนำมาประกอบเข้ากับความพิจารณาไตร่ตรวญตามเหตุผลและความถูกต้อง เพื่อให้งานที่ทำมีประสิทธิภาพ และให้ได้รับประโยชน์สมบูรณ์เต็มเปี่ยม และการใช้วิชาการ รวมทั้งการแสดงความรู้ความคิดทุกอย่างนั้น จะต้องมุ่งถึงประโยชน์ คือความถูกต้องเหมาะสม ความกระจ่างแจ่มแจ้ง ความสำเร็จผล เป็นหลัก ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะใช้วิชาความรู้เพื่อเหตุอื่น เช่นเพื่ออวดอ้างหรือเอาชนะกันและกันเป็นต้น เพราะการทำเช่นนั้นเป็นการทำลายประโยชน์ของงานโดยตรง ทำให้เกิดความแตกแยก ทำให้งานหยุดชะงัก และล้มเหลว ดังนั้น บัณฑิตต้องตั้งใจให้ดี เริ่มงานให้ถูกให้เที่ยงตรงตั้งแต่แรก แล้วความสำเร็จและความเจริญที่มุ่งหมายไว้ จะบังเกิดขึ้นได้ไม่เนิ่นนานนัก

วันอาทิตย์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๓๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออกยังห้องพระราชพิธี พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงพระราชอุทิศถวาย สมเด็จพระนเรศวรมหาราชและสมเด็จพระสุริโยทัย

เวลา ๑๓.๒๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงวางพวงมาลาถวายราชสักการะสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ณ พระบรมราชานุสาวรีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี เนื่องในโอกาสวันรัฐพิธีพระบรมราชานุสรณ์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

เวลา ๑๔.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายกิตติ สีหนนทน์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการแสดงกายกรรม "อู่ชั้น" ซึ่งกองทัพอากาศร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย จัดขึ้นเพื่อหารายได้สมทบทุนมูลนิธิคุ้มเกล้า ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ อินดอร์สเตเดียม สนามกีฬาหัวหมาก

เวลา ๒๐.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คุณหญิงมาลี พันธุมจินดา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา นำ นายอุดม วิทยะสิรินันท์ ประธานกรรมการบริษัทธานินทร์อุตสาหกรรม ฯ ซึ่งจะมีอายุครบ ๕ รอบ ในวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๒๔ พร้อมด้วยนางจารุณี วิทยะสิรินันท์ ภริยา และเด็กชายธนกร วิทยะสิรินันท์ บุตร เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล

ตามพระราชอัธยาศัย ตลอดจน น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายวิทยุ เอ.เอ็ม. จำนวน ๒๐๐ เครื่อง เพื่อพระราชทานตามพระราชอัธยาศัย และโทรทัศน์สีรุ่นใหม่ขนาด ๒๗ นิ้ว ๑ เครื่อง ต่อจากนั้น พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายเลียวนาร์ด อังเกอร์ และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาท ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำ แก่ผู้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาททั้งสองราย

วันจันทร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ รัฐมนตรีซึ่งโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งใหม่ จำนวน ๓ ราย คือ นาวาอากาศตรี ปุณมี ปุณศรี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ นายโกศล ไกรฤกษ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายวิสิษฐ์ ตันสัจจา เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายสัตย์ปฏิญาณ ก่อนเข้ารับตำแหน่งหน้าที่

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๒๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงวางศิลาฤกษ์สร้างพระบรมธาตุพุทธนิมิตเจดีย์ และทรงเททองหล่อพระประธาน ณ วัดพระธาตุผาเงา ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดเชียงราย ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎรที่เจ็บป่วย และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ด้วย

วันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๒๐.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลโท นวล หิญชีระนันทน์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร นำ นายทหารชั้นผู้ใหญ่และนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๒๓ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาดูกิจการและศึกษาภูมิประเทศทางภาคเหนือ ตลอดจนทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

วันเสาร์ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๔๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า

จุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการเจาะยางสน ณ บ้านแจ่มหลวง และโครงการหลวงบ้านปางอุ๋ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโรงเรียนบ้านแจ่มหลวง ตำบลบ้านจันทร์ อำเภอแม่แจ่ม ได้ทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่บริเวณหน้าอาคารเรียน ในการนี้ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการสาธิตการเจาะยางสนจากต้นสนสองใบโดยถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยราษฎรได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เพราะฉะนั้นเมื่อราษฎรรู้จักเจาะยางสนโดยถูกวิธีก็จะรู้สึกหวงแหนต้นสน ตลอดจนเริ่มรู้จักป้องกันและบำรุงรักษาป่าสนซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรที่สามารถทำรายได้ปีละมาก ๆ เนื่องจากปัจจุบันมีความต้องการใช้ชันสนและน้ำมันสนเพื่อการอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ เพิ่มขึ้นทุกปี แต่การผลิตชันสนและน้ำมันสนภายในประเทศยังไม่เพียงพอกับความต้องการ และต้องสิ้นเปลืองเงินทุนในการสั่งน้ำมันสนเป็นสินค้าเข้าทุกปี เสร็จแล้ว ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวันบริเวณริมห้วย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไปยังโครงการหลวงบ้านปางอุ๋ง ตำบลแม่ศึก อำเภอแม่แจ่ม ได้ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมเจ้าหน้าที่และสมาชิกโครงการหลวง ฯ ราษฎรชาวเขาเผ่าม้ง ตลอดจนกลุ่มยุวเกษตรกรชาวเขาปางอุ๋ง และยุวเกษตรกรชาวเขากะเหรี่ยงแม่หยอด ซึ่งเจ้าหน้าที่โครงการหลวง ฯ ได้ฝึกอบรมให้รู้จักการเลี้ยงไก่ หมู ตลอดจนการปลูกไม้ผล และปลูกพืชสวนครัวโดยถูกหลักวิชาการเกษตร ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรโรงเพาะชำต้นกาแฟจำนวนประมาณ ๑๖๐,๐๐๐ ต้น และไร่กาแฟซึ่งสมาชิกโครงการหลวง ฯ ได้ปลูกไว้ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ต้น ในโอกาสนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำซึ่งกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และกรมชลประทานได้ร่วมมือกันก่อสร้าง เพื่อจัดหาน้ำสนับสนุนพื้นที่เพาะปลูก ซึ่งเดิมเป็นไร่ฝิ่นมีเนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ สำหรับปลูกไม้ผลเมืองหนาว ได้แก่ บ๊วย พีช แพร์ แอปเปิล เพอร์ซิมมอน พลับ สาลี่ ท้อ และไม้ดอก คือ แกลดิโอลัส สมควรแก่เวลาจึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงลานเฮลิคอปเตอร์ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๓๕ น.

อนึ่งในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขา ณ บ้านแจ่มหลวง และบ้านปางอุ๋ง ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางไปตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราวแล้ว ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการแข่งขันฟุตบอลประเพณี จุฬา–ธรรมศาสตร์ ครั้งที่ ๓๗ ประจำปี ๒๕๒๓ ณ สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ

เวลา ๐๙.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุทธสิริโสภา เสด็จแทนพระองค์ไปทรงเปิดงานและเยี่ยมร้านคณะภริยาทูต สำหรับงานกาชาด ประจำปี ๒๕๒๔ ณ บริเวณหน้าตึกบริพัตร สำนักงานกลางสภากาชาดไทย

วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๔ ทอดพระเนตรแผนที่ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเคียนตามพระราชดำริ บ้านผาแมว ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

5 January 1981. His Majesty inspecting a map of Huai Khian Reservoir Project, Pha Maeo Village, during a visit to Mae Tha District, Lampang Province.

วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๔ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎร ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเคียนตามพระราชดำริ บ้านผาแมว ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

5 January 1981. Her Majesty the Queen, accompanied by Her Royal Highness Princess Chulabhorn, conversing with the local populace of Pha Maeo Village during a visit to Huai Khian Reservoir Project, Mae Tha District, Lampang Province.

วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๔ ทรงเยี่ยมราษฎร ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำแม่หยวก ตามพระราชดำริ บ้านแม่ทราย ตำบลร้องกวาง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่

10 January 1981. Their Majesties the King and Queen visiting the local populace of Mae Sai Village during a visit to Mae Yuak Reservoir Preject, Rong Kwang District, Phrae Province.

วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๔ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเกี่ยวกับการทำมาหากิน ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำแม่หยวก ตามพระราชดำริ บ้านแม่ทราย ตำบลร้องกวาง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่

10 January 1981. Their Majesties conversing with the local populace who came to greet Them during a visit to Mae Yuak Reservoir Project, Rong Kwang District, Phrae Province.

วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๔ พระราชทานกระแสพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการปลูกสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการชลประทาน ตามพระราชดำริ และโครงการปลูกสวนป่า ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

12 January 1981. His Majesty giving advices to Government officials concerning the Re-afforestation Project of the Forest Industry Organisation during His visit to San Kamphaeng District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๔ พระราชทานกระแสพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานฝายร่องช้าง บ้านปิ่นเหนือ ตำบลปิ่นเหนือ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

15 January 1981. His Majesty the King discussing irrigation problems with an official of the Royal Irrigation Department during a visit to Rong Chang Weir Project, Dok Kham Tai District, Phayao Province.

วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๒๔ พระราชทานกระแสพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำห้วยตอง ตามพระราชดำริ ณ บริเวณโครงการหลวงพัฒนาทุ่งหลวง บ้านห้วยตอง ตำบลแม่วิน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

16 January 1981. His Majesty giving advices to Government officials on the occasion of His visit to Huai Tong Reservoir, Thung Luang Royal Development Project, San Pa Tong District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ ฯพณฯ นายเซนโก ซูซูกิ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาล ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์

17 January 1981. Granting an audience to His Excellency Mr. Zenko Suzuki, Prime Minister of Japan, and his wife, on the occasion of their visit to Thailand as guests of the Thai Government, at Phuphing Palace.

วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๔ ทอดพระเนตรบ่อพักน้ำของโครงการหลวงแม่ปุนหลวง ซึ่งเก็บกักน้ำจากฝาย เพื่อจะส่งต่อไปยังพื้นที่แปลงเพาะปลูก ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมโครงการหลวงแม่ปุนหลวง ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

20 January 1981. His Majesty the King inspecting a regulating tank during a visit to Mae Pun Luang Highland Land Development Project (The Royal Project), Wiang Pa Pao District, Chiang Rai Province.

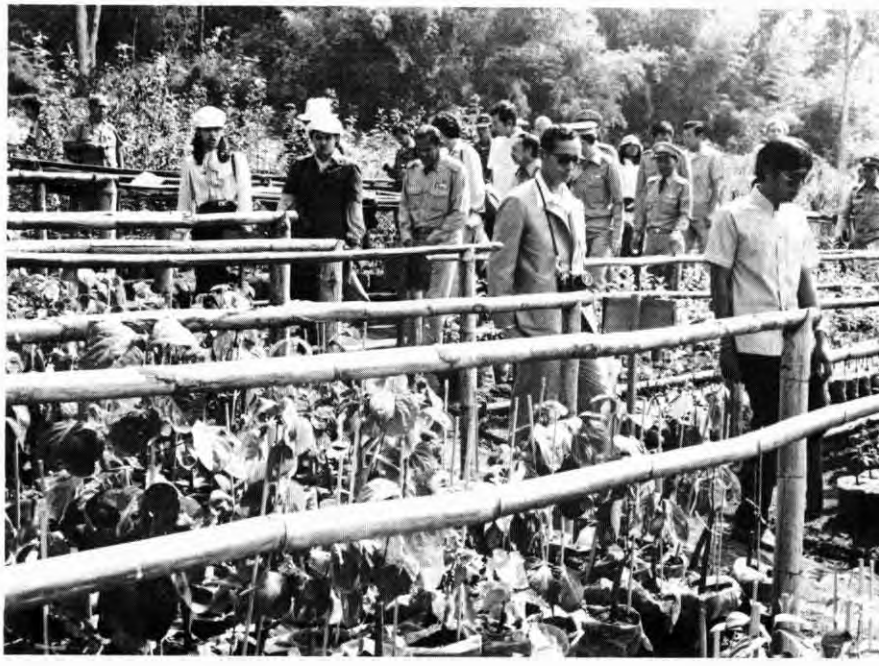

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๒๔ ทอดพระเนตรแปลงปลูกพืชเศรษฐกิจ และพืชสวนครัวต่าง ๆ ตลอดจนทอดพระเนตรไร่ปลูกข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ และข้าวโอ๊ต ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมสถานีทดลองเกษตรที่สูงปางดะ ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

23 January 1981. His Majesty, accompanied by Their Royal Highnesses Princess Maha Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn, observing economic and kitchen plant plots after which They visited wheat, barley and oat fields at Pang Da Highland Agricultural Experimental Station, Samoeng District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๒๔ พระราชทานปริญญาบัตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ ๑๕ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

24 January 1981. His Majesty the King, accompanied by Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, conferring an honorary degree at the Ceremony of Conferring Degrees on Graduates of Chiang Mai University, at Chiang Mai University.

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๒๔ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ทรงพระราชอุทิศถวาย สมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระสุริโยทัย ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

25 January 1981. Her Majesty the Queen during the Religious Rites to Pay Hamage to His Majesty King Naresuan the Great and Somdej Phra Suriyothai at Phuphing Palace.

วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์สร้างพระบรมธาตุพุทธนิมิตเจดีย์ และทรงเททองหล่อพระประธาน ณ วัดพระธาตุผาเงา ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

29 January 1981. Her Majesty, accompanied by Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, attending the Ceremony of Laying the Foundation Stone of Phra Borom That Buddha Nimit Chedi and Gold Pouring Ceremony to cast the Buddha's Image at Wat Phra That Pha Ngao, Chiang Saen District, Chiang Rai Province.

วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้พลโท นวล หิญชีระนันทน์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๒๓ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาดูกิจการและศึกษาภูมิประเทศทางภาคเหนือ ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

30 January 1981. His Majesty the King, accompanied by Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, granting an audience to students of the 23rd. class of the National Defence College during their Northern observation trip, at Phuphing Palace.

กุมภาพันธ์

วันอาทิตย์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๗.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯ พณ ฯ พล เอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ ฯ พณ ฯ นายจ้าวจื่อหยาง นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีน และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชาด้วย

เวลา ๑๖.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปในการพระราชทานเพลิงศพ นาวาอากาศเอก ศุภชัย คงสมพงษ์ ณ เมรุวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

วันอังคารที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการเนิน ๖๔๒ บ้านทรายกาด ตำบลตับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงฐานปฏิบัติการเนิน ๖๔๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญและยารักษาโรค ตลอดจนอุปกรณ์ที่จำเป็น สำหรับการปฏิบัติการในสนาม แก่ผู้แทนทหาร

ตำรวจตระเวนชายแดน และทหารพรานที่ร่วมปฏิบัติหน้าที่ราชการในการป้องกันประเทศชาติในพื้นที่เดียวกัน ต่อจากนั้น เสด็จเข้าที่ทำการกองร้อยทหารราบที่ ๔๗๓๓ หัวหน้ายุทธการหน่วยผสมพลเรือน ตำรวจทหาร ๒๓๒๔ กราบบังคมทูลบรรยายสรุปสถานการณ์ทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จบแล้ว ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรบริเวณฐานปฏิบัติการและทอดพระเนตรภูมิประเทศรอบฐานปฏิบัติการ ฯ ในการนี้ ได้ทรงพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่หน่วยต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๐๕ น.

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ พลเอก สำราญ แพทยกุล องคมนตรีเป็นผู้แทนพระองค์ ไปวางพวงมาลาเนื่องใน "วันทหารผ่านศึก" ณ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ กรุงเทพมหานคร

วันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๒.๑๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมศูนย์อพยพบ้านตอง อำเภอเชียงของ และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดเชียงราย

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงศูนย์อพยพบ้านตอง ตำบลครึ่ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ในฐานะองค์สภานายิกาสภากาชาดไทย ได้ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมผู้อพยพเผ่าต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ ๕,๐๐๐ คน และทรงเยี่ยมราษฎรจากตำบลใกล้เคียงที่เดินทางมาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ บริเวณศูนย์อพยพ ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ด้วย ต่อจากนั้นเสด็จเข้าที่ทำการศูนย์อพยพเพื่อทอดพระเนตรผลงานการฝีมือของผู้อพยพ ตลอดจนพระราชทานพระราชวโรกาส ให้ผู้อพยพเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๔๕ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบวทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร แม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ ๔ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ ณ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร แม่โจ้ ในการนี้ พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า บ้านเมืองไทยของเรานี้ ถึงจะมีรายได้ทางอื่นอยู่มาก แต่ก็ต้องถือว่าเลี้ยงตัวอยู่ด้วยการเกษตร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นตลอดไปที่จะต้องทำนุบำรุงเกษตรกรรมทุกสาขาพร้อมกับเกษตรกรทุกระดับให้พัฒนาก้าวหน้าอยู่เสมอ เพื่อให้การผลิตมีคุณภาพสูงขึ้น โดยไม่ผลาญทรัพยากรให้เปลืองเปล่า หากแต่ให้ได้ผลผลิตเพียงพอเลี้ยงตัวและจำหน่ายได้ดี มีรายได้ทวีขึ้น จึงจะช่วยให้เกษตรกรซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่และเป็นกำลังสำคัญของประเทศ มีฐานะความเป็นอยู่มั่นคงแจ่มใส แล้วทำให้ประเทศชาติสุขสมบูรณ์ขึ้นได้ บัณฑิตทั้งปวงเป็นผู้ที่รัฐ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือประชาชนส่วน

รวม ได้อุดหนุนส่งเสริมให้ได้ศึกษามาจนสำเร็จเทคโนโลยีการเกษตรขั้นสูงครบทุกด้วนสาขา ตั้งแต่การลงมือผลิต ตลอดไปจนถึงการจำหน่ายจ่ายค้าหาผลประโยชน์เป็นรายได้ แต่ละคน และทุกคน จึงมีหน้าที่อย่างสำคัญเกิดขึ้น ที่จะต้องนำความรู้ความสามารถไปใช้ช่วยเหลือสนับสนุนเกษตรกรให้เต็มที่ ให้สมกับที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนมาก่อน จากความเสียสละของคนส่วนรวมและในสภาวการณ์ปัจจุบันนี้ วิธีการพัฒนาที่เหมาะแก่ประเทศของเราอย่างยิ่ง ก็คือการพยายามดัดแปลงปรับปรุงนำสิ่งที่มีอยู่โดยธรรมชาติมาใช้ โดยสอดคล้องกลมกลืนกับสภาพพื้นที่และพื้นฐานของเกษตรกรให้ได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย ไม่สูญเปล่า การพัฒนาการเกษตร รวมทั้งการเสริมสร้างความเจริญมั่นคงของชาติก็จะบังเกิดผลเป็นจริงขึ้นตามที่ใฝ่ฝันกัน

เวลา ๑๑.๕๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถวัดบ้านบึง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

เวลา ๑๑.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาส ให้คณะกรรมการจัดงาน "ราชวินิตร่วมใจ ๒๓" เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

วันศุกร์ที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๗.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเอลเลียต ริชาร์ดสัน เอกอัครราชทูตสหรัฐ หัวหน้าผู้แทนสหรัฐในการประชุมสหประชาชาติเกี่ยวกับกฎหมายทะเล และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย พร้อมด้วย ฯพณฯ เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยและภริยา

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงน้ำชาด้วย

เวลา ๑๗.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรนิทรรศการปีคนพิการสากล ณ พุทธสถานเชียงใหม่ และทรงเปิดงานมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับครั้งที่ ๕ ประจำปี ๒๕๒๔ ณ สวนสาธารณะหนองบวกหาด จังหวัดเชียงใหม่

วันเสาร์ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงหน่วยพิทักษ์ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ (ดอยขุนกลาง) ตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่แจ่ม ได้ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังที่ทำการชั่วคราวของโครงการอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ เพื่อทอดพระเนตรแผนที่แสดงการใช้ที่ดินปัจจุบัน บริเวณบ้านขุนกลางและเขตพัฒนาบ้านขุนกลางผาหมอน ซึ่งประกอบด้วยนาข้าว ไร่กาแฟ สวนสน สวนท้อ สวนแอปเปิล แปลงไม้ผลเล็ก แปลงสตรอเบอรี่ พืชหมุนเวียน พืชผัก แปลงไม้ดอก บ่อเลี้ยงปลา และบริเวณปลูกสร้างสวนป่า ต่อจากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น และทรงพระดำเนินทอดพระเนตรแปลงปลูกกาแฟ แปลงขยายพันธุ์สตรอเบอรี่ และแปลงสาธิตการผลิตผลสตรอเบอรี่ ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณฝายเก็บกักน้ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะทูตานุทูตจากประเทศที่ได้ช่วยเหลือโครงการหลวงภาคเหนือในด้านต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ต่อจากนั้น ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน สมควรแก่เวลา จึงทรงพระดำเนินไปตามแนวคลองส่งน้ำ เพื่อทอดพระเนตรแปลงไม้ผลเล็ก เช่น บลูเบอรี่ ราสเบอรี่ แปลงสาธิตการปลูกแกลดิโอลัส และแปลงปลูกไม้ดอกไม้ประดับพันธุ์ต่างประเทศ ซึ่งมีโครงการจะทดลองปลูกขยายพันธุ์ประมาณ ๕๐ ชนิด เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังหน่วยพิทักษ์ อุทยานแห่งชาติ ดอยอินทนนท์ เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงลานเฮลิคอปเตอร์ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๖.๕๕ น.

วันอาทิตย์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงยกช่อฟ้าอุโบสถวัดศรีดอนมูล ตำบลชมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ในโอกาสนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากภายในบริเวณวัด ตลอดจนทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๗.๕๐ น.

วันจันทร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๐๘.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปทรงเปิดการประชุมระหว่างประเทศ ทางสุขภาพจิตเด็ก ณ ห้องประชุมใหญ่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

เวลา ๑๕.๒๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปทรงเปิดการประชุมชาวชนบททั่วโลก ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เวลา ๑๗.๐๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายคีเลนดรา ปราสาด ปานเดย์ เอกอัครราชทูตเนปาลแห่งประเทศไทย เฝ้าทูลละอองพระบาทในโอกาสที่เข้ารับตำแหน่งใหม่

วันอังคารที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการหลวงแม่แฮ อำเภอแม่แจ่ม และโครงการหลวงทุ่งหลวง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านห้วยหอย ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม ได้ทอดพระเนตรฝายห้วยหอย ซึ่งจะสามารถจ่ายน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูกของราษฎรที่เป็นสมาชิกโครงการหลวงแม่แฮเป็นเนื้อที่ ๘๕ ไร่ แบ่งเป็นสวนไม้ผลเมืองหนาว ได้แก่ ท้อ พลับ และสาลี่ ๗๕ ไร่ ตลอดจนแปลงผักอีก ๒๐ ไร่ ตลอดทั้งปี ต่อจากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนบ้านแม่แฮ ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังศูนย์โครงการหลวงแม่แฮ ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม เพื่อทอดพระเนตรกิจการของศูนย์ ฯ ซึ่งมีโครงการจะขยายพันธุ์ไม้ยืนต้น คือ ไม้ผลเมืองหนาวได้แก่ พลับ ท้อ สาลี่ และแอปเปิล จำนวน ๔,๘๐๐ ต้น ในเนื้อที่ ๑๐๐ ไร่ กาแฟจำนวน ๖,๐๐๐ ต้น และชาพันธุ์ดีจำนวน ๑๐,๐๐๐ ต้น นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมให้สมาชิกโครงการหลวง ฯ จากบ้านแม่แฮม่อนยะ และบ้านขุนแม่เตียน ทำการปลูกผักนอกฤดู ซึ่งสามารถทำรายได้ให้ราษฎรปีละมาก ๆ ในโอกาสนี้ ได้ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ บริเวณศูนย์โครงการหลวงแม่แฮ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทอดพระเนตรแปลงปลูกผักและแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ผักและถั่วชนิดต่าง ๆ ซึ่งโครงการหลวงแม่แฮได้ดำเนินการพัฒนาและอนุรักษ์ที่ดินเป็นเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ในเขตพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอสันป่าตอง จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านห้วยข้าวลีบ ตำบลแม่วิน อำเภอสันป่าตอง ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโครงการหลวงทุ่งหลวง ณ ที่นั้น คณะกรรมการธนาคารข้าวบ้านห้วยข้าวลีบซึ่งสามารถดำเนินกิจการธนาคารข้าวตามพระราชดำริบรรลุตามวัตถุประสงค์ น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายข้าวสารจำนวนหนึ่ง จากที่เคยได้รับพระราชทานเป็นทุนจัดตั้งคืนเป็นจำนวน ๒๐๐ ถัง การนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานข้าวสารจำนวนดังกล่าวให้แก่คณะกรรมการธนาคารข้าวบ้านโป่งสามิตรับไปจัดตั้งธนาคารข้าวแห่งใหม่ต่อไป ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายผ้าห่มแก่พระภิกษุที่จำพรรษา ณ สำนักสงฆ์บ้านห้วยข้าวลีบ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรฝายน้ำล้นชนิดหินทิ้ง ณ ห้วยแม่เตียน ตำบลแม่วิน อำเภอสันป่าตอง ซึ่งสามารถส่งน้ำให้แก่สมาชิกโครงการหลวงทุ่งหลวง และราษฎรในเขตพื้นที่บ้านทุ่งหลวง และบ้านห้วยค่าง ทำการเพาะปลูกและอุปโภคบริโภคได้ตลอดทั้งปี เป็นเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังสำนักงานโครงการหลวงทุ่งหลวง บ้านห้วยตอง ตำบลแม่วิน อำเภอสันป่าตอง เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๓๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้าไปตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ณ บ้านโป่งสามิต และบ้านห้วยข้าวลีบ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากสนามเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการหลวงแกน้อย และโครงการหลวงพัฒนาที่ดินห้วยลึก อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการหลวงแกน้อย ตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว ได้ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบำรุง ที่ ๑๐๕ เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่ามูเซอร์แดง มูเซอร์ดำ ตลอดจนราษฎรเชื้อสายไทยใหญ่ และจีนฮ่อ ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินไปยังบริเวณต้นน้ำแม่แตง เพื่อทอดพระเนตรภูมิประเทศร่วมกับเจ้าหน้าที่โครงการหลวง ฯ และกรมชลประทาน สำหรับประกอบการพิจารณาบริเวณที่เหมาะสมที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก สำหรับส่งน้ำมาสนับสนุนแปลงส่งเสริมเกษตรกรรมของโครงการหลวง ฯ ซึ่งประกอบด้วยแปลงไม้ผลเมืองหนาว เช่น แพร์ อาโวคาโด โลควอต แปลงกาแฟพันธุ์อาราบิกา แปลงพืชไร่ เช่น ถั่วลิสง ข้าวโพด ข้าวฟ่าง งา ถั่วเหลือง และข้าวโพดพันธุ์เมล็ดสีขาว ตลอดจนแปลงไม้ดอกเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ เสร็จแล้ว ทรงพระดำเนินกลับมายังบ้านแกน้อย เพื่อทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกโครงการหลวง ฯ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังโครงการหลวงพัฒนาที่ดินห้วยลึก ตำบลปิงโค้ง อำเภอเชียงดาว เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ บริเวณริมฝั่งห้วยลึก ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนมิตรมวลชนเชียงใหม่ (ชมรมวิทยาลัยพัฒนา วิทยาลัยครูเชียงใหม่) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้แทนชมรมมิตรมวลชนเชียงใหม่ น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งสามารถรับนักเรียนจากหมู่บ้านที่สังกัดโครงการหลวง ฯ ในปีการศึกษา ๒๕๒๔ ได้จำนวน ๑๕๐ คน เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณหน้าอาคารเรียน ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎรและทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณที่มีโครงการจะสร้างฝายเก็บกักน้ำ เพื่อเตรียมไว้สำหรับส่งน้ำมาสนับสนุนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ซึ่งได้ดำเนินการปรับและบุกเบิกเรียบร้อยแล้ว โดยมีโครงการจะส่งเสริมการปลูกผักและถั่วเหลืองเป็นพืชหลัก ตลอดจนจะจัดตั้งเป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับท่าอากาศยานเชียงใหม่ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๕๐ น.

วันศุกร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๑.๐๐ น. ทรงเจิมเทียนมาฆบูชา อุทิศพระราชทานไปจุดเป็นพุทธบูชาตามพระอารามหลวง

ต่าง ๆ คือ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดบวรนิเวศวิหาร วัดเบญจมบพิตร วัดราชบพิธ วัดราชประดิษฐ์ วัดนิเวศน์ธรรมประวัติ

เวลา ๑๑.๑๕ น. พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการบริหารสนามกอล์ฟของการรถไฟ ฯ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ นำ ผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศในการแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยพระราชทาน "คิงส์คัพ" ถ้วย "ควีนส์คัพ" ถ้วย "โคลสซีเนียส์ อามาเจอร์" และถ้วยบุรฉัตร เฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อรับพระราชทานรางวัล และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๑.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ เจซีไอ เซเนเตอร์ ก่อกิจ นราธิปกร นายกยุวสมาคมแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการของยุวสมาคมแห่งประเทศไทย และนายกยุวสมาคมระดับท้องถิ่น เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบบังคมทูลถวายรายงานถึงการดำเนินงานของสมาคม ฯ และรับพระราชทานพระราโชวาท

วันเสาร์ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรการฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ (ขั้นก้าวหน้า) ณ กองอำนวยการฝึกศูนย์ไทยอาสาป้องกันชาติ ภาค ๓ บริเวณสนามยิงปืน จังหวัดทหารบกเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงกองอำนวยการฝึกศูนย์ไทยอาสาป้องกันชาติ ภาค ๓ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ ได้ทอดพระเนตรฐานปฏิบัติการฝึกที่ชนะเลิศและรองชนะเลิศ ตามลำดับ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรบริเวณฝายหินทิ้ง ห้วยแม่หยวกน้อย ของจังหวัดทหารบกเชียงใหม่ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังกองอำนวยการฝึกหลักสูตรทหารเสือ กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ เสด็จเข้าห้องยุทธการ ผู้อำนวยการฝึกไทยอาสาป้องกันชาติกราบบังคมทูลบรรยายสรุปเกี่ยวกับการฝึกไทยอาสาป้องกันชาติขั้นก้าวหน้า จบแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการฝึกรอดกระสุนวิถี ผ่านเครื่องกีดขวาง และการฝึกยิงปืนของไทยอาสาป้องกันชาติ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังหอโดด เพื่อทอดพระเนตรการฝึกทดสอบกำลังใจ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปประทับ ณ พลับพลา เพื่อทอดพระเนตรการแสดงของไทยอาสาป้องกันชาติ ครูฝึก และการกระโดดร่มกีฬา ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังสนามยิงปืนเพื่อทอดพระเนตรการฝึก การปฏิบัติการยุทธวิธีในเวลากลางคืน ของไทยอาสาป้องกันชาติ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๒.๐๐ น.

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการพระราชทานเพลิงศพ นายสุวิทย์ โอสถานุเคราะห์ จ.ช. ณ เมรุวัดธาตุทอง เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเป็นประธานในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณปิดการอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ (ขั้นก้าวหน้า) ณ สนามกีฬา จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงพลับพลา บริเวณสนามกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ดำเนินการฝึกกราบบังคมทูลรายงานผลการฝึก และกราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล และน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายปืนลูกซอง เพื่อพระราชทานให้กับแม่ทัพกองทัพภาคที่ ๓ ตลอดจนกราบบังคมทูลเบิกผู้ว่าราชการจังหวัด ๑๗ จังหวัด และหัวหน้าหน่วย เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานธงประจำศูนย์ไทยอาสาป้องกันชาติ จังหวัดและภาค รวม ๒๑ หน่วย กับพระราชทานเข็มที่ระลึกแก่ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในกิจการนี้ ในการนี้ ได้พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้แทนจากกองร้อยที่ชนะเลิศและรองชนะเลิศ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานโล่ เสร็จแล้ว ผู้แทนไทยอาสาป้องกันชาติกล่าวนำถวายคำสัตย์ปฏิญาณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การฝึกไทยอาสาป้องกันชาติขั้นก้าวหน้านี้ เท่ากับผู้ฝึกได้เรียนรู้ถึงภาระหน้าที่ในการป้องกันประเทศชาติให้อยู่รอด ซึ่งประกอบด้วยความสามัคคีปรองดองของคนในชาติเป็นส่วนใหญ่ ในอันที่จะรักษาความเป็นเอกราชได้ ทุกคนจะต้องทุ่มเททั้งกำลังกาย และกำลังใจเป็นอย่างมากในการฝึก และควรจะนำความรู้ที่ได้รับนี้ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นต่อไป ทั้งนี้ หากมีภัยมาคุกคามประเทศเรา อาสาสมัครเหล่านี้จะได้สามารถช่วยป้องกันประเทศได้ จบแล้ว กองผสมไทยอาสาป้องกันชาติและกลุ่มพลังเดินแถวผ่านพลับพลาที่ประทับ เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๖.๒๕ น.

เวลา ๑๕.๕๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปพระราชทานเพลิงศพ พลโท พนม โชติพิมาย ม.ว.ม., ป.ช., ต.จ.ว. ที่เมรุวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๓.๒๕ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปประทานถ้วยรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศการแข่งขันโบว์ลิ่งการกุศล ณ บริษัทสตาร์โบว์ล ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๔๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปในงานแสดงผลิตภัณฑ์หัตถกรรมระหว่างประเทศ (งานโคเน็กซ์ ๘๑—สหชาติศิลปาชีพ) ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสา

ธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าพระวิหาร ณ วัดข่วงสิงห์ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และทรงเยี่ยมราษฎร จังหวัดเชียงใหม่

วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนา และทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านโป่งป่าแขม อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย และบ้านดอนเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านโป่งป่าแขม ซึ่งเป็นบ้านบริวารของสถานีโครงการหลวงหมู่บ้านหลักป่างสา ตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่าลีซอ อีก้อ มูเซอร์ เย้า และราษฎรเชื้อสายฮ่อ ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรฝายโป่งป่าแขม ซึ่งอยู่ในโครงการพัฒนาลุ่มน้ำจัน (ต้นน้ำ) และเป็นโครงการตามพระราชดำริ ขณะนี้กำลังดำเนินการสร้างฝายแบบหินทิ้ง อีก ๓ ฝาย สามารถส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูกได้เป็นเนื้อที่ประมาณ ๖๐๐ ไร่ ต่อจากนั้น ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยแล้ว จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านดอนเวียง ตำบลศรีดงเย็น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำฝางตอนบน ตั้งแต่บ้านห้วยฝางขึ้นไป ซึ่งอยู่ในโครงการหลวงภาคเหนือ ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรตัวอย่างที่นาที่ปรับใหม่ และเป็นโครงการที่จะดำเนินการต่อไปในเนื้อที่ ๑,๒๐๐ ไร่ ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่เจ้าหน้าที่โครงการหลวง ให้พิจารณาสร้างฝายผ่านที่นาเป็นระยะ ๆ ลดหลั่นกันลงมา เพื่อให้สามารถรับน้ำส่งให้ที่นาได้โดยทั่วถึง กับควรชักชวนราษฎรช่วยกันซ่อมแซมฝายเก่า เพื่อป้องกันฝายพังเสียหายในระยะฤดูฝน จากนั้น ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่ามูเซอร์กุ๊ย ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ เวลา ๑๘.๓๕ น.

เวลา ๑๔.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเปิดพระบวรราชานุสาวรีย์สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท กรมพระราชวังบวรสถานมงคล ในรัชกาลที่ ๑ ณ บริเวณหน้ากองบัญชาการกองพลที่ ๘ ค่ายกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเปิดหอประชุมโรงเรียน ภปร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

วันพุธที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระ

ราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ กรรมการบริหาร กรรมการและเลขานุการแผนกแพทย์ศาสตร์ มูลนิธิ "อานันทมหิดล" นำ นายแพทย์สันติ จำรูญกุล ซึ่งได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิ "อานันทมหิดล" ไปศึกษาต่อในวิชาศัลยศาสตร์เฉพาะทาง ในแขนง ศัลยกรรมในระบบทางเดินอาหาร ณ มหาวิทยาลัยเอดินเบอระ สหราชอาณาจักร ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลา

เวลา ๑๖.๑๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คุณหญิงจันทนี สันตะบุตร ประธานสภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ นำ ฯพณฯ เชฟเชงโก วาเลนตินา รองประธานรัฐสภาแห่งโซเวียตจากสาธารณรัฐยูเครน สมาชิกสภาสตรีแห่งสหภาพโซเวียต และมาดาม อีวาโนวา อาเดลินา หัวหน้าฝ่ายวิเทศสัมพันธ์สภาสตรีแห่งสหภาพโซเวียต เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชาด้วย

เวลา ๑๘.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเททองหล่อรูปและวางศิลาฤกษ์ฐานอนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัย ณ วัดดอยติ ตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯสยามบรมราชกุมารี จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการหลวงป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน และโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำ หน่วยที่ ๕ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการหลวงป่าแป๋ ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรกิจการธนาคารข้าวพระราชทานบ้านป่าแป๋ ซึ่งคณะกรรมการธนาคารข้าวได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายข้าวสารซึ่งมีมูลค่า ๑๐,๐๐๐ บาทคืน การนี้ ได้พระราชทานข้าวสารดังกล่าวแก่ธนาคารข้าวที่จัดตั้งใหม่ ณ บ้านรากไม้ใต้ และบ้านโคะมะหลู่ ในโอกาสนี้ ได้ทอดพระเนตรโรงเลี้ยงไหมในพระบรมราชินูปถัมภ์ บ้านป่าแป๋ ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินไปยังโรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๑๐ เพื่อพระราชทานอุปกรณ์การศึกษา อุปกรณ์กีฬาและถุงของขวัญแก่ผู้แทนครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่โรงเรียน แล้วทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงและลั้วะ ที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณโรงเรียน จากนั้น เสด็จขึ้นอาคารเรียน ทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน และคณะแพทย์จากโรงพยาบาลแม่สะเรียง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ต่อจากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรบริเวณที่จะขุดคลองส่งน้ำ ซึ่งจะสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตโครงการหลวงป่าแป๋ ประมาณ ๖๐๐ ไร่

หลังจากประทับเสวยพระกระยาหารกลางวันแล้ว จึง ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำ หน่วยที่ ๕ บ้านขุนวาง ตำบลแม่วิน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรนาข้าวทดลองแบบขั้นบันได แล้วทรงพระดำเนินไปยัง

โรงเรียนโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำ พระราชทานอุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์กีฬา และถุงของขวัญแก่ผู้แทนครู นักเรียน ตลอดจนเจ้าหน้าที่โรงเรียน เสร็จแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรสถานีเกษตรที่สูง ขุนวาง และทรงเยี่ยมเจ้าหน้าที่เกษตรและราษฎรชาวเขาที่มารอเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๓๐ น.

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลมาฆบูชา ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

วันศุกร์ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ ขุนยวม และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงอำเภอขุนยวมแล้ว ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณสนามบิน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางโดยรถยนต์ล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังโครงการพัฒนาตามพระราชดำริขุนยวม บ้านต่อแพ ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อทอดพระเนตรพื้นที่โครงการพัฒนา ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ ประกอบด้วยแปลงไม้ดอก และพืชผักสวนครัวชนิดต่าง ๆ เรือนเพาะชำกล้าไม้ เช่น มะม่วงหิมพานต์และกาแฟพันธุ์ดี แปลงหญ้าพันธุ์ดี สำหรับใช้ผสมเป็นอาหารปศุสัตว์ ประกอบด้วย หญ้าเฮมิ้นผสมถั่วลาย หญ้าโร้ดและหญ้าขน แปลงหน่อไม้ฝรั่ง แปลงกาแฟ ไร่สับปะรด สวนกล้วยน้ำว้า กิจการโรงโคพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งมีโคพันธุ์ต่างประเทศ สำหรับบริการผสมพันธุ์ นอกจากนั้น ยังรับตอนโคของราษฎร ให้คำแนะนำในการเลี้ยงโคเนื้อ และรักษาโรคโคของราษฎร บ่อหมักหญ้าสำหรับใช้เป็นอาหารโคในฤดูแล้ง เล้าไก่พันธุ์ผสม ซึ่งได้รับการสนับสนุนไก่พันธุ์จากกรมปศุสัตว์ สำหรับแจกจ่ายแก่กลุ่มเลี้ยงไก่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ และสถานที่ฝึกอบรมศิลปาชีพพิเศษ ในการนี้ ได้ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรคอกสุกรแม่พันธุ์ และคอกสุกรหย่านม ซึ่งผลิตสุกรให้แก่ศูนย์โครงการพัฒนาอื่น ๆ และกลุ่มเลี้ยงสุกรทั่วไป โดยขอรับคืนเป็นลูกสุกร เมื่อผสมพันธุ์เองได้แล้ว จากนั้น ทอดพระเนตรศูนย์ธนาคารข้าว ซึ่งมีสมาชิกคืนธนาคารข้าวบ้านแม่ลาก๊ะ บ้านหางปอน และบ้านประตูเมือง นอกจากนั้น ยังใช้ประโยชน์เป็นฉางเก็บเมล็ดพันธุ์พืชได้อีกด้วย แล้วทรงเยี่ยมเจ้าหน้าที่โครงการพัฒนา ฯ ตลอดจนสมาชิกกลุ่มเลี้ยงสุกรและไก่ กลุ่มปั้นโอ่งและอิฐบล็อค และกลุ่มธนาคารข้าว เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังสนามบินอำเภอขุนยวม เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินถึงที่ประทับแรมชั่วคราวโครงการตามพระราชดำริ ห้วยปางตอง บ้านปางตอง ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันเสาร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรมชั่วคราว โครงการตามพระราชดำริ ห้วยปางตอง บ้านปางตอง ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำลางตามพระราชดำริ และศูนย์ศิลปาชีพห้วยเดื่อ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการพัฒนาลุ่มน้ำลางตามพระราชดำริ ตำบลปางมะผ้า อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังสำนักงานโครงการพัฒนา ฯ ในโอกาสนี้ ได้ทอดพระเนตรแปลงพืชไร่ต่าง ๆ เช่น ถั่วขาว ถั่วแดง ถั่วเหลือง กระเทียม ข้าวบาร์เล่ย์ หอม ถั่วลิสง ข้าวสาลี มันเทศ มันฝรั่ง และแปลงทดลองพันธุ์หญ้า ๑๓ ชนิด ตลอดจนแปลงพืชผักสวนครัว นอกจากนั้น ทางโครงการพัฒนา ฯ ยังได้เพาะปลูกข้าวไร่พันธุ์ต่าง ๆ ๕ พันธุ์ ข้าวพันธุ์ต่าง ๆ ๑๕ พันธุ์ ข้าวโพดหวาน กาแฟ สับปะรด และมีกิจการด้านปศุสัตว์ ซึ่งได้แก่การเลี้ยงโคพันธุ์ผสม สุกรพันธุ์ผสม และไก่พันธุ์ดีอีกด้วย เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงหน้าสำนักงานโครงการพัฒนา ฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมสมาชิกโครงการพัฒนา ฯ และราษฎรโดยทั่วถึง และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ เสร็จแล้ว ทรงปลูกต้นมะขามไว้เป็นที่ระลึก ณ บริเวณหน้าสำนักงานโครงการพัฒนา ฯ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังพลับพลา เพื่อเสวยพระกระยาหารกลางวัน สมควรแก่เวลา จึงทรงพระดำเนินผ่านแปลงสะปเร้าส์ ไปทอดพระเนตรหลุกหรือกังหันน้ำแบบพื้นเมือง ที่สามารถนำน้ำขึ้นมาจากลำห้วยไปเข้าใส่ราง เพื่อส่งต่อเข้าแปลงเพาะปลูกโดยใช้พลังน้ำตามธรรมชาติ จากนั้น ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ไปยังบริเวณโครงการพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังศูนย์ศิลปาชีพห้วยเดื่อ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน เสด็จเข้าร้านศิลปาชีพห้วยเดื่อ เพื่อทอดพระเนตรผลิตภัณฑ์ประเภทอุตสาหกรรมครัวเรือนประเภทต่าง ๆ ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรห้องพักใบหม่อน โรงเลี้ยงไหม โรงปั่นโอ่งซีเมนต์ และแปลงปลูกหม่อน ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริแก่เจ้าหน้าที่โครงการพัฒนากรมชลประทาน ให้พิจารณาความเหมาะสมในการติดตั้งเครื่องตะบันน้ำ หรือกังหันน้ำแบบพื้นเมือง ณ ริมฝั่งแม่น้ำปาย ซึ่งมีตลิ่งสูงชัน เพื่อให้สามารถนำน้ำขึ้นมาใช้ในแปลงปลูกหม่อนโดยไม่ต้องสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงแต่อย่างใด เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรและสมาชิกโครงการพัฒนา ฯ ตลอดจนหน่วยแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งเดินทางมาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราวเพื่อทำการตรวจรักษาคนไข้ ณ บริเวณศูนย์ศิลปาชีพห้วยเดื่อ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับถึงที่ประทับแรมชั่วคราวโครงการตามพระราชดำริห้วยปางตอง บ้านปางตอง ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อเวลา ๑๘.๔๐ น.

วันอาทิตย์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรมชั่วคราวโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ ห้วยป่างตอง ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ บ้านมะเขือส้ม ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ในการนี้ ได้ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรสวนลิ้นจี่ และพลับ ตามบริเวณที่ลาดชัน นอกจากนั้น ยังมีการส่งเสริมการปลูกกาแฟ สับปะรด ลำไย และฝรั่งเวียดนามอีกด้วย จากนั้น ทอดพระเนตรฝายนาป่าแปลก และทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่าม้ง ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๑๕ น.

วันจันทร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ อำเภอสันกำแพง และโครงการชลประทานในเขตพื้นที่อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงอ่างเก็บน้ำห้วยบก ซึ่งสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว สามารถส่งน้ำให้แก่พื้นที่เกษตรกรรมได้เป็นเนื้อที่ ๑๒๒ ไร่ ในเขตพื้นที่หมู่บ้านที่ ๖ จากนั้น ดร. ประกอบ หุตะสิงห์ ประธานคณะกรรมการโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ กราบบังคมทูลเบิกคณะกรรมการหมู่บ้านสหกรณ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรแผนที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ อำเภอสันกำแพง และมีพระราชดำริ กับเจ้าหน้าที่โครงการ ฯ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความว่า เนื่องจากพื้นที่ดินบริเวณร่องอ่างเก็บน้ำมีลักษณะที่น้ำซึมสามารถออกได้ จึงควรพิจารณาสร้างพนังกั้นน้ำใต้ดินในบริเวณที่ต้องการ เช่นบริเวณสวนป่า เพื่อเป็นการเพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่บริเวณนั้น ซึ่งโครงการทำนองนี้ก็ได้ดำเนินการได้ผลมาแล้วในภาคอีสาน นอกจากนั้นควรสำรวจแหล่งน้ำในตอนบนของโครงการ ฯ เพื่อพิจารณาสร้างฝายเพิ่มความชุ่มชื้นราคาถูก ซึ่งจะช่วยขยายความชุ่มชื้นให้แผ่ออกไป และจะช่วยให้ป่าไม้ค่อย ๆ คืนสู่สภาพเดิม เสร็จแล้ว ทรงปล่อยปลานิล ปลาไน ปลายี่สกเทศ ปลาซ่งฮื้อ และกุ้งก้ามกราม จำนวนรวม ๔๐,๐๐๐ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำ จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปศูนย์วิชาการเพื่อชาวบ้าน ซึ่งดำเนินงานโดยกรมส่งเสริมการเกษตร ณ หมู่บ้านที่ ๓ ได้ทอดพระเนตรสถานที่ฝึกอบรมและเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน นิทรรศการตัวอย่างพืช ปุ๋ย และศัตรูพืชชนิดต่าง ๆ ผลิตภัณฑ์อาหารของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และศูนย์ส่งเสริมการเกษตร แล้วทรงพระดำเนินทอดพระเนตรกรรมวิธีการเพาะเห็ดของกลุ่มยุวเกษตรกร ซึ่งประกอบด้วยโรงหมักฟาง การบรรจุเชื้อใส่ถุงเพาะเห็ด การนึ่งฆ่าเชื้อ และโรงฝึกปฏิบัติการเพาะเห็ดนางฟ้า และเห็ดเป๋าฮื้อ แปลงผัก สำหรับกิจการถนอมอาหารของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร การสาธิต ระบบชลประทานแบบน้ำหยดในแปลงขยายพันธุ์ไม้ผล แปลงปลูกพืชสวนครัว จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังศูนย์บริการหมู่บ้านสหกรณ์ หมู่บ้านที่ ๓ ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน และน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย

สิ่งของ เพื่อสมทบทุนโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ แล้วเสด็จเข้าโรงสีข้าว ทอดพระเนตรแผนผังแสดงขั้นตอนการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยการจำแนกอาชีพเกษตรซึ่งเป็นสมาชิกโครงการ ฯ และแหล่งเงินทุนสนับสนุนโครงการ ฯ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำห้วยก้าใต้ บ้านปางเรียบเรือ ตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทได้ก่อสร้างเสร็จแล้ว เมื่อเก็บกักน้ำได้เต็มที่จะสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกของราษฎรในบริเวณนั้น เป็นเนื้อที่ประมาณ ๑๔๕ ไร่ ตลอดจนใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาและกุ้งน้ำจืดได้อีกด้วย จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังอ่างเก็บน้ำห้วยฮ่องไคร้ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตหมู่บ้านเดียวกับอ่างเก็บน้ำห้วยก้าใต้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปล่อยปลานิล ปลาไน ปลายี่สกเทศ ปลาซ่งฮื้อ และกุ้งก้ามกราม จำนวนรวม ๔๐,๐๐๐ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังบริเวณหน้าโรงเรียนหมู่บ้านสหกรณ์ที่ ๒ เพื่อทรงเยี่ยมสมาชิกหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง และราษฎร ซึ่งเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น ในการนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ณ บริเวณสนามหญ้าโรงเรียน สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๐ น.

เวลา ๑๑.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงประกอบพระราชกรณียกิจในการสวมยอดพระเมาลีพระพุทธนันทบุรีศากยมุนี และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ณ วัดช้างค้ำวรวิหาร อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงขับเครื่องบินพระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินจังหวัดน่าน นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัด เฝ้าทูลละอองพระบาท ต่อจากนั้น พลตรี ประหยัด รอดโพธิ์ทอง ผู้บัญชาการกองพลทหารม้าที่ ๑ กราบบังคมทูลรายงาน และขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินตรวจแถวทหารกองเกียรติยศ

เวลา ๑๔.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงวัดช้างค้ำวรวิหาร แล้วเสด็จเข้าพลับพลาที่ประทับ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธนวราชบพิตร พระราชาคณะประธานสงฆ์ถวายศีล เสร็จแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน กราบบังคมทูลถวายรายงานการก่อสร้างพระพุทธนันทบุรีศากยมุนี และขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีสวมพระเมาลีพระพุทธนันทบุรีศากยมุนี ต่อจากนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน กราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึกเสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังสนามกีฬากลางจังหวัดน่าน เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราโชวาท ความว่า การฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านนั้นทำให้เกิดความสามัคคี มีความปรารถนาดีต่อกัน รู้จักการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้ประเทศชาติเกิดความมั่นคงและปลอดภัยสืบต่อไป

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมลูกเสือชาวบ้านและราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนินอยู่ในบริเวณนั้น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๕.๓๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ องค์สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร แทนพระองค์ ประทานพระวโรกาสให้ นางวนิดา พูนศิริวงศ์ นายกเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่ กรรมการสภากาชาดไทย ผู้แทนสถาบันและผู้บริจาคโลหิตให้แก่สภากาชาดไทย ของเหล่ากาชาดจังหวัดต่าง ๆ ในภาค ๕ ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน พะเยา แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน รวม ๘ จังหวัด จำนวนประมาณ ๑๕๐ คน ๒๘ สถาบัน เฝ้ารับประทานโล่และเข็มที่ระลึก ณ เรือนรับรอง ภูพิงคราชนิเวศน์

วันอังคารที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานเชียงใหม่ เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำเข็ก (เขาค้อ) และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดพิษณุโลก

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินจังหวัดพิษณุโลก ได้ทรงเยี่ยมราษฎรและข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหารที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณลานบิน จากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังโครงการพัฒนาลุ่มน้ำเข็ก (เขาค้อ) ตำบลแคมป์สน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงชุดปกครองและพัฒนาทุ่งสมอ ๒ ได้ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรจากบ้านสาธรกุล บ้านศักดิ์เฉลิมกิจ และบ้านใจทน ตลอดจนทอดพระเนตรภูมิประเทศบริเวณพื้นที่โครงการ ฯ การนี้ พระราชทานพระราชดำริกับเจ้าหน้าที่โครงการ ฯ ความว่า การพิจารณาจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่ ควรหาที่ตั้งตามบริเวณลุ่มน้ำ โดยอาจขยายไปทีละลุ่มน้ำ เพราะจะได้สามารถสร้างอ่างเก็บน้ำสำหรับแต่ละหมู่บ้าน เป็นลักษณะการสำรองน้ำไว้สำหรับจ่ายให้พื้นที่เพาะปลูกในกรณีที่ฝนทิ้งช่วงและในระยะฤดูแล้ง พืชไร่ของราษฎรจะได้ไม่เสียหายและไม่ทำให้เกษตรกรหมดกำลังใจ นอกจากนั้นอ่างเก็บน้ำยังจะช่วยรักษาความชุ่มชื้นในบริเวณต้นน้ำลำธารได้อีกด้วย ส่วนระบบการจ่ายน้ำนั้น จะต้องต่อท่อรับน้ำจากอ่างเก็บน้ำไปยังบ่อพักน้ำหลาย ๆ จุด จะได้สามารถควบคุมการจ่ายน้ำออกได้รอบตัว ซึ่งจะทำให้พื้นที่เพาะปลูกได้รับน้ำอย่างทั่วถึง และเป็นการใช้น้ำอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยไม่เสียเปล่า เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรเรือนผสมพันธุ์ปลานิล ปลาไนและปลาตะเพียน ซึ่งมีบ่อขยายพันธุ์ปลาสำหรับนำปลาไปปล่อยแพร่พันธุ์ตามอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ในบริเวณโครงการ ฯ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งผ่านบ้านปานสุขุม (ไทยน้อย ๑) บ้านอุทโยภาส (ไทยน้อย ๒) บ้านส่งคุ้ม (ไทยน้อย ๓) ไปยังบ้านกนกงาม ซึ่งเป็นที่ตั้งชุดปกครองและพัฒนาทุ่งสมอ ๓ ได้ ทรงเยี่ยมราษฎรไทยและราษฎรชาวเขาเผ่าม้งที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับมายังโรงเรียนเจริญทองนิ่มวิทยา เพื่อทอดพระเนตรการแสดงของราษฎรชาวเขาเผ่าลีซอ แล้วทรงเยี่ยมราษฎรและสมาชิกโครงการ ฯ ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่บริเวณสนามหน้าอาคารเรียน ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ณ บริเวณโรงอาหารของโรงเรียน ในโอกาสนี้ ทรงพระดำเนินไป

ยังโรงพยาบาลสนาม เพื่อทรงเยี่ยมเจ้าหน้าที่ทหารและอาสาสมัครที่บาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการในการป้องกันประเทศชาติ ในการปะทะที่บริเวณพื้นที่เขาย่า ซึ่งห่างจากเขาค้อประมาณ ๘ กิโลเมตร ในตอนเช้าวันเดียวกันนั้น ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่ทหารที่บาดเจ็บอย่างใกล้ชิด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดประหม่อม ให้ศัลยแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการรักษาผู้บาดเจ็บอย่างฉุกเฉินร่วมกับศัลยแพทย์ประจำโรงพยาบาลสนาม เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญแก่ผู้แทนหน่วยพลเรือนตำรวจและทหารที่ร่วมปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการ ฯ พัฒนาลุ่มน้ำเข็ก (เขาค้อ) จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง กลับมายังสนามบินจังหวัดพิษณุโลก แล้วประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดเชียงใหม่ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลาประมาณ ๒๑.๑๐ น.

วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเป็นประธานจัดงานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ ค่ายกาวิละ จังหวัดทหารบกเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

เวลา ๑๑.๔๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงยกช่อฟ้าอุโบสถวัดศรีดอกคำ และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่

เวลา ๑๗.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปพระราชทานเพลิงศพ พลเอก ทวนชัย โกศินานนท์ ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๔.๓๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเปิดงานนิทรรศการโครงการหลวง ณ สำนักงานสารนิเทศระหว่างชาติแห่งสหรัฐอเมริกา ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเปิดการสัมมนาการเกษตรภาคเหนือ ณ สำนักงานเกษตรภาคเหนือ และทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำห้วยตึงเฒ่า ตลอดจนทอดพระเนตรโครงการเกษตรกรรมทหารของจังหวัดทหารบกเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสำนักงานเกษตรภาคเหนือ ได้เสด็จเข้าห้องประชุม นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กราบบังคมทูลเบิก นายอาณัติ อาภาภิรมย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กราบบังคมทูลสรุปผลการสัมมนาเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ของ

ภาคเหนือ ปัญหาการเกษตรภาคเหนือ ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขและงานที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะดำเนินการต่อไป ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดสรรที่ทำกินให้แก่ราษฎร ตลอดจนการพิจารณาให้สิทธิทำกิน การอนุรักษ์ดินและป่าไม้ต้นน้ำลำธาร การจัดหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ ตลอดจนการบริหารโครงการพัฒนาเกษตรกรรมแผนใหม่ แล้วทรงปิดการสัมมนา จบแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการตามพระราชดำริอ่างเก็บน้ำห้วยตึงเฒ่า ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งหน่วยพัฒนาแหล่งน้ำที่ ๑ กองอำนวยการกลาง กองบัญชาการทหารสูงสุดกำลังดำเนินการก่อสร้าง โดยกรมชลประทานเป็นฝ่ายช่วยเหลือด้านเทคนิค เมื่อสร้างเสร็จแล้วจะสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดทหารบกเชียงใหม่และราษฎรในบริเวณใกล้เคียงในฤดูฝนประมาณ ๘๐๐ ไร่ และในฤดูแล้งประมาณ ๖๐๐ ไร่ ตลอดจนมีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคได้ตลอดปี นอกจากนั้นยังใช้ประโยชน์เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดได้อีกด้วย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังโครงการเกษตรกรรมทหารของจังหวัดทหารบกเชียงใหม่ ในโอกาสนี้ ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรการทำงานของเครื่องยนต์สูบน้ำขนาด ๕ แรงม้า และเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาด ๒.๕ กิโลวัตต์ ซึ่งใช้ก๊าซชีวภาพเป็นเชื้อเพลิง การปั้นโอ่งซีเมนต์และหล่อซีเมนต์บล็อค ซึ่งเป็นการฝึกวิชาชีพแขนงหนึ่งให้ทหารกองประจำการก่อนปลดประจำการ สำหรับวิชาชีพแขนงอื่น ๆ ประกอบด้วยการเลี้ยงสัตว์ การเพาะเห็ด การปลูกพืชไร่และพืชสวนและการพัฒนาแหล่งน้ำ ต่อจากนั้น ทอดพระเนตรเครื่องพ่นละอองน้ำสำหรับแปลงปักชำซึ่งทำงานโดยอัตโนมัติ โรงเพาะเห็ดกระดุมและเห็ดนางฟ้า กรงเลี้ยงสัตว์ป่าชนิดต่าง ๆ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโรงผสมพันธุ์สุกร เล้าสุกรขุน และเล้าสุกรแบบชาวบ้าน ตลอดจนแปลงเพาะหนอนจากมูลสุกร สำหรับใช้เลี้ยงปลา ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานลูกสุกรพันธุ์ผสมแก่ผู้บังคับกองพันต่าง ๆ ของกรมทหารราบที่ ๗ กรมทหารปืนใหญ่ ที่ ๗ และผู้แทนกลุ่มทหารกองหนุน สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๕๐ น.

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าอุโบสถ ณ วัดศรีดอก อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดแพร่

เวลา ๑๓.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินจังหวัดแพร่ ณ ที่นั้น นายชูวงศ์ ฉายะบุตร ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัด เฝ้าทูลละอองพระบาท เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินทรงตรวจพลแถวทหารกองเกียรติยศ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งไปยังวัดศรีดอก อำเภอเมืองแพร่ เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ผู้ว่าราชการจังหวัดกราบบังคมทูลรายงานการก่อสร้างอุโบสถ และขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าอุโบสถ เสร็จแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดกราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธา เฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธีพระราชทานธงลูกเสือชาวบ้าน และพระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้าน ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราโชวาท ความว่า การฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านนั้น ทำให้ทุกคนที่ได้รับการอบรมมีความรู้ความ

สามารถดีขึ้น ขอให้ทุกคนนำไปช่วยเหลือตนเอง ในการดำรงชีพและทำให้ทุกคนรู้จักช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน เกิดความสามัคคีในหมู่คณะซึ่งจะนำมาซึ่งความร่มเย็นเป็นสุข เกิดความมั่นคงต่อประเทศชาติสามารถดำรงเอกราชอธิปไตยของชาติได้ตลอดไป เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น สมควรแก่เวลาแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันศุกร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เวลา ๒๐.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออกพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้มกุฎราชกุมารอากิฮิโต และเจ้าหญิงมิชิโกะแห่งญี่ปุ่น เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เสด็จมาเยือนประเทศไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำด้วย

เวลา ๑๕.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปทรงรับมกุฎราชกุมารอากิฮิโต และเจ้าหญิงมิชิโกะแห่งญี่ปุ่น ในโอกาสที่เสด็จมาเยือนประเทศไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ณ ท่าอากาศยานเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วันเสาร์ที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ เอกอัครราชทูตประเทศต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามเวลาดังต่อไปนี้

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระคุณเจ้าเรเน ราฟาเอล มาร์ติโน เอกอัครสมณฑูตแห่งวาติกัน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาสน์ตราตั้ง เป็นเอกอัครสมณทูตแห่งวาติกันคนใหม่ ประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๐๐ น. นายปีเตอร์ ไมเคิล โมตซ์เฟลด์ต เอกอัครราชทูตแห่งนอรเว เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาสน์ตราตั้ง เป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งนอรเวคนใหม่ประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๑๐ น. นายเท วุงควัน เอกอัครราชทูตแห่งสาธารณรัฐเกาหลี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาสน์ตราตั้ง เป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสาธารณรัฐเกาหลีคนใหม่ประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๕๐ น. ดร.มิโรสลาฟ เซมลา เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐสังคมนิยมเชโกสโลวะเกีย ประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่จะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๙.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดย

รถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปทรงรับเสด็จมกุฎราชกุมาร อากิฮิโตและเจ้าหญิงมิชิโกะแห่งญี่ปุ่น ณ กองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง

เวลา ๐๙.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปยังโรงแรมรินคำ เพื่อส่งเสด็จมกุฎราชกุมารอากิฮิโต และเจ้าหญิงมิชิโกะแห่งญี่ปุ่น เนื่องในโอกาสที่เสด็จมาเยือนประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล องคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ ไปในการแข่งขันม้าชิงถ้วยพระราชทาน ประจำปี ๒๕๒๔ และมอบถ้วย พระราชทาน ณ ราชกรีฑาสโมสร

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ พระราชทานเลี้ยงน้ำชาแก่ ฯพณฯ จ้าวจื่อหยาง นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีน และคณะ ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาล ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

1 February 1981. Attending a tea party given in honour of His Excellency Mr. Zhao Ziyang, Premier of the People's Republic of China, and his party, on the occasion of his visit to Thailand, at Phuphing Palace.

วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการเนิน ๖๔๒ บ้านทรายกาด ตำบลตับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

3 February 1981. His Majesty the King visiting Hill 642 Operations Base at Sai Kat Village, Thoeng District, Chiang Rai Province.

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ (ดอยขุนกลาง) ตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

7 February 1981. Observing Doi Inthanon (Doi Khun Klang) Upland Land Development Project (The Royal Project), at Mae Chaem District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ทรงฉายระหว่างการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าอุโบสถวัดศรีดอนมูล ตำบลชมภู และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

8 February 1981. Their Majesties the King and Queen, accompanied by Their Royal Highnesses Princess Maha Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn, attending the Ceremony of Raising the Cho-Fah of the Ubosoth of Wat Sri Donmun and visiting the local populace of Saraphi District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ราษฎรผูกข้อพระกรสู่พระขวัญ ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการหลวงแม่แฮ อำเภอแม่แจ่ม และโครงการหลวงทุ่งหลวง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

10 February 1981. Residents of Mae Cham and San Pa Tong Districts traditionally welcoming Their Majesties during a visit to Mae Hae and Thung Luang Lowland Land Development Projects (The Royal Project), San Pa Tong District Chiang Mai Province.

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ (ขั้นก้าวหน้า) ณ กองอำนวยการศูนย์ฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ ภาค ๓ บริเวณสนามยิงปืน จังหวัดเชียงใหม่

14 February 1981. Observing the training and march past of the progressive level Village Defence Volunteers, at the 3rd. Region Training Administrative Centre, Chiang Mai Shooting Range, Chiang Mai Province.

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราโชวาทในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณปิดการอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ (ขั้นก้าวหน้า) ณ สนามกีฬา จังหวัดเชียงใหม่

15 February 1981. Delivering an address to Village Defence Volunteers who declared their Oath of Allegiance on the occasion of the conclusion of their training at the Sports Stadium, Chiang Mai Province.

วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ทอดพระเนตรหลุกหรือกังหันน้ำแบบพื้นเมือง ที่สามารถนำน้ำจากลำห้วยไปใส่ในรางเพื่อส่งต่อเข้าแปลงเพาะปลูกโดยใช้พลังน้ำตามธรรมชาติ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมโครงการพัฒนาลุ่มน้ำลาง ตามพระราชดำริ ตำบลป่างมะผ้า และศูนย์ศิลปาชีพพิเศษห้วยเดื่อ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

21 February 1981. Inspecting a Water Wheel during a visit to the Lang River Basin Development Project, established at His Majesty's instigation, at the Huai Dua Supplementary Occupations and Related Techniques Training Centre, Muang Mae Hong Son District, Mae Hong Son Province.

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ทอดพระเนตรสถานที่ฝึกอบรมและเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน ณ ศูนย์วิชาการเพื่อชาวบ้าน ตลอดจนทอดพระเนตรกรรมวิธีการเพาะเห็ดของกลุ่มยุวเกษตรกร และแผนผังระบบชลประทานแบบน้ำหยดในแปลงขยายพันธุ์ไม้ผล แปลงปลูกพืชสวนครัว ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมโครงการหมู่บ้านสหกรณ์อำเภอสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

23 February 1981. Observing a Day Care Centre at the Village Technical Centre, a demonstration of propagation and cultivation of mushrooms and a chart showing a dripping irrigation system for fruit trees and kitchen garden vegetables plots, during a visit to the San Kamphaeng District Co-operative Village, San Kamphaeng District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ พระราชทานพระราชดำริกับเจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาลุ่มน้ำเขิก (เขาค้อ) เกี่ยวกับการพิจารณาจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ ว่า ควรหาที่ตั้งตามบริเวณลุ่มน้ำ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำเขิก (เขาค้อ) ตำบลแคมป์สน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

24 February 1981. Discussing with officials of the Khek River Basin Development Project (Khao Kho), concerning the site of the new village in the River Basin Area, Lom Sak District, Phetchabun Province.

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดการสัมนาการเกษตรภาคเหนือ ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่

26 February 1981. Presiding over the Opening Ceremony of the Seminar on Agricultural Development in the Northern Region at the auditorium of the Northern Region Agricultural Office, Muang Chiang Mai District, Chiang Mai Province.

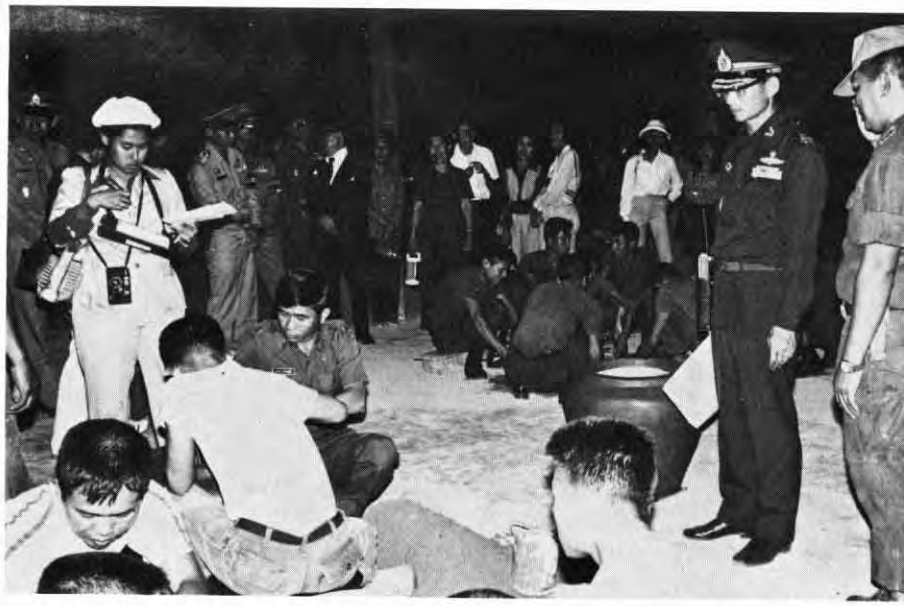

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๒๔ ทอดพระเนตรการปั้นโอ่งซีเมนต์ และหล่อซีเมนต์บล็อค โรงเพาะเห็ดกระดุมและเห็ดนางฟ้า เล้าสุกรขุน และเล้าสุกรแบบชาวบ้าน ซึ่งเป็นการฝึกวิชาชีพให้ทหารกองประจำการก่อนปลดประจำการ ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมโครงการเกษตรกรรมทหารของจังหวัดทหารบกเชียงใหม่

26 February 1981. Observing the Making of Cement Water Jars and Cement Blocks as well as observing Mushrooms Cultivation Huts and Pig Sties which were part of a short term occupational training programme for groups of army draftees prior to the end of the draft period and their return to civilian life during a visit to the Agricultural Extension Programme of the Chiang Mai Military District, Agricultural Centre, Muang Chiang Mai District, Chiang Mai Province.

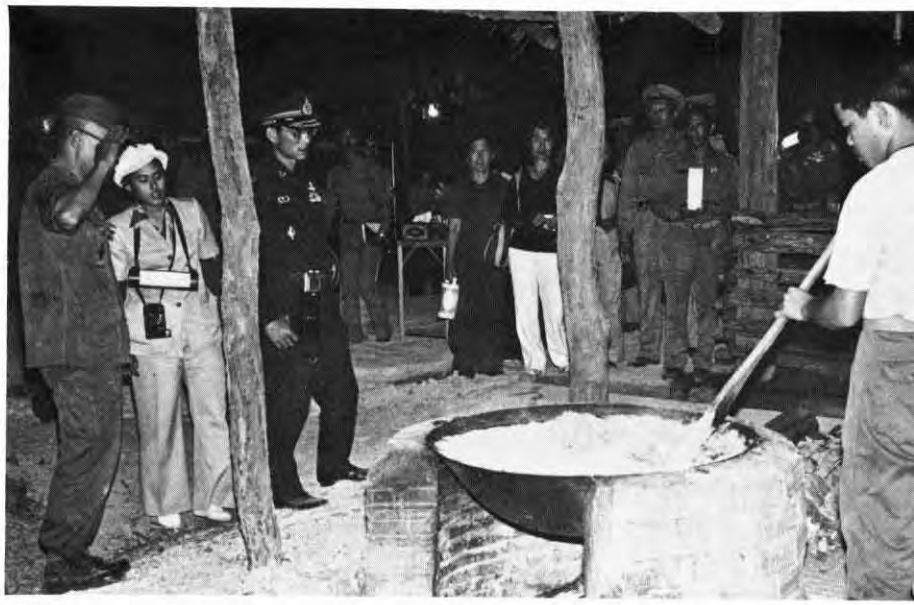

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้พระคุณเจ้า ราฟาเอล มาร์ติโน เอกอัครสมณทูตแห่งวาติกันเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาสน์ตราตั้ง ณ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์

28 February 1981 Granting an audience to the Most Reverend Raffaele Martino, Archbishop of the Holy See, who presented to His Majesty the King his Letter of Credence, at Phuphing Palace.

มีนาคม

วันอาทิตย์ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทอดพระเนตรสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง และโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง ตำบลหม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณบ่อพักน้ำ ซึ่งเป็นแหล่งเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากโรงงานไฟฟ้าพลังน้ำที่ตั้งอยู่สูงขึ้นไป จากนั้นจึงส่งน้ำจากบ่อพักน้ำผลักดันเครื่องสูบน้ำพลังน้ำหรือเครื่องตะบันน้ำ เพื่อสูบน้ำขึ้นไปใช้ในการเกษตรกรรม และการอุปโภคบริโภคในพื้นที่ที่มีความสูงกว่าระดับเก็บกักของบ่อพักน้ำ ส่วนน้ำที่สูญเสียจากเครื่องสูบพลังน้ำ ก็จะส่งไปใช้ประโยชน์ในบริเวณแปลงเพาะปลูกในพื้นที่ที่มีระดับต่ำต่อไป จากนั้น ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรแปลงสตรอเบอรี่ซึ่งใช้ระบบชลประทานแบบน้ำหยด จากนั้น ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรแปลงปลูกไม้ดอกพันธุ์ต่างประเทศชนิดต่างๆ ซึ่งทางสถานีเกษตรหลวงอ่างขางได้ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์ส่งไปจำหน่ายในยุโรป แล้วทอดพระเนตรแปลงข้าวบาร์เลย์ ถั่วปากอ้า แปลงรวมพันธุ์ท้อ ผักกาดหัวผลิตเมล็ดพันธุ์ ผักสลัดผลิตเมล็ดพันธุ์ งานทดลองพืชน้ำมัน กะหล่ำดอก เซเลอรี่ โครงการไพรีธรัม สวนผลไม้เมืองหนาว เช่น ท้อ บ๊วย แอปเปิล สาลี่ ซึ่งมีการเก็บข้อมูลที่สำคัญของไม้ผลแต่ละชนิด โดยแยกเป็นพันธุ์ต่าง ๆ เช่น ผลผลิตเฉลี่ยต่อต้น จำนวนต้นต่อไร่ ราคาสุทธิต่อน้ำหนักหนึ่งกิโลกรัม เสร็จแล้ว ทอดพระเนตรสวนผักอ่างขาง ซึ่งเป็นแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ผักโดยใช้ระบบชลประทานแบบน้ำหยด ซึ่งเป็นการใช้น้ำอย่างประหยัด ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริแก่อธิบดีกรมป่าไม้ และกรมชลประทานให้พิจารณาสร้างฝายชุ่มชื้นขนาดเล็กราคาถูกเพิ่มเติมตามแนวร่องน้ำเป็นระยะ ๆ ลดหลั่นลงมา เพื่อเป็นการรักษาและแผ่ขยายความชุ่มชื้นออกไปในบริเวณแหล่งน้ำธรรมชาติ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึง

บริเวณที่ทำการสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง ได้ทรงเยี่ยมราษฎรและเจ้าหน้าที่สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง ซึ่งเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก แล้วพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินและสิ่งของ เพื่อสนับสนุนโครงการหลวงภาคเหนือ จากนั้น ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถเป็นเวลาพอสมควรแล้ว จึงทรงพระดำเนินไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านยาง ตำบลแม่งอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทอดพระเนตรกิจการของโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป (ฝาง) ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้หัวหน้าหมู่บ้านยาง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน และน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายผ้าห่ม เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย และพระราชทานที่ดินส่วนพระองค์แก่หมู่บ้านยาง เพื่อใช้เป็นสถานที่สร้างศาลซึ่งราษฎรในท้องถิ่นนับถือ จากนั้น ทรงพระสุหร่าย และทรงเจิมเครื่องมือทำผลไม้เข้มข้น ซึ่งรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย ผู้แทนบริษัท สหไทย จำกัด น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเตาผลักไอน้ำสำหรับใช้ในโรงงาน ฯ การนี้ ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรกิจการภายในโรงงาน ฯ อย่างสนพระราชหฤทัย เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณหมู่บ้าน สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๔๐ น.

เวลา ๐๙.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คุณหญิงสุมน สุชีวะ ประธานกรรมการมูลนิธิสิริวัฒนา—เชสเชียร์ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ นำคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อกราบบังคมทูลถวายรายงานการดำเนินงานของมูลนิธิสิริวัฒนา—เชสเชียร์ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัยด้วย

วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงนมัสการหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ วัดดอยแม่ปั๋ง ตำบลแม่ปั๋ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง ทรงถวายปัจจัยและยารักษาโรคแก่หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ และพระภิกษุ ในโอกาสนี้ ทอดพระเนตรภายในศาลาสุจิณฺโณ แล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณวัด ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ได้ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ด้วย สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๑.๓๐ น.

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธีเปิดศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ณ กองพันทหารราบที่ ๔ ค่ายวชิรปราการ ตำบลน้ำริม อำเภอเมืองตาก และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดตาก

เวลา ๑๓.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงขับเครื่องบินพระที่นั่งแบบ บ.ฝ. ๑๕ จากสนามบินกองทัพอากาศดอนเมือง ไปถึงสนามบินจังหวัดตาก ณ ที่นั้น นายเจริญสุข ศิลาพันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเฝ้าทูลละอองพระบาท ต่อจากนั้น พลตรี เทียบ กรมสุริยศักดิ์ รองแม่ทัพกองทัพภาคที่ ๓ กราบบังคมทูลรายงาน และขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินทรงตรวจพลแถวทหารกองเกียรติยศ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังกองพันทหารราบที่ ๔ กรมทหารราบที่ ๔ ค่ายวชิรปราการ พันโท หาญ เพไท ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๔ และรองผู้ว่าราชการจังหวัด เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน และเชิญเสด็จเข้าพลับพลาพิธี รองแม่ทัพกองทัพภาคที่ ๓ กราบบังคมทูลรายงานการก่อสร้างศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิดศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปยังศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงชักสายสูตรเปิดพระบรมรูป ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม ทรงวางพวงมาลาของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และของส่วนพระองค์ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าพลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๔ กราบบังคมทูลขอพระราชทานลงพระนามาภิไธยในแผ่นศิลา เพื่ออัญเชิญประดิษฐาน ณ ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธีเพื่อทรงประกอบพิธีพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน รวม ๑๕ รุ่น ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราโชวาท ความว่า การฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านนั้น ทำให้ทุกคนมีความรู้ ความสามารถ ความสามัคคี และความรักชาติบ้านเมืองมาเป็นอย่างดีแล้ว ขอให้ทุกคนพยายามรักษาความดีและอุดมคตินั้นไว้ให้มั่นคงด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและบริสุทธิ์ใจ อย่ายอมให้สิ่งใดหรือผู้ใดมาลบล้างทำลายให้เสื่อมสลายไปได้ ทั้งนี้เพื่อให้กิจการลูกเสือชาวบ้านได้เป็นปัจจัยเสริมสร้างความเป็นอิสระปลอดภัย ให้ประเทศชาติของเรามีความมั่นคงสถาพรอย่างแท้จริง เสร็จแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก กราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล เพื่อสมทบทุนใช้จ่ายในกิจการลูกเสือชาวบ้าน จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนินอยู่ ณ บริเวณนั้น จนได้เวลาอันสมควรแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันพุธที่ ๔ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลาเย็น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังสนามบินจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจากแปรพระราชฐานเพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในภาคเหนือสู่กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๖.๕๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปในการพระราชทานเพลิงศพ หม่อมเจ้าอัปภัศราภา เทวกุล ท.จ. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

วันศุกร์ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้บุคคลต่าง ๆ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

วันเสาร์ที่ ๗ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ประธานมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำ นายมิลส์ และคณะเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท

เวลา ๑๔.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯ พณ ฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในพิธีผังศพ พลเรือเอก สงัด ชลออยู่ ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ บ้าน ก.ม. ๒๖๓ ตำบลวังหิน จังหวัดระยอง

วันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๒๔

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแทนพระองค์ ดังนี้

เวลา ๑๖.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแทนพระองค์ แก่ ร้อยโท อุทิศ สุนทร กับ นางสาวกนกวรรณ คงคุณ ร้อยเอก ประพงษ์ ทินกร ณ อยุธยา กับ นางสาวขจรวรรณ วังซ้าย และ ร้อยตำรวจเอก สานิตย์ โพธิ์พูนศักดิ์ กับ นางสาวจิรพันธ์ อาจวาริน

เวลา ๑๕.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายจรูญพันธุ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปเปิดงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๗ ณ หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วันอังคารที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๐๘.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ไปทรงส่งเสด็จพระราชดำเนิน สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ณ กองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง ไปทรงเยือนประเทศญี่ปุ่นเป็นการส่วนพระองค์ พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ระหว่างวันที่ ๑๐ ถึง ๒๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๔ เพื่อตอบสนองพระอัธยาศัยไมตรีของพระราชวงศ์ญี่ปุ่นที่ได้เสด็จมาเยือนประเทศไทย เป็นการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างพระราชวงศ์ทั้งสอง และความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนชาวไทยกับประชาชนชาวญี่ปุ่นที่มีมาช้านานให้ใกล้ชิดสนิทสนมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางศิลปและวัฒน-

ธรรมของทั้งสองประเทศ ตลอดจนเผยแพร่ศิลปหัตถกรรมของชาวไทยให้แพร่หลายกว้างขวางในหมู่ประชาชนชาวญี่ปุ่น

เวลา ๑๖.๒๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินพิเศษของบริษัทการบินไทย จำกัด พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ถึงท่าอากาศยานนาริตะ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ณ ที่นั้น นายคาซิโอะ ยามาชิตะ รองสมุหพระราชพิธีแห่งสำนักพระราชวังสมเด็จพระจักรพรรดิ นายวิเชียร วัฒนคุณ เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงโตเกียว นายริชาจิ ฮัตโตริ เอกอัครราชทูตผู้ช่วยพิเศษของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น นางมัตซึมิรา นางสนองพระโอษฐ์อาวุโส ประจำสำนักพระราชวังมกุฎราชกุมาร ข้าราชการสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว นักศึกษา และคนไทยที่พำนักอยู่ในประเทศญี่ปุ่น เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จแล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงแรมโอกุระ ซึ่งเป็นที่ประทับแรม

เวลา ๑๗.๕๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงโรงแรมโอกุระ นายโนดะ ประธานคณะกรรมการโรงแรมฯ นางมิชิโกะ มิกิ ภริยาอดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น และประธานสมาคมมิตรภาพสตรีอาเซียน ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการรับเสด็จฝ่ายญี่ปุ่น พร้อมด้วยคณะกรรมการฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จพร้อมด้วยข้าราชการ นักศึกษา และคนไทยที่พำนักอยู่ในประเทศญี่ปุ่นอีกจำนวนหนึ่ง ต่อจากนั้น จึงเสด็จขึ้นชั้นที่ ๑๒ ของโรงแรม ซึ่ง ณ ที่นั้น มกุฎราชกุมารอากิฮิโต เจ้าหญิงมิชิโกะ พระชายา และเจ้าชายนารูฮิโต พระโอรส เฝ้ารับเสด็จ แล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินไปทรงร่วมเสวยพระสุธารสชา ณ ห้องเชลซี พร้อมด้วยบรรดาคณะกรรมการรับเสด็จฝ่ายญี่ปุ่น เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จขึ้นชั้น ๑๓ ซึ่งทางโรงแรมจัดถวายเป็นที่ประทับแรม

เวลา ๒๑.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จออก ณ โรงแรมโอกุระ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำแก่คณะข้าราชการไทย พร้อมด้วยภริยา ตลอดจนนักเรียนไทยและคนไทยที่พำนักอยู่ในประเทศญี่ปุ่น

วันพุธที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ ณ อาคารใหม่สวนอัมพร ซึ่งในโอกาสนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาภาษาไทย ด้วย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า แต่ละคนเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยก็เพื่อให้มีวิชาความรู้สำหรับเป็นเครื่องมือประกอบการงานสร้างความเจริญมั่นคง

และเกียรติยศชื่อเสียงแก่ตนเองในเวลาต่อไป การทำการงานสร้างชื่อเสียง ความเจริญมั่นคงนี้ นอกจากจะอาศัยความรู้ความสามารถในวิชาการแล้ว ยังต้องมีรากฐานที่ดีรองรับ และต้องมีกุศโลบาย หรือวิธีการอันแยบคายในการปฏิบัติงาน ประกอบพร้อมกันด้วย จึงจะสัมฤทธิ์ผลแน่นอน ผู้ประสงค์ความเจริญก้าวหน้าควรอย่างยิ่ง ที่จะศึกษาเรื่องรากฐานและวิธีการนั้นให้เข้าใจแต่ต้น รากฐานที่นับว่าสำคัญ คือรากฐานทางจิตใจ อันได้แก่ความหนักแน่นมั่นคงในสุจริตธรรมอย่างหนึ่ง ในความมุ่งมั่นที่จะประกอบกิจการงานให้ดีจนสำเร็จอีกอย่างหนึ่ง เหตุใดจึงต้องมีความสุจริตและความมุ่งมั่น ก็เพราะความสุจริตนั้นย่อมกีดกั้นบุคคลออกจากความชั่วและความเสื่อมเสียทั้งหมดได้ จึงช่วยให้บุคคลมีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถแต่ในทางที่ถูกที่เจริญแต่เพียงทางเดียว ส่วนความมุ่งมั่นในการทำงานนั้นถ้าขาดไป ก็ทำให้ย่อท้อเหนื่อยหน่ายหรือไม่ก็มักง่ายหยาบคาย ไม่ว่าจะทำสิ่งใดก็มักไม่สำเร็จเด็ดขาด หรือบกพร่องเสียหาย ที่สุดก็จะไม่มีโอกาสสร้างสรรค์ประโยชน์และความเจริญก้าวหน้าอันใดให้แก่ตัวเองหรือแก่ใคร ๆ ได้ ในโอกาสที่บัณฑิตจะออกไปเริ่มต้นชีวิตการงาน จึงขอให้วางรากฐาน การที่จะใช้วิชาการประกอบการงานให้มั่นเหมาะครบถ้วน เพื่อจักได้มีความเจริญก้าวหน้าสมดังที่ตั้งใจปรารถนาโดยแท้จริง

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับถึง พระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ผู้แทนคณะอนุรักษ์ประเพณีน้ำชาอูราเซ็นของญี่ปุ่น และคณะ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัยในโครงการศิลปาชีพพิเศษ ฯ

เวลา ๑๐.๓๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทอดพระเนตรวัดเมอิจิ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในกรุงโตเกียว

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ โรงแรมโอกุระ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ผู้สื่อข่าวของสถานีวิทยุ เอน. เอช. เค. เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบบังคมทูลสัมภาษณ์ เกี่ยวกับบทบาทในฐานะที่ทรงเป็นนักสังคมสงเคราะห์ และประวัติความเป็นมาของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษในพระบรมราชินูปถัมภ์

เวลา ๑๘.๓๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ ห้องอาซุกะ โรงแรมโอกุระ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ในโอกาสที่คณะกรรมการรับเสด็จฝ่ายญี่ปุ่น ซึ่งประกอบด้วยนางมุซาโกะ มิกิ ภริยาของอดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น นางมาซุโกะ โคซากะ ภริยาอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นางฟูมิโกะ โชดะ มารดาของเจ้าหญิงมิชิโกะ พระชายาของมกุฎราชกุมารญี่ปุ่น และนางยูเมะ คาจิมา ภริยาของดอกเตอร์โมริโนชิเกะ คาจิมา อดีตรัฐมนตรีและวุฒิสมาชิก ได้จัดงานถวายพระกระยาหารค่ำ ในการนี้ เจ้าชายอากิฮิโต มกุฎราชกุมารญี่ปุ่น และเจ้าหญิงมิชิโกะ พร้อมด้วยพระราชวงศ์ ได้เสด็จมาทรงร่วมงานถวายพระกระยาหารค่ำ ด้วย

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้คณะเจ้าหน้าที่พิเศษของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษในพระบรมราชินูปถัมภ์ แสดงแบบเสื้อผ้าไหมมัดหมี่เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ของมูลนิธิ ฯ รวมทั้งการแสดงแบบเสื้อกิโมโนตัดเย็บด้วยผ้าไหมมัดหมี่ ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้ร่วมงานเป็นอันมาก สมควรแก่เวลาจึงเสด็จขึ้น

วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ เป็นวันที่ ๒ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า วิธีปฏิบัติงานโดยแยบคายนั้น ข้อแรก จะต้องสร้างศรัทธาให้มีขึ้นก่อน เพราะศรัทธา หรือความเชื่อมั่นในประโยชน์ของงานนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติ คือทำให้มีการปฏิบัติด้วยใจในทันที แม้ก่อนที่จะลงมือกระทำ ดังนั้น ไม่ว่าจะทำการใด ๆ จึงต้องสร้างศรัทธาขึ้นก่อน และการสร้างศรัทธานั้น จำเป็นต้องทำให้ถูกต้องด้วย ศรัทธาที่พึงประสงค์จะต้องไม่เกิดจากความเชื่อง่าย ใจอ่อน ปราศจากเหตุผล หากจะต้องเกิดขึ้นจากความเพ่งพินิจ พิจารณา ใคร่ครวญแล้วด้วยความคิดจิตใจที่หนักแน่นสมบูรณ์ด้วยเหตุผล จนเห็นถ่องแท้ถึงคุณค่าและประโยชน์อันแท้จริงในผลของการปฏิบัติที่จะบังเกิดตามมา ศรัทธาลักษณะนี้ เมื่อบังเกิดขึ้นแล้ว ย่อมน้อมนำฉันทะ ความพอใจ ความกระตือรือร้น ความพากเพียรขวนขวาย ตลอดจนความฉลาดริเริ่ม ให้เกิดขึ้นเกื้อกูลกันอย่างพร้อมเพรียง แล้วสนับสนุนส่งเสริมให้การปฏิบัติงานดำเนินก้าวหน้าไปโดยราบรื่นจนสัมฤทธิ์ผล บัณฑิตจึงควรพิจารณาศึกษาเรื่องกำลังศรัทธานี้ให้กระจ่าง ให้ได้ประโยชน์ขึ้นมาจริง ๆ

เวลา ๑๘.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ คณะรัฐมนตรีที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่ว่าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

เวลา ๑๐.๔๕ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ ไปยังตึกวาโก้ ย่านกินซ่า ในกรุงโตเกียว เพื่อเป็นองค์ประธานในงานนิทรรศการผ้าไหมมัดหมี่ เสื้อผ้า ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านและชาวเขา ของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ซึ่งจัดขึ้นโดยได้รับความร่วมมือจากสมาคมญี่ปุ่น—ไทย สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และกระทรวงอุตสาหกรรมของประเทศไทย

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง เจ้าหญิงมิกาซา และเจ้าหญิงมาซาโกะ พระธิดามกุฎราชกุมารอากิฮิโต พร้อมด้วยคณะกรรมการรับเสด็จฝ่ายญี่ปุ่น ประธานบริษัทวาโก้ พร้อมทั้งนักศึกษาและคนไทยที่พำนักในประเทศญี่ปุ่น เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ ประธานบริษัทวาโก้กราบบังคมทูลรายงานความเป็นมาของการจัดนิทรรศการ และแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นองค์ประธานในการเปิดงานนิทรรศการครั้งนี้ ในการนี้ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ มีกระแสพระราชดำรัสตอบ แล้วทรงเปิดงาน

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินนำบรรดาแขกผู้มีเกียรติชมผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่นำมาแสดง รวมทั้งได้พระราชทานคำอธิบายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ งานนิทรรศการผ้าไหมมัดหมี่ เสื้อผ้า ศิลปหัตถกรรม

พื้นบ้านและชาวเขา ได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒–๑๔ มีนาคม นี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์โครงการมูลนิธิศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์

เวลา ๑๒.๑๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากตึกวาโก้ ไปยังทำเนียบอิกุระ ซึ่งนางเซ็นโก้ ซูซูกิ ภริยานายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น เป็นเจ้าภาพจัดงานเลี้ยงพระกระยาหารกลางวันถวาย ในโอกาสนี้ ได้ทอดพระเนตรการแสดงเครื่องดนตรีญี่ปุ่นโบราณ จนกระทั่งเวลาประมาณ ๑๔.๓๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับที่ประทับแรมโรงแรมโอกุระ

เวลา ๑๗.๕๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ ไปยังสโมสรซึนามาชิ มิตซุย ในการนี้ นายโกโร โดยามา ประธานสมาคมญี่ปุ่น–ไทย ถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ จนกระทั่งเวลา ๒๑.๐๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ

เวลา ๑๘.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปในการสวดพระอภิธรรมศพพระราชสังวราภิมณฑ์ (หลวงปู่โต๊ะ) ณ ศาลาร้อยปี วัดเบญจมบพิตร

เวลา ๑๖.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในงานฌาปนกิจศพ นางวิจิตรสาร-บรรณ (ชั้น นัยนานนท์) ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส

วันศุกร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ เป็นวันที่ ๓ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า บางคน แม้มีศรัทธาอุตสาหะในการทำงานอยู่มากก็ตาม แต่ก็ประมาณความรู้ความคิดของตนเองว่ามีน้อย ไม่เพียงพอที่จะทำการงานที่สำคัญๆ ให้ก้าวหน้าไปไกล ๆ ได้ เรียกว่าประมาทปัญญาตนเอง ซึ่งไม่มีคุณอันใดเลย มีแต่โทษ เพราะกีดกั้นความเจริญและทำให้เสียประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะพึงได้ไปอย่างน่าเสียดาย แต่บางคนก็เป็นตรงกันข้าม คือมีความหยิ่งผยองในความรู้ความสามารถของตน จนเห็นว่าฉลาดเกินกว่าผู้อื่นไปหมด แล้วไม่ยอมฟังความคิดเห็นของผู้ใด เรียกว่าประมาทปัญญาผู้อื่น อย่างนี้ก็ให้โทษเหมือนกัน คือทำให้ความรู้ความคิดคับแคบอยู่เฉพาะตัว ไม่กว้างขวางออกไปได้ ซ้ำร้ายยังจะไม่ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากคนอื่น ๆ แม้ผู้ที่ใกล้ชิดกันร่วมงานกันด้วย จะทำการงานอันใดก็ไม่ราบรื่นและไม่เจริญก้าวหน้า ทางที่ถูก ควรต้องเข้าใจว่า ทุกคนมีปัญญาอยู่ในตัวแล้ว ซึ่งอาจฝึกฝนให้เจริญงอกงามแข็งกล้าขึ้นได้ ถ้าพยายามขวนขวายที่จะรู้จะเห็นให้มาก และนำมาขบคิดพิจารณาให้เห็นเหตุเห็นผลอยู่เนือง ๆ แล้ว ปัญญาก็จะเพิ่มพูนขึ้น ช่วยให้ฉลาด สามารถทำการงานใด ๆ ก็สำเร็จและเจริญก้าวหน้าได้ดังประสงค์

เวลา ๑๑.๔๕ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ ไปยังพระราชวังอิมพีเรียล

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง สมุหราชพิธีแห่งพระราชวังอิมพีเรียล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ แล้วนำเสด็จพระราชดำเนินไปเฝ้าสมเด็จพระจักรพรรดิ และพระจักรพรรดินีแห่งญี่ปุ่น ต่อจากนั้น สมเด็จพระจักรพรรดิ ทรงนำสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปยังพระราชฐานด้านใต้ ซึ่ง ณ ที่นั้น มกุฎราชกุมาร อากิฮิโต เจ้าหญิงมิชิโกะ พระชายา พร้อมทั้งพระราชวงศ์อื่น ๆ เฝ้ารับเสด็จ ทรงมีพระราชปฏิสันถารเป็นเวลาพอสมควรแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระราชฐานด้านเหนือ เพื่อเสวยพระกระยาหารกลางวัน ซึ่งสมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่นเป็นเจ้าภาพจัดถวาย จนกระทั่งเวลา ๑๔.๐๔ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ

เวลา ๑๖.๒๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ ไปยังโรงแรมอิมพีเรียล ในการพระราชทานเลี้ยงน้ำชาแก่คณะกรรมการรับเสด็จฝ่ายญี่ปุ่น จนกระทั่งเวลา ๑๘.๐๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับโรงแรมโอกุระ

เวลา ๑๘.๑๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ ไปยังสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว ในการที่ นายวิเชียร วัฒนคุณ เอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว และภริยา ถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ข้าราชการของสถานเอกอัครราชทูต ฯ และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอย่างใกล้ชิด

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายสุรินทร์ ตุลย์วัฒนจิต ประธานจัดการแข่งขันบางกอกเทนนิสคลาสสิค ๘๐ นำ คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการแข่งขัน ฯ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๐.๔๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแทนพระองค์ แก่ นายวีระวัฒน์ สวัสดิชูโต กับ นางสาวอรณี ศิลาภิรัติ เสร็จแล้ว

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานตามลำดับดังนี้ นายฐิตานนท์ พิบูลย์นครินทร์ กับ นางสาวจิตศจี อินทรครรชิต และ นายอนุวัตร นามศิริชัย กับ นางสาวธารินี โชติกเสถียร

เวลา ๑๑.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

— คุณหญิงวิระยา ชวกุล กรรมการมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำผู้แทนการรถไฟแห่งประเทศไทย คณะศิษย์นูเฮ้าส์ ผู้แทนสโมสรไลออนส์สตรีธนบุรี บรรดาสมาชิกและญาติมิตรสมาชิก

สโมสรไลออนส์สตรีธนบุรี และผู้แทนสโมสรเดอะแบชเชเลอร์ เฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ฯ

— ผู้แทนโรงเรียนเซนต์ปอลคอนแวนต์ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ฯ

วันเสาร์ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ เป็นวันที่ ๔ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ความจริงใจต่อผู้อื่นเป็นของสำคัญสำหรับผู้ที่ต้องการความสำเร็จและความเจริญ เพราะสามารถกำจัดปัญหาได้มากมาย โดยเฉพาะปัญหาอันเกิดจากความกินแหนงแคลงใจ เอารัดเอาเปรียบกัน และคนที่จริงใจต่อผู้อื่นนั้น ย่อมได้รับความนิยมเชื่อถือไว้วางใจ ร่วมมือสนับสนุนจากสาชุชนอยู่เสมอ จะทำการสิ่งใดก็สำเร็จและราบรื่น ท่านจึงสอนให้รักษาความจริงใจในกันและกันไว้ทุกเมื่อ นอกจากความจริงใจต่อผู้อื่นแล้ว ยังมีความจริงใจต่อตนเอง อีกประการหนึ่ง ซึ่งจะต้องรักษาให้มั่นคง และให้ยิ่งขึ้นไป คือเมื่อได้ตั้งใจในความประพฤติปฏิบัติอันใด ตามที่ได้ไตร่ตรองเห็นว่าชอบว่าเป็นประโยชน์แท้แล้ว ก็ให้ติดตามรักษาความตั้งใจที่จะกระทำดั่งนั้นให้ตลอด ทั้งที่เป็นมาแล้ว ที่กำลังเป็นอยู่และที่จะเป็นต่อไป ผู้ที่รักษาความจริงใจต่อตนเองได้มั่นคง จะไม่เป็นคนสับปลับ หากเป็นคนเที่ยงตรง หนักแน่น ทำอะไรตามกฎเกณฑ์ ตามระเบียบ และตามความถูกต้องเป็นธรรม สามารถสร้างสมความดีความเจริญให้เพิ่มทวีขึ้นได้ ไม่มีวันถอยหลัง บัณฑิตจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะศึกษาถึงความจริงใจให้ทราบชัด และตั้งใจพยายามรักษาไว้เพื่อโชคชัยในชีวิตของตน

เวลา ๑๒.๓๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จลง ณ ภัตตาคารญี่ปุ่น ในโรงแรมโอกุระ ในการที่บริษัทวาโก้ จำกัด จัดถวายเลี้ยงพระกระยาหารกลางวัน

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ ห้องรับรอง โรงแรมโอกุระ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นักเรียนและคนไทยที่พำนักอยู่ในกรุงโตเกียว เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเลี้ยงน้ำชา

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานพระราชดำรัสแก่บรรดานักเรียนและคนไทยที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เกี่ยวกับกิจการของมูลนิธิศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตลอดจนการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบท รวมทั้งทหารหาญของชาติที่ช่วยรักษาเอกราชและอธิปไตยของประเทศชาติ ตลอดจนช่วยเหลือในการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน ทรงพระราชปฏิสันถารกับนักเรียนและคนไทยที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอย่างใกล้ชิด จนกระทั่งเวลา ๑๖.๔๕ น. จึงเสด็จขึ้น

เวลา ๑๘.๕๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่

นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ ไปยังพระราชวังมกุฎราชกุมารแห่งประเทศญี่ปุ่น

ในการนี้ มกุฎราชกุมารอากิฮิโต และเจ้าหญิงมิชิโกะ พระชายา พร้อมด้วยพระโอรส และพระธิดา ถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ เมื่อเวลา ๒๒.๔๕ น.

วันอาทิตย์ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงานนิทรรศการหนังสือไทม์ไลฟ์ ณ ห้องนภาลัย โรงแรมดุสิตธานี

เวลา ๑๐.๐๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ โรงแรมโอกุระ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ มกุฎราชกุมารอากิฮิโต ทรงนำศาสตราจารย์ โอซาวาระ แห่งมหาวิทยาลัยโตเกียวการประมง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เวลา ๑๑.๐๐ น. พระราชทานพระราชวโรกาสให้ เจ้าหญิงมิชิโกะ พระชายามกุฎราชกุมาร แห่งประเทศญี่ปุ่น และเจ้าชายนารูฮิโตะ เฝ้าเป็นการส่วนพระองค์

เวลา ๑๓.๕๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ ไปยังสถานีรถไฟโตเกียว เพื่อประทับรถไฟพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังนครเกียวโต

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสถานีรถไฟเกียวโต เมื่อเวลา ๑๗.๕๐ น. นายซาอิกิ ผู้แทนพิเศษของกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น และภริยา นายอารามาชิ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเกียวโต นายคิโนชิตะ รองนายกเทศมนตรีนครเกียวโต และนายทาเทอิชิ รองประธานสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมแห่งนครเกียวโต พร้อมด้วยชาวไทยและนักเรียนไทยในนครเกียวโต เป็นจำนวนมาก เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ แล้วจึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังที่ประทับแรม โรงแรมมิยาโกะ

วันจันทร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นวันที่ ๕ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า จิตใจที่ต่ำทรามนั้นเป็นจิตใจที่อ่อนแอ ไม่กล้าและไม่อดทนที่จะเพียรพยายามสร้างสมความดีงาม ความเจริญ ความสำเร็จในทางที่ถูกต้องเป็นธรรม มีแต่คิดจะให้ได้มาโดยสะดวกง่ายดาย โดยไม่คำนึงถึงผิดชอบชั่วดี จิตใจดังนี้

ถ้าปล่อยให้เกิดขึ้นจนเคยชิน อย่างน้อยที่สุด ก็ทำให้เป็นคนมักง่าย ทำงานบกพร่องเสียหาย อย่างมาก ก็ทำให้เป็นคนด้านหนาไร้ความอาย หยาบคาย ละโมบ ทำอะไรที่ไหน ก็เกิดอันตรายที่นั่น ท่านจึงสอนให้สังวรระวังใจของตนให้ดี อย่าให้ความชั่วเกิดขึ้น และหากเกิดขึ้นแล้ว ก็ให้กำจัดเสียทันที นอกจากนี้ ก็ต้องฝึกหัดบำรุงใจให้เข้มแข็งและประณีตขึ้น เพื่อรับเอาความดี ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้ก้าวถึงความสุขและความเจริญมั่นคง การฝึกใจให้เข้มแข็งนี้ ถึงหากจะรู้สึกว่าเป็นการเหนื่อยยาก แต่ถ้าได้ตั้งใจฝึกฝนโดยสม่ำเสมอ ให้เพิ่มพูนขึ้นโดยลำดับ ไม่ช้านานก็จะเกิดกำลังแข็งแรงเกิดความชำนาญคล่องแคล่ว จนสามารถทำความดีได้ง่ายขึ้น ไม่เหนื่อยยากเลย

เวลา ๑๘.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ นายสมหมาย ฮุนตระกูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๓.๐๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ ห้องรับรอง โรงแรมมิยาโกะ นครเกียวโต ซึ่งเป็นที่ประทับแรม พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เพื่อทรงเป็นองค์ประธานเปิดงานนิทรรศการผ้าไหมมัดหมี่ ตลอดจนเครื่องแต่งกายและศิลปหัตถกรรมของชาวชนบทและชาวเขาในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ฯ เพื่อเป็นการช่วยเหลือชาวนา ชาวไร่ และชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ยากจนให้มีรายได้พิเศษ ตลอดจนเป็นการรักษางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของท้องถิ่นต่าง ๆ มิให้สูญไป ซึ่ง ณ ที่นั้น คณะกรรมการจัดนิทรรศการ ฯ แขกผู้มีเกียรติ ตลอดจนคนไทยและนักศึกษาไทยที่พำนักในนครเกียวโต เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จ

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงอ่านพระราชดำรัสเปิดงานแทนพระองค์ จบแล้วเจ้าหน้าที่พิเศษของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ฯ และสุภาพสตรีชาวญี่ปุ่นแสดงแบบเสื้อผ้าไหมมัดหมี่และเสื้อผ้าของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่สนใจแก่บรรดาผู้มาร่วมในงานนิทรรศการ ฯ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะชุดกิโมโน ซึ่งตัดเย็บจากผ้ามัดหมี่ หลังจากนั้น สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเปิดงานนิทรรศการ แล้ว เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร การนี้ได้พระราชทานคำอธิบายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่นำมาแสดงในงานนิทรรศการแก่แขกผู้มีเกียรติ จนกระทั่งเวลา ๑๕.๓๐ น. จึงเสด็จขึ้น

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ ห้องเลี้ยงรับรอง โรงแรมมิยาโกะ นครเกียวโต พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ในโอกาสที่ ผู้ว่าราชการนครเกียวโต นายกเทศมนตรีนครเกียวโต และประธานสภาหอการค้านครเกียวโตร่วมจัดถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ

ในการนี้ ผู้ว่าราชการนครเกียวโต กราบบังคมทูล ความว่า ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมาเป็นเวลายาวนานแล้ว การที่นายกรัฐมนตรี เซ็นโกะ ซูซูกิ เดินทางไปเยือนประเทศไทยเมื่อเร็ว ๆ นี้ ก็ได้ช่วยกระชับความสัมพันธ์อันดีที่มีอยู่แล้วให้ใกล้ชิดสนิทสนมกันยิ่งขึ้น นครเกียวโตเป็นนครแห่งศิลปวัฒนธรรม ดังนั้น ศิลปหัตถกรรมของชาวชนบทและชาวเขาในประเทศไทย ที่สมเด็จ

พระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงนำมาเผยแพร่ที่นครเกียวโตในครั้งนี้ จึงได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่ง หลังจากนั้น สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงอ่านพระราชดำรัสตอบแทนพระองค์ แล้วจึงเสวยพระกระยาหารค่ำ จนกระทั่งเวลา ๒๑.๔๕ น. จึงเสด็จขึ้น

วันอังคารที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นวันที่ ๖ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า บุคคลส่วนใหญ่ แม้ผู้ที่เคยฝึกฝนมาให้เป็นคนหนักแน่นแล้วก็ตาม บางครั้งเมื่อต้องประสบเหตุประสบปัญหากระทบกระเทือนอย่างหนักเข้า ก็อาจบังเกิดความหวั่นไหว หรือสับสนฟุ้งซ่านได้ และเมื่อเกิดหวั่นไหวฟุ้งซ่าน ความคิดสติปัญญาก็จะสั้นตัว หรือดับวูบลง ความหลงและอคติก็เข้ามาแทนที่ ทำให้จนปัญญา คิดไม่ออก ทำไม่ถูก และที่สุดก็อาจผิดพลาดเสียหายได้ต่าง ๆ ท่านจึงสอนให้ทุกคนรู้จักสงบใจ คือบังคับใจให้หยุดคิดเรื่องที่กำลังคิด และกำลังทำให้ฟุ้งซ่านหรือสับสนอยู่นั้นเสียชั่วขณะ เมื่อหยุดคิดสับสนได้ก็จะอำนวยโอกาสอันประเสริฐ ให้สติความระลึกรู้และปัญญาความเฉลียวฉลาด กลับคืนมาใหม่ ช่วยให้ใจแจ่มใสหนักแน่น เข้มแข็งเข้า ความคิดเห็นก็เข้ารูปเข้ารอย คือมีความเที่ยงตรง เป็นกลาง สุขุม ปราศจากอคติ สามารถพิจารณาเห็นเหตุเห็นผลได้กระจ่างแจ่มชัด หาทางปฏิบัติได้ถูกต้องพอเหมาะพอดี ถึงขั้นนี้ ปัญหาทั้งปวงก็จะคลี่คลาย เรื่องที่จะเสียหายก็จะแก้ได้ตก กลับกลายเป็นดีโดยตลอด บัณฑิตจึงสมควรอย่างยิ่ง ที่จะสำเหนียกตระหนักในความรู้จักสงบใจยั้งคิดเสมอในกาลทุกเมื่อ

เวลา ๑๑.๓๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมมิยาโกะ นครเกียวโต ไปยังหอประชุมระหว่างประเทศนครเกียวโต

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง เมื่อเวลา ๑๒.๐๐ น. รองประธานสมาคมการค้าญี่ปุ่น—ไทย และผู้อำนวยการหอประชุมระหว่างประเทศ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จ แล้วเสด็จเข้าห้องรับรอง พระราชทานพระราชวโรกาสให้ กงสุลใหญ่ ณ เมืองโอซากาและภริยา กงสุลกิตติมศักดิ์ ณ เมืองโกเบ และภริยา กงสุลกิตติมศักดิ์ ณ เมืองนาโงยา และภริยา กงสุลกิตติมศักดิ์ ณ เมืองฟูกุโอกะ และภริยา และกงสุลกิตติมศักดิ์ ณ เมืองกูเบ และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสนี้ ได้ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ซึ่งสมาคมการค้าญี่ปุ่น—ไทย จัดถวาย สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับที่ประทับแรม โรงแรมมิยาโกะ

เวลา ๑๗.๕๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมมิยาโกะ นครเกียวโต ไปยังภัตตาคารดอย เพื่อเสวยพระกระยาหารค่ำแบบญี่ปุ่น ซึ่งมูลนิธิ ยูราซิงเกะ และบริษัทวาโก้ จำกัด จัดถวาย

วันพุธที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ เป็นวันที่ ๗ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การทำการงานสร้างเกียรติยศชื่อเสียงและความเจริญก้าวหน้า นอกจากจะต้องใช้วิชาความรู้ที่ดีแล้ว แต่ละคนยังต้องมีจิตใจที่มั่นคงในความสุจริตและมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ เป็นรากฐานรองรับ กับต้องอาศัยกุศโลบาย หรือวิธีการอันแยบคายในการประพฤติปฏิบัติ เข้าประกอบอีกหลายประการ ประการแรก ได้แก่การสร้างศรัทธาความเชื่อถือในงานที่กระทำซึ่งเป็นพละกำลังส่งเสริมให้เกิดความพอใจและความเพียรพยายามอย่างสำคัญ ในอันที่จะทำการงานให้บรรลุผลเลิศ ประการที่สอง ได้แก่การไม่ประมาทปัญญาความรู้ความฉลาดสามารถทั้งของตนเองทั้งของผู้อื่น ซึ่งเป็นเครื่องช่วยให้ทำงานได้ก้าวหน้ากว้างไกล ประการที่สาม ได้แก่การตามรักษาความจริงใจ ทั้งต่อผู้อื่นทั้งต่อตัวเอง ซึ่งเป็นเครื่องทำให้ไว้วางใจร่วมมือกัน และทำให้งานสำเร็จได้โดยราบรื่น ประการที่สี่ ได้แก่การกำจัดจิตใจที่ต่ำทรามรวมทั้งสร้างเสริมความคิดจิตใจที่สะอาดเข้มแข็ง ซึ่งจะช่วยให้ผักใฝ่แต่ในการที่จะปฏิบัติดี ให้เกิดความก้าวหน้า ประการที่ห้า ได้แก่การรู้จักสงบใจ ซึ่งเป็นเครื่องช่วยให้ยั้งคิดได้ในเมื่อมีเหตุทำให้เกิดความหวั่นไหวฟุ้งซ่าน และสามารถพิจารณาแก้ไขปัญหาได้โดยถูกต้อง คุณสมบัติหรือคุณธรรมดังกล่าว ทั้งที่เป็นส่วนรากฐาน ทั้งที่เป็นส่วนวิธีการต่างเป็นเหตุเป็นผลอาศัยกัน และเกื้อกูลส่งเสริมกันอยู่ทั้งหมด จะอาศัยเพียงข้อหนึ่งข้อใด หรือเพียงบางส่วนบางข้อมิได้ เพราะจะไม่ช่วยให้เกิดผลหรือได้ผลน้อย ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องพยายามอบรมสร้างเสริมให้บริบูรณ์ขึ้นแต่ละข้อ และทุกข้อ เมื่อคุณสมบัติดังกล่าวประชุมพร้อมกันขึ้นแล้ว จึงจะบันดาลผลเลิศให้เกิดขึ้นสมบูรณ์บริบูรณ์ เป็นประโยชน์ช่วยตัวช่วยผู้อื่นได้อย่างแท้จริง

เวลา ๑๑.๓๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมมิยาโกะ นครเกียวโต ไปยังภัตตาคารฮิกาชิมายา เพื่อทอดพระเนตรศาลาแสดงโบราณวัตถุพื้นเมือง ในโอกาสนี้ ได้ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวันซึ่งสมาคมไทย–ญี่ปุ่น จัดถวาย เสร็จแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงที่ประทับแรม เมื่อเวลา ๑๔.๒๐ น. ต่อจากนั้น เวลา ๑๕.๑๕ น. จึงเสด็จลง ณ ห้องรับรอง โรงแรมมิยาโกะ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายวิเชียร วัฒนคุณ เอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว นำนักศึกษาไทยและคนไทยที่พำนักอยู่ในนครเกียวโตและเมืองใกล้เคียง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเป็นการส่วนพระองค์ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงน้ำชาแก่ผู้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ด้วย ในการนี้ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับการโดยเสด็จพระราชดำเนิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการเยี่ยมราษฎรและทอดพระเนตรโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่ดำเนินการตามพระราชดำริในจังหวัดต่าง ๆ ทุกภาคของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ซึ่งนอกจากจะเป็นการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้คงอยู่ต่อไป และเป็นการเพิ่มพูนรายได้พิเศษแก่ชาวนา ชาวไร่ ที่ยากจน ในยามว่างจากงานอาชีพแล้ว ยังเป็นการฝึกให้ราษฎรรู้จักช่วยตัวเองและส่วนรวม ตลอดจน

รู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมอีกด้วย จบแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังอาคารมูลนิธิอุราเซนเกะ เพื่อทอดพระเนตรการชงน้ำชาแบบพื้นเมืองของญี่ปุ่น โดยมีนายโชชิกุเซน ประธานมูลนิธิอุราเซนเกะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ เสร็จแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับที่ประทับแรม เมื่อเวลา ๑๗.๔๕ น.

เวลา ๑๙.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม ไปยังภัตตาคารกิโซเพื่อเสวยพระกระยาหารค่ำแบบญี่ปุ่นอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งคณะผู้บริหารห้างสรรพสินค้าไดมารู จัดถวาย สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับที่ประทับแรม เมื่อเวลา ๒๒.๓๐ น.

เวลา ๑๘.๓๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน แก่ เรือเอก บงกช ผาสุก กับ นางสาวสันทนีย์ หิรัญกุล และ นายพิพัฒน์ วงศ์สิริศักดิ์ กับ หม่อมหลวงอาภาพันธุ์ สุขสวัสดิ์

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงประกอบพิธีตรึงหมุดธงไชยเฉลิมพล สำหรับพระราชทานแก่ หน่วยทหารในกองทัพบก จำนวน ๑๕ หน่วย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งชุมสาย สนามหน้าศาลาสหทัยสมาคม พระราชทานธงไชยเฉลิมพลแก่หน่วยทหารตามลำดับ

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงเข้ารับพระราชทานธงไชยเฉลิมพล ในฐานะทรงดำรงตำแหน่งผู้บังคับกองพันผสมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ด้วย

เวลา ๑๗.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ศาสตราจารย์ อินทรี จันทรสถิตย์ ประธานกรรมการแผนกเกษตรศาสตร์ มูลนิธิ "อานันทมหิดล" และ หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ นำ นางสาวศิริพร ศิริขวัญชัย ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิ "อานันทมหิดล" สาขาเกษตรศาสตร์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและเอก ที่ประเทศอังกฤษ

เวลา ๑๔.๒๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ประทับรถไฟพระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากสถานีรถไฟเกียวโต เสด็จพระราชดำเนินไปยังสถานีรถไฟกิฟู ฮาชิมา จังหวัดกิฟู

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง เมื่อเวลา ๑๕.๐๕ น. ผู้แทนของจังหวัดกิฟู นายโยชิโกะ นากาโน ประธานองค์การออยซ์ก้าสากล นายมิกิโอะ สุกิยามา ประธานองค์การออยซ์ก้า สาขากิฟู พร้อมด้วยคณะกรรมการ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังบริษัท สิงคโปร์ จำกัด เพื่อทอดพระเนตรกิจการทอเส้นผ้าสำเร็จรูป ต่อจากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนิน

ต่อไปยังบริษัท คาวาชิมา จำกัด เพื่อทอดพระเนตรกิจการทอผ้า สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังโรงแรมกิฟู

เวลา ๑๗.๔๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ ห้องรับรองของโรงแรมกิฟู พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระราชวโรกาส ให้นายโยสุเกะ ยูเอมัสชิ ผู้ว่าราชการจังหวัดกิฟู นายฮิโรชิ โกกิตะ นายกเทศมนตรีนครกิฟู และนายโยชิโกะ นากาโน ประธานองค์การออยซ์ก้าสากล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ เจ้าหน้าที่พิเศษของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ แสดงแบบเสื้อผ้าไหมมัดหมี่ และกิโมโนที่ตัดเย็บจากผ้าไหมมัดหมี่ ซึ่งปรากฏว่า ได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมเป็นอันมาก

เวลา ๑๙.๑๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปยังภัตตาคารสกาย ชั้น ๑๒ โรงแรมกิฟู ในการที่คณะกรรมการฝ่ายรับเสด็จ ของนครกิฟูจัดถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินจากโรงแรมกิฟู ไปยังสถานีรถไฟกิฟู ยาชิมา เพื่อประทับรถไฟพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับนครเกียวโต ถึงสถานีรถไฟเกียวโต เมื่อเวลา ๒๒.๑๐ น.

เวลา ๑๓.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ และนักศึกษาครูพยาบาล ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา ๒๕๒๓ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

เวลา ๑๖.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พลตำรวจตรี สุธี ฟุ้งเกียรติ ป.ม., ท.จ. ณ เมรุวัดโสมนัสวรวิหาร

เวลา ๑๙.๑๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการสวดพระอภิธรรมศพ นาวาเอก วิชัย โสธนะ ต.ช. ณ ศาลาวัดเครือวัลย์วรวิหาร กรุงเทพมหานคร

วันศุกร์ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ประธานกรรมการองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย พร้อมด้วยคณะเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานไฟพระฤกษ์ เพื่อเชิญไปจุดในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑๔ ที่สนามกีฬากลาง จังหวัดปัตตานี

เวลา ๑๒.๔๕ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมมิยาโกะ ไปยังศาลเจ้าเฮอาน เพื่อทอดพระเนตรโบราณสถาน จนกระทั่งเวลา ๑๓.๑๕ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านรับรองของห้างสรรพสินค้ามิซึโกชิ สาขานครเกียวโต

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงเมื่อเวลา ๑๔.๐๐ น. คณะกรรมการของห้างสรรพสินค้ามิซึโกชิ สาขานครเกียวโต เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ แล้วเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรสวนแบบญี่ปุ่น จนกระทั่งเวลา ๑๔.๕๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังพิพิธภัณฑ์อุตสาหกรรมพื้นเมืองของเทศบาลนครเกียวโต ณ ที่นั้น นายนิจิมูระ ประธานพิพิธภัณฑ์ ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ แล้วเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรอุตสาหกรรมพื้นบ้านแบบต่าง ๆ ของนครเกียวโต อาทิ เช่น การประดิษฐ์ตุ๊กตาญี่ปุ่น การทำพัด การประดิษฐ์ไม้ไผ่ การทอผ้า ฯลฯ จนกระทั่งเวลา ๑๖.๑๕ น. จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบริษัทชิโซ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทผลิตผ้ากิโมโนแบบพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของประเทศญี่ปุ่น

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึง ประธานบริษัทชิโซ จำกัด พร้อมด้วยพนักงานบริษัท ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ แล้วเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการเขียนลายผ้าตัดเย็บกิโมโน การผลิตผ้ากิโมโน สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงซักถามถึงขั้นตอนการผลิตด้วยความสนพระราชหฤทัย จนกระทั่งเวลา ๑๗.๓๐ น. จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับที่ประทับแรม โรงแรมมิยาโกะ

เวลา ๑๙.๔๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมมิยาโกะ ไปยังโรงแรมเกียวโตแกรนด์ ในการพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำ แก่คณะกรรมการฝ่ายรับเสด็จของนครเกียวโต จนกระทั่งเวลา ๒๒.๓๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับที่ประทับแรม โรงแรมมิยาโกะ

เวลา ๑๖.๔๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ ณ วัดชัยมงคล ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๕๐ รุ่น ด้วย

เวลา ๐๙.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ไปยังโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เพื่อทรงเยี่ยมเจ้าหน้าที่ทหารที่บาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการในการป้องกันประเทศชาติ เป็นการส่วนพระองค์

ในการนี้ ทรงพระราชปฏิสันถารกับผู้บาดเจ็บอย่างใกล้ชิด ตลอดจนพระราชทานสิ่งของแก่ผู้บาดเจ็บโดยทั่วถึง สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๔.๕๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองบิน ๖ ดอนเมือง ไปทรงเปิดงาน "เกษตรหลวง ๒๔" ณ บริเวณสวนอัมพร

วันเสาร์ที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร สำหรับฤดูร้อน ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๗.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ดร. บุญรอด บิณฑสันต์ ผู้แทนคณะกรรมการแม่น้ำโขงฝ่ายไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการแม่น้ำโขง (ชั่วคราว) เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาร่วมประชุมในประเทศไทย

เวลา ๑๐.๑๕ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมมิยาโกะ นครเกียวโต ไปยังจังหวัดนารา

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโรงแรมนารา จังหวัดนารา เมื่อเวลา ๑๓.๔๕ น. ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี พร้อมด้วยผู้จัดการโรงแรมนารา และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต้องรับของโรงแรม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ แล้วประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน จนกระทั่งเวลา ๑๕.๐๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังวัดโซไดจิ เพื่อทอดพระเนตรพระพุทธรูปโบราณ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโบราณสถาน ณ ศาลเจ้าคัสชิจะ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับที่ประทับแรมโรงแรมมิยาโกะ นครเกียวโต

เวลา ๑๕.๕๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานประกาศนียบัตรและรางวัลแก่นักเรียนโรงเรียนจิตรลดา ณ ห้องประชุมโรงเรียนจิตรลดา

วันอาทิตย์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พลเอก ไสว ไสวแสนยากร ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.ว.จ. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๐.๐๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมมิยาโกะ ไปยังโรงแรมบีวาโกะ เพื่อทอดพระเนตรทะเลสาบบีวา ซึ่งเป็นแหล่งเก็บกักน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดของประเทศญี่ปุ่น แล้วประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ โรงแรมบีวาโกะ จนกระทั่งเวลา ๑๓.๓๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าอากาศยานโอซาก้า เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินถึงที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ เมื่อเวลา ๑๗.๐๐ น.

เวลา ๐๗.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงร่วมในงานเทศน์มหาชาติ ณ ธรรมสถาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต

ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ณ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การพัฒนา ได้เป็นภารกิจและเป็นนโยบายสำคัญของการปกครองบริหารประเทศมาเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างในบ้านเมืองจึงดูเปลี่ยนแปลงผิดตาไปกว่าก่อนอย่างมากและรวดเร็ว แต่กระนั้นก็เป็นที่ทราบกันว่าเรายังต้องพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไปอีก เพื่อให้ทันกับปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่ทวีขึ้นเนื่องมาแต่ได้รับความกระทบกระเทือนจากภายนอก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง นักพัฒนาและบริหารจึงต้องมีและต้องใช้ความสามารถอย่างสูงเป็นพิเศษ ความมั่นคงเด็ดเดี่ยว ที่จะยึดมั่นในผลสำเร็จของงาน และในความถูกต้องเป็นธรรม เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับนักพัฒนาบริหาร เพราะความมีจิตใจมั่นคงในผลสำเร็จของงาน จะทำให้มุ่งมั่นที่จะกระทำต่อเนื่องไปโดยไม่ลดละจนบรรลุผลเลิศ ส่วนความมั่นคงในคุณธรรมนั้น จะสร้างเสริมคุณสมบัติที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นได้มากมายเช่นว่า จะทำให้เป็นคนสุจริต ไม่ทำ ไม่พูด ไม่คิดในสิ่งที่เป็นความชั่ว ความต่ำทรามทุกอย่าง ทำให้มีความจริงใจในกันและกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับกำจัดความกินแหนงแคลงใจ บาดหมางแตกแยกกัน และช่วยสร้างเสริมความร่วมมือเป็นอันหนึ่งอันเดียวให้เกิดขึ้น ทำให้มีความหนักแน่นในความคิดจิตใจ สามารถพิจารณาเรื่องราวและปัญหาต่าง ๆ ให้เห็นเหตุผลโดยแจ่มแจ้ง และหาทางปฏิบัติที่ถูกต้องเที่ยงตรงได้ เหล่านี้ถือว่าเป็นอุปกรณ์เครื่องประกอบและเกื้อหนุนวิชาการให้แน่นหนักสมบูรณ์ ช่วยให้นักพัฒนาบริหารสามารถใช้หลักวิชาได้อย่างถูกต้องเที่ยงตรง มั่นคงบริสุทธิ์ใจ และได้ผลแน่นอนเต็มเปี่ยมตามเป้าหมาย

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

– คณะครูและนักเรียนโรงเรียนวัดธาตุทอง เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– หัวหน้าฝ่ายการผลิตโรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– คณะครูและนักเรียนโรงเรียนศิริเพ็ญ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดงานศิลปหัตถศึกษาและการแสดงต่าง ๆ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– คุณสมเจตน์ วัฒนศิลป์ เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเครื่องอบกล้วยสำหรับไว้ใช้ในโครงการศิลปาชีพ

– คณะนายทหารผู้บังคับบัญชา และนักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายชุดฉลองพระองค์นายทหารพิเศษ ประจำกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ ฯ

– คณะกรรมการสมาคมแม่บ้านอาสาสมัครแห่งประเทศไทย ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์

– นายแพทย์ปราโมทย์ โสภาคย์ นำ นายชุมพล พรประภา เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถยนต์ สำหรับพระราชทานเป็นรางวัลสลากร้านสมเด็จ ฯ ในงานกาชาด ประจำปี ๒๕๒๔

วันอังคารที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ วัดราชสกุณา ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดอ่างทอง

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง วัดราชสกุณา ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง เสด็จเข้าพลับพลาพิธี พระราชาคณะถวายศีล จบแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดกราบบังคมทูลรายงานการก่อสร้างอุโบสถ และขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเข้าอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม ทรงปิดทอง และทรงตัดสาแหรกลูกนิมิตอุโบสถ เสร็จแล้ว เสด็จออกหน้าอุโบสถ ทรงปลูกต้นโพธิ์ไว้เป็นที่ระลึก ต่อจากนั้น เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ผู้มีจิตศรัทธาที่บริจาคเงินสมทบทุนก่อสร้างอุโบสถ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึกของวัด เสร็จแล้ว ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณวัด ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ด้วย สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๑๕.๒๐ น.

เวลา ๑๑.๓๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ กรุงโตเกียว ไปทอดพระเนตรพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำซันซันอินเตอร์เนชั่นแนล จนกระทั่ง เวลา ๑๔.๓๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๕.๓๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ ไปยังห้างสรรพสินค้ามิทซิโกชิ เพื่อทอดพระเนตรการแสดงนิทรรศการผ้าไหมมัดหมี่ เครื่องแต่งกาย และศิลปหัตถกรรมพื้นเมืองและชาวเขาในประเทศไทย ภายใต้การอำนวยการของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ซึ่งได้จัดแสดงอยู่บริเวณชั้นที่ ๔ ของห้างสรรพสินค้าแห่งนี้ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ เมื่อเวลา ๑๗.๔๕ น.

วันพุธที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตร แก่นายทหารที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ณ อาคารใหม่สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ทหารกับความมีวินัยต้องมีคู่กัน ทหารคนใดขาดวินัย ก็จะต้องขาดความเป็นทหารด้วยทันที จึงสมควรและจำเป็นอย่างยิ่ง

ที่ทหารทุกคนจะได้ศึกษาสำเหนียกในเรื่องวินัยให้แจ่มแจ้งแน่ชัด วินัย แท้จริงมีอยู่สองอย่าง อย่างหนึ่งคือ วินัยตามที่ทราบกันและถือกัน อันได้แก่ข้อปฏิบัติที่บัญญัติไว้เป็นกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ให้ถือปฏิบัติ อีกอย่างหนึ่งคือวินัยในตนเอง ที่แต่ละคนจะต้องบัญญัติขึ้น สำหรับควบคุมบังคับให้มีความจริงใจ และให้ประพฤติปฏิบัติตามความจริงใจนั้นอย่างมั่นคง มีลักษณะเป็นสัจจาธิษฐาน หรือการตั้งสัตย์สัญญาให้แก่ตัว วินัยอย่างนี้จัดเป็นตัววินัยแท้ เพราะให้ผลจริงและแน่นอนยิ่งกว่าวินัยที่เป็นบทบัญญัติทั้งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเกื้อกูลให้การถือการใช้วินัยที่เป็นบทบัญญัตินั้นได้ผลเที่ยงตรง ถูกต้อง สมบูรณ์เต็มเปี่ยมตามเจตนารมณ์ สำคัญที่วินัยในตนเองนี้จะต้องบังเกิดขึ้นจากการที่ได้ยั้งคิดแล้ว ได้ใช้สติปัญญาความเฉลียวฉลาด พิจารณาไตร่ตรองอย่างละเอียดรอบคอบแล้วจนเห็นประจักษ์ในเหตุในผลที่แน่แท้ และเมื่อเป็นวินัยที่กลั่นกรองขึ้นจากสติปัญญาความฉลาดรอบคอบ ก็ย่อมจะทำให้รู้จักผิดชอบชั่วดี ทรงความศักดิ์สิทธิ์ คุ้มครองป้องกันผู้ปฏิบัติให้พ้นจากภัยอันตรายและเหตุแห่งความเสื่อมเสียทั้งปวงได้ทั้งทางกาย ทางใจ พาให้เจริญรุ่งเรืองพร้อมด้วยศักดิ์ศรี เกียรติ อำนาจทุกประการ

เวลา ๑๘.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ ฯพณฯ พลเอก ซูฮาร์โต ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และคณะ เฝ้า ฯ ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยในฐานะแขกของรัฐบาล

เวลา ๑๐.๓๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าพ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงแรมโอกุระ กรุงโตเกียว โดยมีข้าราชการไทย และครอบครัวตลอดจนนักศึกษาและประชาชนชาวไทย ที่พำนักอยู่ในประเทศญี่ปุ่นเป็นจำนวนมาก รวมทั้งชาวญี่ปุ่นอีกจำนวนหนึ่ง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทส่งเสด็จ ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงท่าอากาศยานนาริตะ เมื่อเวลา ๑๑.๐๕ น. ได้ทรงพระราชปฏิสันถารกับผู้ที่ไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทส่งเสด็จ ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการไทย ซึ่งประจำอยู่ในกรุงโตเกียวและครอบครัว ผู้แทนของฝ่ายญี่ปุ่นได้แก่รองสมุหพระราชพิธีแห่งพระราชวังสมเด็จพระจักรพรรดิ รองอธิบดีกรมพิธีการทูต และข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น เสร็จแล้ว ประทับเครื่องบินของบริษัทการบินไทย จำกัด เที่ยวบินพิเศษที่ ๑๐๗๗ เสด็จพระราชดำเนินออกจากท่าอากาศยานนาริตะ กรุงโตเกียว เมื่อเวลา ๑๒.๒๕ น. ถึงท่าอากาศยานกรุงเทพ เมื่อเวลา ๑๖.๕๕ น.

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คุณหญิงสุภัทรา สิงหลกะ ประธานสหพันธ์สมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย นำ คณะกรรมการ ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการประดิษฐ์ดอกรักจำหน่าย จำนวน ๔๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์

วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ ฯพณฯ พลโท

ราฟาเอล เอ็ม. อิเลโด ซึ่งมีถิ่นพำนักที่กรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายอักษรสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายเรย์มอนด์ เลสลี เจอร์มีน ซึ่งมีถิ่นพำนักที่กรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งนิวซีแลนด์ประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๑๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นางเนลลี ตูร์เบย์ เดอ มูโนซ ซึ่งมีถิ่นพำนักที่กรุงนิวเดลี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสาธารณรัฐโคลัมเบียประจำประเทศไทย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายลี ซอง โฮ ซึ่งมีถิ่นพำนักที่กรุงย่างกุ้ง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีประจำประเทศไทย

เวลา ๑๗.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทาน ฯ

เวลา ๑๕.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองบิน ๖ ดอนเมือง ไปทรงจุดเทียนชัยในพิธีพุทธาภิเษก "พระกริ่งสมเด็จพระบรม ฯ และพระชัยวัฒน์สมเด็จพระบรม ฯ" ซึ่งมูลนิธิอัฏฐมราชานุสรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จะได้จัดสร้างขึ้น เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสำหรับพระราชทาน ตามพระราชอัธยาศัย ณ พระอุโบสถ วัดสุทัศนเทพวราราม

วันศุกร์ที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๓ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทาน ฯ ต่อจากนั้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เพื่อทรงประกอบพิธีประดับยศและพระราชทานปริญญาบัตรยศแก่ นายตำรวจชั้นนายพล

เวลา ๑๓.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการประชุมกรรมการสภากาชาดไทย ครั้งที่ ๑๘๕ ณ ตึกบริพัตร

วันเสาร์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระ

ตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดอาคารวัฒนธรรมและอนุบาลไม้สวนจิตร ของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชานุเคราะห์ จังหวัดสมุทรปราการ

เวลา ๐๙.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ ประจำปี ๒๕๒๔ ณ ลุมพินีสถาน

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานรางวัลการประกวดอ่านทำนองเสนาะ ปีที่ ๙ และประพันธ์ร้อยกรอง ณ โรงละครแห่งชาติ

เวลา ๑๖.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

– นางลลิลทิพย์ ธารวณิชกุล รองประธานกรรมการธนาคารเอเชียทรัสท์ จำกัด เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจำหน่ายหนังสือพระพุทธประวัติ ซึ่งเป็นผู้เรียบเรียงและจัดพิมพ์ขึ้น เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– ไลออนเนส เยาวเรศ บุนนาค นายกสโมสรไลออนส์สตรีดุสิต กรุงเทพมหานคร นำคณะกรรมการ ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนโครงการธนาคารข้าวพระราชทาน

วันจันทร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีเปิดป้ายนามอาคารเรียนพระปริยัติธรรม ซึ่งพระราชทานนามว่า "ศาลาธรรมชินราชปัญจบพิธ" ณ วัด เบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

วันอังคารที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๑๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานเปิดงานสมเด็จพระเจ้าอู่ทอง และงานกาชาดจังหวัดประจำปี ๒๕๒๔ ณ บริเวณสวนสาธารณะบึงพระราม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่ของสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง และทอดและเนตรสวนผักอ่างขาง ตลอดจนบริเวณบ่อพักน้ำ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

1 March 1981. His Majesty, accompanied by Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, conversing with officials of the Ang Khang Royal Highland Agricultural Research Station and inspecting vegetable plots and an irrigation regulating tank during a visit to the Ang Khang Royal Highland Agricultural Research Station, Fang District, Chiang Mai Province.

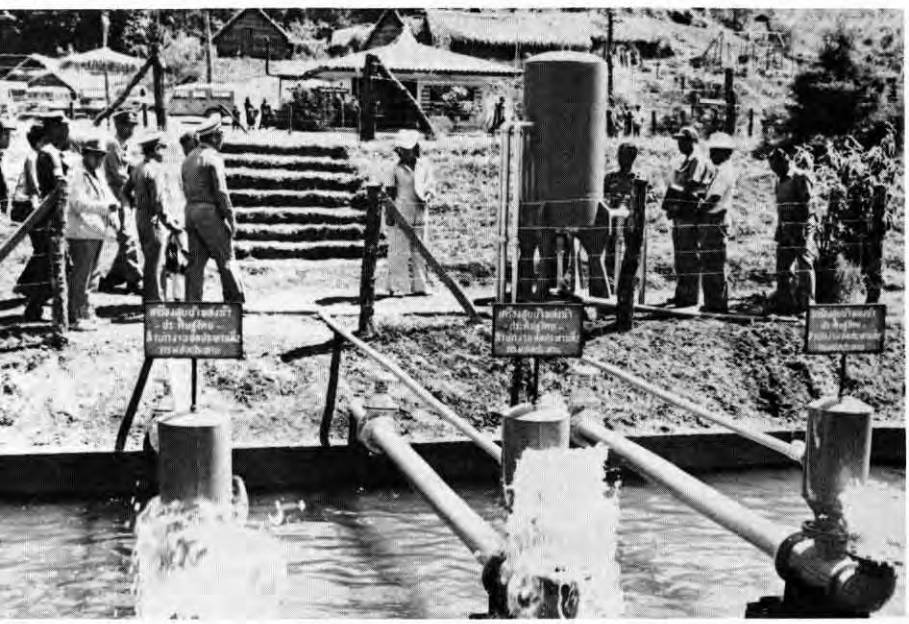

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๔ ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรกิจการของโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป (ฝาง) อย่างสนพระราชหฤทัย ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง และโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

1 March 1981. His Majesty, accompanied by Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, observing the operations of the Fang Canning Plant which was established at His Majesty's instigation, Fang District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๔ ทรงถวายปัจจัยและยารักษาโรคแก่หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ และพระภิกษุ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงนมัสการหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ ณ วัดดอยแม่ปั๋ง ตำบลแม่ปั๋ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

2 March 1981. Their Majesties the King and Queen presenting accessories and medicines to Luang Pu Waen Suchino, Wat Doi Mae Pang, Phrao District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๔ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรในการเสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปทรงประกอบพิธีเปิดศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ณ กองพันทหารราบที่ ๔ ค่ายวชิรปราการ ตำบลน้ำรึม อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

2 March 1981. His Royal Highness Crown Prince Maha Vajiralongkorn conversing with the local populace who came to greet Him during the Unveiling Ceremony of the Shrine dedicated to His Majesty King Taksin the Great at the 4th. Infantry Regiment, Vajiraprakarn Camp, Muang Tak District, Tak Province.

วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๒๔ ทรงประกอบพิธีตรึงหมุดธงไชยเฉลิมพล สำหรับพระราชทานแก่หน่วยทหารในกองทัพบก จำนวน ๑๕ หน่วย ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

19 March 1981. His Majesty seen during the dedication of Royal Colours for presentation to military units, at the Royal Chapel of the Grand Palace.

วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๔ ทรงจุดไฟพระฤกษ์เพื่อพระราชทานแก่ประธานกรรมการองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย เชิญไปในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑๔ ที่สนามกีฬากลาง จังหวัดปัตตานี ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

20 March 1981. His Majesty lighting the Ceremonial Flame for the Opening Ceremony of the 14th. Regional Games to be held in Pattani Province, at Chitralada Villa.

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๒๔ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร สำหรับฤดูร้อน ณ พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

21 March 1981. His Majesty attending the Ceremony of Changing the Summer Robes for the Emerald Buddha, at the Royal Chapel of the Grand Palace.

วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๔๒๔ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎร ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ วัดราชสกุณา ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

24 March 1981. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, conversing with the local populace during a visit in order to cut the Nimit Stone of Wat Rajasakuna, Wiset Chai Chan District, Ang Thong Province.

วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ ฯพณฯ พลเอก ซูฮาร์โต ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาล ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

25 March 1981. His Majesty granting an audience to His Excellency General Soeharto, President of the Republic of Indonesia, during his Official Visit to Thailand, at Chitralada Villa.

วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นางเนลลี ตูร์เบย์ เดอ มูโนซ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาสน์ตราตั้ง เป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสาธารณรัฐโคลัมเบียประจำประเทศไทย ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

26 March 1981. His Majesty granting an audience to Her Excellency Mrs. Nelly Turbag de Munoz Ambassador designate of the Republic of Colombia, who presented her Credentials, at Chakri Throne Hall in the Grand Palace.

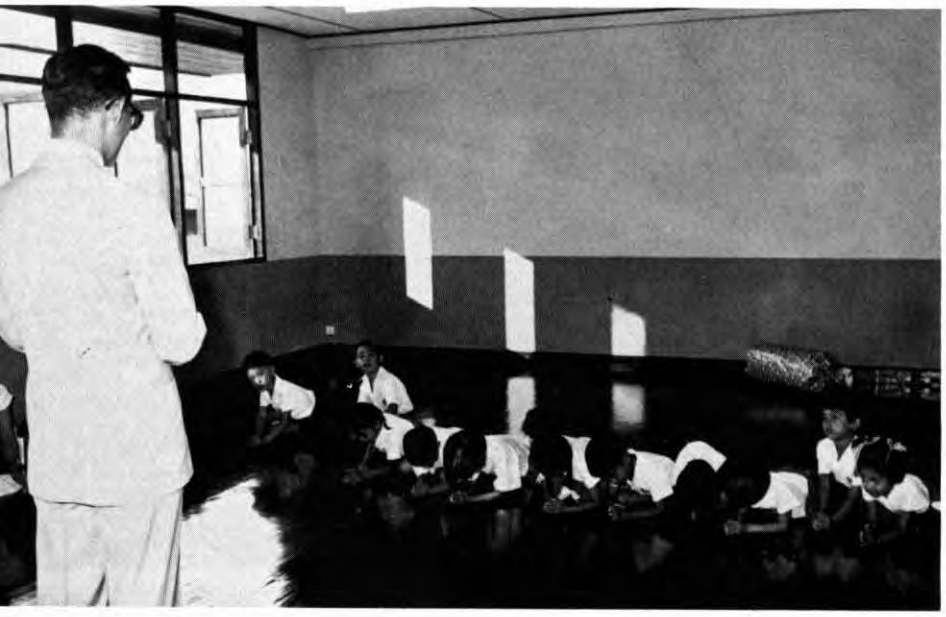

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๔ ทรงพระราชปฏิสันถารกับนักเรียน ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดอาคารวัฒนธรรม และอนุบาลไม้สวน จิตรของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชานุเคราะห์ จังหวัดสมุทรปราการ

28 March 1981. His Majesty conversing with students after the Opening Ceremony of the Cultural and Suan Chit Kindergarten Buildings, Raj Pracha Samasai School under Royal Patronage, Samut Prakan Province.

วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิดป้ายนามอาคารเรียนพระปริยัติธรรม ซึ่งพระราชทานนามว่า "ศาลาธรรมชินราชปัญจมบพิธ" ณ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

30 March 1981. His Majesty attending the Opening Ceremony of "Sala Dhamma Chinaraj Pancha Bopit" Building, Wat Benchamabopit.

เมษายน

วันอาทิตย์ที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการบวงสรวงพระสยามเทวาธิราช ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง

วันจันทร์ที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังปฐมบรมราชานุสรณ์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนถวายนมัสการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังปราสาทพระเทพบิดร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช เนื่องในวันที่ระลึกมหาจักรี

วันพฤหัสบดีที่ ๘ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ วัดราชบูรณะราชวรวิหาร กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๗.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายแจน แอนทูน โนย กรรมการผู้จัดการบริษัทไฟฟ้าฟิลิปส์แห่งประเทศไทย จำกัด พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายหลอดไฟฟ้า เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๘.๐๐ น. หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ ทรงนำ นางพ้อง กันตะบุตร เจ้าของและผู้จัดการโรงเรียนกันตะบุตร พร้อมด้วยบุตรและหลาน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเอกสารเกี่ยวกับรถยนต์นั่งแบบตู้ ของบริษัทสยามกลการ จำกัด ซึ่งน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายสำหรับใช้ในกิจการของกองแพทย์หลวงหน่วยทันตกรรมพระราชทาน

เวลา ๐๙.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงขับเครื่องบินพระที่นั่งแบบ บฝ. ๑๒ (ที่ ๓๗) จากสนามบิน กองบินที่ ๖ กองทัพอากาศ ดอนเมือง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดโรงพยาบาลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

เวลา ๑๓.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินจังหวัดเชียงใหม่ ณ ที่นั้น นายชัยยา พูนศิริวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน ต่อจากนั้น พลโท สีมา ปาณิกบุตร แม่ทัพกองทัพภาคที่ ๓ กราบบังคมทูลรายงาน และขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินทรงตรวจแถวกองเกียรติยศ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงพยาบาลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง นายแพทย์เสม พริ้งพวงแก้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และนายจริญญา พึ่งแสง ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน กราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเฝ้าทูลละอองพระบาท แล้วเสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนนมัสการบูชาพระพุทธนวราชบพิตร ทรงศีล ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน กราบบังคมทูลรายงานการก่อสร้างโรงพยาบาลป่าซาง แล้วขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิดโรงพยาบาลป่าซาง

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปยังแท่นพิธี ทรงกดปุ่มเปิดแพรคลุมป้ายโรงพยาบาล แล้วเสด็จขึ้นภายในอาคาร ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมแผ่นศิลาจารึก และทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยม แล้วเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรภายในอาคาร จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนกราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธา เฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินออกจากพลับพลาพิธี ไปทรงปลูกต้นราชพฤกษ์ และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนินอยู่ในบริเวณโรงพยาบาล สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๒๐.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทอดพระเนตรและพระราชทานถ้วยรางวัลชนะเลิศการแข่งขันชกมวยสมัครเล่นชิงถ้วยพระราชทาน "คิงส์คัพ" ครั้งที่ ๗ ณ อินดอร์สเตเดี้ยม หัวหมาก

วันศุกร์ที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงประกอบพิธีตรึงหมุดชงไชยเฉลิมพล สำหรับพระราชทานแก่ หน่วยทหารในกองทัพอากาศ จำนวน ๔ หน่วย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งชุมสาย สนามหน้าศาลาสหทัยสมาคม พระราชทานชงไชยเฉลิมพลแก่หน่วยทหารตามลำดับ

วันเสาร์ที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพเจ้าหน้าที่ พลเรือน ตำรวจ ทหาร และสมาชิกอาสารักษาดินแดน ซึ่งเสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ราชการพิเศษกรณีป้องกันและปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ณ เมรุวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

เวลา ๑๘.๐๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ พลตรี พักตร์ มีนะกนิษฐ์ นำผู้ว่าราชการจังหวัดอีสานใต้ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อรับพระราชทานถ้วยการแข่งขันฟุตบอลหาทุนโดยเสด็จพระราชกุศลในโครงการศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์

เวลา ๑๘.๕๐ น. พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คุณหญิงพิมพา สุนทรางกูร นำ นางลลิลทิพย์ ธารวณิชกุล และนางสุวัฒนา ชัยนาม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

วันอาทิตย์ที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงานนิทรรศการเชิดชูเกียรติคุณ ศาสตราจารย์หลวงวิศาลศิลปกรรม ณ หอศิลป ท้องพระโรง วังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เวลา ๑๖.๒๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาทดังนี้

– คณะกรรมการเหล่ากาชาดจังหวัดนครราชสีมา เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

– คุณหญิงวิระยา ชวกุล นำ ผู้แทนบริษัทไทรอัมพ์ อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด คณะกรรมการจัดงานฤดูหนาว จังหวัดลพบุรี บริษัท สิทธิผลมอเตอร์ จำกัด และคุณอาบศรี กล้าหาญ เฝ้า

ทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายอาณัติ บุนนาค นำ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และคณะกรรมการบริหาร เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายเงิน

— นางสุปราณี ณ สงขลา นายกเหล่ากาชาดจังหวัดสงขลา และคณะ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันจันทร์ที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๒๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๖.๓๕ น. นายบัญญัติ สุชีวะ ประธานศาลฎีกา นำ ผู้พิพากษา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๖.๔๕ น. นางสมถวิล อมาตยกุล พร้อมด้วยนางบุญยิ่ง ลืออำรุง และ นางสาวสมฤดี อมาตยกุล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๖.๕๕ น. นายแพทย์สมภพ สุสังกรกาญจน์ ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการสภาหอการค้า ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล

เวลา ๑๗.๑๕ น. นายแพทย์ปราโมทย์ โสภาคย์ นำ นาวาเอก สำราญ ศีตวรรัตน์ และบุตร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลในโครงการที่ดำเนินการตามพระราชดำริ

เวลา ๑๗.๓๐ น. นางจินตนา กุลไพศาล ประธานกรรมการบริษัท เอ.เอ็น.บี. ลาบอราตอรี่ (อำนวยเภสัช) จำกัด พร้อมด้วยนางสุปราณี กุลไพศาล และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายยา เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสำหรับพระราชทานแก่หน่วยแพทย์หลวง หรือสุดแต่พระราชอัธยาศัย เป็นประจำทุกปี และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๗.๔๐ น. นายสุจินต์ เบญจรงคกุล ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด ยูไนเต็ด อุตสาหกรรม พร้อมด้วยนายบุญชัย เบญจรงคกุล ผู้เป็นบุตร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย และในโอกาสเดียวกันนี้ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญพระสยามเทวาธิราช เพื่อพระราชทานแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติราชการชายแดน ด้วย

เวลา ๑๖.๓๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทานหลวงปู่โต๊ะ ณ ศาลาร้อยปี วัดเบญจมบพิตร

วันอังคารที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายพระสยามเทวาธิราช สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระสุริโยทัย สมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช ในพระบรมราชจักรีวงศ์ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง

วันพุธที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธีสงกรานต์ ณ พระมหามณเฑียร ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จขึ้นหอพระสุลาลัยพิมานแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สรงน้ำพระพุทธรูปสำคัญ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทรงจุดธูปเทียนบูชาพระสยามเทวาธิราช ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังหอพระธาตุมณเฑียร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบรมอัฐิ แล้วสรงน้ำพระบรมอัฐิ และพระอัฐิ เสร็จแล้ว เสด็จออกพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์การพระราชพิธีสงกรานต์ จบแล้ว ทรงประเคนภัตตาหาร เมื่อพระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จ เจ้าพนักงานเชิญพระบรมอัฐิ พระอัฐิ ออกประดิษฐานบนพระราชบัลลังก์ ภายใต้นพปฎลมหาเศวตฉัตร และบนพระที่นั่งกง ภายใต้ฉัตรขาวลานทอง ๕ ชั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบรมอัฐิ แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทอดผ้าคู่ พระสงฆ์สดับปกรณ์พระบรมอัฐิและพระอัฐิ แล้วถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๕.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีเปิดตึก ซึ่งสภากาชาดไทยได้ทำการก่อสร้างขึ้น คือ ตึกสิรินธร ตึกอับดุลราฮิม ตึกโปษยานนท์ ตึกจุลจักรพงษ์ และตึกพานิชภักดี ณ บริเวณหน้าตึกสิรินธร ในโอกาสนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย รับเสด็จอยู่ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

เวลา ๑๖.๒๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการพระราชพิธีสงกรานต์ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และหอพระนาก ในพระบรมมหาราชวัง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๒๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๖.๓๐ น. นายพ่วง สุวรรณรัฐ ประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำ คณะกรรมการบริหารเจ้าหน้าที่มูลนิธิ ฯ คณะกรรมการสมาคมเท่งไฮ้ คณะกรรมการมูลนิธิประจำจังหวัดศรีสะเกษ ผู้แทนจำหน่ายโตโยต้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคณะกรรมการมูลนิธิประจำจังหวัดราชบุรี กลุ่มภาพยนตร์และนักพากย์ราชบุรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ฯ สำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัย

เวลา ๑๗.๐๕ น. นางกระแสร์ ทองสาริ พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เนื่องในโอกาสที่มีอายุครบ ๗๒ ปี

เวลา ๑๗.๑๐ น. นายแฮร์แบร์ต ลิงค์ ประธานกรรมการจัดงานฉลองครบรอบ ๕๐ ปี ของสโมสรโรตารี่ในประเทศไทย พร้อมด้วยผู้แทนของคณะกรรมการ และผู้แทนของสโมสรโรตารี่ กรุงเทพ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๗.๓๐ น. หม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย นายกสมาคมศูนย์การค้าราชประสงค์ พร้อมด้วยคณะกรรมการของสมาคม ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ซึ่งได้ร่วมกันบริจาคเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๗.๔๐ น. นายอาณัติ บุนนาค นำ นางรังษิยา มีเพื่องศาสตร์ พร้อมด้วยคณะผู้บังคับบัญชาลูกเสือ พีที่ซี. สามัญรุ่นใหญ่ "ยิ้มสู้" ค่ายโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๘.๐๕ น. นายปรีติ ประดิษฐ์วงษ์ พร้อมด้วยภริยา และบุตรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๘.๑๐ น. ฯพณฯ นายเชาวน์ ณศีลวันต์ องคมนตรี นำ คณะกรรมการและสมาชิกของเภสัชพานิชสมาคม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการต่อท่อส่งน้ำ จากท่อเดิมของฝายคำหลวง ที่อำเภอส่องดาว ไปจนถึงวัดป่าคามวาสี (วัดบ้านตาลโกน) โดยผ่านบ้านดงแสนตอ บ้านโคกพุทรา บ้านตาลโกน บ้านหนองแสนแม่น และบ้านหนองดินดำ รวม ๖ หมู่บ้าน เป็นระยะทาง ๘ กิโลเมตร และเพื่อทำถนนต่อจากฝายห้วยหาดไปบ้านภูตะคาม

เวลา ๑๘.๓๕ น. ศาสตราจารย์หม่อมหลวงจิรายุ นพวงศ์ ประธานกรรมการแผนกอักษรศาสตร์ มูลนิธิ "อานันทมหิดล" นำ นางมณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิ "อานันทมหิดล" แผนกอักษรศาสตร์ ไปศึกษาวิชาภาษาสันสกฤต ระดับปริญญาเอก ที่มหาวิทยาลัยลอนดอน และสำเร็จการศึกษากลับมารับราชการที่มหาวิทยาลัยศิลปากรแล้ว เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เวลา ๑๓.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ ณ วัดโพธิ์เก้าต้น อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๖๓ รุ่น ด้วย

ในการนี้ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

เวลา ๑๕.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นางสมจิตร กาญจนโภคิน ประธานชมรมหัวหน้าพยาบาลกรุงเทพมหานคร นำ คณะพยาบาลและชาวไทยในนครนิวยอร์ค ที่ร่วมจัดงานเพื่อสายใจไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันศุกร์ที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีสดุดีเหล่าทหารที่นำความสงบสุขสู่แผ่นดิน ณ พระที่นั่งชุมสาย หน้าศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ซึ่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินรอเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ก่อนแล้ว ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานกระแสพระราชดำรัส ความว่า เป็นที่น่ายินดียิ่งนัก ที่การณ์ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า ทหารของชาติทุกเหล่าทัพ และทุกระดับชั้น มีความสามารถปฏิบัติการป้องกันรักษาความมั่นคงของประเทศ และความผาสุกสงบของประชาราษฎรได้เป็นเยี่ยม ทั้งนี้เพราะแต่ละคนมีความคิดจิตใจเป็นทหารอย่างสมบูรณ์แท้จริง จึงมีความสำนึกตระหนักแน่วแน่ในหน้าที่ ทั้งในฐานะที่เป็นทหาร และที่เป็นคนไทย เมื่อเกิดเหตุขึ้น ก็พร้อมแรงพร้อมใจ ประสานการปฏิบัติของแต่ละฝ่ายได้อย่างสนิทสนมสอดคล้องและฉับไว เปี่ยมด้วยประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขบันดาลความร้ายให้กลับกลายเป็นดีได้โดยเรียบร้อย ละมุนละม่อม ภายในเวลารวดเร็ว อันเป็นพฤติการณ์ที่จะต้องจารึกในใจและความจำของประชาชนชาวไทยไปตลอดกาลนาน

ข้าพเจ้าใคร่จะขอให้ทุกคนจดจำสำเหนียกไว้โดยประการสำคัญว่า จิตใจที่ตั้งมั่นและบริสุทธิ์ในชาติ ในวินัยและหน้าที่ของทหาร ในความยั้งคิดพิจารณา ในคุณธรรมความสุจริต และในเมตตาการุณต่อกันและกันนั้น ย่อมมีพลังอย่างใหญ่หลวง ที่สามารถสร้างสรรค์บันดาลความสมัครสมานสามัคคีในชาติ ให้บังเกิดมีขึ้นได้พร้อมมูล ซึ่งจะช่วยให้สามารถผนึกกำลังแรง ร่วมกันปฏิบัติการงานใด ๆ ให้บรรลุผลเลิศได้ไม่ยากนาน และจะยังความปลอดภัยเป็นปึกแผ่นมั่นคงให้แก่แผ่นดินและประชาชนได้แท้จริงทุกเมื่อ

ด้วยอานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลพิภพ กับทั้งอำนาจแห่งความภักดีโดยบริสุทธิ์ใจของประชาราษฎร์ทั่วหน้า ขอให้ประเทศไทยธำรงมั่นอยู่ด้วยความเป็นอิสระและความผาสุกร่มเย็น ขอเหล่าทหารทั้งหลายจงมีความสุขกายสุขใจ ปลอดภัยจากสรรพศัตรูหมู่ปรปักษ์และเหตุชั่วร้ายทั้งมวล ให้มีความสมบูรณ์เข้มแข็งทั้งด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา สามารถปฏิบัติหน้าที่ทุกประการ ให้บรรลุประโยชน์อันกว้างไกลไพศาล ประสบแต่โชคชัยตลอดกาลทุกเมื่อถ้วนทั่วกัน

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร

วันเสาร์ที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากภูพานราชนิเวศน์ ไปพระราชทานเพลิงศพพระอาจารย์จวน กุลเชฏฺโฐ ณ เมรุวัดเจติยาคิรีวิหาร (ภูทอก) ตำบลนาสะแบง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณเชิงภูทอกน้อย ได้ทรงพระดำเนินไปยังวัดเจติยาคิรีวิหาร เสด็จขึ้นประทับ ณ มุขพลับพลา แล้วเสด็จขึ้นเมรุ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงทอดผ้าไตร และทรงวางกระทงข้าวตอกดอกไม้ที่จิตกาธารข้างหีบศพ จากนั้นทรงหยิบธูป เทียน ดอกไม้จันทน์ แล้วทรงจุดไฟชนวนพระราชทานเพลิง เสร็จแล้ว เสด็จลงจากเมรุกลับไปประทับ ณ มุขพลับพลา สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินลงจากพลับพลา เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น แล้วประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๐๐ น.

ในการนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้าไปตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาราษฎรที่เดินทางมาร่วมงานพระราชทานเพลิงศพพระอาจารย์จวน กุลเชฏฺโฐ ด้วย

วันอาทิตย์ที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรบริเวณหัวงานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเดียก ตามพระราชดำริ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร ซึ่งกรมชลประทานกำลังดำเนินการสำรวจเพื่อเตรียมงานก่อสร้างเขื่อนปิดกั้นลำห้วยเดียก และจะสามารถเก็บกักน้ำได้ประมาณ ๔,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และจะสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกของราษฎรในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ได้เป็นเนื้อที่ประมาณ ๓,๕๐๐ ไร่ ตลอดจนมีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคตลอดทั้งปี ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังวัดมหาสมณกิจภาวนา ตำบลวังยาง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ซึ่ง ณ ที่นั้น สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ได้เสด็จพระราชดำเนินล่วงหน้ามาทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณวัด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานจัดตั้ง

หน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสกับ อาจารย์เหรียญชัย มหาปณฺโณ เสร็จแล้ว ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรพิพิธภัณฑสถานศาสนสมบัติ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๐๐ น.

วันจันทร์ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงเททองหล่อพระประธานกันทรวิชัย ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดมหาสารคาม

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามกีฬาจังหวัดมหาสารคาม ได้ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม แล้วเสด็จเข้าพลับพลาพิธี พระราชาคณะประธานสงฆ์ถวายศีล จบแล้ว แม่ทัพกองทัพภาคที่ ๒ ในฐานะประธานกรรมการจัดงาน ฯ กราบบังคมทูลรายงานการหล่อพระประธานกันทรวิชัย ความว่า เจ้าหน้าที่ของศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ศึกษาค้นคว้าประวัติพระพิมพ์ดินเผาที่พบตามเมืองโบราณต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏว่าพระพิมพ์ดินเผาที่พบในอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีพระพุทธลักษณะงดงามเป็นเลิศ จึงดำริที่จะขยายแบบเพื่อหล่อเป็นพระประธานด้วยทองสัมฤทธิ์ขนาดใหญ่ อันเป็นการสร้างรูปแบบของความเชื่อถือร่วมกันของประชาชนชาวอีสาน ในลักษณะพระพุทธรูปที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวอีสาน ซึ่งจะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวและเป็นเครื่องรวมพลังจิตใจของพุทธศาสนิกชนทั่วประเทศ นอกจากนั้นยังเป็นการศึกษาวิจัยวิทยาการสมัยโบราณของไทย คือการหล่อทองสัมฤทธิ์ ซึ่งกำลังจะสูญหายไปจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินไปยังมณฑลพิธี เพื่อทรงเททองหล่อพระประธานกันทรวิชัย แล้วเสด็จกลับเข้าพลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม ในโอกาสนี้ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในฐานะรองประธานกรรมการจัดงาน ฯ กราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุน เพื่อใช้จ่ายในการก่อตั้งศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน เสร็จแล้ว เสด็จขึ้นห้องรับรองเพื่อทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัย แล้วจึงเสด็จลงเพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากภายในบริเวณมหาวิทยาลัยท่ามกลางพายุฝน การนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๒๕ น.

เวลา ๐๙.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเปิดการประชุมการสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ "ครั้งที่ ๑" และพระราชทานโล่เกียรติคุณแก่กรรมการอำนวยการสภาสังคมสงเคราะห์ ฯ และบุคคลผู้มีอุปการคุณแก่สภาสังคมสงเคราะห์ ฯ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

เวลา ๑๐.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ ห้องทรงงาน กองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายบุญชู โรจนเสถียร นำ คณะอนุกรรมการจัดหาทุนสร้างพุทธมณฑลและผู้บริจาคสมทบ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๒๓ เพื่อสมทบทุนก่อสร้างพุทธมณฑล

วันอังคารที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านโนนอุดม และทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยถ้ำ ตามพระราชดำริ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านโนนอุดม ตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ได้ทรงเยี่ยมสมาชิกกลุ่มหม่อนเลี้ยงไหม ตามพระราชดำริ และราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณแปลงปลูกหม่อน ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนินตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณหัวงานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยวังถ้ำ ตามพระราชดำริ ตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม ซึ่งกรมชลประทานกำลังดำเนินการก่อสร้างเขื่อนดินปิดกั้นห้วยยางและจะสามารถเก็บกักน้ำได้ประมาณ ๓.๑ ล้านลูกบาศก์เมตร เมื่อโครงการแล้วเสร็จจะสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เกษตรกรรมของราษฎรบ้านโนนอุดม และหมู่บ้านใกล้เคียง เป็นเนื้อที่ประมาณ ๖,๐๐๐ ไร่ ได้ทั้งในฤดูแล้ง ตลอดจนจะมีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคตลอดทั้งปี เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดรัตนมงคล ตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม ทรงถวายปัจจัย และยารักษาโรคแก่พระภิกษุ ตลอดจนมีพระราชดำรัสกับเจ้าอาวาส สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๐ น.

วันพุธที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากภูพานราชนิเวศน์ ไปพระราชทานเพลิงศพพระอาจารย์ บุญมา ฐิตเปโม ณ เมรุวัดสิริสาลวัน ตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามโรงเรียนบ้านโนนทัน ได้ทรงพระดำเนินไปยังวัดสิริสาลวัน เสด็จเข้าอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธปฏิมาประธาน เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินออกจากอุโบสถ เสด็จขึ้นประทับ ณ มุขพลับพลา แล้วเสด็จขึ้นเมรุ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงทอดผ้าไตร และทรงวางกระทงข้าวตอกดอกไม้ที่จิตกาธารข้างหีบศพ จากนั้น ทรงหยิบธูปเทียน ดอกไม้จันทน์ แล้วทรงจุดไฟชนวนพระราชทานเพลิง เสร็จแล้ว

เสด็จลงจากเมรุกลับไปประทับ ณ มุขพลับพลา สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนิน ลงจากมุขพลับพลา เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น เสร็จแล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังวัดถ้ำกลองเพล ตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี เพื่อทรงนมัสการหลวงปู่ขาว อนาลโย ในการนี้ ได้มีพระราชดำรัสกับหลวงปู่ขาว ตลอดจนทรงถวายผ้าห่มแก่พระภิกษุด้วย สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๒.๑๐ น.

ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานเดินทางโดยรถยนต์ล่วงหน้าไปตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาราษฎร ที่เดินทางมาร่วมงานพระราชทานเพลิงศพ พระอาจารย์บุญมา ฐิตเปโม ด้วย

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการบำเพ็ญพระราชกุศล ๕๐ วัน พระราชทานศพ พระราชสังวราภิมณฑ์ (โต๊ะ อินฺทสุวณฺโณ) เจ้าอาวาสวัดประดู่ฉิมพลี ณ ศาลา ๑๐๐ ปี วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรลุ่มน้ำบริเวณที่กรมชลประทานกำลังสำรวจและวางแผนก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยคำหลวงตามพระราชดำริ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่บ้านโคกสว่าง ตำบลโคกภู อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร เพื่อเตรียมจัดหาน้ำเพื่อการเพาะปลูก และการอุปโภคบริโภคให้แก่ราษฎรในเขตพื้นที่บ้านโคกสว่างและหมู่บ้านใกล้เคียงเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑,๒๐๐ ไร่ ตลอดจนมีโครงการจะจัดสรรพื้นที่ให้ราษฎรที่ขาดแคลนที่ทำกิน ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านโคกสว่าง ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานจัดหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๗.๕๕ น.

เวลา ๑๐.๔๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี ไปปฏิบัติกรณียกิจแทนพระองค์ ในการบำเพ็ญกุศล ๕๐ วัน พระราชทานศพ พระราชสังวราภิมณฑ์ (โต๊ะ อินฺทสุวณฺโณ) เจ้าอาวาสวัดประดู่ฉิมพลี ณ ศาลา ๑๐๐ ปี วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ นางอย–โพนปลาโหล และโครงการพัฒนาลุ่มน้ำสาขาลำน้ำพุง ตามพระราชดำริ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร ตำบลเต่างอย กิ่งอำเภอเต่างอย อำเภอเมืองสกลนคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดบ้านนางอย ได้เสด็จขึ้นศาลา ทรงถวายบัจจัย ยารักษาโรคและผ้าห่ม แก่พระภิกษุ จากนั้น เสด็จลงทรงเยี่ยมราษฎร ตลอดจนสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหม กลุ่มผู้เลี้ยงกระต่ายและกลุ่มเยาวชน บ้านเต่างอย–โพนปลาโหล การนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานจัดตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรหนองบัว ซึ่งเป็นหนองน้ำธรรมชาติและราษฎรได้สูบน้ำขึ้นมาใช้ประโยชน์ โดยส่งน้ำไปตามเหมืองไปยังหมู่บ้านนางอย เพื่อใช้ในแปลงเพาะปลูกพืช ผักสวนครัว และการอุปโภคบริโภค ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ต่อไปยังวัดบ้านโพนปลาโหล เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่บริเวณหน้าศาลา แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทอดพระเนตรห้วยค้อ และห้วยเครือเขาปอก ซึ่งเป็นลำน้ำสาขาของลำน้ำพุง และขณะนี้กรมชลประทานกำลังดำเนินการสนองพระราชดำริ ในการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดความจุ ๓ ล้านลูกบาศก์เมตร และ .๘ ล้านลูกบาศก์เมตรตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อจัดหาน้ำสำหรับการเพาะปลูกและการอุปโภคบริโภค ให้แก่ราษฎรในเขตพื้นที่บ้านนางอย บ้านน้อยเต่างอย บ้านเต่างอย เป็นเนื้อที่ประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ ได้ตลอดทั้งปี เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังวัดบ้านนางอย สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๒๕ น.

เวลา ๑๐.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ หม่อมหลวงจิรายุ นพวงศ์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปเปิดงาน "สัปดาห์จักรยาน" ครั้งที่ ๒ ณ บริเวณองค์การส่งเสริมกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย หัวหมาก กรุงเทพมหานคร

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ ห้องทรงงานกองพันทหารมหาดเล็กที่ ๑ รักษาพระองค์ ฯ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะบุคคลเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๖.๑๕ น. นายปรีดา ชวนิชย์ ผู้จัดการบริษัทชวนิชย์ จำกัด เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสิ่งของ แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร

เวลา ๑๖.๓๐ น. พลเอก สำราญ แพทยกุล ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิอัฏฐมราชานุสรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำ คณะกรรมการจัดสร้างพระกริ่งสมเด็จพระบรม ฯ พระชัยวัฒน์สมเด็จพระบรม ฯ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระกริ่ง พระชัยวัฒน์ ในโอกาสเดียวกันนี้ นำผู้ที่บริจาคทรัพย์เป็นทุนในการดำเนินการ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานพระกริ่ง พระชัยวัฒน์ ด้วย

วันเสาร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากภูพานราชนิเวศน์ ไปพระราชทานเพลิงศพ

พระอุดมสังวรวิสุทธิเถร (พระอาจารย์วัน อุตฺตโม) ณ เมรุวัดถ้ำอภัยดำรงธรรม ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามโรงเรียนอภัยดำรงธรรม ณ ที่นั้น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังวัดถ้ำอภัยดำรงธรรม เสด็จขึ้นประทับ ณ มุขพลับพลา แล้วเสด็จขึ้นเมรุ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงทอดผ้าไตรและทรงวางกระทงข้าวตอกดอกไม้ ที่จิตกาธารข้างหีบศพ จากนั้น ทรงหยิบธูปเทียน ดอกไม้จันทน์ แล้วทรงจุดไฟชนวนพระราชทานเพลิง เสร็จแล้ว เสด็จลงจากเมรุกลับไปประทับ ณ มุขพลับพลา สมควรแก่เวลา จึงเสด็จลงจากมุขพลับพลา เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังโรงเรียนอภัยดำรงธรรม เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับถึง ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๗.๒๐ น.

ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานเดินทางโดยรถยนต์ล่วงหน้าไปตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาราษฎรที่เดินทางมาร่วมงานพระราชทานเพลิงศพพระอุดมสังวรวิสุทธิเถร (พระอาจารย์วัน อุตฺตโม) ด้วย

วันอาทิตย์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังสนามบินกองทัพภาคที่ ๒ ส่วนหน้า เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐาน กลับสู่กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๘.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระราชวังไกลกังวล หัวหิน เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดใกล้เคียง

วันอังคารที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลง ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียน

เครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์ จบแล้ว ทรงประเคนภัตตาหาร เมื่อพระสงฆ์รับพระราชทานฉันแล้ว สมเด็จพระญาณสังวร ถวายพระธรรมเทศนากัณฑ์หนึ่งจบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอติเรก ถวายพระพรลา เสร็จแล้ว เสด็จขึ้น

เวลา ๑๕.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลง ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสครบรอบวันราชาภิเษกสมรส ซึ่งประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา คณะรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ในรัฐสภา ผู้บัญชาการทหารสูงสุด นายทหารชั้นผู้ใหญ่ในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ ข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหาร ตลอดจนพ่อค้าและประชาชน

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำด้วย

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตพระอุโบสถวัดวชิราลงกรณ์วราราม อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดนครราชสีมา

เวลา ๑๔.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ประทับเครื่องบินพระที่นั่ง บฝ. ๑๒ (ที่. ๓๗) ทรงบินเดินทางจากสนามบินกองบิน ๖ ดอนเมือง ไปยังสนามบินโคราช กองบิน ๑ จังหวัดนครราชสีมา ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังวัดวชิราลงกรณ์วราราม แล้วเสด็จขึ้นศาลาการเปรียญ ประทับทรงศีล ต่อจากนั้น ประธานกรรมการก่อสร้างวัดวชิราลงกรณ์วราราม กราบบังคมทูลรายงานการก่อสร้างพระอุโบสถ จบแล้ว เสด็จเข้าพระอุโบสถเพื่อทรงตัดลูกนิมิต เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังศาลาการเปรียญ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ในการนี้ พระราชทานพระราโชวาท ความว่า การเข้าอบรมลูกเสือชาวบ้านนั้น จุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ทุกคนรู้จักการเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น จะก่อให้เกิดความรักใคร่ เห็นใจซึ่งกันและกัน ทุกคนจะต้องยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ถือเอาประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ จะก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงเป็นปึกแผ่น อันจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติสืบไป ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้านและราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันพุธที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระราชวังไกลกังวล ไปทอดพระเนตรการยิงจรวดนำวิถีแบบ เอ็กโซเซท์ ของกองทัพเรือ ซึ่งกองเรือ

ยุทธการได้สั่งการให้กองเรือตรวจอ่าวเป็นฝ่ายอำนวยการยิง โดยเรือหลวงวิทยาคม ได้นำหมู่เรือ ซึ่งประกอบด้วย เรือหลวงวิทยาคม เรือหลวงอุดมเดช และเรือหลวงปราบปรปักษ์ แปรขบวนเข้าทำการยิงเป้าเรือบัตตานี ด้วยจรวดนำวิถีแบบ เอ็กโซเซท์ จำนวน ๑ ลูก ระยะยิง ๒๐ กิโลเมตร ผลการยิงปรากฏว่าจรวดนำวิถีทำงานถูกต้อง ได้วิ่งชนเป้าและเกิดระเบิดที่บริเวณกลางลำอย่างรุนแรง ในการนี้ ได้เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรเรือเป้า และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำรัสทางระบบวิทยุสื่อสาร ทรงชมเชยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการยิงจรวดนำวิถีสมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งกลับ ถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๒.๐๕ น.

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๖.๔๐ น. นายอาห์เมด ซาฟาร์ แอล–ไกลานี เอกอัครราชทูตอิรักประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท กราบถวายบังคมลาในโอกาสที่จะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๖.๕๐ น. นาย เจ.บี.พี.มารามิส เลขาธิการคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจ และสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิค เฝ้าทูลละอองพระบาท กราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๒๔

เวลา ๒๐.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ และเจ้าชายแห่งเดนมาร์ก พระราชสวามี เข้าเฝ้าเนื่องในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำด้วย

เวลา ๑๗.๐๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากกองบินน้อยที่ ๖ ดอนเมือง ไปทรงรับเสด็จ สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ และเจ้าชายแห่งเดนมาร์ก พระราชสวามี ซึ่งเสด็จพระราชดำเนินมาเยือนประเทศไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ ณ กองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง

เวลา ๑๘.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลวังวล ไปยังท่าอากาศยานหัวหิน เพื่อทรงรับเสด็จสมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ และเจ้าชายแห่งเดนมาร์ก พระราชสวามี

วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๔ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะ ถวายบังคม พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ณ ปฐมบรมราชานุสรณ์ เนื่องในวันที่ระลึกมหาจักรี

6 April 1981. Paying Homage at the Royal Statue of His Majesty King Rama I, Founder of thee Chakri Dynasty, on Chakri Day, at the Royal Memorial, Bangkok.

วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายแจน แอนทูน โนย กรรมการผู้จัดการบริษัทไฟฟ้าฟิลิปส์ แห่งประเทศไทย จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย หลอดไฟฟ้า เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

9 April 1981. His Majesty granting an audience to Mr. Jan Authoon Noë, Managing Director of the Philips Electrical Company of Thailand, Limited, who presented Him with electric lamps to be used for charitable purposes, at Chitralada Villa.

วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ วัดราชบูรณะราชวรวิหาร

9 April 1981. His Majesty cutting the Nimit Stone of the Ubosoth of Wat Rajburana, Bangkok.

วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเพลิงศพเจ้าหน้าที่ พลเรือน ตำรวจ ทหาร และสมาชิกอาสารักษาดินแดน ซึ่งเสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ราชการในการป้องกันประเทศชาติ ณ เมรุวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

11 April 1981. Their Majesties the King and Queen, in the company of Their Royal Highnesses Crown Prince Maha Vajiralongkorn, Princess Maha Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn, attending the Cremation Ceremony of members of the Armed and Police Forces as well as Civilians who had lost their lives in counter - terrorists actions, at Wat Phra Sri Mahathat.

วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๔ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายพระสยามเทวาธิราช สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระสุริโยทัย สมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช ในพระบรมราชจักรีวงศ์ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง

14 April 1981. Their Majesties the King and Queen attending the Religious Rites dedicated to Phra Sayam Devadhiraj, His Majesty King Naresuan the Great, Somdej Phra Suriyothai and the Royal Ancestors of the Chakri Dynasty, at Baisal Daksin Hall of the Grand Palace.

วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๔ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธีสงกรานต์ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

15 April 1981. Their Majesties the King and Queen presiding over the Songkran Rites at Amarindra Vinichaya Hall of the Grand Palace.

วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๔๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเพลิงศพ พระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ ณ เมรุวัดเจติยาคีรีวิหาร (ภูทอก) ตำบลนาสะแบง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย

18 April 1981. Attending the Cremation Ceremony of Phra Archarn Chuan Kulajettho at the crematorium of Wat Chetiyakhiri Vihara (Bhu Thok), Bung Kan District, Nong Khai Province.

วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๔๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเททองหล่อพระประธานกันทรวิชัย ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดมหาสารคาม

20 April 1981. Their Majesties the King and Queen, accompanied by Their Royal Highnesses Princess Maha Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn, presiding over the Gold Pouring Ceremony to cast the "Kandara Vichai" Buddha Image, at Sri Nakharinwirot University, and visiting the local people of Maha Sarakham Province.

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเพลิงศพ พระอาจารย์บุญมา ฐิตเปโม และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ เมรุวัดสิริสาลวัน ตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี

22 April 1981. Presiding over the Cremation Ceremony of Phra Archarn Bunma Titapemo at the crematorium of Wat Siri Salawan, Nong Bua Lam Phu District, and visiting the local people of Udon Thani Province.

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงนมัสการหลวงปู่ขาว อนาลโย ณ วัดถ้ำกลองเพล ตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี

22 April 1981. Their Majesties the King and Queen paying respect to Luang Pu Khao Analayo, one of the most revered monks, at Wat Tham Klongphen, Nong Bua Lum Phu District, Udon Thani Province.

วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ นางอย-โพนปลาโหล ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร ตำบลเต่างอย กิ่งอำเภอเต่างอย อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

24 April 1981. Their Majesties the King and Queen inspecting the progress of Nangoi - Phon Pla Lo Royal Development Project and visiting the local populace of Tao Ngoi Sub - District, Sakon Nakhon Province.

วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเพลิง ศพ พระอุดมสังวรวิสุทธิเถร (พระอาจารย์วัน อุตฺตโม) ณ เมรุวัดถ้ำอภัยดำรงธรรม ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร และทรงเยี่ยมราษฎร

25 April 1981. Attending the Cremation Ceremony of Phra Udom Sangvara Wisuthi Thera at Wat Tham Abhai Damrongtham, Song Dao District, and visiting the local populace of Sakon Nakhon Province.

วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๒๔ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในโอกาสครบรอบวันราชาภิเษกสมรส ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล

28 April 1981. Presiding over the Religious Rites on the occasion of the Royal Wedding Anniversary, at Klai Kangwol Palace, Prachuap Khiri Khan Province.

วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ และเจ้าชายแห่งเดนมาร์ก พระราชสวามี เข้าเฝ้าเนื่องในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินมาเยือนประเทศไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ ณ พระราชวังไกลกังวล

30 April 1981. Granting and audience to Her Majesty Queen Margrethe II of Denmark and the Prince Consort, during their private visit to Thailand, at Klai Kangwol Palace, Prachuap Khiri Khan Province.

พฤษภาคม

วันศุกร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ทรงนำสมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ และเจ้าชายแห่งเดนมาร์ก พระราชสวามี ไปทอดพระเนตรโครงการตามพระราชดำริ ณ สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด และทรงเป็นประธานในพิธีรวมพลังและถวายคำสัตย์ปฏิญาณของไทยอาสาป้องกันชาติ ณ ค่ายพระรามหก พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงศูนย์รวมใจไทยอาสาป้องกันชาติ หมู่บ้านหุบกะพง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ได้เสด็จเข้าพลับพลาที่ประทับ ประธานสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง กราบบังคมทูลรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเปิดแพรคลุมป้ายชื่อศูนย์รวมใจไทยอาสาป้องกันชาติ ฯ ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ และเจ้าชายแห่งเดนมาร์ก พระราชสวามี ทรงปลูกต้นประดู่แดงเพื่อเป็นที่ระลึก บริเวณหน้าศูนย์ ฯ แล้วจึงทรงพระดำเนินทอดพระเนตรกิจกรรมด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น หัตถกรรมการจักทำเครื่องจักสาน โดยใช้เส้นใยจากป่านศรนารายณ์ และไผ่ ซึ่งอยู่ในโครงการส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ด้วยทรงมีพระราชดำริให้สมาชิกของสหกรณ์ ฯ ปลูกพืชในพื้นที่ที่มีสภาพดินไม่ดี แต่จะนำพืชที่ได้นั้นไปใช้ประโยชน์ทางด้านการสร้างที่อยู่อาศัยและการจักสาน เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกอีกด้วย ต่อจากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมสหกรณ์

และร้านค้าบ้านหุบกะพง เพื่อทอดพระเนตรผลผลิตทางการเกษตร อาทิ หน่อไม้ฝรั่ง สับปะรด มันสำปะหลัง ข้าวโพดและอ้อย ตลอดจนผลผลิตแปรรูปจากพืชที่ได้รับการส่งเสริม เช่น น้ำสับปะรด และการทำน้ำส้มสายชูจากสับปะรด มะม่วงหิมพานต์ มะขม และชมพู่ เป็นต้น

โครงการสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์สาธิตสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นโครงการสหกรณ์แห่งแรกในการจัดปฏิรูปที่ดินตามวิธีการเกษตรแผนใหม่ โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน แต่สมาชิกมีสิทธิครอบครองที่ทำกินเป็นมรดกตกชั่วลูกชั่วหลาน ครอบครัวละ ๒ แปลง ซึ่งแบ่งเป็นที่อยู่อาศัยและปลูกพืชสวนครัว จำนวน ๗ ไร่ ได้รับน้ำจากระบบชลประทานสายเขื่อนเพชร–หัวหิน เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร โดยสูบน้ำมาเก็บกักไว้ในอ่างเก็บน้ำในระดับสูง แล้วจ่ายน้ำเข้าหมู่บ้านโดยท่อส่งน้ำให้กับทุกครอบครัวในพื้นที่กว่า ๒,๐๐๐ ไร่ ส่วนแปลงเพาะปลูกพืชไร่อีก ๑๘ ไร่นั้น ต้องอาศัยน้ำฝน ปัจจุบันมีสมาชิกของโครงการ ฯ จำนวน ๒๘๒ ครอบครัว คณะกรรมการสหกรณ์ ฯ เป็นผู้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสมาชิก ตั้งแต่เริ่มการผลิตจนถึงการจำหน่ายสู่ตลาด ทำให้รายได้โดยเฉลี่ยของแต่ละครอบครัวสูงขึ้นทุกปี การนี้ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมครอบครัว นายเจือน เตี๋ยวสีทอง และ นายเฉลิม แสงศิลา ซึ่งเป็นครอบครัวตัวอย่างที่มีผลิตผลทางการเกษตรสูงที่สุด สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ และเจ้าชายแห่งเดนมาร์ก พระราชสวามี ได้ทอดพระเนตรกิจการต่าง ๆ ด้วยความสนพระราชหฤทัย เป็นอย่างยิ่ง

เวลา ๑๕.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังค่ายพระรามหก พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เพื่อทรงเป็นประธานในพิธีรวมพลังและถวายคำสัตย์ปฏิญาณของไทยอาสาป้องกันชาติจาก ๗ จังหวัด ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๘,๐๐๐ คน ครั้นประทับ ณ พลับพลาพิธีที่ ๑ แล้ว พลโท อาทิตย์ กำลังเอก แม่ทัพกองทัพภาคที่ ๑ กราบบังคมทูลรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และกราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปืนลูกซอง ซึ่งได้พระราชทานสำหรับไว้ใช้ในกิจการของกองทัพภาคที่ ๑ ตลอดจนกราบบังคมทูลเบิกผู้ที่ช่วยเหลือกิจการไทยอาสาป้องกันชาติ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานเข็มที่ระลึก เสร็จแล้ว ไทยอาสาป้องกันชาติทั้งหมดกล่าวคำปฏิญาณ จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ว่า พิธีรวมพลังและถวายคำสัตย์ปฏิญาณของไทยอาสาป้องกันชาติครั้งนี้ นับเป็นโอกาสพิเศษที่พระราชอาคันตุกะ จากต่างประเทศ ได้มีโอกาสเห็นการร่วมแรง ร่วมใจ อย่างจริงจัง ซึ่งจะเป็นข้อยืนยันว่าประเทศไทยเรายังมีรากฐานที่แข็งแรง แน่นแฟ้น และมีความปลอดภัย คนไทยทุกคนมีหน้าที่ต้องรักษาประเทศชาติที่มีเอกราชมาช้านาน ให้ดำรงคงอยู่ต่อไป คำปฏิญาณจึงเป็นสิ่งสำคัญของผู้ที่ได้พูดและผู้ที่ได้ฟัง จึงควรรักษาต่อไปให้เคร่งครัด ต่อจากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง มายังพลับพลาพิธีที่ ๒ เพื่อทอดพระเนตรการฝึกโดดร่มของไทยอาสาป้องกันชาติ เมื่อได้เวลาพอสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับ ถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๗.๑๕ น.

เวลา ๒๐.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำแก่ไทยอาสาป้องกันชาติ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๒๓.๕๐ น.

วันอาทิตย์ที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายราล์ฟ เดวิดสัน ประธานบริษัท ไทม์ จำกัด สหรัฐอเมริกา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน ในการพระราชพิธีฉัตรมงคล ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

วันจันทร์ที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีฉัตรมงคล ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จออกพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ สมเด็จพระราชาคณะถวายศีล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย บูชาราชกกุธภัณฑ์ พระครูสตานันทมุนี หัวหน้าพราหมณ์ อ่านประกาศพระราชพิธีฉัตรมงคล พระสงฆ์ ๒๐ รูปเจริญพระพุทธมนต์ จบแล้ว ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระราชปัญญาโกศล ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดเทพศิรินทราวาส องค์อุปถัมภ์มูลนิธินวมราชานุสรณ์ นำ คณะกรรมการผู้จัดการบริษัทกรุงเทพประกันภัย จำกัด เฝ้าถวายรถยนต์ ๑ คัน เพื่อทรงใช้เป็นพระราชพาหนะส่วนพระองค์

ในโอกาสนี้ คณะกรรมการมูลนิธินวมราชานุสรณ์ น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเบี้ยโน และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายนาฬิกาข้อมือชนิดบาง ด้วย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๔.๒๕ น. คุณหญิงสุมน สุชีวะ ประธานคณะภริยาข้าราชการตุลาการ พร้อมด้วยภริยาข้าราชการตุลาการ และคณะกรรมการประกวดพระ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดนิทรรศการประกวดพระบูชา พระเครื่อง และเหรียญคณาจารย์ เพื่อสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

— นายทิม พรรณศิริ อธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

— คณะกรรมการบริหารสมาคมนิสิตเก่าอักษรศาสตร์ ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาท

วันอังคารที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีฉัตรมงคล ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จออกพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการที่หน้าพระแท่นมุกที่ประดิษฐานพระพุทธปฏิมาชัยวัฒน์ สมเด็จพระราชาคณะถวายศีล พระสงฆ์ ๒๐ รูป ถวายพรพระ จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนภัตตาหาร พระสงฆ์รับพระราชทานฉัน เสร็จแล้ว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยที่หน้าพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร ซึ่งประดิษฐานเครื่องสิริราชกกุธภัณฑ์ พราหมณ์เบิกแว่นเวียนเทียนสมโภชนพปฎลมหาเศวตฉัตรสิริราชกกุธภัณฑ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระสุหร่ายเครื่องราชกกุธภัณฑ์ เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และปราสาทพระเทพบิดร ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จออกพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประทับพระราชบัลลังก์หน้าพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าแก่พระราชวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาท เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เสด็จเข้าพระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนถวายนมัสการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร และพระพุทธรูปฉลองพระองค์ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังปราสาทพระเทพบิดร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะ ถวายบังคมพระบรมรูปสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลาเย็น สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการสภากาชาด

ไทย เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการแข่งขันม้านัดพิเศษชิงถ้วยพระราชทาน และมอบรางวัลแก่ผู้ชนะการแข่งขัน ณ สนามราชกรีฑาสโมสร

วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๐๙.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ทรงเปิดการประชุมผู้นำสภากาชาดและสภาชีกวงเดือนแดงกลุ่มประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔ ซึ่งสภากาชาดไทยเป็นเจ้าภาพ ณ โรงแรมมณเฑียร

ในโอกาสเดียวกันนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนาถิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงรอรับเสด็จ ณ โรงแรมมณเฑียรด้วย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำรัสเปิดประชุม ความว่า

ในโลกปัจจุบัน ซึ่งมีปัญหายุ่งยากนานาประการทับทวีขึ้นทุกขณะ สภากาชาดและสภาชีกวงเดือนแดง มีบทบาทสำคัญมากขึ้น และกว้างขวางขึ้นเป็นลำดับ ในการบำบัดบรรเทาความทุกข์ยากและการคุ้มครองชีวิตของมวลมนุษย์ ทั้งในยามปรกติและในยามคับขัน งานนี้เป็นภาระที่แสนหนักและลำบากยากยิ่ง แต่จำเป็นต้องปฏิบัติให้ได้ผลและให้ได้ทันท่วงที ทุกขณะที่มีความต้องการเกิดขึ้น โดยถือหลักว่า ทุกข์และภัยที่เกิดขึ้นแก่เพื่อนมนุษย์นั้น ต้องได้รับการบำบัดบรรเทา จะรั้งรอไว้มิได้ ผู้ที่รับผิดชอบในด้านการวางนโยบาย ควรอย่างยิ่งที่จะพยายามจัดแบ่งและวางรูปงานให้รัดกุม ทั่วถึง พอเหมาะพอสม เช่นยามปรกติ ก็จัดให้มีโครงการสงเคราะห์ชุมชนในเรื่องจำเป็นต่าง ๆ มีเรื่องการพัฒนาสุขอนามัย พัฒนาการกินอยู่ พัฒนาการอาชีพ เป็นต้น ขณะเดียวกันนั้น ก็วางโครงการสำหรับยามฉุกเฉินไว้ให้พร้อม อาทิ การป้องกันโรคระบาด การบรรเทาทุพภิกขภัย สาธารณภัย และการบริการโลหิต เพื่อว่า เมื่อความพิบัติเกิดขึ้น จักได้สามารถบำบัดบัดเป่าได้ทันท่วงที ไม่ว่าความพิบัตินั้นจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือโดยมือมนุษย์

กลุ่มประเทศอาเซียน ยังจะต้องคำนึงถึงทุกข์และภัยที่เป็นปัญหาใหญ่อีกอย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นแก่เพื่อนบ้านเมื่อไม่ช้าไม่นานมานี้ เหตุการณ์ที่เกิดแก่ผู้เคราะห์ร้ายจำนวนหมื่นจำนวนแสนนั้น ทำให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนอย่างเด่นชัด และยังเห็นต่อไปด้วยว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเคารพยึดถือปฏิญญานี้กันอย่างจริงจัง พร้อมทั้งส่งเสริมให้แพร่หลายออกไป หากทุกคนสำนึกตระหนัก และรับรองปฏิบัติตามข้อปฏิบัติโดยทั่วกัน เช่นเดียวกับที่รับรองสนธิสัญญาแห่งเจนีวาแล้วก็จะช่วยปกป้องคุ้มครองผู้เคราะห์ร้ายเพราะภัยสงครามได้มากขึ้นและดีขึ้นกว่าในบัดนี้

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๘.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายฮิวเบอร์ต แอนโธนี จัสติน สเทเปิลส์ ซึ่งมีถิ่นพำนัก ณ กรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาสน์ตราตั้ง เป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสหราชอาณาจักรประจำประเทศไทย

เวลา ๑๙.๑๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเป็นองค์ประธานในงานพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำ ณ ห้องราชมณเฑียร โรงแรมมณเฑียร

วันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๐๘.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมารและพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ไปในการพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

ครั้นเสด็จเข้าพลับพลาพิธีแล้ว นายเฉลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งทำหน้าที่พระยาแรกนา ยาตรากระบวน พร้อมด้วยเทพี ออกจากโรงพิธีพราหมณ์ผ่านพลับพลาที่ประทับพระยาแรกนาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายบังคม แล้วไถดะไปโดยรี ๓ รอบ โดยขวาง ๓ รอบ หว่านธัญพืช แล้วไถกลบอีก ๓ รอบ แล้วพระยาแรกนาและเทพียาตรากลับไปยังโรงพิธีพราหมณ์ พราหมณ์เสี่ยงของกิน ๗ สิ่ง ตั้งเลี้ยงพระโค เสร็จแล้ว โหรหลวงถวายคำพยากรณ์การเสี่ยงผ้านุ่งของพระยาแรกนา และการเสี่ยงทายพระโคกินเลี้ยง ต่อจากนั้น พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ เกษตรกรผู้ชนะการประกวดผลผลิตข้าวสูงสุดประจำภาค ในฤดูการทำนาปีพุทธศักราช ๒๕๒๓ และผู้แทนสหกรณ์ ที่มีผลงานดีเด่นประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๓ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานประกาศนียบัตรรางวัลและโล่ ตามลำดับ เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้พระยาแรกนาหว่านข้าว ในแปลงนาสำหรับปลูกไว้เก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้ในพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญในปีต่อ ๆ ไปด้วย

จากนั้น พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นางกลึง ดอนเจดีย์ อยู่ที่บ้านหัวรัง ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พร้อมด้วยนายสนาน จำปาสี อยู่บ้านหนองม่วง ตำบลวังเย็น อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายคันไถ เพื่อใช้ในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๑.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินยังศาลาดุสิดาลัย พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้นำสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง และเจ้าหน้าที่ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดอู่ซ่อมเรือที่บ้อมพระจุลจอมเกล้า ซึ่งพระราชทานชื่อว่า "อู่ทหารเรือพระจุลจอมเกล้า" ณ บริเวณบ้อมพระจุลจอมเกล้า จังหวัดสมุทรปราการ

เวลา ๑๔.๑๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในงานเลี้ยงรับรอง ซึ่งรัฐบาลจัดต้อนรับคณะผู้เข้าร่วมประชุมผู้นำสภากาชาดและสภาชีกวงเดือนแดงกลุ่มประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔ ณ ทำเนียบรัฐบาล

วันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๔๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานเข็มที่ระลึกแก่ผู้บริจาคโลหิตและเหรียญกาชาดสมนาคุณ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

เวลา ๐๘.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการประชุมผู้นำสภากาชาดและสภาชีกวงเดือนแดงกลุ่มประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔ ณ โรงแรมมณเฑียร

เวลา ๐๙.๕๐ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการเปิดงาน "ศิริราชขายของถูก" และทอดพระเนตรนิทรรศการ ณ ศูนย์พาณิชยกรรม สี่แยกคอกวัว

เวลา ๑๔.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นเจ้าภาพในงานพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำ ณ ตึกศักรินทรภักดี สภากาชาดไทย

วันเสาร์ที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๑๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานเข็มที่ระลึกแก่ผู้บริจาคโลหิตและเหรียญกาชาดสมนาคุณ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันจันทร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน แก่ นายแพทย์มานิต สุขาตานนท์ กับ นางสาวฉันทวิทย์ แจ่มแจ้ง นายรณรงค์ ฤทธิภาชัย กับ นางสาวสุมาลี เจริญสุข ร้อยตรี หม่อมหลวงสิทธิไชย ไชยันต์ กับ นางสาวอัจฉราวงษ์ทองศุข และ ทันตแพทย์กนก สรเทศน์ กับ ทันตแพทย์หญิงปาริชาติ ศุกรเจริญ ตามลำดับ

เวลา ๑๗.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน

แทนพระองค์ แก่ เรือโท ยุทธนา ฟักผลงาม กับ เรือโทหญิง เดือนฉาย เสขะนันทน์ เรืออากาศตรี ทวิเดนศ อังศุสิงห์ กับ หม่อมราชวงศ์พิณทอง ทองใหญ่ นายมนตรี เภกะนันทน์ กับ นางสาวอันนา นิลคูหา นายอุ้มยศ หุวะนันทน์ กับ นางสาวศิริกุล โอภาสวงศ์ นายหริรักษ์ สูตะบุตร กับ นางสาวบุษบา ตุลยานนท์ และ พันตำรวจตรี บรรณสิทธิ์ เจริญพานิช กับ หม่อมหลวงอัจฉโรบล เทวกุล ตามลำดับ ต่อจากนั้น

ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน แก่ นายแพทย์ประทักษ์ โอประเสริฐสวัสดิ์ กับ แพทย์หญิงวีนัส สุนทรธรรม

เวลา ๑๐.๒๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแทนพระองค์ แก่ นายธีระพงศ์ บังศรีวงศ์ กับ นางสาววัลลิยา สารสิน เรือตรี โชติวุฒิ กมลคนธ์ กับ นางสาวจิราภรณ์ สุวรรณสวัสดิ์ ตามลำดับ ต่อจากนั้น

ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน แก่ นางสาวทรงกลด พยัฆมาภรณ์ กับ ร้อยตำรวจตรี ประคัลภ์ แสงส่องฟ้า

เวลา ๑๘.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อส่งเสด็จพระราชดำเนิน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทรงเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของ ฯพณฯ นายจ้าว จื่อหยาง นายกรัฐมนตรี ในฐานะอาคันตุกะของรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ ๑๒–๑๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๔ ในการนี้ จะได้ทอดพระเนตรกิจการด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม ศิลปหัตถกรรม การชลประทาน ตลอดจนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ด้วย

วันพุธที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๒๐.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปยังวัดเขาเต่า ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในโอกาสนี้ ทรงสนทนาธรรมกับสมเด็จพระญาณสังวร และพระราชญาณดิลก เจ้าอาวาสวัดเขาเต่า ด้วย

เวลา ๐๘.๐๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากที่ประทับแรม บ้านรับรอง ณ กรุงปักกิ่ง ไปทอดพระเนตรกำแพงเมืองจีน ในการนี้ ได้ทรงพระดำเนินไปจนถึงป้อมที่สูงที่สุดบนกำแพง หลังจากที่ทอดพระเนตรกำแพงเมืองจีนเป็นเวลาสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังสุสานราชวงศ์หมิง อันเป็นสุสานซึ่งอยู่ใต้พื้นดินที่บรรจุสิ่งของมีค่าที่เป็นสมบัติของราชวงศ์หมิง จากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับที่ประทับแรม

เวลา ๑๔.๔๐ น. เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากที่ประทับแรม ไปทรงเยี่ยมโรงงานศิลปหัตถกรรมด้วยความสนพระราชหฤทัย จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังร้านสรรพสินค้ามิตรภาพ เป็นเวลาพอสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๘.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังมหาศาลาประชาชน เพื่อทรงเยี่ยม ฯพณฯ นายจ้าว จื่อหยาง นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ทรงพระราชปฏิสันถารอยู่เป็นเวลาประมาณ ๓๐ นาที แล้วฯพณฯนายจ้าว จื่อหยาง ได้กราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนิน ไปยังห้องโถงด้านตะวันออก เพื่อถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๐๗.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลง ณ บริเวณหน้าพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ทรงบาตรเป็นการส่วนพระองค์

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นาย อาร์. เปรมาดาสา นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา พร้อมด้วยภริยา และคณะเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยในฐานะแขกของรัฐบาล

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชา ด้วย

เวลา ๐๘.๓๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากที่ประทับแรม ณ กรุงปักกิ่ง ไปทอดพระเนตรพิพิธภัณฑ์ ณ พระราชวังโบราณ แล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังมหาศาลาประชาชน เพื่อทรงเยี่ยมนายเติ้ง เสี่ยวผิง รองประธานพรรคคอมมิวนิสต์จีน การนี้ นายเติ้ง เสี่ยวผิง ได้กราบบังคมทูลถึงวิธีการสงวนรักษาน้ำและวิธีการชลประทานของชาวจีนแต่โบราณและยังใช้ได้ผลดีกระทั่งปัจจุบัน ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนควรจะได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความชำนาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ต่อกัน

เวลา ๑๒.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ไปเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ ภัตตาคารที่มีชื่อในด้านประกอบอาหารจากเป็ดปักกิ่ง ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หัน เหนียนหลง เป็นเจ้าภาพจัดถวาย

เวลา ๑๔.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนิน ไปทอดพระเนตรพระราชวังฤดูร้อน ในการนี้ ได้ประทับเรือ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรทะเลสาบบริเวณพระราชวังฤดูร้อนด้วย

เวลา ๑๙.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ไปยังสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำตอบแทนแก่บรรดาข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของสาธารณรัฐประชาชนจีน หลังจากงานพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำเสร็จสิ้นลงแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ บรรดาข้าราชการของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง เฝ้าทูลละอองพระบาทเป็นการส่วนพระองค์

วันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๐๙.๐๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินพระที่นั่ง จากกรุงปักกิ่ง ไปยังเมืองซีอาน มณฑลสาน–ซี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง เมื่อเวลา ๑๐.๓๐ น. นายยู มิงเตา ผู้ว่าราชการมณฑลสาน–ซี และนายวาง เกน นายกเทศมนตรีเมืองซีอาน เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ แล้วเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปยังบ้านพักรับรองที่ทางราชการเมืองสาน–ซี จัดถวายเป็นที่ประทับแรม

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากที่ประทับแรม ไปทอดพระเนตรพิพิธภัณฑ์โบราณวัตถุ สมัยราชวงศ์จิ้น ราชวงศ์ถัง และพิพิธภัณฑ์โบราณวัตถุในยุคหินใหม่

เวลา ๑๕.๔๕ น. เสด็จพระราชดำเนินไปในการที่ทางราชการของมณฑลสาน–ซี และเทศบาลเมืองซีอาน จัดถวายพระกระยาหารค่ำ

วันเสาร์ที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๐๘.๐๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินจากที่ประทับแรม บ้านรับรองของเมืองซีอาน ไปทอดพระเนตรเจดีย์ใหญ่ แล้วเสด็จพระราชดำเนินต่อไปทอดพระเนตรพิพิธภัณฑ์ของมณฑลสาน–ซี

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากสนามบินเมืองซีอาน ไปเมืองเฉิงตู มณฑลเสฉวน

เวลา ๑๖.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมโรงงานทอผ้าไหมยกดอก ซึ่งเป็นหัตถกรรมพื้นเมืองของมณฑลเสฉวน ที่มีชื่อเสียงมากว่า ๒๐๐๐ ปี

เวลา ๑๙.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปในการที่ทางราชการมณฑลเสฉวน และเทศบาลเมืองเฉิงตู ถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ

วันอาทิตย์ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๘.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปทรงเยี่ยมค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการตั้งเปรียญพระภิกษุและสามเณร ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

เวลาเย็น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินจากเมืองเฉิงตู ไปยังเมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน

วันจันทร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากพระราชวังไกลกังวล ไปทรงเททองหล่อพระเกตุมาลา

พระพุทธรูป พระประธานพุทธมณฑล ณ บริเวณพุทธมณฑล ตำบลศาลายา อำเภอนครชัยศรี และตำบลบางกระทึก อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดนครปฐม

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงยังบริเวณมณฑลพิธี ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างพุทธมณฑล และคณะกรรมการ ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย สมเด็จพระสังฆราชถวายศีล จบแล้ว ประธานคณะกรรมการ ฯ กราบบังคมทูลรายงานการหล่อพระเกตุมาลาพระพุทธรูปพระประธานพุทธมณฑล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปยังมุขพลับพลา ทรงประกอบพิธีเททองหล่อพระเกตุมาลาพระพุทธรูปพระประธานพุทธมณฑล พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์เสร็จแล้ว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จบแล้ว ทรงลงพระปรมาภิไธย และพระนามาภิไธยบนแผ่นหินอ่อน แล้วพระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินสมทบทุนการก่อสร้างพุทธมณฑล เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก

ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาที่ตั้งผ้าป่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับผ้าไตรจาก ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ทรงว่าคำนำถวายผ้าป่า จบแล้ว ทรงวางผ้าไตรที่พานแว่นฟ้า พนักงานประโคมฆ้องชัย สังข์ แตร ดุริยางค์ และสมเด็จพระสังฆราช เสด็จมารับการถวายผ้าป่านี้ เสร็จแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรโรงหล่อพระพุทธรูปพระประธานพุทธมณฑล จากนั้น ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมประชาชนที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ บริเวณนั้นเป็นจำนวนมาก ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์หลวงที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บสมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งมายังลานจอดรถพุทธมณฑล เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง กลับถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๘.๒๐ น.

เวลา ๑๘.๐๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ในโอกาสนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

เวลา ๐๘.๐๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินจากที่ประทับแรม บ้านรับรองเมืองคุนหมิง ไปทอดพระเนตรป่าหิน ระหว่างทางเสด็จพระราชดำเนิน ได้ทอดพระเนตรทิวทัศน์ของทะเลสาบ ยุง จง ไห่ ด้วย จนกระทั่งเวลา ๑๕.๐๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับที่ประทับแรม

เวลา ๒๐.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการแสดงโอเปร่า บีกกิ่ง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๐๗.๕๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรประตูมังกร และวัดห้าร้อยอรหันต์

เวลา ๑๑.๐๐ น. ประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากเมืองคุนหมิง ไปยังเมืองฮ่องกง

วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายวิลเลียม เฟรดเดอริค แมคอิลกูแฮม สมิท เอกอัครราชทูตเดนมาร์กประจำประเทศไทย นำพ่อค้าจากกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายปี่ย

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชาด้วย

เวลา ๑๗.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินพระที่นั่ง กลับจากการทรงเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน สู่กรุงเทพมหานคร

วันเสาร์ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักน้อย พระราชวังไกลกังวล พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ สมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินี แห่งชาวเบลเยี่ยม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินมาเยือนประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำแด่สมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินี แห่งชาวเบลเยี่ยม ณ หาดทรายใหญ่

เวลา ๑๓.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อทรงรับเสด็จ สมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินี แห่งชาวเบลเยี่ยม ซึ่งเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์

ต่อจากนั้น สมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินี แห่งชาวเบลเยี่ยม ประทับเครื่องบินพระที่นั่งพิเศษ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าอากาศยานหัวหิน เพื่อเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ณ พระราชวังไกลกังวล

วันจันทร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๐๘.๑๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงนำเสด็จพระราชดำเนินสมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินี แห่งชาวเบลเยี่ยม จากพระราชวังไกลกังวล ไปยังท่าอากาศยานหัวหิน แล้วประทับเครื่องบินพระที่นั่งพิเศษ เสด็จพระราชดำเนินไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อทรงส่งเสด็จพระราชดำเนินสมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินี แห่งชาวเบลเยี่ยม ออกจากประเทศไทย

เวลา ๑๖.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออกแทนพระองค์ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายฟริเดอ อังเดรส เอกอัครราชทูตสวิตเซอร์แลนด์ และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่จะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๕๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออกแทนพระองค์ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน แก่ นายวิชิต เชี่ยวเวช กับ นางสาวไหมพรม สุวรรณศิลป์ นายอมร วิไลวัลย์ กับ นางสาวพรทิพย์ ชนเห็นชอบ และเรืออากาศตรี เฉลิม อินทรวงศ์ กับ เรืออากาศตรีหญิง ชนิดา วัณณรถ

วันพุธที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ไปทรงเยี่ยมนิคมสร้างตนเองประจวบคีรีขันธ์ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองบึง ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามโรงเรียนหาดสนุกราษฎร์บำรุง ตำบลอ่าวน้อย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังโรงสีข้าวพระราชทาน ณ ที่นั้น นางเรณู โชติดิลก อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ กราบบังคมทูลถวายรายงานการก่อสร้างโรงสีข้าวที่นายวิรัตน์ ตันจินดาประทีป ห้างยนต์อีสานมิลเลอร์ จังหวัดนครราชสีมา ได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเครื่องสีข้าว จำนวน ๒ เครื่อง และนางเจียรนัย โพธิ์เสือ น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายที่ดินที่ตั้งโรงสีในการนี้ ได้พระราชทานให้กับอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ เพื่อประโยชน์สำหรับนิคมสร้างตนเอง ฯ ต่อไป และเบิกตัวผู้มีจิตศรัทธาจากจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินและสิ่งของในการก่อสร้าง เสร็จแล้ว จึงทรงพระดำเนินทอดพระเนตรการทำงานของเครื่องสีข้าวภายในโรงสีข้าว และทรงปลูกต้นมะม่วงไว้เป็นที่ระลึกบริเวณหน้าโรงสีข้าวด้วย ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรบริเวณที่จะสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำ คลองบึง ตามพระราชดำริ หมู่ที่ ๑๒ บ้านย่านซื่อ ซึ่งกรมชลประทานเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง หากโครงการเสร็จแล้วจะสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่ ซึ่งจะจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎรเพิ่มขึ้นกับประโยชน์ในการประมงอีกด้วย โดยประสานงานกับกรมประชาสงเคราะห์ จากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับมาสมทบ กับ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ บริเวณโรงสีข้าวเป็นจำนวนมาก ในการนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์หลวงที่ตามเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๕.๒๕ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๗.๐๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ จ่าสิบเอก สนิท ระวังงาน ณ เมรุวัดมกุฎกษัตริยาราม

วันเสาร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออกพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

เวลา ๑๗.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมปัญญาบดี (สวัสดิ์ กิตฺติสาโร) ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเรือยนต์พระที่นั่งของกองทัพเรือ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากหาดหน้าพระราชวังไกลกังวล ไปประทับ ร.ล. มกุฎราชกุมาร เพื่อทอดพระเนตรถ้ำพระยานคร บ้านบางปู ตำบลสามร้อยยอด อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของกองทัพเรือ ในโอกาสนี้ ได้มีการแสดงของเรือรบถวายให้ทอดพระเนตร โดย ร.ล. สู้ไพริน และ ร.ล. ราชฤทธิ์ ทำการแปรขบวนรูปเพชร เพื่อประโยชน์ทางยุทธวิธีขยายพื้นที่การต่อสู้ป้องกันการโจมตีทางอากาศและทางทะเล และสาธิตการรับส่งของโดยใช้เฮลิคอปเตอร์ นำส่งระหว่างเรือรบ หรือนำผู้บาดเจ็บ หรือสิ่งของกลับเข้าฝั่งเป็นกรณีเร่งด่วนที่เรือรบไม่สามารถกลับเข้าฝั่งได้ อันเป็นภารกิจอย่างหนึ่งของกองทัพเรือด้วย ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงหาดบ้านบางปู ผู้ว่าราชการจังหวัดและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน หลังจากประทับเสวยพระกระยาหารกลางวันแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรถ้ำพระยานคร เมื่อได้เวลาพอสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับมายังหาดบ้านบางปู เพื่อทรงเยี่ยมประชาชนที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ บริเวณนั้น แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดย ร.ล. มกุฎราชกุมาร กลับถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๒๐.๑๐ น.

วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ทรงนำเสด็จพระราชดำเนินสมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ และเจ้าชายแห่งเดนมาร์ก พระราชสวามี ทอดพระเนตรกิจการของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

1 May 1981. Their Majesties the King and Queen, in the company of Their Royal Highnesses Princess Maha Chakri Sirindhorn, Princess Chulabhorn, Princess Soamsawali, together with Her Majesty Queen Margrethe II of Denmark and the Prince Consort, observing activities of the Hub Kaphong Co - oprative Limited, Cha - am District, Phetchaburi province.

วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่ไทยอาสาป้องกันชาติ ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในพิธีรวมพลังและถวายคำสัตย์ปฏิญาณของไทยอาสาป้องกันชาติ ณ ค่ายพระรามหก พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

1 May 1981. His Majesty delivering the Royal Speech to the Village Defence Volunteers, on the occasion of the Oath-taking Ceremony at Phra Ram Hok Police Camp, Cha - am District, Phetchaburi Province.

วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายราล์ฟ เดวิดสัน ประธานบริษัท ไทม์ จำกัด สหรัฐอเมริกา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

3 may 1981. His Majesty granting an audience to Mr. Ralph Davidson, President of the Time Company, Limited, (U.S.A.) on the occasion of his visit to Thailand, at Chitralada Villa.

วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน ในการพระราชพิธีฉัตรมงคล ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

3 May 1981. His Majesty Presenting accessories to a monk during the Coronation Day Anniversary Rites at Amarindra Vinichaya Hall of the Grand Palace.

วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธีฉัตรมงคล ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

4 May 1981. Their Majesties the King and Queen attending the Celebration of the Coronation Day Anniversary Rites at Dusit Throne Hall in the Grand Palace.

วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง และพระราชทานประกาศนียบัตร รางวัล และโล่ แก่เกษตรกรผู้ชนะการประกวดผลผลิตข้าวสูงสุดประจำภาค ในฤดูการทำนาปีพุทธศักราช ๒๕๒๓ และผู้แทนสหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่นประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๓

7 May 1981. Awarding Certificates of Achievement to farmers who had produced the best harvest of the various regions of the country during the First Annual Ploughing Ceremony, at Sanam Luang.

วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระยาแรกนาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ก่อนทำพิธีหว่านข้าวในแปลงนาสำหรับปลูกไว้เก็บเมล็ดพันธุ์เพื่อใช้ในพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญในปีต่อ ๆ ไป และพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้กลุ่มเกษตรกรเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายคันไถ เพื่อใช้ในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ บริเวณโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา

7 May 1981. presiding over the First Annual Ploughing Ceremony at the experimental rice fields on the grounds of Chitralada Villa and conversing with a group of farmers who presented Him with a plough to be used in the First Annual Ploughing Ceremony at the experimental rice fields on the grounds of Chitralada Villa.

วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่ผู้นำสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง และเจ้าหน้าที่ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

7 May 1981. His Majesty granting an audience to leaders of Agricultural Co - operative Communities and Self - Help Settlements, at Dusidalai Hall of Chitralada Villa.

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงบาตรเป็นการส่วนพระองค์ ณ บริเวณหน้าพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล

14 May 1981. Their Majesties presenting food to monks at Klai Kangwol Palace.

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายอาร์. เปรมาดาสา นายกรัฐมนตรี สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา พร้อมด้วยภริยา และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาล ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล

14 May 1981. Granting an audience to His Excellency to Mr. R. Premadasa, Prime Minister of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka, with his wife, on the occasion of their visit as guests of the Thai Government at Klai Kangwol Palace.

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายวิลเลียม เฟรดเดอริค แมคอิลกูแฮม สมิท เอกอัครราชทูตเดนมาร์กประจำประเทศไทย นำพ่อค้าจากกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายปุ๋ย ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล

20 May 1981. Granting an audience to His Excellency Mr. William Frederic McIlquham Schmidt, the Ambassador of Denmark, with a group of Scandinavian merchants, who presented Him with fertilizers, at Klai Kangwol Palace.

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ แด่สมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินีแห่งชาวเบลเยียม ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินมาเยือนประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ ณ หาดทรายใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

23 May 1981. Attending a dinner party given in honour of Their Majesties the King and Queen of the Belgians who visited Thailand as the private guests of Their Majesties the King and Queen, at Had Sai Yai, Hua Hin District, Prachuab Khiri Khan Province.

วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ทอดพระเนตรการทำงานของเครื่องสีข้าวภายในโรงสีข้าวพระราชทาน ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมนิคมสร้างตนเองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองบึงตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎร ตำบลอ่าวน้อย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

27 May 1981. His Majesty observing the process of rice milling during a visit to a mill constructed at His Majesty's instigation, at the Self - Help Settlement, Prachuab Khiri Khan Province.

มิถุนายน

วันจันทร์ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ไปทรงเยี่ยมศูนย์การทหารราบ ค่ายธนะรัชต์ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงพลับพลาท่าเสด็จพระราชดำเนินศูนย์การทหารราบ ผู้บังคับการศูนย์ ฯ และนายทหารชั้นผู้ใหญ่ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนิน แล้วเชิญเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรอาวุธปืนและเครื่องยิงจรวดชนิดต่าง ๆ ที่ทางศูนย์ ฯ และกรมสรรพาวุธทหารบกได้พัฒนาและดัดแปลงเพื่อเหมาะสมแก่การใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพของกองทัพไทย และได้ทำการสาธิตการยิงถวายให้ทอดพระเนตร ต่อจากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการสาธิตการฝึกออกลาดตระเวนและซุ่มโจมตีข้าศึก โดยใช้เป้าหุ่น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมกลุ่มแม่บ้านทหารบก ค่ายธนะรัชต์ ที่มารอเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๒๑.๓๐ น.

เวลา ๐๙.๓๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี องค์สภานายิกา สภากาชาดไทย พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นางนงเยาว์ รัตนราช นายกเหล่ากาชาดจังหวัดเพชรบุรี นำคณะผู้บริจาคโลหิตจังหวัดเพชรบุรี ครบ ๗ ครั้ง และ ๑๖ ครั้ง รวม ๑๐๓ คน เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานเข็มที่ระลึกผู้บริจาคโลหิตให้แก่สภากาชาดไทย ต่อจากนั้น

พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นางรังสิมา หวั่งหลี ประธานชมรมฟุตบอลหญิงแห่งประเทศไทย ในพระอุปถัมภ์ นำ คณะกรรมการพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่และนักฟุตบอลหญิง เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท

รับพระราชทานโอวาท เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ทีมนักกีฬา ซึ่งจะเดินทางไปร่วมการแข่งขันฟุตบอลหญิงเพื่อความชนะเลิศแห่งเอเชีย ครั้งที่ ๔ ณ พระราชวังไกลกังวล หัวหิน

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ออกรับ ฯพณฯ นายชีฟ เจ. โอ. โอโมโลดุน เอกอัครราชทูตไนจีเรีย เพื่ออำลาในโอกาสที่จะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ประจำประเทศไทย ณ ห้องรับรองชั้นล่าง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

วันพุธที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายจาง เหว่ย เลียะ เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชาแก่ผู้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ด้วย

เวลา ๑๖.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา เสด็จแทนพระองค์ไปในการพระราชทานเพลิงศพ พันโท วัลย์ บุศยกุล ณ เมรุวัดลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

วันพฤหัสบดีที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา เสด็จแทนพระองค์ไปในการพระราชทานเพลิงศพ นางผิน สีหนนทน์ ณ เมรุวัดธาตุทอง เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๕.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปทรงยกช่อฟ้าอุโบสถวัดชะอำคีรี อำเภอชะอำ และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดเพชรบุรี

เวลา ๐๘.๑๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระราชวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปยังกรุงเทพมหานคร เพื่อทรงเป็นประธานในพิธีไหว้ครูของโรงเรียนนายเรืออากาศ ประจำปี ๒๕๒๔ ตามคำกราบทูลขอพระราชทานอัญเชิญเสด็จของผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ

วันศุกร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ออกรับ ฯพณฯ นายชัง คริสตอฟ เออเบอร์ก เอกอัครราชทูต

สวีเดน เพื่ออำลาในโอกาสที่จะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ประจำประเทศไทย ณ ห้องรับรองชั้นล่าง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

วันเสาร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระราชวังไกลกังวล ไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งขาม ตามพระราชดำริ ในเขตพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งกรมชลประทานกำลังสำรวจพื้นที่ทำกินใหม่ให้ราษฎรที่ถูกน้ำท่วมเนื่องจากการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ โดยจัดในรูปของหมู่บ้าน ส่งเสริมให้มีการปลูกพืชพื้นเมือง การเลี้ยงสัตว์ การประมง และอาชีพพิเศษ เพื่อเพิ่มรายได้ ต่อจากนั้น พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ประมงจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพันธุ์ปลาจำนวน ๖๐,๐๐๐ ตัว และนายบรรเจิด อุดมเรืองเกียรติ เจ้าของและผู้จัดการฟาร์มเลิศอุดม น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายลูกปลาตะเพียน ลูกปลานิล ลูกปลาไน และลูกปลาสวาย จำนวน ๕๐,๐๐๐ ตัว เพื่อทรงปล่อยลงในอ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งขาม จากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรบ้านทุ่งขาม ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานซึ่งได้เดินทางล่วงหน้ามาทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่คนไข้ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๒๑.๓๐ น.

เวลา ๑๗.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการพระราชทานเพลิงศพ พลตรี จำรัส จำรัสโรมรัน ป.ช., ป.ม. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๓๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายเดวิส ดีวอสส์ แห่งนิตยสารพีเพิล ซึ่งอยู่ในเครือนิตยสารไทม์ กับนายโรลองด์ เนอเวอ ช่างภาพ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบบังคมทูลสัมภาษณ์

วันอังคารที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงพระราชอุทิศถวาย สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร์ อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และทรงบำเพ็ญพระราชกุศลคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

เวลา ๑๖.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปถวายบังคมพระบรมราชสริรางคารพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และถวายผ้าป่ามูลนิธิอัฏฐมราชานุสรณ์ ณ พระวิหารหลวง วัดสุทัศนเทพวราราม กรุงเทพมหานคร

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเรือยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระราชวังไกลกังวล ไปประทับเรือรบหลวงสุริยะ เพื่อทอดพระเนตรเรือรบหลวงของกองเรือยุทธการ จำนวน ๒๒ ลำ ซึ่งกำลังจะเดินทางไปสบทบในการฝึกยุทธการร่วม ประจำปี ๒๕๒๔ ตามแผนการซ้อมรบป้องกันภัยทางทะเล ณ พื้นที่ต่าง ๆ ครั้นประทับบนเรือรบหลวงสุริยะแล้ว เรือรบหลวงมกุฎราชกุมาร เรือรบหลวงประแส เรือรบหลวงตาปี และเรือรบหลวงคีรีรัฐ ยิงสลุตถวายคำนับลำละ ๒๑ นัด แล้วจึงประทับเรือรบหลวงสุริยะ เสด็จพระราชดำเนินทรงตรวจพลทางเรือ ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปประทับยังเรือรบหลวงวิทยาคม เพื่อทอดพระเนตรระบบควบคุมการยิงอาวุธนำวิถี ซึ่งติดตั้งในเรือรบหลวงวิทยาคม และทอดพระเนตรเทปโทรทัศน์บันทึกการยิงอาวุธนำวิถีเข้าเป้า เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๔ ด้วยความสนพระทัยยิ่ง จากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินมาสมทบ กับ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ซึ่งมาประทับบนเรือรบหลวงมกุฎราชกุมาร สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๒๐.๐๐ น.

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงอาหารเย็นแก่นายทหารของกองเรือยุทธการในครั้งนี้ด้วย

วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ๑๐๐ วัน พระราชทานศพ พระราชสังวราภิมณฑ์ (โต๊ะ อินฺทสุวณฺโณ) เจ้าอาวาสวัดประดู่ฉิมพลี ณ ศาลา ๑๐๐ ปี วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พร้อมด้วยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ประทานพระวโรกาสให้ นายสิปปนนท์ เกตุทัต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ นำคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เข้าเฝ้า เพื่อถวายเครื่องแบบลูกเสือ

ในโอกาสนี้ทรงดำรงตำแหน่งองค์อุปถัมภ์คณะลูกเสือแห่งชาติ

วันศุกร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ๑๐๐ วัน พระราชทานศพ พระราชสังวราภิมณฑ์ (โต๊ะ อินฺทสุวณฺโณ) ณ ศาลาร้อยปี วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

วันอาทิตย์ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ พลเอก สำราญ แพทยกุล องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปมอบรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศแข่งขันกีฬาตะกร้อลอดห่วง และเซปักตะกร้อ ณ ยิมเนเซียม ๑ กรีฑาสถานแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระราชวังไกลกังวล ไปทรงเบิดเขื่อนศรีนครินทร์และโรงไฟฟ้าพลังน้ำ บ้านเจ้าเณร ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงพลับพลาพิธีแล้ว ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย พระราชาคณะประธานสงฆ์ถวายศีล จากนั้น ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูลรายงานการก่อสร้าง ความว่า โครงการพัฒนาแม่น้ำแควใหญ่นี้ ได้วางแผนไว้เพื่อประโยชน์ในการใช้น้ำอย่างคุ้มค่าเพราะจะทำให้ประหยัดน้ำมันเตาซึ่งต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศได้เป็นจำนวนมาก ช่วยทดน้ำในพื้นที่เกษตรกรรมให้เพาะปลูกได้ในฤดูแล้ง และสามารถปล่อยน้ำไล่น้ำเค็มซึ่งหนุนแม่น้ำแม่กลองให้ลดน้อยลงตลอดจนใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดและช่วยบรรเทาอุทกภัยบริเวณลุ่มแม่น้ำแม่กลอง ในท้องที่จังหวัดกาญจนบุรีและราชบุรี อีกทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งด้วย การก่อสร้างครั้งนี้ได้แล้วเสร็จลงได้ด้วยความร่วมมือของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณอ่างเก็บน้ำและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตจากเขื่อนศรีนครินทร์นี้จะส่งกระจายไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยต่อไป โดยมีโครงการที่ ๒ ที่บ้านท่าทุ่งนา ไปทางท้ายน้ำประมาณ ๓๐ กิโลเมตร จะแล้วเสร็จประมาณกลางปี ๒๕๒๕ จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงกดปุ่มเปิดแพรคลุมป้าย "เขื่อนศรีนครินทร์" เมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยและพระนามาภิไธยลงในแผ่นศิลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ณ ที่นั้น ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กราบบังคมทูลบรรยายสรุป ต่อจากนั้น จึงเสด็จขึ้นลิฟท์ไปยังห้องบังคับเครื่อง ทรงกดปุ่มเดินเครื่องไฟฟ้าพลังน้ำ โดยอุปกรณ์และเครื่องจักรต่าง ๆ สามารถทำงานโดยอัตโนมัติ ตั้งแต่การส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำเข้าตามท่อไปจนถึงหมุนเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และมีระบบจับสัญญาณที่มีความไวสูงคอยตัดสวิทช์ไฟก่อนที่จะเกิดความเสียหายแก่อุปกรณ์ จากนั้น จึงเสด็จลงลิฟท์ไปยังเครื่องกำเนิดไฟฟ้าหน่วยที่ ๑ ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม ทรงคล้องพวงมาลัยที่เครื่อง และทรงพระดำเนินทอดพระเนตรภายในโรงไฟฟ้าพลังน้ำด้วยความสนพระราชหฤทัยยิ่ง สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไปยังเขื่อนวชิราลงกรณ์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อทรงเยี่ยมสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐาน

มาประทับแรม ณ เขื่อนวชิราลงกรณ์ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง กลับถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๒๐.๑๐ น.

วันพุธที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนวังไกลกังวล นำคณะครูและนักเรียน เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และนำนักเรียนเรียนดีและนักเรียนที่มีความประพฤติดี เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานรางวัล ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๔ ตลอดจนนำผู้มีจิตศรัทธา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน และน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายสิ่งของ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลบำรุงโรงเรียนวังไกลกังวล

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า หน้าที่สำคัญของนักเรียนคือการเรียนให้เต็มกำลัง เรียนให้รู้ดี และเรียนให้สำเร็จ แต่กระนั้น หลาย ๆ คนก็ทำเช่นนั้นไม่ค่อยได้เต็มที่ ทั้งนี้อาจเป็นด้วยยังมองไม่เห็นชัดถึงคุณค่าของวิชาความรู้ และประโยชน์ของการศึกษาเล่าเรียน นักเรียนจะต้องเข้าใจว่าวิชาความรู้นั้นเป็นของจำเป็นสำหรับการยังชีพ และการสร้างความเจริญทุกประการ การทำงานทุกอย่างต้องอาศัยความรู้ ผู้ใดไม่ขวนขวายศึกษาหาความรู้ไว้ ก็ทำงานดี ๆ ไม่ได้ จะต้องมีชีวิตอับเฉาและเป็นคนไร้ประโยชน์ ยิ่งถ้าเกียจคร้าน ไม่นำพากับความรู้และความเจริญก้าวหน้าต่าง ๆ ด้วยแล้วก็ยิ่งตกต่ำไม่มีโอกาสได้ดี นักเรียนจึงต้องนึกถึงประโยชน์และความจำเป็นในภายหน้าให้มาก จะได้มีความกระตือรือร้นและขวนขวายเล่าเรียนวิชาต่าง ๆ ให้รู้ขึ้นมา ด้วยความหมั่นขยันและขะมักเขม้นในการเล่าเรียนนั้น นอกจากต้องตั้งอกตั้งใจขยันหมั่นเพียรแล้ว ยังจะต้องมีความคารวะอ่อนน้อมต่อครูบาอาจารย์ ผู้ใหญ่ และต้องทำตัวให้เป็นที่เมตตาเอ็นดูของครูด้วย จึงจะทำให้ครูเห็นความตั้งใจดี ความมีน้ำใจ และครูก็จะเมตตายินดีอบรมสั่งสอนความรู้ความดีให้ทุก ๆ อย่าง ให้ได้รับการศึกษาอบรมสมบูรณ์ทุกด้าน นักเรียนจึงต้องกำหนดจดจำไว้ พร้อมทั้งพยายามทำตามให้ได้

ในส่วนครูนั้น ก็จำเป็นต้องทำตัวให้ดี ให้เป็นที่เคารพรักใคร่และเชื่อถือได้โดยสนิทใจ ข้อหนึ่งจะต้องฝึกฝนตนเองให้แตกฉานและแม่นยำชำนาญทั้งในวิชาความรู้และวิธีสอน เพื่อสามารถสั่งสอนได้อย่างกระจ่างแจ่มแจ้ง และถูกต้องสมบูรณ์ อีกข้อหนึ่ง จะต้องฝึกหัดจิตใจของตัวให้เข้มแข็งหนักแน่นสุจริตซื่อตรงประกอบด้วยเมตตาและความสุภาพอ่อนโยน จะได้ทำให้ศิษย์มองเห็นซึ้งและประทับใจในความสามารถและความดีของครู แล้วกำหนดจดจำเป็นแบบฉบับ การให้การศึกษาก็จะบรรลุครบถ้วนตามจุดประสงค์

วันศุกร์ที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๔

ในตอนเย็นวันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล หัวหิน กลับสู่กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ ห้องทรงงาน

กองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ฯ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นางลัดดาวัลย์ พิสุทธิศักดิ์ ประธานกรรมการหารายได้งานราตรีน้ำใจของอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย ครั้งที่ ๑ พร้อมด้วยคณะกรรมการ ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดงาน ฯ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๕.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายจินตา บุณยอาคม องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปมอบถ้วยรางวัลในการแข่งขันบาสเกตบอลประเภทประชาชน ประจำปี ๒๕๒๔ ณ ยิมเนเซียม ๑ สนามกีฬาแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๙ วิทยาเขต ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ความรู้นั้นสำคัญยิ่งใหญ่ เพราะเป็นปัจจัยให้เกิดความฉลาดสามารถ และความเจริญก้าวหน้า มนุษย์จึงใฝ่ศึกษากันอย่างไม่รู้จบสิ้น แต่เมื่อวิเคราะห์ดูแล้ว การเรียนความรู้ แม้มากมายเพียงใด บางทีก็ไม่ช่วยให้ฉลาดหรือเจริญได้เท่าไรนัก ถ้าหากเรียนไม่ถูกถ้วน ไม่รู้จริงแท้ การศึกษาหาความรู้จึงสำคัญตรงที่ว่า ต้องศึกษาเพื่อให้เกิด "ความฉลาดรู้" คือรู้แล้ว สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง ๆ โดยไม่เป็นพิษเป็นโทษ การศึกษาเพื่อความฉลาดรู้มีข้อปฏิบัติที่น่าจะยึดเป็นหลักอย่างน้อยสองประการ ประการแรก เมื่อจะศึกษาสิ่งใดเรื่องใดให้รู้จริง ควรจะได้ศึกษาให้ตลอด ครบถ้วนทุกแง่ทุกมุม ไม่ใช่เรียนรู้แต่เพียงบางส่วนบางตอน หรือเพ่งเล็งเฉพาะแต่เพียงบางแง่บางมุม อีกประการหนึ่ง ซึ่งจะต้องปฏิบัติประกอบพร้อมกันไปด้วยเสมอ คือต้องพิจารณาศึกษาเรื่องนั้น ๆ ด้วยความคิดจิตใจที่ตั้งมั่นเป็นปรกติ และเที่ยงตรง เป็นกลาง ไม่ยอมให้รู้เห็นและเข้าใจตามอำนาจความเหนี่ยวนำของอคติ ไม่ว่าจะเป็นอคติฝ่ายชอบหรือฝ่ายชัง มิฉะนั้น ความรู้ที่เกิดขึ้นจะไม่เป็นความรู้แท้ หากแต่เป็นความรู้ที่ถูกอำพรางไว้ หรือที่คลาดเคลื่อนวิปริตไปต่าง ๆ จะนำไปใช้เป็นประโยชน์จริง ๆ โดยปราศจากโทษไม่ได้ บัณฑิตทั้งหลายได้ชื่อว่าเป็นผู้มีปัญญา เป็นนักศึกษาค้นคว้าขอให้มีหลักในการเรียนรู้ อย่างน้อยก็ตามที่ได้กล่าว คือ จะศึกษาสิ่งใด ก็พิจารณาศึกษาให้หมดจดทุกแง่ทุกมุม ด้วยจิตใจที่เที่ยงตรงเป็นกลาง จึงจะได้รับประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าสมบูรณ์ดังที่พึงประสงค์

เวลา ๑๖.๕๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปในการพระราชทานเพลิงศพ พลเอก บุลศักดิ์ วรรณมาศ ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

ในโอกาสนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันอังคารที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต

ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๘ วิทยาเขต ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ เป็นวันที่ ๒ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การเรียนรู้ลักษณะแรก คือการเรียนรู้หรือรับรู้ตามความรู้ของผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นการฟัง การอ่าน การสังเกต ดู จำ อย่างไรก็ได้ทั้งสิ้น การเรียนรู้อย่างนี้จัดเป็นการเรียนรู้ขั้นต้น เพราะยังต้องรู้ตามเขาโดยยังมิได้พิจารณาพิสูจน์สอบสวน อาจ ถูก ผิด ดี ชั่ว มีประโยชน์ไม่มีประโยชน์ อย่างไรก็ได้ แต่ถึงอย่างไรบุคคลก็จำเป็นต้องเรียนรู้โดยลักษณะนี้ด้วย เพราะเรื่องราว ความรู้ วิทยาการ ที่ควรจะต้องเรียนรู้ในชีวิตนี้มีอยู่มากมาย เกินกว่าที่จะศึกษาให้ละเอียดลึกซึ้งทุกอย่างได้ จึงต้องศึกษาให้กว้างขวางไว้เป็นพื้นฐานก่อน ต่อเมื่อต้องการทราบเรื่องใดจริง ๆ จึงนำมาศึกษาพิจารณาและวินิจฉัยให้เห็นเหตุเห็นผลอีกชั้นหนึ่ง การเรียนรู้ด้วยการพิจารณาวินิจฉัยแล้วนี้ จัดเป็นการเรียนรู้ลักษณะที่สอง ซึ่งสูงขึ้นมากกว่าระดับที่รู้ตามผู้อื่นถึงระดับนี้ ความรู้ที่เกิดขึ้นจะกลายเป็นความรู้ความเข้าใจของตัวเองซึ่งมั่นใจได้ และใช้ประโยชน์ได้ดีขึ้น บัณฑิตพึงศึกษาวิทยาการให้เหมาะแก่ความจำเป็นและความประสงค์ตามที่กล่าว เพื่อจักได้สามารถก้าวถึงความเจริญในชีวิตได้ไม่ผิดพลาด

วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๘ วิทยาเขต ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ เป็นวันที่ ๓ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การเรียนรู้หรือการศึกษาด้วยวิธีการปฏิบัติฝึกฝน ได้แก่การนำเอาสิ่งที่รับรู้มาแล้ว หรือที่ทำความเข้าใจแล้วนั้น มาฝึกหัดปฏิบัติด้วยกายด้วยใจให้ประจักษ์ผลขึ้น เกิดเป็นความรู้อันชัดแจ้งแน่นอนตรึงตราอยู่ในใจ พร้อมกับความสามารถจัดเจน ที่จะนำไปใช้ทำการอย่างมีประสิทธิภาพได้ทุกเมื่อ การเรียนรู้โดยลักษณะนี้ จัดเป็นขั้นสูงสุดที่จะพึงศึกษาฝึกฝนได้ ทั้งเป็นปัจจัยส่งเสริมให้บุคคลมีวิทยฐานะและความสามารถอย่างแท้จริง ประเสริฐยิ่งกว่าวุฒิบัตรใด ๆ ทั้งหมด บัณฑิตแต่ละคนจะต้องออกไปทำการงานให้แก่ส่วนรวม และชาติบ้านเมืองอีกมาก ควรอย่างยิ่งที่จะพยายามสร้างเสริมความรู้ความชำนาญด้วยการฝึกหัดปฏิบัตินี้ ให้สมบูรณ์บริบูรณ์ทุก ๆ ด้าน จักได้สามารถร่วมมือกันนำพาประเทศของเรา ให้ก้าวไปถึงความวัฒนาผาสุกได้สมตามที่ปรารถนา

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๘ วิทยาเขต ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ เป็นวันที่ ๔ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การศึกษาให้เกิดความรู้ความฉลาด ที่สามารถนำไปสร้างสรรค์ประโยชน์ได้แท้จริงโดยปราศจากโทษ จะต้องกระทำโดยมี

หลักเกณฑ์ คือ ต้องพิจารณาเรื่องที่ศึกษาให้ถูกถ้วนทุกแง่ทุกมุม ด้วยความคิดจิตใจที่ตั้งมั่นเป็นปรกติเที่ยงตรงเป็นกลาง และลักษณะของการศึกษาหรือการเรียนรู้นั้น มีอยู่สามลักษณะ ได้แก่เรียนรู้ตามความรู้ความคิดของผู้อื่นอย่างหนึ่ง เรียนรู้ด้วยการขบคิดพิจารณาของตนเองให้เห็นเหตุผลอย่างหนึ่ง กับเรียนรู้จากการปฏิบัติฝึกฝนจนประจักษ์ผล และเกิดความคล่องแคล่วชำนาญอีกอย่างหนึ่ง

การเรียนรู้ทั้งสามลักษณะนี้ จำเป็นจะต้องกระทำไปด้วยกัน ให้สอดคล้องและอุดหนุนส่งเสริมกัน จึงจะช่วยให้เกิดความรู้จริง พร้อมทั้งความสามารถ ที่จะนำมาใช้ทำการต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพได้ กล่าวคือ การเรียนความรู้ทุกอย่างนั้น จะต้องเรียนตามความรู้ของผู้อื่นก่อนเป็นเบื้องต้น เมื่อรู้แล้ว จึงนำมาพิจารณาด้วยเหตุผลให้เห็นแจ่มชัด ละเอียดลงไปอีกชั้นหนึ่ง ให้ถึงเนื้อหาสาระ อันจะอ้างอิงอาศัยเป็นหลักฐานได้ มิให้เป็นการเรียนรู้อย่างเลื่อนลอย แต่แม้ถึงขั้นที่สองนี้แล้ว ก็ยังถือว่าจะนำมาใช้การให้ได้ผลแน่นอนจริง ๆ ไม่ได้ ยังจำเป็นต้องนำความรู้นั้นมาปฏิบัติฝึกฝนอีก ให้เกิดผลประจักษ์แจ้ง และเกิดความคล่องแคล่วชำนิชำนาญขึ้นพร้อมกันไปด้วย จึงจะนำไปใช้ปฏิบัติงานให้สำเร็จผลได้ไม่ขัดข้อง ขอให้บัณฑิตพิเคราะห์ดูให้ดีในเรื่องการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ แล้วเพียรพยายามเรียนรู้ให้ได้ครบถ้วนทั้งสามลักษณะพร้อมกัน เมื่อกระทำได้ครบถ้วนจริง ๆ แล้ว ก็จะช่วยให้แต่ละคนสามารถประสบความสำเร็จในการงานทั้งปวงได้ สมความที่มุ่งประสงค์

เวลา ๐๘.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ครั้งที่ ๓ ณ ห้องประชุมโรงละครแห่งชาติ

ในโอกาสนี้ ได้พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ประธานคณะทำงานและคณะทำงานบอกบุญและรับบริจาค เฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อกราบบังคมทูลถวายรายงานกิจการที่ได้ดำเนินการไปบ้างแล้ว และรับพระราชทานวินิจฉัยในกิจการบอกบุญบางประการ

วันศุกร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานการประชุมกรรมการสภากาชาดไทย ครั้งที่ ๑๘๐ ณ ตึกบริพัตร สภากาชาดไทย เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังตึกศักรินทรภักดี เพื่อพระราชทานรางวัลแก่เด็กที่ชนะการประกวดสุขภาพ ประจำปี ๒๕๒๔

วันเสาร์ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ พลเอก สิทธิ จิรโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราช

ทานเพลิงศพ พลเรือโท สนิธ เวสารัชชนันท์ ม.ว.ม., ป.ช., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๕.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าพระอุโบสถ วัดสุวรรณารามราชวรวิหาร และทรงเททองหล่อพระพุทธศาสดาจำลองตามคำกราบบังคมทูลเชิญของพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ เจ้าอาวาสวัดสุวรรณารามราชวรวิหาร เขตบางกอกน้อย

วันอาทิตย์ที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๒๔

เวลา ๐๙.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดอาคารองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ถนนอโศก–ดินแดง กรุงเทพมหานคร

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๑.๔๐ น. นายแพทย์บุญสม มาร์ติน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นำ คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฉลองพระองค์เครื่องแบบลูกเสือ (แบบพิเศษ)

– นายชาตรี โสภณพนิช กรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด นำ คณะผู้แทนของธนาคาร ฯ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจำหน่ายหนังสือรวมบทพระราชนิพนธ์ และแผ่นเสียงพร้อมเทปเพลงไทยเดิม โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– คณะกรรมการสมาคมนักวิ่งเพื่อสุขภาพแห่งประเทศไทย เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๑.๕๐ น. คุณหญิงวิระยา ชวกุล กรรมการมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะอาจารย์และนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ และคณะกรรมการสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ กับ นายพีชเชอร์ และบุตรชาย เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายกล้องโพลารอยด์มินีพอร์เตรท รุ่นพิเศษ พร้อมอุปกรณ์สำหรับบันทึกภาพเพื่อทำทะเบียนคนไข้ของมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– คณะชมรมลูกเสือชาวบ้านกรุงเทพมหานคร เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– คณะกรรมการจัดงานสงเคราะห์ตลาดศรีเขมา เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

– คณะกรรมการสมาคมสหรถรับจ้างในประเทศไทย เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดงานการบริจาคเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระ

นางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๓ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

— คณะครูอาจารย์และนักเรียนโรงเรียนโยธินบูรณะ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการขายบัตรอวยพรปีใหม่ และขายขนม โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

— คณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่าพยาบาลศิริราช ฯ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

— นายสมศักดิ์ และ นางมุกดา สว่างวิบูลย์พงศ์ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามลำดับ ดังนี้

เวลา ๑๕.๔๐ น. ฯพณฯ นายเซซาร์ เอสเปโซ โรเมโร เอกอัครราชทูตเปรูประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๖.๐๐ น. คุณหญิงสมร ภูมิณรงค์ รักษาการเลขานุการจุฬาราชมนตรี นำคณะกรรมการจัดงานเมาลิดกลาง ฮ.ศ. ๑๔๐๐ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๖.๑๐ น. นายจรุง ตุลยานนท์ ข้าราชการบำนาญ สังกัดกระทรวงเกษตร พร้อมด้วยร้อยโทวิทูร ตุลยานนท์ บุตร และนางสาวจิราภรณ์ ตุลยานนท์ บุตรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายธารพระกรแก้ว

เวลา ๑๖.๑๕ น. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ รองประธานกรรมการธนาคารกรุงเทพ จำกัด พร้อมด้วยคณะกรรมการธนาคาร ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสร้างโรงเรียนตามวัดในชนบท ประจำปี ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๒๕ น. นายอุดมศักดิ์ วงศ์วิไล กรรมการบริษัท ฯ ภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ซึ่งเป็นเงินที่พนักงานชาวไทยของบริษัทปาซิฟิค อาร์คีเต็กซ์ แอนด์ เอนจิเนียร์ส อินคอร์ปอเรเต็ด และบริษัทในเครือสาขาประเทศซาอุดีอาระเบีย และประเทศเยเมนเหนือ ได้รวบรวมกันขึ้น เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๖.๓๐ น. นางจินดา จรุงเจริญเวชช รองผู้จัดการอาวุโส ธนาคารกรุงเทพ จำกัด พร้อมด้วยนายแมนรัตน์ ศรีกรานนท์ ผู้ช่วยผู้จัดการ ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ซึ่งเป็นเงินของชาวไทยที่ออกไปประกอบอาชีพในต่างประเทศ รวม ๒ บริษัทได้รวบรวมกันขึ้น โดยส่งผ่านทางธนาคาร ฯ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๖.๕๐ น. พลโท พระยาศัลวิธานนิเทศ ประธานโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน นำ

คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ดังนี้

— คณะอนุกรรมการหาเงินรายได้เพื่อสวัสดิการนักเรียนยากจนกรุงเทพมหานคร และผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงิน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน

— หม่อมหลวงจิตรสาร ชุมสาย พร้อมด้วยคณะกรรมการจัดการแข่งขันโบว์ลิ่งชิงถ้วยพระราชทาน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ซึ่งเป็นรายได้จากการแข่งขันส่วนหนึ่ง

— คณะผู้มีจิตศรัทธา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดงานวันฉัตรมงคลรำลึก ๒๕๒๓

เวลา ๑๖.๒๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีเปิดสมาคมแพทย์สตรีแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตามคำอัญเชิญของแพทย์หญิงคุณมานา บุญคั้นผล นายกสมาคมแพทย์สตรีแห่งประเทศไทย ฯ

เวลา ๑๕.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงานเฉลิมพระเกียรติ จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต เนื่องในวาระครบรอบวันประสูติ ๑๐๐ ปี ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เสร็จแล้ว ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรห้องสมุดดนตรีตามคำอัญเชิญของนายแพทย์บุญสม มาร์ตินปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ณ หอสมุดแห่งชาติ ท่าวาสุกรี

วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๔ ทอดพระเนตรอาวุธปืนและเครื่องยิงจรวดชนิดต่าง ๆ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมศูนย์การทหารราบ ค่ายธนะรัชต์ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1 June 1981. Their Majesties the King and Queen, accompanied by Their Royal Highnesses Princess Maha Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn, observing weapons and military equipments during a visit to the Infantry Centre, Pran Buri District, Prachuab Khiri Khan Province.

วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๔ พระราชทานเลี้ยงน้ำชาแก่ ฯพณฯ นายจาง เหว่ย เลียะ เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย และภริยา เนื่องในโอกาสที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล

3 June 1981. Attending a farewell tea party given in honour of His Excellency Mr. Chang Wei - Lieh, Ambassador of the People's Republic of China, and his wife, before leaving Thailand shortly after the conclusion of his tour of duty, at Klai Kangwol Palace.

วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๔ พระราชทานกระแสพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหาที่ทำกินใหม่ให้ราษฎรที่ถูกน้ำท่วม เนื่องจากการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งขาม ตามพระราชดำริ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

6 June 1981. His Majesty conversing with Government officials concerning land allotment during a visit to inspect the Ban Thung Kham Reservoir Project, Cha-am District, Phetchaburi Province.

วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๔ ทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรในโอกาสที่โดยเสด็จพระราชดำเนินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งขาม ตามพระราชดำริ ในเขตพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

6 June 1981. Conversing with the local populace during a visit to Ban Thung Kham Reservoir Project initiated by His Majesty, Cha-am District, Phetchaburi Province.

วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๔ ทรงบันทึกอาการเจ็บป่วยของคนไข้ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยแพทย์พระราชทานรักษาพยาบาลราษฎรผู้เจ็บป่วย ในโอกาสที่โดยเสด็จพระราชดำเนินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งขามตามพระราชดำริ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

6 June 1981. Her Majesty recording partients' symptoms during a visit to inspect Ban Thung Kham Reservoir Project, Cha-am District, Phetchaburi Province.

วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๒๔ ทรงประเคนภัตตาหารแก่พระสงฆ์ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงพระราชอุทิศถวายสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร์ อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และทรงบำเพ็ญพระราชกุศลคล้ายวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล

9 June 1981. His Majesty offering food to monks during the Religious Rites in commemoration of the demise of His Majesty King Ananda Mahidol and His Royal Highness Prince Mahidol of Songkhla, at Klai Kangwol Palace.

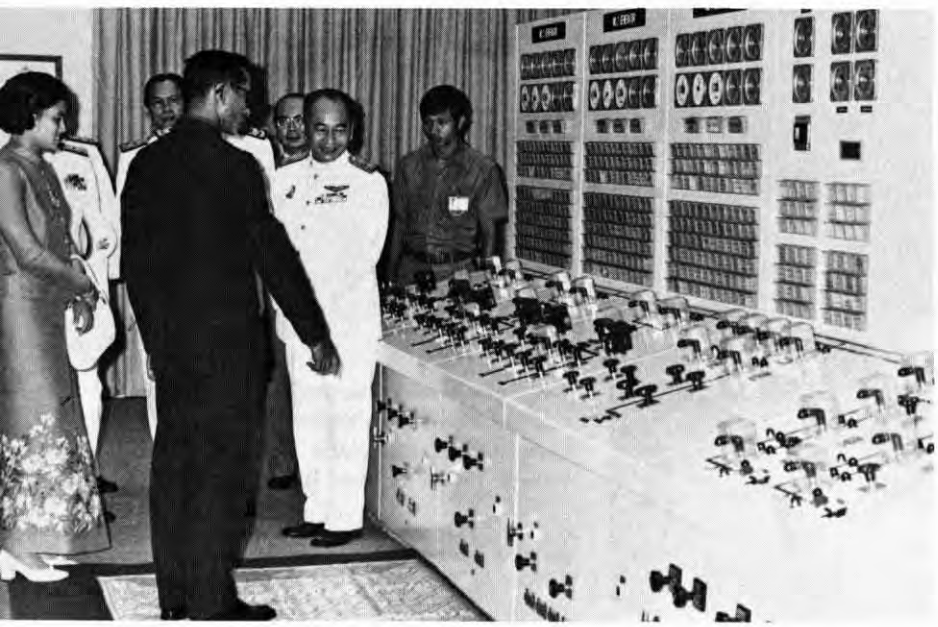

วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๔ ทอดพระเนตรห้องบังคับเครื่องของโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดเขื่อนศรีนครินทร์และโรงไฟฟ้าพลังน้ำ บ้านเจ้าเณร ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

15 June 1981. Observing The control room of the Power Plant after the Opening Ceremony of Srinagarind Dam and Power Plant, Chao Nen Village, Si Sawat District, Kanchanaburi Province.

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนวังไกลกังวล นำคณะครูและนักเรียนพร้อมทั้งนักเรียนดีเด่นและนักเรียนที่มีความประพฤติดี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานรางวัล ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๔ ณ ศาลาเริงพระราชวังไกลกังวล

17 June 1981. Granting an audience to teachers and students of Klai Kangwol School, st Sala Roeng, Klai Kangwol Palace.

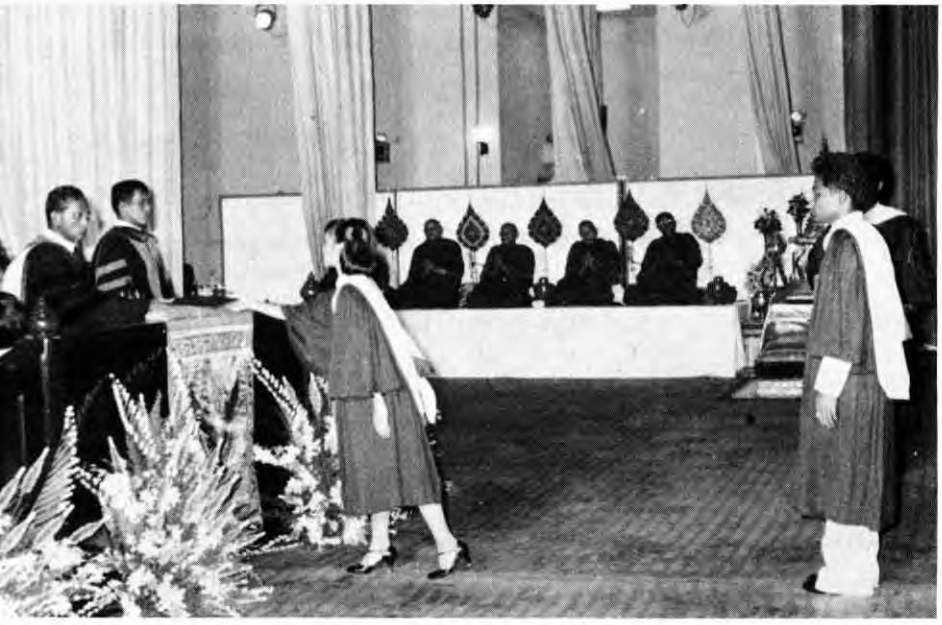

วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๒๔ พระราชทานปริญญาบัตรแก่ ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๔ วิทยาเขต ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

23 June 1981. His Majesty, in the company of His Royal Highness Crown Prince Maha Vajiralongkorn, conferring Degrees on Graduates of Si Nakarinwirot University, at the New Building, Ambara Gardens.

วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ พลเอก สิทธิ จิรโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับตำแหน่งหน้าที่ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

29 June 1981. Granting an audience to General Sitthi Chirarochana, Minister of Interior who declaired his Oath of Allegiance, at Klai Kangwol Palace.

กรกฎาคม

วันพุธที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นองค์ประธานในพิธีทวนคำปฏิญาณและสวนสนามของลูกเสือ เนื่องในโอกาสคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ ณ สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า กรณียกิจหรือหน้าที่สำคัญอันดับแรกของลูกเสือ ตามที่ทุกคนพร้อมกันปฏิญาณสัญญาไว้ ก็คือการบำเพ็ญประโยชน์ "ประโยชน์" นั้นได้แก่สิ่งไร และทำอย่างไรจึงจะเกิดขึ้นได้ ประโยชน์ คือ ผลที่ดี ที่เกื้อกูลอุดหนุนบุคคลและส่วนรวมให้มีความเจริญ ความผาสุก ความสมัครสมานมั่นคงและประโยชน์หรือผลดีนั้นจะเกิดขึ้นเองมิได้ หากแต่จะต้องสร้างและเสริมให้เกิด และให้เพิ่มพูนขึ้น ซึ่งเรียกกันว่า "บำเพ็ญประโยชน์" แปลว่าทำให้ประโยชน์เกิดขึ้นเต็มบริบูรณ์ การบำเพ็ญประโยชน์นั้นจะต้องทำที่ตัวเองก่อน คือต้องปฏิบัติฝึกฝนตนเองให้รู้จักความดีความชั่วโดยรอบด้าน ด้วยการรักษาระเบียบวินัย รักษาความสัตย์สุจริต ขยันหมั่นปฏิบัติการงานด้วยความเข้มแข็งหนักแน่น ให้ติดเป็นนิสัย ผลดีต่าง ๆ ก็จะเพิ่มพูนขึ้นในตัวอย่างเต็มที่ แล้วจะสะท้อนถึงผู้อื่นพลอยให้ผู้อื่นและส่วนรวมได้รับผลดี หรือประโยชน์ จากการปฏิบัติดีของตนด้วย

วันพฤหัสบดีที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากสวนจิตรลดา ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรีตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงอ่างเก็บน้ำช่องกล่ำ ๒ บ้านคลองคันโท ตำบลโนนหมากเค็ง อำเภอวัฒนานคร ได้ประทับรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านคลองทราย ตำบลโนนหมากเค็ง เพื่อทอดพระเนตรแปลงสาธิตการปลูกพืชหมุนเวียน และแปลงฝึกหัดการปลูกพืชของเกษตรกร ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสแก่คณะทำงานของโครงการ ฯ ความว่า ทรงพอพระราชหฤทัยที่ขั้นตอนการพัฒนาที่ดินเพื่อเตรียมจัดสรรเป็นที่ทำกินเป็นไปตามหลักวิชาการ กล่าวคือ ไม่ได้ใช้วิธีไถเอาผิวหน้าดิน ซึ่งเป็นส่วนที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุดออกทิ้งไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ดังที่เคยปฏิบัติกันเสมอ ๆส่วนซากตอไม้ใหญ่ซึ่งกีดขวางการปรับพื้นที่นั้นน่าจะชักลากมาเก็บรวบรวมสำหรับใช้ประโยชน์เป็นเชื้อเพลิงต่อไป เพราะมีปริมาณมิใช่น้อย ไม่ควรเผาทิ้งไปโดยไร้ประโยชน์ สำหรับต้นไม้ยืนต้นที่ยังพอเหลือเป็นหย่อม ๆ ก็สามารถใช้เป็นหลักในการปลูกสวนป่าทดแทน โดยรีบปลูกต้นไม้โตเร็วประเภทที่สามารถให้ผลและสามารถนำมาใช้สอยในด้านต่าง ๆ ตลอดจนใช้เป็นไม้พื้นได้แซมเข้าไปให้เป็นป่าทึบ ราษฎรจะได้รู้สึกหวงแหนและช่วยกันรักษาสวนป่า เพราะจะเป็นผลประโยชน์แก่ส่วนรวมระยะยาวทั้งยังจะช่วยรักษาความชุ่มชื้นและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ให้คงอยู่ต่อไป จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังพลับพลาหน้าโรงเรียนร่มเกล้า พระราชทานยาและอุปกรณ์การศึกษาแก่ผู้แทนนักเรียน แล้วเสด็จขึ้นพลับพลา แม่ทัพกองทัพภาคที่ ๑ ประธานคณะทำงานส่วนท้องถิ่น กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดปราจีนบุรีตามพระราชดำริ และผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ไทยอาสาป้องกันชาติ จังหวัดปราจีนบุรี กราบบังคมทูลรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมของไทยอาสาป้องกันชาติ เสร็จแล้ว ไทยอาสาป้องกันชาติกล่าวคำปฏิญาณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า หน้าที่ของไทยอาสาป้องกันชาติในการรักษาความปลอดภัยของชาตินับว่าเป็นภารกิจส่วนที่สำคัญมาก แต่การพัฒนาท้องถิ่นก็เป็นภารกิจหลักอีกส่วนหนึ่งในการรักษาความมั่นคงของพื้นที่และช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดารให้ดีขึ้น จึงนับเป็นภารกิจที่ค่อนข้างจะลึกซึ้งและปฏิบัติได้ยาก ผู้ปฏิบัติจะต้องมีความเสียสละเข้มแข็ง อดทน ตลอดจนมีความสามัคคีกลมเกลียว และมีความตั้งใจแน่วแน่ การฝึกไทยอาสาป้องกันชาติจึงมีส่วนช่วยให้สมาชิกรู้จักติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของทางราชการและเอกชนในอันที่จะร่วมมือกันปฏิบัติภารกิจทั้งในด้านการรักษาความปลอดภัย และการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สามารถฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลายทั้งปวงได้ จบแล้ว ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมวิทยากร สมาชิกไทยอาสาป้องกันชาติ กลุ่มเยาวชน กลุ่มแม่บ้าน ตลอดจนราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากบริเวณหน้าพลับพลาพิธี จากนั้น ทอดพระเนตรแปลงฝึกหัดการปลูกพืชของนักเรียนโรงเรียนร่มเกล้า แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งผ่านบริเวณศูนย์ปรับปรุงและแพร่พันธุ์สัตว์ท่ากระบากไปยังฐานปฏิบัติการกองร้อยทหารราบที่ ๒๑๒๒ บ้านท่ากระบาก ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยชัน ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังศูนย์สหกรณ์นิคมบ้านห้วยชัน เพื่อทอดพระเนตรสำนักงานสหกรณ์และร้านค้าสหกรณ์ ในการนี้ ได้ทรงพระราชปฏิสันถารกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์นิคม จากนั้น ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ไปยังสนามบินวัฒนานคร เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับกรุงเทพมหานคร และเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๒๑.๓๐ น.

วันศุกร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อทรงรับ ฯพณฯ เชิน ดู ฮวาน ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเกาหลี และภริยา ซึ่งเดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะ ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประทับรถยนต์พระที่นั่งร่วมกับ ฯพณฯ ประธานาธิบดี ฯ และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ประทับรถยนต์พระที่นั่งร่วมกับภริยาประธานาธิบดี ฯ เพื่อเสด็จพระราชดำเนินและเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงพลับพลาต้อนรับของกรุงเทพ ฯ เชิงสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มอบกุญแจเมือง แด่ ฯพณฯ ประธานาธิบดี ฯ แล้วเสด็จพระราชดำเนินออกจากพลับพลากรุงเทพ ฯ ไปยังพระที่นั่งบรมพิมาน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดเป็นที่พักของ ฯพณฯ ประธานาธิบดี ฯ และภริยา

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ ประธานาธิบดี เชิน ดู ฮวาน แห่งสาธารณรัฐเกาหลี พร้อมด้วยภริยา และคณะ เฝ้า ฯ ในโอกาสที่มาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะ

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงเจิมเทียนพรรษา ที่จะทรงอุทิศพระราชทานไปจุดบูชาพระรัตนตรัยยังพระอารามหลวงต่าง ๆ เสร็จแล้ว

พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาคหลวงที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม อุปสมบท เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลา

วันเสาร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๐๙.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วย ฯพณฯ เชิน ดู ฮวาน ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเกาหลีและภริยา จากสวนจิตรลดา ไปทรงเยี่ยมโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรีตามพระราชดำริ

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการอ่างเก็บน้ำช่องกล่ำตอนล่าง ตำบลโนนหมากเค็ง อำเภอวัฒนานคร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสกับ ฯพณฯ ประธานาธิบดีเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและเป้าหมายของโครงการพัฒนา ฯ ในโอกาสนี้ ทรงปล่อยปลานิล ปลายี่สกเทศ และปลาตะเพียนขาว ร่วมกับ ฯพณฯ ประธานาธิบดีและภริยา ลงในอ่างเก็บน้ำเพื่อขยายพันธุ์ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย ฯพณฯ ประธานาธิบดีและคณะ ไปทรงเยี่ยมบ้านสมาชิกโครงการพัฒนา ฯ ซึ่งแต่ละครอบครัวจะได้รับการจัดสรรที่ดินจำนวน ๑ ไร่ สำหรับเป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์เป็นแปลงเพาะปลูกพืชสวนครัวและไม้ผลด้วย นอกจากนั้นยังได้รับการจัดสรรที่ทำกินเป็นเนื้อที่อีก ๑๔ ไร่ สำหรับเพาะปลูกข้าวและพืชไร่ชนิดต่าง ๆ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งพร้อมด้วย ฯพณฯ ประธานาธิบดีและคณะ ไปทอดพระเนตรกิจการธนาคารข้าวบ้านคลองทรายตามพระ

ราชดำริ ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ก่อสร้างยุ้งข้าวขนาดความจุประมาณ ๒๐๐ เกวียน ซึ่ง ฯพณฯ ประธานาธิบดีได้มอบเงินจำนวนหนึ่งเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนของกิจการธนาคารข้าวในโครงการพัฒนา ฯ ต่อไป จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งพร้อมด้วย ฯพณฯ ประธานาธิบดีและคณะไปยังพลับพลาหน้าโรงเรียนร่มเกล้า ในการนี้ ฯพณฯ ประธานาธิบดีได้กล่าวคำปราศัยกับราษฎรและไทยอาสาป้องกันชาติ ความว่า รู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูงที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเชิญให้เดินทางมาเยือนประเทศไทยในครั้งนี้ และรู้สึกปลื้มใจที่ราษฎรจังหวัดปราจีนบุรีได้มาต้อนรับอย่างอบอุ่น ได้ทราบมาว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงริเริ่มโครงการพัฒนาท้องถิ่นที่น่าสนใจ จึงอยากมาเยี่ยมชมและหวังว่าโครงการนี้จะเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ตลอดจนประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี เพราะทุกฝ่ายได้ร่วมมือกันปฏิบัติงานของตนอย่างจริงจัง จบแล้ว ทรงพระดำเนินพร้อมด้วย ฯพณฯ ประธานาธิบดีและคณะ ไปยังที่ทำการหน่วยกาชาด มาดาม เชิน ดู ฮวาน เปิดหน่วยกาชาดของโครงการพัฒนา ฯ แล้ว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมอบเหรียญกาชาดสรรเสริญแก่ มาดาม เชิน ในโอกาสนี้ มาดาม เชิน ได้บริจาคเงินสมทบทุนกิจการหน่วยกาชาดด้วย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย ฯพณฯ ประธานาธิบดีและคณะ ไปยังฐานปฏิบัติการกองร้อยทหารราบที่ ๒๑๒๒ ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว เพื่อพระราชทานเลี้ยงอาหารกลางวัน สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย ฯพณฯ ประธานาธิบดีและคณะกลับกรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๔.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลคล้ายวันประสูติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง เป็นการส่วนพระองค์

เวลา ๐๙.๑๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระวโรกาส ให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสคล้ายวันประสูติ ดังนี้

— คณะองคมนตรี พร้อมด้วยภริยา
— รองนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยภริยา
— คณะกรรมการแม่บ้านทหารบก
— คณะกรรมการสมาคมภริยาทหารเรือ
— คณะกรรมการชมรมแม่บ้านทหารอากาศ
— คณะกรรมการมูลนิธิโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
— คณะนายทหาร ผู้บังคับบัญชาและนักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
— คณะนายทหาร ผู้บังคับบัญชาและนักเรียนโรงเรียนนายเรือ
— คณะนายทหาร ผู้บังคับบัญชาและนักเรียนโรงเรียนนายเรืออากาศ

เวลา ๑๐.๓๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสคล้ายวันประสูติ

วันอาทิตย์ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๒๐.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังโรงแรมดุสิตธานี ในโอกาสที่ ฯพณฯ เชิน ดู ฮวาน ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเกาหลี และภริยาถวายพระกระยาหารค่ำ

เวลา ๑๓.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ วัดศรีบุรีรัตนาราม ตำบลปากเพรียว อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานคณะกรรมการตัดสินบทเพลงรอบชิงชนะเลิศงาน สยาม พอพิวลา ซอง เฟสติวัล ๘๑ ตามคำอัญเชิญ ของคุณหญิงพรทิพย์ ณรงค์เดช รองประธานสยามกลการมิวสิคฟาวน์เดชั่น ณ โรงละครแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๐๘.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ เชิน ดู ฮวาน ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเกาหลี และภริยา เฝ้าเพื่อกราบถวายบังคมลา เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย ฯพณฯ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเกาหลี และภริยา ไปยังตึกกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อทรงส่ง ฯพณฯ ประธานาธิบดี ฯ และภริยา เดินทางออกจากท่าอากาศยานกรุงเทพ ฯ โดยเครื่องบินพิเศษ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๕.๓๕ น. หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ นายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทรงนำ นายริชาร์ด ดับบลิว. ไลแมน ประธานมูลนิธิร็อคกี้เฟลเลอร์ และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาตรวจเยี่ยมหน่วยงานของมูลนิธิ ฯ ในประเทศไทย

เวลา ๑๗.๐๐ น. ทรงประกอบพิธีประดับยศและพระราชทานสัญญาบัตรยศ แก่ นายทหารชั้นนายพล ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๑๕ น. ทรงประกอบพิธีประดับยศและพระราชทานสัญญาบัตรยศ แก่ พลตำรวจโท สุรพล จุลละพราหมณ์ อธิบดีกรมตำรวจ

วันอังคารที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลางพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอาห์เมด อับดุล กาดีร์ อัล–ชาวี มีถิ่นพำนักที่กรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งอิรักประจำประเทศไทย

เวลา ๑๕.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเอินสต์ แอ็กเซล อีเดลสแตม มีถิ่นพำนักที่กรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายอักษรสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสวีเดนประจำประเทศไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๗.๐๐ น. นายเอโรล เจลาซุน เอกอัครราชทูตตุรกีประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๗.๒๕ น. นายคาร์ล บี๊เตอร์ลิค เอกอัครราชทูตออสเตรียประจำประเทศไทยและภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประถมาภรณ์ช้างเผือก แก่ เอกอัครราชทูตออสเตรีย ด้วย

เวลา ๑๗.๕๐ น. ฯพณฯ นายเชาวน์ ณศีลวันต์ องคมนตรี นำคณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังนี้

– นายธเนตร เอี่ยสกุล อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลโครงการจัดหาน้ำในหมู่บ้านของท่านพระอาจารย์วันอุตฺตโม

– นายเฉลียว อยู่วิทยา พร้อมด้วยภริยา และบุตร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลโครงการสร้างเจดีย์พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร วัดป่าอุดมสมพร

เวลา ๑๘.๑๐ น. ฯพณฯ นายเชาวน์ ณศีลวันต์ องคมนตรี นำคณะผู้มีจิตศรัทธา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ร่วมโดยเสด็จพระราชกุศลโครงการก่อสร้างพระเจดีย์พิพิธภัณฑ์ท่านพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร

เวลา ๑๘.๒๕ น. ฯพณฯ นายเชาวน์ ณศีลวันต์ องคมนตรี นำ นายไชย ณศีลวันต์ ผู้เป็นบุตร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายพระราชกุศลในการอุปสมบท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายหนังสืออนุสรณ์ของคุณหญิงไขศรี ณศีลวันต์ และกราบถวายบังคมลาไปศึกษาต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

วันพุธที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามลำดับดังนี้

เวลา ๑๕.๐๕ น. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทาน พร้อมด้วยผู้ที่มาร่วมประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗ ประจำปี ๒๕๒๔

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี ประจำปี ๒๕๒๔ ด้วย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า การทำความดีนั้น ที่บุคคลจะทำให้ได้จริง และต่อเนื่องไปโดยตลอดได้ จะต้องมีหลักปฏิบัติที่แน่นอน ประการแรก จะต้องมีศรัทธาเชื่อมั่นในความดี หรือสุจริตธรรม เป็นเบื้องต้น ว่าสุจริตธรรมย่อมไม่ทำลายผู้ใด หากแต่ส่งเสริมให้บริสุทธิ์ ให้เจริญมั่นคงโดยแท้ฝ่ายเดียว เมื่อเกิดความมั่นใจในความดีแล้ว ประการต่อไปจะต้องฝึกต้องสร้างวินัยในตัวเอง สำหรับควบคุมประคับประคองให้สามารถปฏิบัติความดีได้อย่างเหนียวแน่นตลอดต่อเนื่องมิให้ขาดตอนหรือขาดวิ่นลง พร้อมกันนั้น ก็จะต้องพยายามเพิกถอน ลด ละ การกระทำและความคิด อันจะเป็นเหตุบั่นทอนการกระทำดีของตัวบุคคลทุกอย่างด้วยตลอดเวลา ประการสำคัญ ทุกคนจะต้องใช้ปัญญา ความฉลาดรู้ เป็นเครื่องช่วยพิจารณาวินิจฉัยให้ทราบชัดและแน่ใจได้ว่า ดี ชั่ว เป็นอย่างไร จะควรปฏิบัติดำเนินตามหลักทั้งสามประการข้างต้นอย่างไร จึงจะถูกต้องพอเหมาะพอดี เมื่อประกอบความดีโดยถูกต้องครบถ้วน ก็ย่อมได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงสมบูรณ์ คือประโยชน์ที่เกื้อกูลให้ดี ให้เจริญได้ในปัจจุบัน และที่จะเกื้อกูลให้เจริญมั่นคงตลอดไปภายหน้าด้วย

เวลา ๑๖.๒๐ น. คุณหญิงพวงรัตน วิเวกกานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิต พร้อมด้วยคณะกรรมการบริหารทุนพระราชทาน นำ นักเรียนที่ได้รับพระราชทานทุน ประจำปี ๒๕๒๒–๒๕๒๓ นักเรียนที่มีผลการเรียนดีเด่น มีความประพฤติเรียบร้อย ช่วยเหลือกิจกรรมโรงเรียน ครูผู้มีผลงานดีเด่น กรรมการบริหารสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนราชวินิต ผู้ช่วยเหลืองานดีเด่น และผู้โดยเสด็จพระราชกุศล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานทุนการศึกษา รางวัล และโล่ พร้อมกับทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนพระราชทานโรงเรียนราชวินิต ต่อจากนั้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามลำดับดังนี้

เวลา ๑๗.๓๐ น. คุณหญิงพรทิพย์ ณรงค์เดช กรรมการบริษัทสยามกลการ จำกัด พร้อมด้วยคณะเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ซึ่งเป็นรายได้จากการจัดงานมหกรรมการขับร้องประสานเสียงเพลงพระราชนิพนธ์ และรายได้จากการจำหน่ายเทปประสานเสียงเพลงพระราชนิพนธ์

เวลา ๑๗.๔๐ น. นางสาวหยก ประสมชัย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระบรมฉายาลักษณ์ พระศรีสวรินทิราบรมราชเทวีพระพันวสาอัยยิกาเจ้า ซึ่งคุณหญิงบำเรอบริรักษ์ ผู้เป็นมารดา ได้รับพระราชทาน พร้อมกับทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล และเพื่อสมทบทุนมูลนิธิศิลปาชีพพิเศษในพระบรมราชินูปถัมภ์

เวลา ๑๗.๕๕ น. นายซิ่ว แซ่ตั้ง ประธานกรรมการประสานงานส่วนภูมิภาค ภาค ๒ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำ คณะผู้แทนครูจีน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๘.๒๕ น. คุณหญิงประยงค์ ถ่องดีกิจการ พร้อมด้วยญาติและศิษย์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานน้ำสังข์ ในโอกาสที่มีอายุครบ ๕๐ ปี

วันพฤหัสบดีที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร แก่ นิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาภาษาบาลี–สันสกฤต ด้วย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การที่ได้อุตสาหะศึกษาค้นคว้าวิชาการจนถึงขั้นสูงอย่างนี้ เท่ากับแต่ละคนได้สร้างสมกำลังอันแรงกล้าขึ้นไว้ในตัว คือกำลังแห่งความรู้ กำลังแห่งความรู้นี้เป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ที่จะส่งเสริมให้ปฏิบัติการต่าง ๆ ได้ดีขึ้น มากขึ้น อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้สามารถสร้างสรรค์สะสมผลประโยชน์สำหรับตัวได้มากมาย ทั้งในทางที่ถูกและทางที่ผิด ถ้าใช้กำลังไปในทางที่ถูกต้องก็ได้รับผลดี ที่เป็นประโยชน์แท้จริงอันพึงประสงค์ ถ้าใช้ไปในทางที่ไม่ถูกต้อง ก็ได้รับผลร้ายเป็นความเสียหายทั้งแก่ตนเองและแก่ผู้อื่น ผู้มีกำลังความรู้ความสามารถสูงจึงต้องวินิจฉัยให้ออกว่าควรจะใช้กำลังของตนไปในทางใด และสิ่งที่เรียกว่าประโยชน์ มิใช่ประโยชน์นั้นเป็นอย่างไร จักได้สามารถควบคุมการใช้กำลังของตนให้เหมาะสมเที่ยงตรงได้ การวินิจฉัยและควบคุมการใช้กำลังโดยถูกต้องดังนี้ เป็นหน้าที่อย่างสำคัญยิ่งของผู้มีกำลังความรู้ทุก ๆ คน ยิ่งรู้สูงรู้มากขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งต้องมีความรับผิดชอบมากและสูงขึ้นเท่านั้น จึงจะสร้างสรรค์ความเจริญ ความดีงาม และความมั่นคงผาสุกได้สำเร็จดังที่มาดหมาย

เวลา ๑๗.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุปสมบทนาคหลวง พุทธศักราช ๒๕๒๔ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ในการนี้ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จพระราชดำเนิน ด้วย

วันศุกร์ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร แก่นิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ เป็นวันที่ ๒ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ความรับผิดชอบดังกล่าวนั้น อาจกล่าวได้ว่ามีประเด็นสำคัญอยู่ ๓ ข้อ ข้อแรก จะต้องระวังตั้งใจใช้กำลังเพื่อสร้างประโยชน์แต่ฝ่ายเดียว ให้ได้ทั้งประโยชน์ตน ทั้งประโยชน์ส่วนรวม พร้อมกันนั้นก็จะต้องคอยป้องกันและแก้ไขอยู่ตลอดเวลา มิให้ความเสียหายเกิดขึ้น และข้อสาม ซึ่งเป็นข้อสำคัญอย่างยิ่ง จะต้องพยายาม

สร้างเสริมกำลังนั้นให้หนักแน่น มั่นคง และทวีขึ้น ซึ่งมีทางทำได้หลายทาง ทางที่เหมาะอย่างหนึ่งก็โดยพยายามทำประโยชน์ เสียสละเพื่อผู้อื่นและส่วนรวมให้มากขึ้น การปฏิบัติงานด้วยความเสียสละอย่างนั้นยิ่งกระทำมากเท่าใด จะช่วยให้เกิดความสามารถและความเชี่ยวชำนาญขึ้นเท่านั้น ทั้งเมื่อเคยชินกับการประพฤติปฏิบัติความดีแล้ว ก็จะสามารถป้องกันความชั่วและความเสื่อมเสียทั้งปวงได้อย่างดีที่สุดด้วย จึงขอให้บัณฑิตทั้งปวงนำไปพิจารณาใคร่ครวญดูให้เห็นชัดเพื่อประโยชน์ในกาลภายหน้าของตน

เวลา ๑๗.๑๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ กองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ แทนพระองค์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายสิปปนนท์ เกตุทัต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นำ นายเจิม สืบขจร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุทธิวราราม และนายกสมาคมโยธวาทิต นำคณะวงดุริยางค์โรงเรียนวัดสุทธิวราราม เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท กราบถวายบังคมลาเพื่อเดินทางไปแข่งขันดนตรีโลก ที่เมืองเดอร์เกรด ประเทศเนเธอร์แลนด์

เวลา ๑๗.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายโรเบิร์ต แอล แซตเตน ผู้อำนวยการสำนักงานสารนิเทศระหว่างชาติแห่งสหรัฐอเมริกา พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการแสดงดนตรี เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันเสาร์ที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร แก่นิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ เป็นวันที่ ๓ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การเสียสละทำงานทำดีเพื่อการสร้างสรรค์ ด้วยความรับผิดชอบเต็มที่นั้นช่วยให้ผู้ปฏิบัติได้รับผลดีอย่างหนึ่ง คือมีผู้ศรัทธาเชื่อถือ และนิยมยกย่องอย่างกว้างขวาง บุคคลเหล่านั้นเมื่อศรัทธาเชื่อถือในตัวผู้ปฏิบัติดีแล้ว ย่อมจะรับเอาความคิดจิตใจของผู้ปฏิบัติดี ที่นิยมยึดมั่นในความดีเข้าไว้ด้วย แล้วน้อมนำมาปฏิบัติชอบปฏิบัติดีด้วยตนเอง ดังนี้ ก็จะมีผู้ศรัทธาในความดีเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ เมื่อคนส่วนใหญ่มีศรัทธาความเชื่อมั่นในคุณความดีร่วมกันและเสมอกันแล้ว ก็จะเกิดเป็นความสามัคคีปรองดองเป็นปึกแผ่นขึ้น ความสามัคคีเป็นปึกแผ่นนี้คือกำลังอันแข็งกล้าที่สุดในแผ่นดิน ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้ว จะบันดาลให้คนในชาติมีสมานฉันท์ มุ่งมั่นที่จะร่วมกำลังกันสร้างสรรค์ความเจริญมั่นคงของบ้านเมืองให้สมบูรณ์บริบูรณ์ขึ้นทุกสถาน เสร็จแล้ว

พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ศาสตราจารย์ ดร. เกษม สุวรรณกุล อธิการบดี พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่ง ดร. โคจิ โคบายาชิ ประธานบริษัทนิปปอน อีเลคทริค แห่งประเทศญี่ปุ่น ได้ขอให้นำขึ้นน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย ณ ห้องรับแขก หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เวลา ๑๕.๑๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จาก

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานการจัดงานหาทุนในโครงการช่วยเหลือหญิงและเด็กผู้ประสบความเดือดร้อนเฉพาะหน้า และสร้างบ้านพักฉุกเฉินขึ้น เพื่อให้ผู้เดือดร้อนได้พักอาศัยชั่วคราว ซึ่งสมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทย ฯ และกลุ่มส่งเสริมสถานภาพสตรี ได้ร่วมกันจัดขึ้น ณ สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลีย

วันอาทิตย์ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ นายกุลศักดิ์ ยิ่งเจริญ ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส

วันจันทร์ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นองค์ประธานในพิธีพุทธาภิเษกเหรียญพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร ภปร. และทอดผ้าป่าวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธานกรรมการอำนวยการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวัง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามด้วย

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พระครูใบฎีกาเล็ก ญาณุตตะโร พร้อมด้วยคณะ เฝ้าถวายเงินและต้นเทียนพรรษา

เวลา ๑๐.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันคล้ายวันประสูติ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา

วันอังคารที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๐๘.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากสวนจิตรลดา ไปทอดพระเนตรศูนย์ศึกษาการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดระยอง

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงอ่างเก็บน้ำดอกกราย ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ได้เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังสนามแสดงการฝึกเคลื่อนที่เร็ว เพื่อประทับทอดพระเนตร

การแสดงของทหารจากกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ ฯ ซึ่งประกอบด้วย กีฬาบนหลังม้า การบังคับม้า การขี่ม้าผ่านเครื่องกีดขวาง ซึ่งครูฝึกจากกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ ฯ ร่วมแสดงด้วย โดยมีวัตถุประสงค์ในการฝึกทหารราบบางหน่วยให้มีความชำนาญในการขี่และบังคับม้าในภูมิประเทศทุรกันดาร สำหรับปฏิบัติการในกรณีพิเศษที่จำเป็นต้องใช้ม้าเป็นพาหนะ แล้วทอดพระเนตรการขี่จักรยานยนต์และการขับรถยนต์ เพื่อปฏิบัติการในภูมิประเทศทุรกันดารและในเมือง ซึ่งกองกำกับการบ้องกันและปราบปรามจลาจล กองบัญชาการตำรวจนครบาลเป็นฝ่ายช่วยฝึกอบรมให้ จากนั้น เป็นการแสดงการแทรกซึมจากเบื้องสูง โดยส่งพลร่มจากเฮลิคอปเตอร์ซึ่งบินห่างจากพื้นที่ปฏิบัติการประมาณ ๑๕ ถึง ๒๐ กิโลเมตร เพื่อไม่ให้ข้าศึกรู้ตัวก่อน แล้วบังคับร่มลงสู่จุดกำหนด เพื่อรวมพลเข้าปฏิบัติการต่อไป เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทอดพระเนตรพื้นที่พัฒนาการเกษตร ในโอกาสนี้ ทรงปลูกต้นไผ่เหลือง ไผ่รวก ไผ่ป่า และไผ่ตง ณ บริเวณสวนป่าไผ่ และทรงปล่อยปลานิล ปลายี่สกเทศ ปลากาดำ และกุ้งก้ามกราม จำนวนรวม ๘,๐๐๐ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำ จากนั้น ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรคอกม้าพันธุ์และคอกแกะพันธุ์ ณ ที่นั้น ผู้แทนสโมสรโรตารี่จังหวัดระยอง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์ สำหรับใช้ในกิจการของโครงการ ฯ แล้วจึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบ้านพักสมาชิกโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ ซึ่งได้รับการจัดสรรที่ดินสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยครอบครัวละ ๔ ไร่ สำหรับเพาะปลูกพืชไร่และพืชผักสวนครัว สำหรับการเลี้ยงสุกรพันธุ์เนื้อและเป็ดไก่พันธุ์พื้นเมือง ตลอดจนการสร้างบ่อก๊าซชีวภาพได้รับการสนับสนุนจากสโมสรโรตารี่จังหวัดระยอง ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริแก่คณะทำงานโครงการ ฯ ความว่า โครงการส่งเสริมการผลิตก๊าซชีวภาพเป็นโครงการอเนกประสงค์ เพราะนอกจากจะทำให้มีถังขนาดใหญ่สำหรับใส่สิ่งปฏิกูลอย่างมิดชิด ซึ่งเป็นการถูกสุขลักษณะแล้ว ยังทำให้ราษฎรมีเชื้อเพลิงสำหรับใช้หุงต้มโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น แม้จะมีปริมาณไม่มากนักแต่ก็เพียงพอสำหรับครอบครัวเกษตรกร นอกจากนั้น กากสิ่งปฏิกูลที่ปราศจากก๊าซแล้ว เมื่อนำเศษหญ้าหมักรวมด้วยสักระยะหนึ่ง ก็จะแปรสภาพเป็นปุ๋ยที่มีคุณสมบัติในการบำรุงดินเป็นอย่างดี และได้ผ่านการพิสูจน์แล้วว่าเป็นมวลสารที่ปลอดเชื้อโรคโดยสิ้นเชิง จบแล้ว ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรและสมาชิกโครงการ ฯ ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้คณะแพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและทรงรับคนไข้เหล่านั้นไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังเรือนรับรองชั่วคราว เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทอดพระเนตรการฝึกปฏิบัติการทางยุทธวิธีร่วมกันระหว่างกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ ฯ กองเรือยุทธการ และกรมพลาธิการทหารบก ซึ่งได้แก่การปฏิบัติแทรกซึมทางอากาศลงสู่พื้นดินและพื้นน้ำ เพื่อเคลื่อนกำลังจู่โจมต่อที่หมายประสานกัน การแสดงการทดสอบกำลังใจประเภทต่าง ๆ ตลอดจนการฝึกการใช้อาวุธประเภทต่าง ๆ บนพื้นดินและบนยานพาหนะ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับไปยังบริเวณเรือนรับรอง เพื่อพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ผู้ที่สามารถผ่านการฝึกหลักสูตรพิเศษของกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ ฯ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงสวนจิตรลดา เมื่อเวลา ๒๑.๒๕ น.

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสา

ธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พร้อมด้วยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ประทานพระวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าถวายพระพร เนื่องในโอกาสคล้ายวันประสูติ

วันพุธที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓–๒๕๒๔ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การศึกษาวิทยาการทุกอย่าง ยิ่งศึกษาค้นคว้ามากขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งจำเป็นต้องกระทำให้ละเอียดเฉพาะลงไปเท่านั้น และผู้ที่ได้ผ่านการศึกษาระดับนี้มาแล้ว ย่อมจะถือตัวว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา จะไม่ก้าวก่ายกับวิชาที่มิได้อยู่ในขอบข่ายของตน แต่ในการใช้วิชาการปฏิบัติงานนั้น แม้เพียงงานเล็กน้อยอย่างหนึ่งอย่างใดแต่เพียงอย่างเดียว ก็จำเป็นต้องอาศัยหลักวิชาหลาย ๆ สาขา นำมาเป็นเครื่องช่วยปฏิบัติจึงจะสำเร็จผลที่ดีได้ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือนักวิชาการทุกคนจึงไม่ควรจะลืมว่า วิชาการทั้งปวงนั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องถึงกัน และต่างส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันอยู่ จะต้องนำมาใช้ประสมประสานกันให้ถูกต้องพอเหมาะพอดีอยู่เสมอ เพราะอาจพูดได้ว่าวิทยาการใด ๆ ก็ตาม จะใช้ให้เป็นประโยชน์แต่ลำพังอย่างเดียวมิได้ เป็นหน้าที่ของนักวิชาการที่จะต้องทำความเข้าใจให้ชัดแจ้งแน่นอนว่า นอกจากแต่ละคนจะต้องเชี่ยวชาญในวิชาเฉพาะของตนแล้วยังจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเปิดตาเปิดใจให้กว้างขวางสว่างไสว เพื่อเรียนรู้ให้ทั่วถึง และเพื่อประสานกับนักวิชาการอื่น ๆ และคนอื่น ๆ ให้ได้โดยสอดคล้องด้วย ประการสำคัญที่สุด ในเมื่อปฏิบัติงานอันใดกับผู้ใดแล้วจะต้องพยายามร่วมกันพิจารณาปรึกษาทำความเข้าใจกันให้ได้ พร้อมกับระมัดระวังปฏิบัติการให้เกื้อกูลส่งเสริมกันโดยตลอด งานที่ทำจึงจะบรรลุผลเลิศ และเกิดประโยชน์ที่สมบูรณ์ตามความมุ่งประสงค์ได้

เวลา ๑๖.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ กองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ พร้อมด้วยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหิดล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฉลองพระองค์ครุยปริญญาของมหาวิทยาลัย ฯ ต่อจากนั้น พระราชทานพระราชวโรกาสให้ พระครูพรหมโชติ-วัฒน์ (บุญมี) เจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว พร้อมด้วยพระภิกษุไพฑูรย์ กงกะนันทน์ และพระสมศักดิ์ กมลเสน เฝ้าถวายพระพุทธรูปสมัยโบราณสมัยสุโขทัยซึ่งเป็นสมบัติเก่าแก่ และถวายเหรียญทองแดง เพื่อพระราชทานตามพระราชอัธยาศัย

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันอาสาฬหบูชา และเทศกาลเข้าพรรษา ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร สำหรับฤดูฝน ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันอาสาฬหบูชา และเทศกาลเข้าพรรษา ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ องคมนตรี เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันอาสาฬหบูชา ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม และหม่อมเจ้า ปิยะรังสิต รังสิต เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันอาสาฬหบูชา ณ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

วันเสาร์ที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๒๐.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำแก่ นายชิเงรุ โอกาดา ประธานบริษัทมิตซุโกชิ จำกัด แห่งประเทศญี่ปุ่นและคณะ ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงานนิทรรศการแสดงภาพเขียน ซึ่งคณะกรรมการโรงแรมมณเฑียร และนายโอภาส หาญวณิชย์ ศิลปินพู่กันจีน ร่วมกันจัดให้มีขึ้นเพื่อหารายได้โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ โรงแรมมณเฑียร

วันอาทิตย์ที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ ศาลาโรงช้าง ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะทูตานุทูตและภริยา พร้อมด้วยผู้แทนฝ่ายกงสุล ตลอดจนเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูต เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการออกร้านภริยาเอกอัครราชทูต ในงานกาชาด ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๓ จำนวน ๒,๓๐๗,๐๓๗.๑๒ บาท แด่ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อสมทบทุนบำรุงสภากาชาดไทย ในโอกาสนี้ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณแก่ผู้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทจำนวน ๖ ราย ต่อจากนั้น

ทรงพระราชปฏิสันถารกับผู้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เป็นเวลาพอสมควร จึงประทับโต๊ะเสวยพระสุธารสชาร่วมกับคณะทูตานุทูตและภริยา เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินลงจากศาลาโรงช้าง ทรงพระดำเนินนำคณะทูตานุทูตและภริยาไปชมกิจการต่าง ๆ ของศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ บางไทร เช่น การทำคร่ำถมทอง เงิน การทอผ้าไหม ผ้าตีนจก การตัดเย็บเสื้อผ้า การสานย่านลิเพา การจักสานลายขิต และการปั้นตุ๊กตา ตลอดจนชมการแสดงผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่เรือนแพแล้วเสด็จขึ้นเรือนรับรอง สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่างๆเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัยดังนี้

– คณะกรรมการจัดงานแข่งขันฟุตบอล "ควีนสคัพ" ครั้งที่ ๕ ครั้งที่ ๑๐ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย จำนวน ๗๐๐,๐๐๐ บาท

– คณะกรรมการสมาคมนักเรียนเก่าราชินี ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ฯ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

– เจ้าหน้าที่จัดงานแข่งขันกีฬาฟุตบอล และวอลเล่ย์บอลเยาวชนประเพณีในเขตอิสานใต้ รวม ๕ จังหวัด ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ฯ จำนวน ๑๐๑,๐๐๐ บาท

– คณะกรรมการสโมสรไลออนสตรี กรุงเทพ ฯ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ฯ จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๒๑.๒๐ น.

วันจันทร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน แก่ ร้อยตำรวจเอก ประสิทธิ์ ศรีอักษร กับ นางสาวสุโรจนา ลีนานนท์ นายพิศักดิ์วลี เศวตนันทน์ กับ นางสาวศรีรัตน์ ธนารมย์ นาวาอากาศตรี บุรีรัตน์ รัตนวานิช กับ นางสาวปนัดดา ฉวีพัฒน์ ร้อยโท สถิตย์ แจ่มจำรัส กับ นางสาวกุสุมา สาหร่ายกาญจน์ ร้อยโท อุดมเดช สีตะบุตร กับ นางสาวอุบลรัตน์ ระลึกมูล ร้อยโท วินัย สร้างสุขดี กับ นางสาวเภษรา ขันธไพรศรี และ ร้อยตรี บรรณวัฒน์ มาโกมล กับ นางสาวน้ำทิพย์ ปัจฉิมานนท์

เวลา ๑๓.๔๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแทนพระองค์ แก่ นายสมเจตน์ พิณพงษ์ กับ นางสาวกนกพร ศิลป์กนก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๓.๕๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และคณะผู้จัดทำเทปเพลงเพื่อสายใจไทย พร้อมด้วยคณะวงดนตรีของนักเรียนนายเรืออากาศ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจำหน่ายเทปเพลงเพื่อสายใจไทย โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๔.๐๐ น. คณะเตรียมนายร้อยทหารบก รุ่นที่ ๕ และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

— พลโท เทียนชัย สิริสัมพันธ์ เจ้ากรมกรมการรักษาดินแดน นำ ข้าราชการกรมการรักษาดินแดน เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

— คุณหญิงวิระยา ชวกุล นำ คณะชมรมชาวอิสานจังหวัดราชบุรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

— นายวิชัย เสริมศิริมงคล เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

— นายสมชาย เกียรติวรคุณ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

— นายเกียรติ เจริญเวชพิพัฒน์ ประธานกรรมการบริษัทหินอ่อนสุโขทัย จำกัด และคณะ เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายโต๊ะเครื่องแป้งหินอ่อน

— ผู้แทนคณะนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๒๓ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และขอพระราชทานถวายสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

เวลา ๑๔.๑๐ น. นางประกาย อติแพทย์ นำ คณะอาสากาชาดปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็กกำพร้าอยู่ที่ตึกวชิราลงกรณ์ สภากาชาดไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนช่วยเหลือในกิจการของเด็กกำพร้าที่ทรงรับไว้ในพระอุปถัมภ์ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๔.๔๐ น. นายประพาส ปานพิพัฒน์ และคณะ เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพระพุทธรูป เพื่อทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม และพระราชทานแก่เจ้าอาวาสวัดท่าแรด อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่ออัญเชิญไปประดิษฐานเป็นพระประธานในอุโบสถ และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

วันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามลำดับดังนี้

เวลา ๑๕.๓๕ น. ศาสตราจารย์ประภาศน์ อวยชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำ บัณฑิตอาสาสมัคร รุ่นที่ ๑๓ พร้อมด้วยคณะกรรมการประจำสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานพระบรมราโชวาท

เวลา ๑๖.๐๕ น. นายจุมพล โชตนาการสถิตย์ นำ บิดา ภริยา และญาติ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย และเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๖.๑๕ น. คุณหญิงประภาพรรณ วิจิตรวาทการ นายกศิษย์เก่าเบญจมราชาลัยสมาคม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ นำ คณะกรรมการ ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดแสดงละคร เรื่อง อานุภาพแห่งความเสียสละ ของ พลตรี หลวงวิจิตรวาทการ ที่โรงละครแห่งชาติ และเงินที่มีผู้ร่วมบริจาค นอกเหนือจากการเก็บไว้สำหรับบำรุงโรงเรียนแล้ว เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๖.๒๕ น. นายอุเทน เตชะไพบูลย์ นำ นายเสถียร เตชะไพบูลย์ พร้อมด้วย นายวิรุฬ เตชะไพบูลย์ และนายวิวัฒน์ เตชะไพบูลย์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายกล้องถ่ายภาพยนตร์ "แคนนอน" เอ็ม เอส ขนาด ๑๖ มม. ๑ กล้อง พร้อมอุปกรณ์ เพื่อใช้ในกิจการส่วนภาพยนตร์ส่วนพระองค์

เวลา ๑๖.๕๐ น. นายจี้ฮั้ว แซ่เล้า สมาชิกของมูลนิธิตระกูลเล้าแห่งประเทศไทยพร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๗.๐๐ น. นางลออ สังข์ประไพ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ในโอกาสที่นางลออ สังข์ประไพ มีอายุครบ ๕ รอบ

เวลา ๑๗.๒๐ น. ศาสตราจารย์อินทรี จันทรสถิตย์ ประธานกรรมการแผนกเกษตรศาสตร์ มูลนิธิ "อานันทมหิดล" หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ กรรมการ ฯ ศาสตราจารย์กวี จุติกุล คณบดีคณะเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น และผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ สุขวงศ์ คณบดีคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำ นายกมล เลิศรัตน์ นายวิบูลย์ จงรัตนเมธีกุล และ นางสาวอุทัยวรรณ แสงวณิช ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิ "อานันทมหิดล" เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกา

วันพุธที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ ห้องทรงงาน กองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ฯ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายกัลย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา ผู้บังคับการโรงเรียนนวชิราวุธวิทยาลัย นำ คณะครูและนักเรียนเฝ้าทูลละอองพระบาท ถวายพระพรเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ อังคารที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๘.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงร่วมประชุมคณะกรรมการอำนวยการบูรณะวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ครั้งที่ ๔ ณ ห้องโถง โรงละครแห่งชาติ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราช

กุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรและประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๔ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานปริญญาสังคมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ด้วย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า บัณฑิตหรือนักวิชาการนั้น จำเป็นต้องทำงานด้วยกัน ให้ประสานสอดคล้อง และส่งเสริมสนับสนุนกันอย่างเหมาะสมถูกต้อง เนื่องด้วยในทางปฏิบัตินั้น ไม่ว่าจะปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใด จำเป็นต้องรวมหลักวิชาหลาย ๆ สาขา นำมาใช้เป็นเครื่องช่วยปฏิบัติโดยครบถ้วนเสมอ จึงจะบังเกิดผลที่สมบูรณ์ขึ้นมาได้ เพราะฉะนั้น จึงใคร่ขอให้ทุกคนทำความเข้าใจให้กระจ่างแจ่มแจ้งเสียตั้งแต่เบื้องต้นว่า นอกจากจะต้องสามารถเชี่ยวชาญในวิชาเฉพาะของตัวแล้ว ยังจำเป็นอย่างยิ่งที่แต่ละคนจะต้องสามารถประสานประโยชน์กับนักวิชาการอื่นและบุคคลอื่น ๆ ด้วย สำคัญอย่างยิ่งในเมื่อปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดกับผู้ใด จะต้องพยายามร่วมกันคิดพิจารณาให้เข้าใจกัน พร้อมทั้งระมัดระวังปฏิบัติการให้สอดคล้องสนับสนุนกันให้ได้โดยตลอด จนกว่างานนั้นจะบรรลุผลเลิศ และเกิดประโยชน์ที่สมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย

เวลา ๑๙.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงร่วมในงานเลี้ยงรับรองสมรสพระราชทานระหว่าง นางสาวสุโรจนา ลีนานนท์ กับ ร้อยตำรวจเอก ประสิทธิ์ ศรีอักษร ณ หอประชุมวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ถนนวิภาวดีรังสิต

วันศุกร์ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสพ พระราชสังวราภิมณฑ์ (โต๊ะ อินฺทสุวณฺโณ) ณ ศาลา ๑๐๐ ปี วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

เวลา ๒๑.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อทรงส่งเสด็จพระราชดำเนิน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงร่วมในพระราชพิธีอภิเษกสมรสของเจ้าชายชาร์ลส์ กับ เลดี้ไดอานา ณ ประเทศอังกฤษ

เวลา ๑๖.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ กองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ พร้อมด้วยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ร้อยตำรวจโท ระดม มหาศรานนท์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน นำ ผู้นำศูนย์เยาวชน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานธงประจำศูนย์เยาวชนตำบล

วันเสาร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลศพ พระราชสังวราภิมณฑ์ (โต๊ะ อินฺทสุวณฺโณ) ณ ศาลา ๑๐๐ ปี วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

เวลา ๑๖.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พลเอก ธงเจิม ศังขวณิชย์ ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๐๕.๒๕ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินของสายการบินซาบีนา เที่ยวบินที่ เอส. เอ็น. ๗๒๒ ถึงท่าอากาศยานกรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยี่ยม ในฐานะเป็นพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ของสมเด็จพระราชาธิบดีโบดวง และสมเด็จพระราชินีฟาบิโอลาแห่งชาวเบลเยี่ยม และได้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท สมเด็จพระราชาธิบดีโบดวง และสมเด็จพระราชินีฟาบิโอลาแห่งชาวเบลเยี่ยม ซึ่งประทับรอรับเสด็จพระราชดำเนินอยู่ ณ ท่าอากาศยาน ในโอกาสนี้ ข้าราชการสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ และครอบครัว ได้เฝ้าทูลละอองพระบาทรอรับเสด็จพระราชดำเนินด้วย สมควรแก่เวลา สมเด็จพระราชาธิบดีโบดวง และสมเด็จพระราชินีฟาบิโอลาแห่งชาวเบลเยี่ยม ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปยังพระราชวังลาเกน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดเป็นที่ประทับแรม

เวลา ๑๘.๑๐ น. สมเด็จพระราชินีฟาบิโอลา เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระราชวังลาเกน ไปยังพระราชวังกรุงบรัสเซลส์ เป็นการส่วนพระองค์ เพื่อทอดพระเนตรนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของพระราชวงศ์ของประเทศเบลเยี่ยม ซึ่งจัดขึ้นในโอกาสเฉลิมฉลองปีที่ ๑๕๐ แห่งพระราชวงศ์ของประเทศเบลเยี่ยม เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับพระราชวังลาเกน ซึ่งเป็นที่ประทับแรม เมื่อเวลา ๒๑.๑๕ น. แล้วประทับเสวยพระกระยาหารค่ำเป็นการส่วนพระองค์

วันอาทิตย์ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๒.๕๕ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระราชาธิบดีโบดวง และสมเด็จพระราชินีฟาบิโอลาแห่งชาวเบลเยี่ยม เสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าอากาศยานกรุงบรัสเซลส์ เพื่อทรงส่งเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งเสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินของบริษัท บริติช แอร์เวย์ส เที่ยวบินที่ บี. เอ. ๓๗๗ จากกรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยี่ยม ไปยังกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงท่าอากาศยานฮีธโรว์ กรุงลอนดอน เมื่อเวลา ๑๒.๔๕ น. นาง ไดอานา แมคกิล และ เซอร์ โรนัล บรอค ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถเอลิซาเบธ ที่ ๒ พร้อมด้วย ฯพณฯ นายแผน วรรณเมธี เอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน เฝ้าทูลละอองพระบาท รับเสด็จ จากนั้น

จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวันเป็นการส่วนพระองค์

เวลา ๑๖.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ข้าราชการสถานเอกอัครราชทูต ฯ นักเรียนไทย ตลอดจนชาวไทยที่พำนักในประเทศอังกฤษ และครอบครัวประมาณ ๒๐๐ คน เฝ้าทูลละอองพระบาท ในโอกาสนี้ ได้มีพระราชปฏิสันถารกับผู้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างใกล้ชิด

เวลา ๑๙.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน ไปยังโรงแรมซาวอย เพื่อเสวยพระกระยาหารค่ำ ซึ่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอนเป็นผู้จัดถวาย สำหรับแขกผู้มีเกียรติซึ่งได้รับเชิญมาในงานนี้ ประกอบด้วย นาง ไดอานา แมคกิล นายบีเตอร์ ทริปป์ และภริยา อดีตเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย ตลอดจน เซอร์ เดวิด โคล์ และเลดี้โคล์ อดีตเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย จนกระทั่งเวลา ๒๓.๓๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอนซึ่งเป็นที่ประทับแรม

วันจันทร์ที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสิปปนนท์ เกตุทัต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นำนักเรียนและผู้แทนโรงเรียนที่สมควรได้รับพระราชทานรางวัลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียนและโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๒๒ และประกาศกรมวิชาการ เรื่องกำหนดจำนวนและมูลค่ารางวัลกับวิธีการคัดเลือกนักเรียนและโรงเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทานสำหรับปีการศึกษา ๒๕๒๒ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเพื่อรับพระราชทานรางวัล

ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามลำดับ ดังนี้

เวลา ๑๖.๑๕ น. ฯพณฯ นายมอร์ตัน ไอ. อบราโมวิตช์ เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๗.๐๕ น. ฯพณฯ นายมอร์เดชาย ลาดอร์ เอกอัครราชทูตอิสราเอลประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๗.๓๕ น. ฯพณฯ นายโจกิม เรนาตู คอร์เรีย บีนตู ซัวเรส เอกอัครราชทูตโปรตุเกสประจำประเทศไทยและภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประถมาภรณ์ช้างเผือกแก่ เอกอัครราชทูตโปรตุเกส ด้วย

เวลา ๑๘.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นาย

กิตติ สีหนนท์ องคมนตรี พร้อมด้วยนายประกิตติ์สิน สีหนนท์ ผู้เป็นบุตร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล

เวลา ๑๐.๒๕ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน ไปทรงเยี่ยมสมาคมภูมิศาสตร์ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ณ ที่นั้น ศาสตราจารย์ ไมเคิล ไวส์ นายกสมาคม ฯ และพลจัตวา ฮาร์ดี อุปนายกสมาคม ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาท รับเสด็จ และกราบบังคมทูลสรุปประวัติความเป็นมาและกิจการของสมาคม ฯ แล้วทอดพระเนตรกิจการของสมาคม ฯ ด้วยความสนพระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่ง จนกระทั่งเวลา ๑๓.๐๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับไปเสวยพระกระยาหารกลางวันเป็นการส่วนพระองค์ ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน

เวลา ๑๖.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน ไปยังพระราชวังบัคกิงแฮม ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดเป็นที่ประทับแรม ในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระบรมราชินีนาถเอลิซาเบธ ที่ ๒

เวลา ๒๐.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงร่วมในงานเลี้ยงรับรอง ซึ่งสมเด็จพระบรมราชินีนาถเอลิซาเบธ ที่ ๒ พระราชทานแก่พระราชอาคันตุกะที่มาร่วมในงานพระราชพิธีอภิเษกสมรส ระหว่าง เจ้าชายชาร์ลส์ และ เลดี้ ไดอานา ณ พระราชวังบัคกิงแฮม

วันอังคารที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเป็นการส่วนพระองค์ เนื่องในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๐.๑๕ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระราชวังบัคกิงแฮม ไปยังเทตแกเลอรี่ เพื่อทอดพระเนตรผลงานภาพวาดประเภททิวทัศน์ของ นาย เจ. เอ็ม. ดับบลิว. เทอร์เนอร์ จิตรกรผู้มีชื่อเสียงชาวอังกฤษ จนกระทั่งเวลา ๑๑.๐๕ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังพิพิธภัณฑ์วิคตอเรียและอัลเบิร์ต ณ ที่นั้น นายจอห์น ฟีสิค ภัณฑารักษ์ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ และนำเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรนิทรรศการศิลปะการประดิษฐ์แก้ว เครื่องแต่งกายนักแสดงระบำบัลเลต์ ห้องแสดงศิลปะอินเดียและเอเชีย ตลอดจนห้องแสดงศิลปะจีนและญี่ปุ่น แล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินกลับมาเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน จนกระทั่งเวลา ๑๔.๒๕ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินไปยังสวนพฤกษชาติคิว ณ ที่นั้น นายจอห์น ซิมมอนส์ ผู้ดูแลสวนพฤกษชาติ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ และนำเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณสวนพฤกษชาติ จนถึงเวลา ๑๖.๐๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับพระราชวังบัคกิงแฮม

เวลา ๒๒.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระบรมราชินีนาถเอลิซาเบธ ที่ ๒ ไปทรงพีงการแสดงคอนเสิร์ทกลางแจ้ง และการแสดงดอกไม้เพลิง ณ สวนสาธารณะไฮด์ปาร์ค ซึ่งจัดขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองงานพระราชพิธีอภิเษกสมรส

วันพุธที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา รุ่น ๑–๑๔ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า บัณฑิตได้รับปริญญาเครื่องรับรองคุณวุฒิ แล้วโดยสมบูรณ์ นอกจากจะมีความหมายสำหรับแต่ละคน ยังนับว่ามีความหมายอย่างยิ่งต่อประเทศชาติด้วย คือ ทำให้ประเทศของเราได้ตัวบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถสูงหลายสาขา เพิ่มขึ้นอีกส่วนหนึ่ง สำหรับเป็นกำลังสร้างความเจริญมั่นคงด้านต่าง ๆ ดังนี้ บัณฑิตแต่ละคนที่สำเร็จการศึกษาแล้ว จึงมีหน้าที่รับผิดชอบเกิดขึ้นผูกพันทันที ในอันที่จะต้องทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองตามความถนัดของตน ๆ ใคร่จะทำความเข้าใจกับทุกคนว่า ประโยชน์หรือการสร้างสรรค์ในทางที่ดีนั้น จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการลงมือทำ หมายความว่าจะต้องนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่นั้นมาใช้งาน ลงมือใช้เมื่อไร เพียงใด ประโยชน์ก็เกิดเมื่อนั้น เพียงนั้น เมื่อยังไม่ลงมือทำประโยชน์ก็ยังไม่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้น ถึงหากจะมีความรู้ความสามารถมากมายสักเพียงใด ถ้าไม่นำมาลงมือทำ ก็ปราศจากประโยชน์ บ้านเมืองของเราในเวลานี้อยู่ในสภาวะที่ต้องพัฒนาหรือปรับปรุงตัวเองอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ทาง เพื่อให้สามารถก้าวไปทันผู้อื่นเขาได้อย่างมั่นคงและปลอดภัยทุกคน โดยเฉพาะผู้มีความรู้ จึงต้องขวนขวายทำงานให้เต็มกำลัง บัณฑิตได้รับการศึกษาอบรมมาพร้อมแล้ว ขอให้เตรียมตัวเตรียมใจที่จะใช้ความรู้ความสามารถโดยเต็มภาคภูมิ จักได้ไม่เสียทีที่อุตส่าห์ศึกษาเล่าเรียนมาด้วยความยากลำบากเป็นเวลานานปี

เวลา ๑๘.๕๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ กองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะอาจารย์และนักเรียนโรงเรียนช่างกลบางซ่อน คณะนายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ ๕๖ คณะนายทหารสังกัดหน่วยต่าง ๆ ในกองทัพภาคที่ ๑ และคณะนายทหารกองพลทหารม้าที่ ๒ เฝ้าทูลละอองพระบาทถวายพระพรชัยมงคล ในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพ

เวลา ๑๖.๑๐ น. เสด็จออก ณ กองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ พระราชทานพระราชวโรกาส ให้คณะองคมนตรีและภริยา คณะรัฐมนตรีและภริยา คณะนายทหารและนายตำรวจเหล่าต่าง ๆ คณะอาจารย์มหาวิทยาลัย วิทยาลัย คณะครูและคณะนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ คณะกรรมการสมาคม คณะกรรมการสโมสร คณะกรรมการมูลนิธิ ผู้แทนบริษัท คณะบุคคลต่าง ๆ และพระภิกษุ เฝ้าทูลละอองพระบาท และเฝ้าถวายพระพรชัยมงคลในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพ

เวลา ๑๔.๓๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยมหิดล ณ ตึกฟิสิกส์ ชั้น ๕ คณะวิทยาศาสตร์

เวลา ๑๐.๑๕ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระราชวังบัคกิงแฮม ไปทรงร่วมในพระราชพิธีอภิเษกสมรสระหว่างเจ้าชายชาร์ลส์ กับ เลดี้ไดอานา ณ วิหารเซนต์พอล'ส์ กรุงลอนดอน เมื่อเสร็จสิ้นการพระราชพิธีแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังพระราชวังบัคกิงแฮม เพื่อทรงร่วมในงานเลี้ยงพระกระยาหารกลางวัน ซึ่งสมเด็จพระบรมราชินีนาถเอลิซาเบธ ที่ ๒ และเจ้าชายฟิลลิป ดยุคแห่งเอดินเบอระ พระราชสวามี พระราชทานแก่พระราชอาคันตุกะที่มาร่วมในงานพระราชพิธีอภิเษกสมรส

เวลา ๑๗.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระราชวังบัคกิงแฮม ไปทรงร่วมในงานเลี้ยงรับรองพระราชอาคันตุกะที่มาร่วมในงานพระราชพิธีอภิเษกสมรส ซึ่งลอร์ด คาร์ริงตัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอังกฤษ และเลดี้ คาร์ริงตัน จัดถวาย ณ ไวท์ฮอลล์

เวลา ๒๐.๑๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระราชวังบัคกิงแฮม ไปยังสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน เพื่อเสวยพระกระยาหารค่ำ ซึ่ง ฯพณฯ เอกอัครราชทูต ฯ ข้าราชการสถานเอกอัครราชทูต ฯ และครอบครัวจัดถวาย

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา รุ่น ๑–๑๔ เป็นวันที่ ๒ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า "การลงมือ" ที่จริงมีความหมายกว้างขวาง คือหมายถึงการปฏิบัติด้วยวิธีต่าง ๆ ทุกอย่าง แต่เพราะที่เห็นชัด เรามักปฏิบัติด้วยมือ จึงพูดเป็นสำนวนว่า "ลงมือ" การลงมือหรือการปฏิบัตินั้นขึ้นอยู่กับการที่สมองหรือใจสั่ง คือใจสั่งเมื่อไร อย่างไร ก็ทำเมื่อนั้น อย่างนั้น ฉะนั้น ถ้าใจไม่สู้ คืออ่อนแอ ลังเล เกียจคร้าน หรือใจไม่สุจริต ไม่เที่ยงตรง ก็จะไม่ลงมือทำ หรือทำให้คั่งค้าง ทำให้ชั่วให้เสียหาย เป็นการเบียดเบียนตนเบียดเบียนผู้อื่น ซึ่งไม่เป็นประโยชน์ ไม่เป็นการสร้างสรรค์ หากแต่เป็นการบั่นทอนทำลาย ให้เกิดความเสียหาย และเกิดโทษทุจริต นักปฏิบัติงานจึงต้องรู้จักปฏิบัติฝึกฝนใจของตนเองเป็นสำคัญ และเป็นเบื้องต้นก่อนอื่น คือต้องหัดทำใจให้หนักแน่น กล้าแข็ง และเบื่อระเบียบ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ไม่มักง่ายเห็นแก่ความสะดวกสบาย และสำคัญที่สุด จะต้องให้เที่ยงตรงเป็นกลางและสุจริตอยู่เสมอ โดยไม่หวั่นไหวต่ออารมณ์เครื่องหลอกล่อใด ๆ จึงจะช่วยให้ตนเป็นนักปฏิบัติที่ดี ที่สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

เวลา ๑๖.๒๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน ๗ วัน พระศพพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร ป.จ. ณ ศาลาบัณฑรศภาค วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

เวลา ๑๐.๓๐ น. (เวลาท้องถิ่น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระราชวังบัคกิงแฮม ไปยังท่าอากาศยานฮีธโรว์ กรุงลอนดอน เพื่อ

ประทับเครื่องบินของบริษัทการบินไทย จำกัด เที่ยวบินที่ ที.จี ๕๑๓ เสด็จพระราชดำเนินกลับสู่ประเทศไทย

ในการนี้ สมเด็จพระบรมราชินีนาถเอลิซาเบธ ที่ ๒ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้นางไดอานา แมคกิล และเซอร์ปีเตอร์ กิลเลตต์ เป็นผู้แทนพระองค์ไปส่งเสด็จ ณ ท่าอากาศยานฮีธโรว์ ด้วย

วันศุกร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา รุ่น ๑–๑๔ เป็นวันที่ ๓ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า นอกจากมีพื้นฐานจิตใจดี มีความสามารถกระทำการทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังต้องมีหลักสำคัญสำหรับปฏิบัติส่งเสริมด้วยอีกประการหนึ่ง คือการพยายามปฏิบัติงานให้สอดคล้องเกื้อกูลกันเพื่อประสานการปฏิบัติของแต่ละคนแต่ละวิชาเข้าด้วยกัน ให้ได้ผลที่เป็นประโยชน์จริง และประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมืองนั้น ตามหลักการ จะต้องประกอบพร้อมไปด้วยประโยชน์ทุก ๆ ด้าน จะถือเพียงประโยชน์ส่วนใดของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด วิชาหนึ่งวิชาใดเป็นใหญ่มิได้ ด้วยเหตุที่ประโยชน์ส่วนใดส่วนเดียวไม่อาจทำให้เกิดความเจริญมั่นคงที่แท้จริงขึ้นมาได้ ท่านทั้งหลายกำลังจะออกไปทำงานให้แก่แผ่นดิน สมควรระวังตั้งใจปฏิบัติงานให้ประสานสอดคล้องกัน ด้วยความฉลาดรอบคอบทุกฝ่ายทุกคน

เวลา ๐๗.๑๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินของบริษัทการบินไทย เที่ยวบินที่ ที.จี. ๕๑๓ กลับจากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เป็นผู้แทนพระองค์ ไปทรงร่วมในพระราชพิธีอภิเษกสมรส เจ้าชายชาร์ลส์ กับ เลดี้ ไดอานา ณ ประเทศอังกฤษ ถึงกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อเฝ้าทูลละอองพระบาท รับเสด็จ ร่วมกับ ฯพณฯ ประธานองคมนตรี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ฯพณฯ ประธานศาลฎีกา ตลอดจนองคมนตรี รัฐมนตรี และข้าราชการพลเรือน ตำรวจ และทหาร

วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎร ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา (เขาบรรทัด) บ้านคลองทราย ตำบลโนนหมากเค็ง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี

2 July 1981. Conversing with the local populace who came to greet Them during a visit to the Ban That Mountain Range Upland Development Project, Watthana Nakhon District, Prachin Buri Province.

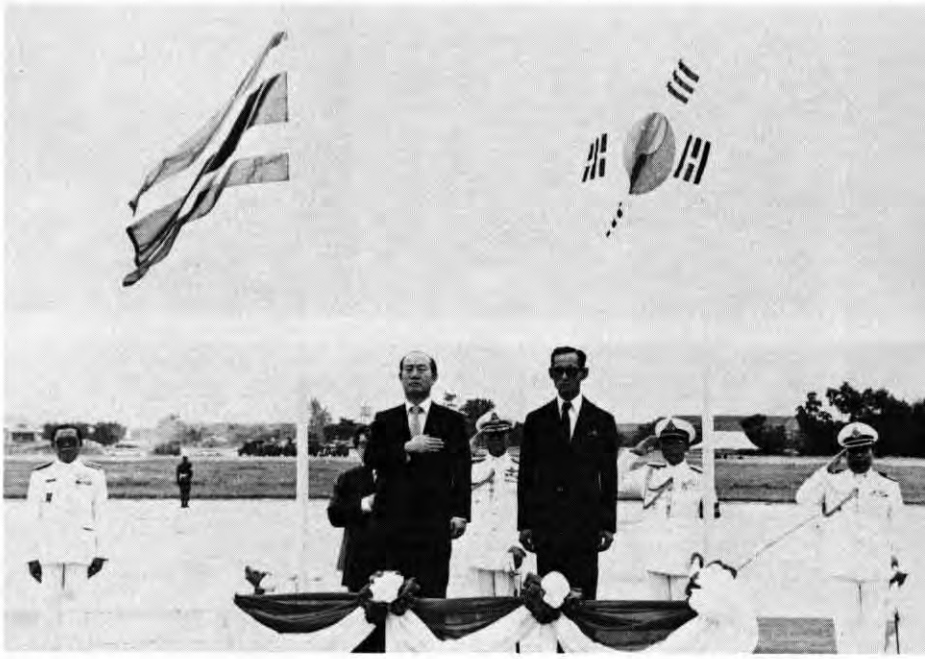

วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงรับ ฯพณฯ เชิน ดู ฮวาน ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเกาหลี และภริยา ซึ่งเดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะ ณ กองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง

3 July 1981. His Majesty the King and His Excellency President Chun Doo Hwan of the Republic of Korea photographed during the Welcoming Ceremony on the occasion of the State Visit to Thailand, at the Headquarters, Royal Thai Air Force.

วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแก่ ฯพณฯ เชิน ดู ฮวาน ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเกาหลี และภริยา ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะ ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

3 July 1981. Photographed during the State Banquet given in honour of His Excellency President Chun Doo Hwan of the Republic of Korea, and Madame, at the Chakri Throne Hall in the Grand Palace.

วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงบาตร เนื่องในโอกาสคล้ายวันประสูติ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

4 July 1981. Her Royal Highness Princess Chulabhorn presenting food to a monk on the occasion of Her Royal Birthday Anniversary, at Chitralada Villa.

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ เชิน ดู ฮวาน ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเกาหลี และภริยา เฝ้าเพื่อถวายบังคมลา ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

6 July 1981. Granting a farewell audience to His Excellency President Chun Doo Hwan of the Republic of Korea, and Madame, at Chitralada Villa.

วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายคาร์ล ปีเตอร์ลิค เอกอัครราชทูตออสเตรียประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

7 July 1981. Granting a farewell audience to His Excellency Mr. karl Peterlik, the Ambassador of Austria, and his wife, who will be leaving Thailand shortly after the conclusion of his tour of duty, at Chitralada Villa.

วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายเชาวน์ ณศีลวันต์ องคมนตรี นำ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลโครงการจัดหาน้ำในหมู่บ้านของพระอาจารย์วัน อุตฺตโม โดยเสด็จพระราชกุศลโครงการสร้างเจดีย์พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร วัดป่าอุดมสมพร และร่วมโดยเสด็จพระราชกุศลโครงการก่อสร้างพระเจดีย์พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

7 July 1981. Granting an audience to Dr. Chaovana Na Sylvanta, Privy Councillor, together with a group of people, who presented Him with a sum of money to be used for the Water Resource Development Project, Phra Archaran Wan Uttamo Stupa Construction Programme at Wat Pa Udomsomporn and Phra Archarn Phan's Biographical Museum Construction Programme, at Chitralada Villa.

วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระราชดำรัสแก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี และผู้ที่มาร่วมประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗ ประจำปี ๒๕๒๔ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

8 July 1981. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, addressing participants of the 17th. National Scout Council Conference and those who were awarded with Scout Citation Medals, at Dusidalai Hall of Chitralada Villa.

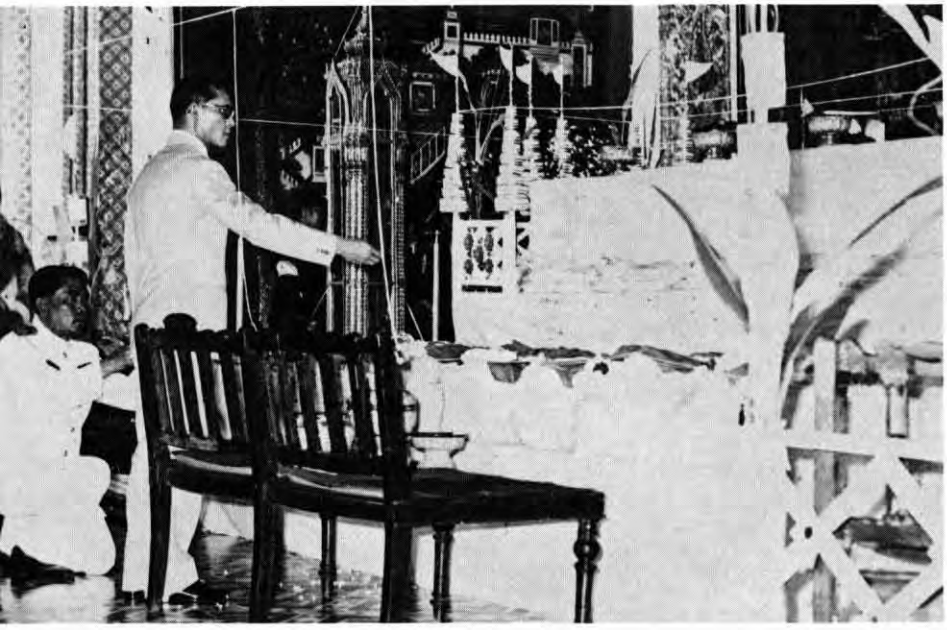

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นองค์ประธานในพิธีพุทธาภิเษกเหรียญพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร ภปร. และทอดผ้าป่าวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

13 July 1981. His Majesty presiding over the Sanctification Ceremony of the Emerald Buddha's Medallions and the Ceremony of Offering Special Alms to the Temple at the Royal Chapel in the Grand Palace.

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ทรงปล่อยปลานิล ปลายี่สกเทศ ปลากาดำ และกุ้งก้ามกราม ลงในอ่างเก็บน้ำดอกกราย ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และทอดพระเนตรแปลงเพาะปลูกพืชไร่และพืชสวนครัว แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการฝึกปฏิบัติการทางยุทธวิธีร่วมกันระหว่างกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ฯ กองเรือยุทธการ และกรมพลาธิการทหารบก ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมศูนย์ศึกษาการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

14 July 1981. Releasing fishes into Dokkrai Reservoir, observing a kitchen garden plot and observing the Joint Tactical Operation Training among the 21st. Infantry Regiment, Queen's Own Bodyguards, the Royal Fleet and the Army Quartermaster's Department during a visit to Pluak Daeng Agricultural Research and Development Centre, Pluak Daeng District, Rayong Province.

วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันอาสาฬหบูชา และเทศกาลเข้าพรรษา ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

16 July 1981. His Majesty, in the company of His Royal Highness Crown Prince Maha Vajiralongkorn, attending the Religious Rites on the Asalaha Puja Day to mark the beginning of the Buddhist Lent, at the Royal Chapel of the Grand Palace.

วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ทรงนำคณะภริยาทูตานุทูตเยี่ยมชมกิจการต่าง ๆ ของศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร ในโอกาสที่พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะภริยาทูตานุทูต เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการออกร้านภริยาเอกอัครราชทูต ในงานกาชาดประจำปี ๒๕๒๓ แด่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อสมทบทุนบำรุงสภากาชาดไทย ณ ศาลาโรงช้าง ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

19 July 1981. Her Majesty, showing the wives of the Diplomatic and Consular Corps activities of Bang Sai Centre for Supplementary Occupations and Related Techniques Tranining; on this occasion they presented Her Majesty with the proceeds from the Diplomatic Stalls at the Red Cross Fair, at Bang Sai Centre for Supplementary Occupations and Related Techniques Training, Bang Sai District, Phra Nakhon Si Ayuttaya Province.

วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ศาสตราจารย์ประภาศน์ อวยชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำบัณฑิตอาสาสมัคร รุ่นที่ ๑๓ พร้อมด้วยคณะกรรมการประจำสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานพระบรมราโชวาท ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

21 July 1981. His Majesty addressing the 13th. Graduate Volunteers Group and the Committee of the Graduate Volunteer Centre, at Chitralada Villa.

วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ศาสตราจารย์อินทรี จันทรสถิตย์ ประธานกรรมการแผนกเกษตรศาสตร์ มูลนิธิ "อานันทมหิดล" นำนายกมล เลิศรัตน์ นายวิบูลย์ จงรัตนเมธี และนางสาวอุทัยวรรณ แสงวณิช ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิ "อานันทมหิดล" เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกา

21 July 1981. His Majesty granting an audience to recipients of scholarships from Ananda Mahidol Foundation, at Chitralada Villa.

สิงหาคม

วันเสาร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๔๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ ร้อยเอกประมุข ตันยะบุตร ซึ่งเสียชีวิตในขณะปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ณ เมรุวัดพระศรีมหาธาตุ

วันอาทิตย์ที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๑๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบรรยายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน ตามคำอัญเชิญของสมาคมสันติสุข ณ โรงละครแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากสวนจิตรลดา ไปทอดพระเนตรโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ตามพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ตามพระราชดำริ แล้วเสด็จเข้าพลับพลาที่ประทับ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนา ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบบังคมทูลถวายรายงานกิจการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาและกราบบังคมทูล

เบิกผู้แทนกลุ่มประชาชนอำเภอพนมสารคาม เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพลับพลาที่ประทับ และรับพระราชทานของที่ระลึก จากนั้น พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนกิจการของศูนย์ศึกษาการพัฒนา ฯ ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานกระแสพระราชดำรัส ความว่า วัตถุประสงค์ของการตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาก็คือ การพัฒนาที่ทำกินของราษฎรให้มีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น โดยการพัฒนาที่ดิน พัฒนาแหล่งน้ำ ตลอดจนฟื้นฟูสภาพป่า และใช้หลักวิชาการเกษตรในการวางแผนการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ โดยใช้เงินจากการบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาเป็นทุนในการพัฒนา ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาจะเป็นฟาร์มตัวอย่างที่เกษตรกรทั่วไปและเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาสามารถมาเยี่ยม ชมการสาธิตเกี่ยวกับการเกษตรกรรม เพื่อเป็นการศึกษาหาความรู้ นอกจากนั้นยังทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนาพื้นที่รอบ ๆ บริเวณโครงการให้มีความเจริญขึ้น เมื่อราษฎรเริ่มมีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น ก็อาจพิจารณาจัดตั้งโรงสีข้าวสำหรับหมู่บ้านแต่ละกลุ่ม ตลอดจนจัดตั้งธนาคารข้าวของแต่ละหมู่บ้านเพื่อฝึกให้รู้จักพึ่งตัวเองได้ในที่สุด จบแล้ว ทรงปลูกต้นปาล์มแชมเปญ และต้นสนแผงบริเวณหน้าพลับพลาที่ประทับ ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จพระราชดำเนินล่วงหน้าไปทอดพระเนตรกิจการของศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ และทรงเยี่ยมราษฎร ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรพื้นที่รับผิดชอบของกรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมพัฒนาชุมชน กรมปศุสัตว์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมป่าไม้ กรมชลประทาน ชมรมสมุนไพร และวิทยาลัยเกษตรกรรมฉะเชิงเทรา ซึ่งประกอบด้วยการสาธิตการปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อหมุนเวียนและบำรุงดิน การผลิตปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมัก การขยายพันธุ์ปลาและกุ้งน้ำจืดในอ่างเก็บน้ำ การจัดบ้านเกษตรกรตัวอย่าง ซึ่งมีการปลูกพืชไร่ พืชผักสวนครัว และผลไม้ในเขตที่อยู่อาศัย ตลอดจนมีการเลี้ยงสุกร เป็ด ไก่ และมีบ่อผลิตก๊าซชีวภาพสำหรับบ้านเกษตรกรแต่ละกลุ่ม การสาธิตการพัฒนาที่ดิน การสาธิตการปลูกไม้โตเร็วและแปลงปลูกยางพารา ตลอดจนพืชคลุมดิน และการปลูกสวนป่าสมุนไพร ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปล่อยลูกปลาสวาย ปลานิล ปลาตะเพียน และลูกกุ้ง จำนวน ๒๐,๐๐๐ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำห้วยเจ็ก และพระราชทานลูกสุกร จำนวน ๒๐ ตัว และลูกไก่พันธุ์ผสม จำนวน ๒๐๐ ตัว แก่สมาชิกศูนย์ศึกษาการพัฒนา ฯ จำนวน ๔๔ ครอบครัว สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๒๒.๓๐ น.

เวลา ๑๔.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา เสด็จแทนพระองค์ ไปทรงเป็นประธานในงานเทิดพระเกียรติและเฉลิมฉลองวันเจซีไทยของยุวสมาคมแห่งประเทศไทย ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

เวลา ๑๐.๑๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานให้ แก่ นายอานนท์ โปษะกฤษณะ กับ นางสาววัฒนา มั่นบุปผชาติ นายรอเบิร์ต สโตนส์ กับ นางสาวสลักโฉม ธนะศิริ ร้อยตรี มงคล หนองบัวล่าง กับ ร้อยโทหญิง

เนื้อทิพย์ โกมลเกตุ นายธานัย สนิทวงศ์ ณ อยุธยา กับ นางสาวสุดา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา นายกนก สุวรรณวิสูตร์ กับ นางสาวอรนุช ตุลยานนท์

วันอังคารที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนบูรณะพระเจดีย์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงวางศิลาฤกษ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าแห่งใหม่ ณ บริเวณเขาชะโงก อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก และทรงเยี่ยมราษฎร จังหวัดนครนายก

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณเขาชะโงก ได้เสด็จเข้าสู่พลับพลาพิธี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ผู้บัญชาการทหารบก กราบบังคมทูลถวายรายงานถึงประวัติความเป็นมาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการย้ายโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าไปตั้ง ณ ที่แห่งใหม่ คือที่บริเวณเขาชะโงก อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปยังมณฑลพิธี เพื่อทรงวางศิลาฤกษ์ ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรผังบริเวณที่จะก่อสร้างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าแห่งใหม่ เสร็จแล้ว ทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทาน ทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๑๘.๓๐ น.

เวลา ๑๓.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบรรยาย เรื่อง "การเสด็จ ฯ ประพาสประเทศญี่ปุ่น" ณ ห้องศรีอยุธยา โรงแรมนิวอมรินทร์ ถนนศรีอยุธยา

วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตรแก่ว่าที่ร้อยตำรวจที่สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุด ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓–๒๕๒๔ จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม และพระราชทานประกาศนียบัตรกับเข็มพิทักษาธิปัตย์แก่ นายตำรวจที่สำเร็จการอบรมหลักสูตรฝ่ายอำนวยการตำรวจ รุ่นที่ ๒ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ปัจจุบันนี้ มีเหตุหลายอย่างก่อให้เกิดปัญหาและความยุ่งยากต่าง ๆ ขึ้นมากมาย ทำให้ตำรวจต้องรับภาระหนักยิ่งขึ้นในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยเฉพาะในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการต่อต้าน

การก่อการร้าย ซึ่งคอยบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศชาติอยู่ทุกขณะ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์แต่ละคนจึงต้องมีความรู้ความสามารถอย่างสูง ทั้งต้องรู้จักใช้ความรู้ความสามารถนั้นโดยถูกต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ด้วย และนอกจากด้านความรู้ความสามารถแล้ว ทางด้านจิตใจ ตำรวจก็จำเป็นจะต้องฝึกหัดอบรมเป็นพิเศษ ให้มั่นคงและแข็งแกร่งถึงขนาด เพื่อจะได้สามารถอดทนและอดกลั้นต่อความยากลำบากทุกอย่าง รวมทั้งอามิสเครื่องเย้ายวนล่อใจสารพัด มิฉะนั้นจะไม่อาจรักษาความสุจริตยุติธรรมและวินัยอันดีงาม ซึ่งเป็นคุณสมบัติหรือความดีของตำรวจไว้ให้เหนียวแน่นตลอดไปได้ การทำดีนั้นทำยาก และเห็นผลช้า แต่ก็จำเป็นต้องทำ เพราะหาไม่ ความชั่ว ซึ่งทำได้ง่าย จะเข้ามาแทนที่ แล้วจะพอกพูนขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยไม่ทันรู้สึกตัว ตำรวจแต่ละคนจึงต้องตั้งใจและเพียรพยายามให้สุดกำลัง ในการสร้างเสริมและสั่งสมความดีอยู่ทุกเมื่อ ทั้งต้องหมั่นสำรวจตรวจสอบความดีของตัวอยู่เสมอ ๆ ด้วยว่า ยังมีบริบูรณ์ดีอยู่ หรือบกพร่องวิปริตในส่วนใดข้อใดไป จักได้รีบปฏิบัติปรับปรุงแก้ไขให้ทันการ และการสร้างความดีนี้ สำคัญที่สุด จะต้องกระทำให้พร้อมกันทั่วทุกคน ผลการปฏิบัติจึงจะมีประสิทธิภาพเต็มที่ และช่วยให้บ้านเมืองมีความปรกติเรียบร้อยได้ ถ้าปฏิบัติไม่พร้อมเพรียงกัน หรือพากันละเลย ไม่รักษาความดีแล้ว ความปั่นป่วนระส่ำระสายก็จะเกิดตามมา นายตำรวจทุกคนจึงควรคิดพิจารณาให้เห็นถ่องแท้ เพื่อจะได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี มุ่งที่จะสร้างสรรค์แต่สิ่งที่เป็นคุณประโยชน์แก่ตนแก่ส่วนรวมตลอดไป

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายประวัณ ณ นคร เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน นำนายพรชัย กิ่งวัฒนกุล นายกฤษฎา ศาสตรวาหา และนายชาญ เกียรติบุญศรี ผู้ได้รับพระราชทานทุนเล่าเรียนหลวง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ก่อนเข้ารับการศึกษา

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ ร้อยตรี กฤษณรักษ์ เวชรักษ์ ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส

อนึ่ง เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะผู้แทนบริษัทปิโอนีแบลงเก้ทอินดัสเทรียล จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายผ้าห่ม จำนวน ๒๐๐ ผืน

วันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลออกพระเมรุพระศพ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร ป.จ. ณ ศาลาบัณฑรศภาค วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

เวลา ๑๖.๓๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ประมุขทางตุลาการของประเทศต่าง ๆ และภริยา มนตรีของสมาคม

นักกฎหมายภาคพื้นเอเชีย และแปซิฟิคตะวันตก และภริยา พร้อมด้วยคณะจัดการประชุม และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชา ด้วย

อนึ่ง เมื่อเวลา ๑๕.๕๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานงาน "วันรวมใจ สธวท. ๒๔" ซึ่งสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์จัดให้มีขึ้น เพื่อหารายได้เป็นทุนในโครงการฝึกอาชีพแก่เยาวสตรีที่ไร้อาชีพ และสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ณ ห้องนภาลัย โรงแรมดุสิตธานี

วันเสาร์ที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นองค์ประธานในการเปิดประชุมใหญ่ ของสมาคมนักกฎหมายแห่งภาคพื้นเอเชีย และแปซิฟิค ครั้งที่ ๗ ซึ่งทางสมาคมทนายความแห่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ณ โรงแรมดุสิตธานี

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงพระศพ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร ป.จ. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๙.๒๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คุณหญิงลลิลทิพย์ ธารวณิชกุล และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

วันจันทร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเชิน พิง ซึ่งมีถิ่นพำนักที่กรุงเทพมหานคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๖.๐๕ น. เคานต์ และเคานเตส บิสมาร์ก เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๖.๓๕ น. นายแพทย์ปราโมทย์ โสภาคย์ นำ นายคิโยฮิโกะ มิอูร่า ประธานกรรมการบริษัท โตโยต้ามอเตอร์ประเทศไทย พร้อมด้วยภริยา และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถยนต์ เพื่อใช้ในราชการตามพระราชอัธยาศัย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลโท พระยาศัลวิธานนิเทศ ประธานกรรมการแผนกวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ พร้อมด้วยศาสตราจารย์ นายกัลย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา กรรมการและเลขานุการ ฯ นำ นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ให้ไปศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และได้สำเร็จการศึกษา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เวลา ๑๗.๑๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแทนพระองค์ แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์วิเศษ สุพรรณชาติ กับ แพทย์หญิงพงษ์ลดา ศรีมารุต พันตำรวจตรี มณเฑียร ประที่ปะวณิช กับ นางสาวศิริพันธ์ มณีรัตน์ ร้อยตรี มนต์ชัย พินิจจันทร์ กับ ร้อยตรีหญิง ปทุมมาลย์ ธัญญสิริ

ในโอกาสนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จออกด้วย

วันอังคารที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๕๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ผู้แทน สมาคม มูลนิธิ องค์การ โรงเรียน และคณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๔

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามลำดับดังนี้

เวลา ๒๑.๐๐ น. คณะรัฐมนตรี และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เวลา ๒๑.๐๕ น. คณะตุลาการอาวุโส และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เวลา ๒๑.๑๐ น. คณะรัฐสภา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เวลา ๒๑.๔๕ น. ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการจัดหาทุน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดหาทุนสร้างพุทธมณฑล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน จำนวน ๓,๗๕๖,๓๑๐ บาท เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสร้างพุทธมณฑล ต่อจากนั้น

เวลา ๒๑.๕๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงนำ คณะรวมใจภักดิ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินจำนวนประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อโดยเสด็จ

พระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

วันพุธที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ณ พระมหามณเฑียร ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๐๙.๐๕ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงานวันแม่แห่งชาติ ปี ๒๕๒๔ และเทิดพระคุณแม่ กับประทานรางวัลแก่แม่ผู้ชนะการคัดเลือกทั่วประเทศ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการสภากาชาดไทย เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการแข่งม้าการกุศลนัดพิเศษเก็บเงินบำรุงสภากาชาดไทย และมอบถ้วยรางวัลในการแข่งม้าเที่ยวชิงถ้วย "สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ" ซึ่งราชตฤณมัยสมาคมแห่งประเทศไทย ได้จัดให้มีขึ้น ณ สนามราชตฤณมัยสมาคม

วันอังคารที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเรือเอก สมุทร์ สหนาวิน ผู้บัญชาการทหารเรือพร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ของกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ และของกองบังคับการกรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กรมนาวิกโยธิน ซึ่งทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพ

เวลา ๑๗.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐาน ไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดนราธิวาส และจังหวัดใกล้เคียง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๔.๕๐ น. คุณหญิงสมบูรณ์ สหนาวิน เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ต่อจากนั้น

– คณะกรรมการสมาคมสันติสุข เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการเสด็จพระราชดำเนินทรงบรรยาย เรื่อง "การเสด็จ ฯ เยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน" เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

– พลตรี ประมาณ อดิเรกสาร ผู้แทนประธานคณะอนุกรรมการบอกบุญและรับบริจาค เพื่อการปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม นำ คณะอนุกรรมการ ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกต ภปร. เพื่อทรงนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และถวายสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร

– คุณหญิงมาลาทิพย์ โอสถานุเคราะห์ เฝ้าทูลละอองพระบาท

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงพระกรุณาโปรดให้ หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล องคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ ไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมทางวิชาการ เรื่อง "พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กับ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย" ซึ่งสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดให้มีการประชุมขึ้น ณ อาคารพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ท้องฟ้าจำลอง

วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๒๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านโคกศิลา ตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ได้ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๔๕ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๒๔

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออกแทนพระองค์ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา

เวลา ๑๖.๔๐ น. นายพจน์ สะเพียรชัย รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ นำ อธิการบดี รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย และนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอก ที่ได้รับพระราชทานทุนเล่าเรียนหลวง พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะ

กรรมการการศึกษาแห่งชาติ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อรับพระราชทานทุนเล่าเรียนหลวง

เวลา ๑๖.๕๕ น. ฯพณฯ นายซีซาร์ รุส แดนโย เอกอัครราชทูตชิลีประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อกราบบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

วันอาทิตย์ที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังมัสยิดนูรุลบะห์รีวัลยาบาลี (เขาตันหยง) ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส เสด็จเข้ามัสยิด ณ ที่นั้น ดาโต๊ะยุติธรรม คณะกรรมการมัสยิด และสัปบุรุษในเขตเขาตันหยง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนิน จากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังวัดพระพุทธ ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส เสด็จเข้าศาลาการเปรียญ ได้มีพระราชดำรัสกับพระครูไพโรจน์ศาสนกิจ เจ้าอาวาส ทรงถวายบัจจัย ผ้าห่ม และยารักษาโรคแก่เจ้าอาวาส จากนั้น เสด็จออกจากศาลาการเปรียญเพื่อพระราชทานถุงของขวัญ ยารักษาโรค ตลอดจนอุปกรณ์การเรียนและกีฬา ให้กับผู้แทนครูและนักเรียนโรงเรียนวัดพระพุทธ จากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ต่อไปยังโครงการระบายน้ำปลายคลองบางเตย บ้านยูโย บ้านบางเตย ตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส เสด็จพระราชดำเนินไปยังอาคารบังคับน้ำ เพื่อทอดพระเนตรคลองระบายน้ำปลายคลองบางเตย ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการสนองพระราชดำริ โดยขุดลอกคลองบางเตยและคลองสาขาอีกหนึ่งสายเพื่อใช้เป็นคลองระบายน้ำออกจากพรุที่มีน้ำท่วมขังตลอดปี และทำให้พื้นที่พรุแห้งเป็นเนื้อที่ประมาณ ๓๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ และวางแผนจัดสรรเป็นพื้นที่ทำกินของราษฎรต่อไปได้ นอกจากนั้น อาคารบังคับน้ำปลายคลองบางเตยยังทำหน้าที่ป้องกันน้ำเค็ม เก็บกักและระบายน้ำในคลองบางเตยให้เหมาะสมกับพื้นที่ทำกินทั้งสองฝั่งคลองได้อีกด้วย แล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท จากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังวัดพระพุทธ เพื่อทอดพระเนตรศาลารวมใจ และกิจการของโครงการศิลปาชีพพิเศษในพระบรมราชินูปถัมภ์ของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งได้แก่ กลุ่มจักสานย่านลิเพา กลุ่มทอผ้า กลุ่มสานกระเป๋า กลุ่มจักสานไม้ไผ่ กลุ่มตีเหล็ก ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในการนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาราษฎรในบริเวณวัดพระพุทธ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เวลา ๒๑.๐๐ น.

วันจันทร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๗.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออกพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ณ พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี นำ ดาโต๊ะ เสรี ดร. มหาเด โมฮัมมัด นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะแขกของรัฐบาล

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชาแก่ผู้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ด้วย

วันอังคารที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการหมู่บ้านตัวอย่างพรุกาบแดง โครงการระบายน้ำพรุกาบแดง และแปลงทดลองปลูกพืชในดินพรุ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงศูนย์ส่งเสริมความรู้ หมู่บ้านตัวอย่างพรุกาบแดง ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ ซึ่งเป็นหมู่บ้านเพิ่งเปิดใหม่ได้ ๓ ปีเศษ มีสมาชิกที่มีฐานะยากจน อพยพมาจากหมู่บ้านต่าง ๆ ในเขตอำเภอตากใบ โดยจัดสรรที่ทำกินให้แปลงละ ๑๕ ไร่ ปัจจุบันได้ทำการรังวัดแบ่งที่ดินทำกินไปแล้วจำนวน ๑๒๖ แปลง จากจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๐ แปลง มีการทำนาในดินพรุ ปลูกผลไม้ พืชผักสวนครัว และพืชไร่ ส่วนสัตว์เลี้ยงนั้นได้รับสัตว์พันธุ์พระราชทาน อาทิ เป็ดพันธุ์กากี ไก่พันธุ์เบตง โค แกะ และสุกร อีกทั้งจัดหางานพิเศษเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น โครงการศิลปาชีพพิเศษ และงานชลประทาน เป็นต้น ในโอกาสนี้ ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรยุ้งข้าวและโรงสีข้าวขนาดเล็กประจำหมู่บ้าน เมื่อเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณศูนย์ ฯ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อไปยังโครงการระบายน้ำพรุกาบแดง ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ ทรงปล่อยปลานิล และปลาตะเพียนขาว จำนวน ๒,๐๐๐ ตัว กรมชลประทานได้ดำเนินการขุดสนองพระราชดำริร่วมกับสมาชิกหมู่บ้าน มีความยาวประมาณ ๗ กิโลเมตร กับสร้างอาคารบังคับน้ำปลายคลอง สามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่พรุทำให้พื้นที่พรุแห้งลงประมาณ ๔๐,๐๐๐ ไร่ สามารถจัดสรรให้ราษฎรเข้าทำกินได้ นอกจากนั้นอาคารบังคับน้ำปลายคลองยังทำหน้าที่เก็บกักและระบายน้ำในคลองพรุกาบแดงให้พอเหมาะกับพื้นที่ทำกินทั้งสองฝั่งคลองพรุกาบแดงอีกด้วย ต่อจากนั้นได้ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังแปลงทดลองปลูกพืชในดินพรุของศูนย์พัฒนาที่ดินนราธิวาส ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินและพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการปรับปรุงที่ดินที่ราษฎรทำกินอยู่แล้วให้ดีขึ้นโดยไม่ต้องบุกรุกที่ใหม่ ให้สามารถทำนาได้ทุก ๆ ปี และให้มีการปลูกป่าโดยใช้ไม้พันธุ์ในท้องถิ่น เพื่อให้สามารถทนทานต่อสภาพภูมิอากาศได้เป็นอย่างดี จากนั้นทรงเยี่ยมครอบครัวสมาชิกของศูนย์ ฯ ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังศูนย์ส่งเสริมความรู้หมู่บ้านตัวอย่างพรุกาบแดง และประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ กลับถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๔๐ น.

วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๒.๔๕ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิ-

ราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรนิทรรศการบนตึกสุนันทาลัย และการแสดงบนเวที ณ หอประชุม "สว่างวัฒนา" เนื่องในงานครบ ๑๐๐ ปี วันประสูติหม่อมเจ้าพิจิตรจิราภา เทวกุล (อดีตอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนราชินี) ในฐานะทรงเป็นศิษย์เก่า ณ โรงเรียนราชินี ถนนมหาราช

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ในเขตพื้นที่ตำบลบางขุนทอง และตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านโคกชุมบก ตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ แล้วทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณที่ทำกินของหมู่บ้านโคกชุมบก และโคกไผ่ ในการนี้ได้มีกระแสพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทานให้พิจารณาสำรวจบริเวณต้นน้ำคลองลาน เพื่อวางโครงการสร้างอ่างเก็บน้ำในพรุ เพื่อส่งน้ำมาตามคลองส่งน้ำที่ต้องดำเนินการขุดร่วมกับราษฎรมายังพื้นที่เพาะปลูก บ้านโคกชุมบก และหมู่บ้านใกล้เคียงในเขตพื้นที่ตำบลบางขุนทอง และตำบลพร่อน อำเภอตากใบ ซึ่งมีเนื้อที่นาประมาณ ๔,๐๐๐ ไร่ ตลอดจนให้มีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคได้ตลอดทั้งปี ทั้งนี้ให้รักษาพื้นที่พรุส่วนหนึ่งไว้ให้คงสภาพเดิมเพื่อความสมดุลย์ของสภาพแวดล้อม จากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งมายังวัดคันธาริการาม (ตอหลัง) ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ เพื่อทรงสมทบกับสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ แล้วเสด็จขึ้นศาลา มีพระราชดำรัสกับพระครูสถิตย์คุณากร เจ้าอาวาส ตลอดจนทรงถวายปัจจัย ยารักษาโรค และผ้าห่ม แก่พระภิกษุ และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ภายในบริเวณวัด ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้คณะแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎรและทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เวลา ๒๐.๕๐ น.

เวลา ๐๙.๕๕ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงาน "นิทรรศการเครื่องบอกเวลา" ณ ห้องนิทรรศการชั้น ๑๑ ของธนาคารศรีนคร จำกัด สำนักงานใหญ่ สวนมะลิ กรุงเทพมหานคร

วันศุกร์ที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ กองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ รองผู้บัญชาการทหารเรือ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ของกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ และกองบังคับการกรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กรมนาวิกโยธิน

วันเสาร์ที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการฝายทดน้ำบ้านสุแฆ และทรงเยี่ยมราษฎรตำบลดุซงญอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการฝายทดน้ำบ้านสุแฆ ตำบลดุซงญอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส พระราชทานถุงของขวัญและยารักษาโรคให้กับผู้แทนหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินที่ ๒๘๓ ซึ่งเป็นหน่วยคุ้มครองพื้นที่เขต อำเภอระแงะ แล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำบ้านสุแฆ ซึ่งกรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างสนองพระราชดำริแทนฝายเดิมของราษฎรที่ชำรุดใช้งานไม่ได้ พร้อมทั้งสร้างอาคารบังคับน้ำปากคลองส่งน้ำ กับขุดคลองส่งน้ำไปเชื่อมต่อกับคลองส่งน้ำเดิมของราษฎร เพื่อให้ราษฎรหมู่บ้านสุแฆ และหมู่บ้านใกล้เคียงสามารถชักน้ำจากฝายไปใช้เพื่อการเพาะปลูกให้กับพื้นที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ นอกจากนั้นยังจะส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้งได้บางส่วนอีกด้วย ต่อจากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น และได้ทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาแก่ราษฎร และโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้รับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ เวลา ๑๙.๕๐ น.

วันอาทิตย์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศและทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านบองอ อำเภอระแงะ ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ ที่นั้น กับมีพระราชดำริให้กรมชลประทานดำเนินการสำรวจแหล่งน้ำและพิจารณาความเหมาะสมในการวางโครงการสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก เพื่อจัดหาน้ำเพื่อการเพาะปลูกและการอุปโภคบริโภคสำหรับบ้านบองอ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ และบ้านลาแป เป็นเนื้อที่ประมาณ ๔๐๐ ไร่ จากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านยะหอ ตำบลบองอ อำเภอระแงะ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราวเพื่อทำการตรวจรักษาราษฎร และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรคลองกูตง กับมีพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาสร้างฝายกั้นน้ำ ณ คลองกูตง เพื่อส่งน้ำสำหรับการเพาะปลูกและการอุปโภคบริโภคแก่บ้านยะหอ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ และบ้านกูตง เป็นเนื้อที่ประมาณ ๒๐๐ ไร่ เสร็จแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังบ้านยะหอ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๔๐ น.

วันจันทร์ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๑๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังวัดชนาราม บ้านบือแลง ตำบลลาโละ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรกิจการของศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ ณ บริเวณวัดและทรงเยี่ยมราษฎรตลอดจนทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎร และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๐๐ น.

เวลา ๑๗.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ พลเอก สำราญ แพทยกุล องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการพระราชทานเพลิงศพ พลโท มนตรี คงอุไร ณ เมรุวัดโสมนัสวรวิหาร กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนบูรณะพระเจดีย์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

4 August 1981. Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn granting an audience to representatives of the Thai Banks Association who presented Her with a sum of money to be used for the Chedi Restoration in the Royal Chapel of the Grand Palace, at Chitralada Villa.

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ เคานต์และเคานเตส บิสมาร์ค เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

10 August 1981. His Majesty in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, granting an audience to the Count and Countess of Bismarck, on the occasion of their visit to Thailand, at Chitralada Villa.

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายเชิน พิง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

10 August 1981. Granting an audience to His Excellency Mr. Chen Ping, Ambassador - designate of the People's Republic of China who presented his Credentials to His Majesty, at Chakri Throne Hall of the Grand Palace.

วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้แทน สมาคม มูลนิธิ องค์การ โรงเรียน และคณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๔ ณ ศาลาดุสิดาลัย

11 August 1981. Granting an audience to representatives from various associations, organisations and students who came to pay Homage and Congratulations on the occasion of Her Majesty's Royal Birthday Anniversary, at Dusidalai Hall of Chitralada Villa.

วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๔๒๔ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง

12 August 1981. Attending the Religious Rites on the occasion of Her Majesty's Royal Birthday Anniversary, at Baisal Daksin Hall in the Grand Palace.

วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเรือเอก สมุทร์ สหนาวิน ผู้บัญชาการทหารเรือพร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเครื่องแบบเต็มยศ รักษาพระองค์ของกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ และของกองบังคับการกรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กรมนาวิกโยธิน ซึ่งทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

18 August 1981. His Majesty, as the Highest Commander of the Armed Forces, granting an audience to Admiral Samutr Sahanawin, Commander - in - Chief of the Royal Thai Navy, and his party, who presented His Majesty with the King's Guard Full Dress Uniforms of the Naval Cadet Corps, the Kings's Guard, Royal Thai Naval Accademy, Naval Education Department and the 3rd. Infantry Regiment, the King's Guard, Royal Thai Marine Corps, at Chitralada Villa.

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการระบายน้ำปลายคลองบางเตย บ้านยูโย บ้านบางเตย ตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

23 August 1981. Their Majesties the King and Queen seen during a visit to Bang Toei Drainage Project, Tak Bai District, Narathiwat Province.

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปยังมัสยิดนูรุลบะห์รี-วัลยาบาลี (เขาตันหยง) และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

23 August 1981. Their Majesties the King and Queen seen during a visit to Nurulbahri Valyabali Mosque (Mount Tanyong), Muang Narathiwat District, Narathiwat Province.

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๒๔ มีพระราชดำรัสกับพระครูไพโรจน์ศาสนกิจ เจ้าอาวาสวัดพระพุทธ ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

23 August 1981. Their Majesties the King and Queen conversing with Phra Kru Pirotsasanakit, Abbot of Wat Phraput, Tak Bai District, Narathiwat Province.

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นำ ดาโต๊ะ เสรี ดร.มหาเด โมฮัมมัด นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะแขกของรัฐบาล

24 August 1981. Granting an audience to His Excellency Datuk Seri Dr. Mahathir Mohamad, Prime Minister of Malaysia, and Datin Dr. Siti Hasmah, on the occasion of their visit to Thailand as guests of the Thai Government, at Chitralada Villa.

วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการฝายทดน้ำบ้านสุแหม และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ตำบลคุซงญอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

29 August 1981. Their Majesties the King and Queen observing the Ban Sukhae Weir Project and visiting the local populace of Rangae District, Narathiwat Province.

วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการฝายทดน้ำบ้านสุแหม และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ตำบลตุยงญอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

29 August 1981. Their Majesties the King and Queen observing the Ban Sukhae Weir Project and visiting the local populace of Rangae District, Narathiwat Province.

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร และทรงมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ บ้านยะหอ ตำบลบองอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

30 August 1981. Her Majesty the Queen conversing with a villager during a visit to Yaho Village, Rangae District, Narathiwat Province.

กันยายน

วันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลจอเบาะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านพงปือเราะ ตำบลจอเบาะ อำเภอยี่งอ ทอดพระเนตรฝายกั้นน้ำเก่าของราษฎรซึ่งชำรุดใช้การไม่ได้ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชกระแสให้กรมชลประทานรีบดำเนินการซ่อมแซม เพื่อให้ทันใช้ในฤดูเพาะปลูกปลายปีนี้เสียก่อน หลังจากนั้นจึงวางโครงการก่อสร้างเป็นฝายถาวรให้แล้วเสร็จภายในปีหน้า จากนั้น จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่บริเวณเชิงเขาใกล้หมู่บ้าน ซึ่งมีพระราชดำริให้กรมชลประทานสำรวจและพิจารณาวางโครงการสร้างอ่างเก็บน้ำ เพื่อจัดหาน้ำเพื่อการเพาะปลูกและการอุปโภคบริโภคแก่บ้านพงปือเราะ บ้านต้นตาล และหมู่บ้านใกล้เคียงในเขตตำบลจอเบาะ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ แต่ทั้งนี้ราษฎรในเขตโครงการจะต้องประชุมตกลงกันเสียก่อนว่าฝ่ายเจ้าของที่นาซึ่งได้รับผลประโยชน์จากระบบชลประทานดังกล่าว โดยจะสามารถทำการเพาะปลูกได้ตลอดทั้งปี จะต้องจัดสรรที่ทำกินให้ฝ่ายเจ้าของสวนที่จะต้องเสียผลประโยชน์บ้างเป็นการตอบแทน เพื่อความยุติธรรม เนื่องจากสวนยางและสวนผลไม้บางส่วนจะถูกน้ำในอ่างเก็บน้ำท่วมจนใช้ประโยชน์ไม่ได้ ต่อจากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทอดพระเนตรมัสยิดราซะหรือสุเหร่าดารุลนาอินา และมัสยิดอัลฮูดา ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ แก่โต๊ะครู และโต๊ะอิหม่าม เพื่อใช้บำรุงบูรณะศาสนสถานทั้งสองแห่งเสร็จแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังบ้านพงปือเราะ เพื่อเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทและทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน ซึ่งได้จัดตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราวเพื่อตรวจรักษาราษฎร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้รับไว้เป็นคนไข้ในพระบรม

ราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๓๐ น.

เวลา ๑๙.๕๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จแทนพระองค์ไปทอดพระเนตรการแสดงดนตรีของกองทัพเรือ ณ โรงละครแห่งชาติ

วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานนราธิวาส เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าอากาศยานหาดใหญ่ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ ในการนี้ พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า "บัณฑิต" ตามที่เข้าใจกัน หมายถึงผู้มีคุณความรู้สูงและกว้างขวางเพราะมีการศึกษาหรือได้เรียนรู้มามาก ที่จริง "บัณฑิต" ควรมุ่งถึงคนที่มีปัญญายิ่งกว่าอื่น และ "ปัญญา" หรือ "ความมีปัญญา" นั้นอธิบายได้มาก แต่ก็มีความหมายสำคัญรวบยอดอยู่ประการหนึ่ง คือหมายถึงความสามารถเข้าใจได้อย่างถูกต้องถ่องแท้และตรงจุด ไม่มีความลังเลสับสน หรือยึดติดอยู่กับสิ่งที่มิใช่สาระ เมื่อจะพิจารณาหรือเรียนรู้เรื่องใดสิ่งใด ก็มุ่งเข้าถึงสาระของเรื่องนั้นสิ่งนั้นได้ทันทีโดยกระจ่างชัด ด้วยเหตุที่ได้ฝึกหัดกระบวนการคิดพิจารณาไว้ดีแล้วจนเที่ยงตรงเป็นระเบียบ ดังนี้ผู้มีปัญญา หรือผู้มีความเข้าใจจะแก้ไขปัญหาอันใดก็ลุล่วงเรียบร้อย จะร่วมมือร่วมงานกับผู้ใดก็ราบรื่น จะทำการสิ่งใดก็สำเร็จสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ จัดว่าเป็นผู้มีความสามารถแท้เหมาะแก่งานสร้างสรรค์ทุก ๆ อย่าง บัณฑิตทุกคนได้สำเร็จการศึกษาระดับสูงถึงเพียงนี้แล้ว ควรอย่างยิ่งที่จะต้องทำตัวทำงานอย่างผู้มีปัญญา โดยนัยดังกล่าว จักได้สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์อันพึงประสงค์ ให้เกิดแก่การงานของตน ๆ โดยสมบูรณ์ และสามารถประสานประโยชน์กันให้เกิดเป็นความเจริญมั่นคงของประเทศชาติได้ยืนยาวต่อไป เสร็จแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายวีระพงษ์ หงษ์หยก ประธานกรรมการบริษัทอนุภาษและบุตร จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินจำนวน ๗๖ ไร่ ๓ งาน ๗๓ ตารางวา เพื่อพระราชทานแก่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำหรับใช้ประโยชน์ในการศึกษาแก่ชุมชนจังหวัดภูเก็ตด้วย จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังท่าอากาศยานหาดใหญ่ เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดนราธิวาส แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ถึงพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๕๐ น.

เวลา ๑๖.๔๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ เสด็จออก ณ กองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายจรูญ วานิชชา นายกสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย นำนักกีฬายอดเยี่ยมชายหญิง และนักกีฬายอดเยี่ยมประเภทอาชีพ พร้อมด้วยกรรมการบริหารสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาชุดปัจจุบัน และผู้สนับสนุนกิจการของสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานถ้วยรางวัล และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

วันศุกร์ที่ ๔ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรบ้านกูแบอีแก ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก–ลก จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านกูแบอีแก ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก–ลก ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรบริเวณที่ทำกินของราษฎร และมีกระแสพระราชดำรัสให้กรมชลประทานพิจารณาสร้างฝายทดน้ำหรือเขื่อนทดน้ำทางบริเวณต้นน้ำของคลองโต๊ะแดง เพื่อขุดคลองส่งน้ำจากฝายทดน้ำหรือเขื่อนทดน้ำดังกล่าว เลียบขอบพรุโต๊ะแดงสำหรับส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ ในเขตตำบลปูโยะ ทางฝั่งขวาของคลองตลอดสาย ส่วนทางฝั่งซ้ายให้คงสภาพเป็นพรุไว้ก่อน ในโอกาสนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๓๕ น.

เวลา ๑๙.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จแทนพระองค์ไปในการทอดพระเนตรภาพยนตร์เรื่อง "ระย้า" เพื่อหารายได้สมทบทุนโครงการความมั่นคงในชนบท จังหวัดชัยภูมิ ของกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน ภาค ๒ ณ โรงภาพยนตร์เอเธนส์

วันอาทิตย์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายทาเคโอะ ฟุกูดะ อดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น พร้อมด้วยภริยา และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงน้ำชาแก่คณะผู้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ด้วย

ต่อจากนั้น พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายแนบ ทิชินพงศ์ ประธานจัดนิทรรศการปี ๒๕๒๐ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของชมรมอนุรักษ์ศิลปนครศรีธรรมราช เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ซึ่งเป็นรายได้จากการจำหน่ายผลงานที่ชมรมอนุรักษ์ศิลปนครศรีธรรมราช ได้จัดนิทรรศการศิลปะทางจิตรกรรม ประติมากรรม และอื่น ๆ

วันจันทร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก–ลก จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านเจาะบากง ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก–ลก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรสำนักสงฆ์บ้านเจาะบากง ซึ่งราษฎรร่วมแรงร่วมใจกันก่อสร้างด้วยความศรัทธา โดยช่วยกันหาวัสดุก่อสร้าง ตลอดจนออกแบบและลงมือสร้างกันเอง แสดงให้เห็นว่าราษฎรในหมู่บ้านมีความสามัคคีกลมเกลียวกัน และนับเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับหมู่บ้านอื่น ๆ ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณที่ทำกินของราษฎร ซึ่งเดิมน้ำท่วมที่นาเสียหายเป็นประจำทุกปี แต่หลังจากกรมชลประทานได้ขุดคลองระบายน้ำมูโนะแล้ว ราษฎรจึงสามารถเพาะปลูกและเลี้ยงปศุสัตว์ในบริเวณที่ลุ่มได้โดยไม่มีปัญหา ในการนี้ มีกระแสพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทานให้ดำเนินการขุดคลองซอยจากคลองโต๊ะแดงตอนบนมาเชื่อมกับคลองปลักปลา ในเขตตำบลมูโนะ และลงสู่คลองโต๊ะแดงตอนล่าง กับสร้างประตูบังคับน้ำในเขตอำเภอตากใบ โดยให้วางแนวคลองเลาะไปตามที่ดอนเพื่อบังคับไม่ให้น้ำในคลองลดระดับเร็วเกินไป ทั้งเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายด้วย ทั้งนี้จะทำให้สามารถควบคุมระดับน้ำเพื่อส่งให้กับพื้นที่เพาะปลูกเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่ เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรบ้านเจาะบากงและทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ทำการตรวจรักษาผู้ป่วย ต่อจากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านโต๊ะเวาะ ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก–ลก เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณสภาตำบลปูโยะ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานตรวจรักษาราษฎร และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๐๐ น.

วันอังคารที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลบูกิต อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านบาโงไอซา ตำบลบูกิต อำเภอระแงะ หัวหน้าชุดปฏิบัติการช่างหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ๕๑ ของกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ตามโครงการพัฒนาในชนบท กราบบังคมทูลรายงานผลการสร้างถนนตามพระราชดำริ จากบ้านปีแนมูดอ ถึงบ้านบาโงไอซา เป็นระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร ในการนี้ ได้มีกระแสพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทานให้ทำการสำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาสร้างฝายหรืออ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก เพื่อช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกเดิมของราษฎรและขยายพื้นที่เพาะปลูกใหม่ ในเขตบ้านบาโงไอซา และบ้านปีแนมูดอ กับสร้างฝายหรืออ่างเก็บน้ำจากลำคลองไอปือตง เพื่อช่วยให้พื้นที่นาบางส่วนสามารถทำนาได้สองครั้ง จากบ้านบาโงไอซาจนถึงบ้านไอสเตี๊ยะ ในเขตอำเภอระแงะ และอำเภอสุไหงปาดี ต่อจากนั้น จึงทรงพระดำเนินทอดพระเนตรโครงการปรับปรุงคุณภาพยางแผ่น ซึ่งมีพระราชดำริให้กรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานเกษตรจังหวัดส่งเสริมให้ราษฎรที่เป็นเจ้าของสวนยางรวมกลุ่มกันสร้างโรงทำยางแผ่นในหมู่บ้าน การนี้ ทางราชการจะ

ช่วยเหลือด้านอุปกรณ์และวิชาการเพื่อให้ราษฎรมีความรู้ในกรรมวิธีการทำยางแผ่นชั้นดี และรวมกลุ่มกันจำหน่ายเอง ซึ่งจะทำให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้น นอกจากนั้น ได้มีกระแสพระราชดำรัสให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด นำไก่พ่อพันธุ์มาแจกจ่ายแก่ราษฎรที่สนใจ สำหรับผสมพันธุ์กับไก่พันธุ์พื้นเมือง เพื่อปรับปรุงพันธุ์ไก่ให้แข็งแรงขึ้น แต่ให้เลี้ยงแบบปล่อยตามเดิม แล้วจึงทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท จากนั้น จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านปีแนมูดอ ตำบลบูกิต อำเภอระแงะ ทรงปล่อยพันธุ์ปลานิล จำนวน ๔,๐๐๐ ตัว ลงในบ่อปลานิลพระราชทาน ทรงปลูกต้นพิกุลไว้เป็นที่ระลึก แล้วจึงทรงพระดำเนินเยี่ยมราษฎร ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรบ้านบาโงไอซาและบ้านปีแนมูดอนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎรและทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๔๕ น.

วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านปูโยะ ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรที่ทำกินของราษฎร และมีกระแสพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทานให้ดำเนินการสร้างฝายเก็บน้ำแห่งใหม่แทนฝายเดิมของราษฎรซึ่งชำรุดใช้การไม่ได้ โดยพิจารณาสร้างทางตอนเหนือน้ำคลองโต๊ะแดง ซึ่งจะสามารถเลี้ยงพื้นที่นาได้ประมาณ ๖,๐๐๐ ไร่ ในเขตบ้านปูโยะและหมู่บ้านใกล้เคียงในเขตตำบลปูโยะ จากนั้น จึงทอดพระเนตรฝายเก่าของราษฎร กับบริเวณที่จะสร้างประตูบังคับน้ำของฝายใหม่ และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ต่อจากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านลาแล ตำบลปูโยะ และบ้านบือบา ตำบลปาเสมัน อำเภอสุไหงโก-ลก เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรบ้านปูโยะ บ้านลาแล ตำบลปูโยะ และบ้านบือบา ตำบลปาเสมัน อำเภอสุไหงโก-ลก นี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานทำการตรวจรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานนราธิวาส เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังสถานีการบินทหารเรือสงขลา แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทรงเปิดสถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งแห่งชาติและทอดพระเนตรกิจการของสถาบัน ฯ ซึ่งได้รับความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคและงบประมาณจากรัฐบาลญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์ในการเร่งรัดพัฒนาการประมงน้ำกร่อย ให้สามารถเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำให้เพียง

พอแก่การบริโภคในประเทศ และการส่งออกไปยังต่างประเทศ ตลอดจนสำรวจแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยส่งเสริมอาชีพการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง ปรับปรุงบูรณะและอนุรักษ์แหล่งน้ำกร่อย ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคใต้ จังหวัดสงขลา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคใต้ ในการนี้ พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า วิทยาการแต่ละสาขาที่บัณฑิตทุกคนศึกษาสำเร็จมานั้น มีคุณค่าสูงมาก เพราะหากได้นำออกใช้ด้วยความฉลาดไตร่ตรอง ให้ถูกต้องพอเหมาะกับเหตุผลและจุดประสงค์แล้ว ก็อาจยังประโยชน์ให้เกิดได้มากมายไม่มีประมาณ จึงเป็นการสมควรและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่แต่ละคนจะเรียนรู้และฝึกฝน ให้สามารถใช้วิทยาการได้อย่างมีประสิทธิภาพดังกล่าว ปัจจัยสำคัญที่จะเป็นพื้นฐานและส่งเสริมให้เกิดความสามารถดังนั้น ก็คือความสุจริตเป็นระเบียบ ซึ่งประกอบด้วยความสุจริตเป็นระเบียบในความประพฤติ หรือในทางกายอย่างหนึ่ง ความสุจริตเป็นระเบียบในความคิดนึก หรือในทางใจอีกอย่างหนึ่ง ทั้งสองประการต่างอาศัยเกื้อกูลกันอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องอบรมบำรุง ให้เจริญมั่นคงขึ้นด้วยกัน เมื่อจัดระเบียบในการกระทำและในความคิดนึกได้เที่ยงตรงแน่นอนแล้ว ปัญหา หรือความรู้ความเข้าใจอันถูกต้องถ่องแท้ และตรงจุดก็จะเกิดขึ้น คือจะพิจารณาเรื่องราวหรือปัญหาใด ๆ ก็สามารถเข้าถึงสาระของเรื่องนั้นได้ทันที โดยกระจ่างแจ่มชัดปราศจากความลังเลสับสน และย่อมทำให้สามารถใช้ความคิดวิทยาการปฏิบัติงานทุกอย่างได้โดยถูกต้องพอเหมาะพอดี ทั้งบรรลุผลสมบูรณ์บริบูรณ์ ตามวัตถุประสงค์ ในโอกาสสำคัญที่บัณฑิตจะออกไปประกอบการงาน ตามแนวทางที่ได้ศึกษาสำเร็จมานี้ ทุกคนควรนำเอาเรื่องความเป็นระเบียบในกายในใจไปพิจารณาให้ได้ผลประโยชน์ต่อไป เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังสถานีการบินทหารเรือสงขลา เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดนราธิวาส แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๒๐ น.

วันอาทิตย์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการฝายทดน้ำท่าชง ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรตำบลท่าชง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดรังสิตาวาส บ้านซาเมาะ ตำบลท่าชง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา เสด็จเข้าอุโบสถ ทรงถวายปัจจัย ผ้าห่ม และยารักษาโรค แก่พระอธิการ แก้ว ชิตธมฺโม (เพชรแก้ว) เจ้าอาวาส เสร็จแล้ว เสด็จออกหน้าอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญ อุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์การเรียน และเครื่องแบบนักเรียน ให้แก่ผู้แทนครูและนักเรียนโรงเรียนรังสิตาวาส ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านเกาะ ซึ่งเป็นหมู่บ้านบริวารของบ้านซาเมาะ ตำบลท่าชง อำเภอรามัน เพื่อทอดพระเนตรฝายทดน้ำท่าชง ซึ่งกรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างสนองพระราชดำริ แล้วเสร็จในปีนี้ สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกของราษฎร ๔ หมู่บ้าน ในเขตตำบลท่าชง เป็นเนื้อที่ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ ในการนี้ ได้มีกระแสพระราชดำรัสกับนายสุนทร อุปถัมภ์ นายอำเภอรามัน ให้สำรวจที่ดินที่เป็นสาธารณประโยชน์ เพื่อจัดรูปที่ดินและพิจารณาจัดสรรให้ราษฎรเข้าทำกิน โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ที่ดิน แต่มีสิทธิทำกินชั่วลูกชั่วหลาน ทั้งนี้จะต้อง

จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วยผู้นำราษฎร และข้าราชการจากส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เสร็จแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับมายังวัดรังสิตาวาส เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณวัด ณ ที่นั้น สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานซึ่งเดินทางมาล่วงหน้า จัดตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อตรวจรักษาราษฎรที่ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๕ น.

วันจันทร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศและทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลตะปอเยาะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงมัสยิดบลูกาสนอ บ้านบลูกาสนอ ตำบลตะปอเยาะ อำเภอยี่งอ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราวในบริเวณมัสยิด เพื่อตรวจรักษาราษฎร และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ในการนี้ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์แก่โต๊ะอิหม่ามเพื่อบำรุงมัสยิดด้วย ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่นา แล้วมีกระแสพระราชดำรัสให้เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ทำการสำรวจพื้นที่สร้างอ่างเก็บน้ำคลองกูแว และคลองยือเมาะแต เพื่อจัดหาน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกเป็นเนื้อที่ประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ สำหรับหมู่บ้านต่าง ๆ จำนวน ๕ หมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลตะปอเยาะ เสร็จแล้ว จึงทรงพระดำเนินกลับมายังมัสยิดบลูกาสนอ เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณมัสยิด สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๑๕ น.

วันอังคารที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๒.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ ห้องทรงงาน บน. ๖ ดอนเมือง พร้อมด้วยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ พลอากาศโท อรุณ พร้อมเทพ รองเสนาธิการทหารอากาศ ในฐานะประธานกรรมการดำเนินงานถวายการฝึกบิน นำ นาวาอากาศเอก สมมต สุนทรเวช นาวาอากาศเอก หม่อมราชวงศ์ศิริพงษ์ ทองใหญ่ และนาวาอากาศเอก สามารถ โสตสถิตย์ คณะกรรมการดำเนินงานถวายการฝึกบิน ต้องพ้นหน้าที่กรรมการ ฯ เพื่อเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารอากาศ ณ ต่างประเทศ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทเพื่อกราบถวายบังคมลา

เวลา ๐๙.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงเปิดศาลาประชาคม ณ บริเวณโรงเรียนเทศบาล ๑ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาผู้ช่วยพยาบาลและผดุงครรภ์ รุ่นที่ ๒๗ ของวิทยาลัยพยาบาลนราธิวาส ณ หอประชุมวิทยาลัยพยาบาลนราธิวาส

จังหวัดนราธิวาส ในโอกาสนี้ พระราชทานพระราโชวาท ความว่า วิชาชีพพยาบาลเป็นศาสตร์และศิลป์ที่มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ สวัสดิภาพของสังคม เศรษฐกิจของชาติ ผู้ที่ยึดหลักวิชาชีพนี้ ควรเป็นผู้ที่มีความเมตตา กรุณา อดทน เสียสละ ซื่อสัตย์ ต้องมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อทุกระดับ จบแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๐.๓๕ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปพระราชทานรางวัลแก่ครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม เขตการศึกษา ๒ และอิหม่ามที่ปฏิบัติงานดีเด่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน กับทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามโรงพิธีช้างเผือก อำเภอเมืองยะลา เสด็จขึ้นประทับยังพลับพลาพิธี แล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กราบบังคมทูลรายงานกิจการของครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม และเบิกครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม จำนวน ๓๘ ราย เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานรางวัล จากนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กราบบังคมทูลเบิกอิหม่ามที่ปฏิบัติงานดีเด่น จำนวน ๒๐ ราย เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานโล่เกียรติคุณและเงินรางวัล ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ศาสนาอิสลามมีคำสอนที่สมบูรณ์ครบถ้วน ทั้งส่วนที่เป็นข้อธรรมะ ทั้งส่วนที่เป็นข้อปฏิบัติอันดีงามในการครองชีวิตและการอยู่ร่วมกันโดยผาสุกเป็นระเบียบของมวลมุสลิม อิหม่ามเป็นผู้ที่ได้ศึกษาคำสอนอันประเสริฐนั้นโดยถ่องแท้ แล้วนำมาแนะนำสั่งสอนอิสลามิกบริษัท ให้ได้เรียนรู้และประพฤติตามโดยถูกถ้วนเหมาะสม ทำให้แต่ละคนรู้จักความรับผิดชอบชั่วดี รู้จักหน้าที่ ขยันขันแข็งเป็นระเบียบ มีความสมัครสมานสามัคคี มีความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีในระหว่างกัน ตลอดจนถึงบุคคลทั่วไป ยังผลให้สามารถประสบความสุขสวัสดีและความเจริญมั่นคงในชีวิต อิหม่ามจึงได้ชื่อว่าเป็นบุคคลสำคัญและมีเกียรติในฐานะที่เป็นผู้จรรโลงรักษาศาสนา และเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงให้แก่สังคม รวมถึงชาติบ้านเมือง โดยส่วนรวมด้วย ผู้เป็นอิหม่ามทั้งหลายจึงควรจะมีความภาคภูมิใจ ทั้งมีความตั้งใจอันแน่วแน่ ในอันที่จะกระทำหน้าที่ของตน ๆ ให้หนักแน่นยิ่งขึ้น ด้วยความวิริยอุตสาหะโดยสุจริตและเข้มแข็ง ไม่ย่อท้อ ให้บังเกิดความก้าวหน้าผาสุกเพิ่มพูนยิ่งขึ้นไป สำหรับผู้มีหน้าที่ให้การศึกษาในโรงเรียนทั้งหลาย ควรระลึกไว้เสมอว่า การศึกษาที่สมบูรณ์ครบถ้วน ทั้งส่วนวิชาการและส่วนศีลธรรมจรรยานั้น เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นรากฐานและปัจจัยเครื่องส่งเสริมให้บุคคลสามารถพัฒนาตัวเองได้อย่างแท้จริง คือเมื่อบุคคลมีความรู้ พร้อมทั้งมีศีลธรรมอันดีงาม ย่อมสามารถทำงานหาเลี้ยงชีพและดำรงชีวิตอยู่โดยสวัสดีและมั่นคงได้ และผู้ที่ตั้งตัวได้มั่นคงเช่นนี้ ย่อมสามารถสร้างฐานะและความอยู่ดีมีสุขให้แก่ตัวและครอบครัวได้ดีขึ้นเป็นลำดับ ยิ่งกว่านั้นยังจะสามารถเผื่อแผ่ความดีความเจริญของตัว ให้เป็นประโยชน์ถึงส่วนรวมได้อีกด้วย ครูทุกคนจึงควรที่จะร่วมมือร่วมความเพียรพยายามกันดำเนินงานด้านการศึกษาต่อไปโดยเต็มกำลัง เพื่อพัฒนาอนุชนของเราให้ได้ผลอย่างแท้จริง ชาติบ้านเมืองจักได้เจริญมั่นคงอยู่ตลอดไป จบแล้ว ต่อจากนั้น พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านจากจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส รวม ๕๕ รุ่น หลังจากพระราชทานพระบรมราโชวาทแก่ลูกเสือชาวบ้านจบแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระ

บาทอยู่เป็นจำนวนมาก ณ บริเวณสนามโรงพิธีช้างเผือก และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์หลวงที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับ ถึงพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๑.๔๐ น.

วันศุกร์ที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๐.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการตามพระราชดำริ ในเขตพื้นที่นิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ และทรงเยี่ยมหน่วยเฉพาะกิจที่ ๕๒ กิ่งอำเภอสุคิริน อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๕ (ค่ายฉายอรุณ) แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังสำนักสงฆ์โต๊ะโมะ ทรงถวายปัจจัย ผ้าห่ม และยารักษาโรคแก่พระภิกษุ ตลอดจนพระราชทานถุงของขวัญ และอุปกรณ์การเรียน แก่ผู้แทนครูนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตนิคมสร้างตนเอง ฯ ในโอกาสนี้ ทอดพระเนตรผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของสมาชิกโครงการส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ฯ และผลผลิตการเกษตรของสมาชิกนิคมพัฒนาโต๊ะโมะ จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณศาลา เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำซึ่งติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังน้ำ ขนาด ๒ กิโลวัตต์ ของสำนักสงฆ์ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำตาเปาะ บ่อจ่ายน้ำ และบริเวณพื้นที่เพาะปลูกของโครงการฝายทดน้ำตาเปาะ ต่อจากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่เพาะปลูกแบบขั้นบันไดในเนื้อที่ ๗๐ ไร่ ซึ่งได้มีพระราชดำริให้กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการ เพื่ออนุรักษ์ผิวดิน โดยพัฒนาเป็นแปลงเพาะปลูกข้าวนาดำ ข้าวไร่ ไม้ผล หม่อน และย่านลิเพา เพื่อสาธิตเป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรในเขตนิคมสร้างตนเอง ฯ และทรงเยี่ยมสมาชิกนิคมสร้างตนเอง ฯ บ้านภูเขาทอง เสร็จแล้ว ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ บริเวณฝายทดน้ำโต๊ะโมะ สมควรแก่เวลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรแปลงทดลองปลูกข้าวในเขตโครงการฝายทดน้ำโต๊ะโมะ ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมมือกันดำเนินการสนองพระราชดำริ โดยทดลองเพาะปลูกข้าวนาน้ำตม ข้าวนาดำ พันธุ์ต่าง ๆ ไม้ผล ถั่วเขียว และมันเทศพันธุ์ดี ในเนื้อที่ ๖๕ ไร่ เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงผิวดิน ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับการปราบโรคพืชและศัตรูพืชในสภาพแวดล้อมบริเวณนิคมสร้างตนเอง ฯ ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายข้าวเปลือก จำนวน ๖.๗ ตัน ที่เก็บเกี่ยวจากแปลงทดลองปลูกข้าว ฯ เพื่อพระราชทานตามพระราชอัธยาศัย และน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเครื่องสีข้าวแบบใช้แรงคน ซึ่งมีพระราชดำริให้ทดลองประดิษฐ์ขึ้นสำหรับใช้งานโดยไม่ต้องสิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิง ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดสิคิรินธรรมาราม เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งทรงเยี่ยมหน่วยเฉพาะกิจที่ ๕๒ ผู้แทนผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจ ฯ กราบบังคมทูลบรรยายสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญแก่ผู้แทนหน่วยทหารและตำรวจ ที่ปฏิบัติการร่วมกันในพื้นที่บริเวณนั้น สมควร

แก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๑.๔๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรและสมาชิกนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน จัดตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราวเพื่อตรวจรักษาราษฎร และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ด้วย

วันเสาร์ที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๒๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๑๐ น. พลโท สีมา ปาณิกบุตร แม่ทัพกองทัพภาคที่ ๓ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมเลื่อนยศเป็น พลเอก เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานประดับยศและสัญญาบัตร

เวลา ๑๖.๒๐ น. นายวิเชษฐ์ สุทธยาคม รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ นำ นายจำรัส ชมภูพล ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม ประจำสาธารณรัฐอิรัก เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาไปรับตำแหน่งหน้าที่ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๓๐ น. นายวิเชษฐ์ สุทธยาคม รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มประจำประเทศสวีเดน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาไปรับตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๖.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานเพลิงศพ พันตำรวจเอก กฤช สังขทรัพย์ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะรวม ๑๑ คน ซึ่งประสบอุบัติเหตุเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์ตก ณ เมรุวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร เขตบางเขน

เวลา ๑๐.๑๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ผู้บริจาคโลหิตให้กับโรงพยาบาลนราธิวาส โรงพยาบาลปัตตานี โรงพยาบาลยะลา เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานเข็มที่ระลึกผู้บริจาคโลหิต

เวลา ๒๐.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาบุหลัน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายทหารในสังกัดกองทัพอากาศซึ่งเป็นราชองครักษ์เวร และจะเดินทางไปรับราชการประจำในตำแหน่งผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารอากาศไทยในต่างประเทศ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลา ต่อจากนั้น

เวลา ๒๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเรือเอก สมุทร์ สหนาวิน ผู้บัญชาการทหารเรือ พร้อมด้วยนายทหารในสังกัดกองทัพเรือ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเรือใบ แบบ โอ. เค. จำนวน ๔ ลำ แด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการแสดงกาชาดคอนเสิร์ท ประจำปี ๒๕๒๓ และ ๒๕๒๔ เพื่อบำรุงสภากาชาดไทย แด่

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ในการนี้ ได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ทหารเรือ แด่ นาวาตรีหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และเรือเอกหญิง สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำด้วย

เวลา ๑๖.๑๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังวัดคันธาริการาม (วัดตอหลัง) บ้านตอหลัง ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๒๕ น.

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้คณะแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราวทำการตรวจรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันอาทิตย์ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรการแข่งขันเรือประเพณี และพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศ ณ สนามหน้าสโมสรข้าราชการจังหวัดนราธิวาส และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามหน้าสโมสรข้าราชการจังหวัดนราธิวาส เสด็จเข้าพลับพลา ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาสกราบบังคมทูลรายงานการจัดการแข่งขันเรือประเพณี (เรือยาวและเรือกอและ) ต่อจากนั้น ทอดพระเนตรการแข่งขันเรือยาว เรือกอและ และการแสดงทางน้ำประเภทต่าง ๆ ผลการแข่งขันชนะเลิศประเภทเรือกอและ ได้แก่เรือสิงห์ปรีดา จากอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี และรองชนะเลิศ ได้แก่ เรือสิงห์ภักดี จากสมาคมอิสลามจังหวัดนราธิวาส ชนะเลิศประเภทเรือยาวได้แก่เรือสิทธิชัย จากอำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส และรองชนะเลิศ ได้แก่เรือล่องฟ้า จากอำเภอสุไหงโก–ลก จังหวัดนราธิวาส ต่อจากนั้นประธานกรรมการจัดการแข่งขัน ฯ กราบบังคมทูลเบิกผู้แทนเรือที่ชนะเลิศ รองชนะเลิศ และผู้ที่ชนะเลิศกีฬาทางน้ำประเภทต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานถ้วยรางวัล ในโอกาสนี้พระราชทานของที่ระลึกแก่ผู้เข้าร่วมการแข่งขันทุกคน เสร็จแล้ว จึงเสด็จลง ณ ท่าน้ำหน้าพลับพลา ทรงพระราชปฏิสันถารกับฝีพายประจำเรืออย่างทั่วถึง แล้วจึงทรงพระดำเนินเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ บริเวณหน้าสโมสรข้าราชการจังหวัดนราธิวาส สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๑๕ น.

เวลา ๐๙.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรนิทรรศการและประกวดผลไม้ และพระราชทานรางวัลประจำปี ๒๕๒๔ ณ ศาลาประชาคม จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงศาลาประชาคม ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส กราบบังคมทูลเบิกคณะกรรมการจัดการนิทรรศการและประกวดผลไม้ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาสกราบบังคมทูลรายงานผลการประกวดผลไม้ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๒๔ และขอพระราชทานเบิกผู้ชนะการประกวดผลไม้ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานรางวัล เสร็จแล้ว อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กราบบังคมทูลขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรนิทรรศการผลิตผลการเกษตร สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๒.๑๕ น.

วันจันทร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรการฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า ณ สนามทุ่งบ่อทอง อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามทุ่งบ่อทอง บ้านบ่อทอง ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ผู้อำนวยการฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ และเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปยังฐานปฏิบัติการ รวม ๘ ฐาน เพื่อทอดพระเนตรการแสดงการฝึกทางยุทธวิธีในกรณีที่เกิดภัยคุกคามจากฝ่ายก่อการร้าย เพื่อร่วมกับทางราชการในการป้องกันประเทศชาติ และการฝึกทดสอบกำลังใจเสร็จแล้ว ทรงพระดำเนินเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนินตรวจรักษาราษฎรที่ป่วยเจ็บด้วย จากนั้น จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังพลับพลาพิธีเพื่อทอดพระเนตรการแสดงการส่งกำลังทางอากาศของครูผู้ฝึก จบแล้ว ผู้อำนวยการฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ กราบบังคมทูลรายงานผลการฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า และกราบบังคมทูลเบิกผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปืนลูกซองเพื่อพระราชทานสำหรับใช้ในกิจการไทยอาสาป้องกันชาติ กราบบังคมทูลเบิกแม่ทัพกองทัพภาคที่ ๔ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานวุฒิบัตรนักโดดร่ม แบบกระตุกเอง กราบบังคมทูลเบิกผู้แทนฐานปฏิบัติการที่ได้รับรางวัลชนะเลิศและรองชนะเลิศ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานโล่ ในโอกาสนี้ พระราชทานเข็มที่ระลึกแก่ผู้แทนกองร้อยต่าง ๆ และน้ำสาบาน เพื่อใช้ในพิธีสาบานตัวของไทยอาสาป้องกันชาติ แก่ผู้แทนครูฝึก เสร็จแล้ว ไทยอาสาป้องกันชาติทั้งหมดกล่าวคำปฏิญาณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า จุดหมายของการป้องกันชาตินั้น ที่สำคัญที่สุดคือ ต้องพร้อมทั้งกำลังใจ กำลังกาย ความสามารถ อาวุธ ยุทธวิธี โดยร่วมมือกับทุก ๆ ฝ่าย เพราะทุกคนต่างก็เป็นเจ้าของประเทศ และกำลังที่สำคัญที่สุดคือความสามัคคี การรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทุกคนต้องทบทวนฝึกฝนระลึกถึงการฝึกที่ผ่านมาอยู่เสมอว่า จะต้องมีความแข็งแกร่ง กล้าหาญ อดทน ไม่ท้อถอย จึงจะทำงานได้ผลสำเร็จ แต่ต้องพิจารณานำความรู้ ความสามารถที่ได้รับมาไปใช้ในโอกาสที่ถูกที่ควร นอกจากนั้น ทุกคนควรนำความรู้นี้ไปเผยแพร่ในภูมิลำเนาของตนด้วย จบแล้ว ไทยอาสาป้องกันชาติเดินแถวผ่านพลับพลาที่ประทับ เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๑๕ น.

เวลา ๑๕.๕๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงเททองหล่อพระบรมรูป พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ณ โรงงานปั้นหล่อ กรมศิลปากร

ในโอกาสนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการสภากาชาดไทย เป็นผู้แทนพระองค์ไปมอบเหรียญกาชาดสมนาคุณชั้นที่ ๓ ณ ตึกศักรินทรภักดี สภากาชาดไทย

วันอังคารที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๐๗.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรงานมหกรรมชั้นเด็กเล็ก ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ สำนักงานศึกษาธิการเขต ๒ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๓.๒๕ น.

วันพุธที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๖.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงเปิดศาลาตันหยงศรัทธามัย และทอดพระเนตรภูมิประเทศในเขตพื้นที่ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านเขาตันหยง อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ทรงเปิดแพรคลุมป้ายชื่อศาลาตันหยงศรัทธามัย ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พักแรมชั่วคราวของคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ที่มีภูมิลำเนาอยู่ไกล ซึ่งเดินทางมารักษา ณ หน่วยแพทย์หลวง ทักษิณราชนิเวศน์ ในโอกาสนี้ เสด็จขึ้นศาลาตันหยงศรัทธามัย เพื่อทอดพระเนตรห้องพัก และทรงปลูกต้นมะม่วงไว้เป็นที่ระลึก แล้ว จึงทรงพระดำเนินเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น ต่อจากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไป เพื่อทอดพระเนตรภูมิประเทศและบริเวณพรุสะปอม ในโอกาสนี้ ได้มีกระแสพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ให้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่โดยขุดคลองระบายน้ำออกจากพื้นที่พรุ เพื่อจัดสรรที่ดินให้ราษฎรเข้าทำกิน นอกจากนั้น ให้พิจารณาสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก เพื่อราษฎรจะได้สามารถทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี โดยควรส่งเสริมให้มีการทดลองเพาะปลูกถั่วเหลืองในบริเวณนั้น สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๑๕ น.

เวลา ๑๐.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากสนามบินกองบินที่ ๔ อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อไปทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดการใช้บอลลูนกระโดดร่ม และทรงร่วมในการกระโดดร่มจากบอลลูน เพื่อเป็นที่จารึกในประวัติศาสตร์ของกองทัพบกไทย ที่ได้นำบอลลูนเข้ามาใช้ในการกระโดดร่มเป็นครั้งแรกในประเทศไทย

ณ บริเวณสนามโดดร่ม แผนกวิชาส่งทางอากาศ โรงเรียนสงครามพิเศษ ตำบลเขาสามยอด อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงศูนย์สงครามพิเศษลพบุรีแล้ว พลเอก ประยุทธ จารุมณี ผู้บัญชาการทหารบก และพลตรี เอนก บุญยถี ผู้บัญชาการศูนย์สงครามพิเศษ เฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังบริเวณพิธี ผู้บัญชาการศูนย์สงครามพิเศษกราบบังคมทูลถวายรายงานประวัติการใช้บอลลูนกระโดดร่มของกองทัพ และขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปทรงกดปุ่มเปิดการใช้บอลลูนกระโดดร่ม ซึ่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงร่วมในการกระโดดร่มจากบอลลูนในครั้งนี้ด้วย หลังจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พลับพลาพิธี พลเอก ประยุทธ จารุมณี ผู้บัญชาการทหารบก ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปืกบอลลูน ผู้บัญชาการศูนย์สงครามพิเศษทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายบอลลูนจำลอง และ ฯพณฯ นาย ฮิวเบอร์ต แอนโธนี จัสติน สเทเปิลส์ เอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปืกร่มของอังกฤษ ในฐานะที่อังกฤษเป็นประเทศแรกที่ใช้วิธีโดดร่มจากบอลลูน ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากศูนย์สงครามพิเศษลพบุรี ไปยังสนามบินกองบิน ๔ อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อเวลา ๑๓.๕๕ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๑.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานจังหวัดนราธิวาส เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าอากาศยานหาดใหญ่ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำโคกชะงาย และทรงเยี่ยมชุดควบคุมที่ ๕๔ ตลอดจนราษฎรจังหวัดพัทลุง

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงหน้ากองบังคับการชุดควบคุมที่ ๕๔ บ้านโคกสูง ตำบลโคกชะงาย อำเภอเมืองพัทลุง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญและยารักษาโรคแก่ผู้แทนชุดควบคุมที่ ๕๔ (กองพันทหารราบเบาที่ ๔ กรมทหารราบที่ ๕) ตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจภูธร ทหารพราน อาสาสมัครจังหวัดและอาสาสมัครอำเภอ จากนั้น เสด็จเข้ากองบังคับการ ฯ ผู้บังคับกองพันทหารราบเบาที่ ๔ ในฐานะหัวหน้าชุดควบคุมที่ ๕๔ กราบบังคมทูลสรุปสถานการณ์ทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริแก่เจ้าหน้าที่กองทัพภาคที่ ๔ ความว่า หน่วยทหารที่ออกมาปฏิบัติราชการในสนามโดยเฉพาะหน่วยใหญ่ ควรริเริ่มตั้งโครงการเกษตรกรรมทหาร โดยประสานงานกับส่วนราชการฝ่ายพลเรือนและฝ่ายจังหวัดอย่างใกล้ชิด เพื่อร่วมมือกันพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ปฏิบัติการและพื้นที่ใกล้เคียงให้เจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงปลอดภัย โดยจัดเป็นลักษณะศูนย์สาธิตด้านเกษตรกรรม ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติให้เป็นตัวอย่างแก่ราษฎร สำหรับภารกิจที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือจะต้องช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ การป้องกันการทำลายป่าไม้ การพัฒนาแหล่งน้ำ และการจัดที่ดินทำกินสำหรับราษฎร จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้แทนบริษัท ช. การช่าง จำกัด และบริษัท หลีเฮงทั่น จำกัด เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเครื่องกรองน้ำและรถยนต์บรรทุก จำนวน ๒ คัน ตามลำดับ เพื่อพระราชทานแก่ชุดควบคุมที่ ๕๔ สำหรับใช้ในราชการสนาม เสร็จแล้ว ทรงพระ

ดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำโคกชะงาย ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ เพื่อจัดหาน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคแก่กองพันทหารราบเบาที่ ๔ กรมทหารราบที่ ๕ นอกจากนั้น ยังสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกของราษฎรบริเวณท้ายอ่างเก็บน้ำเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ลงในอ่างเก็บน้ำ ต่อจากนั้น ทรงพระดำเนินเยี่ยมราษฎรจากอำเภอและกิ่งอำเภอต่าง ๆ ในเขตจังหวัดพัทลุงที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ไปยังท่าอากาศยานหาดใหญ่ จากนั้น ประทับเครื่องบินแอฟโร่พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดนราธิวาส แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๕ น.

เวลา ๑๔.๕๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงวางพวงมาลาถวายราชสักการะพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร์ อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เนื่องในงาน "วันมหิดล" ณ โรงพยาบาลศิริราช

ในโอกาสนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศและทรงเยี่ยมราษฎรบ้านป่าเย ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านป่าเย ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรพื้นที่บริเวณพรุโต๊ะแดง และมีพระราชดำริให้กรมชลประทานสำรวจพรุโต๊ะแดงตอนใต้ บริเวณหมู่บ้านป่าเย เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้สามารถใช้ประโยชน์ทางเกษตรกรรม ในโอกาสนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรบ้านป่าเย ที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎรผู้เจ็บป่วย สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๐ น.

เวลา ๑๔.๔๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงรับและส่งเสด็จพระราชดำเนิน สมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินีแห่งสวีเดน ซึ่งจะเสด็จพระราชดำเนินแวะผ่านประเทศไทยหลังจากเสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างเป็นทางการแล้ว ณ กองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันเสาร์ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการฝายทดน้ำบ้านบาเละบือแน โครงการจัดหาน้ำให้หมู่บ้านตาเปาะ และทรงเยี่ยมราษฎร ตำบลสามัคคี อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโรงเรียนบ้านยือลาแป ตำบลสามัคคี อำเภอรือเสาะ ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณโรงเรียน และทรงเยี่ยมชุดคุ้มครองหมู่บ้าน อำเภอรือเสาะ ของศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำบ้านบาเละบือแน ตำบลสามัคคี อำเภอรือเสาะ ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างสนองพระราชดำริ สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตหมู่บ้านบาเละบือแนและหมู่บ้านใกล้เคียงเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑,๒๐๐ ไร่ เสร็จแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านตาเปาะ ซึ่งมีพระราชดำริให้กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างเพื่อจัดส่งน้ำให้กับพื้นที่นาของหมู่บ้านตาเปาะเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ ให้สามารถทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี ต่อจากนั้น จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับมายังบริเวณมัสยิดนูรูลยีบาล เพื่อทอดพระเนตรบ่อจ่ายน้ำของโครงการฝายทดน้ำตาเปาะ เพื่อการอุปโภคและบริโภคของราษฎรหมู่บ้านตาเปาะ แล้วจึงทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณหน้ามัสยิด ในโอกาสนี้ เอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ซึ่งโดยเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ พร้อมด้วยเอกอัครราชทูตจากสาธารณรัฐอิรัค สาธารณรัฐอาหรับแห่งอียิปต์ มาเลเซีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เนเธอร์แลนด์ และนิวซีแลนด์ ได้มีจิตศรัทธามอบเงินสมทบทุนก่อสร้างมัสยิดนูรูลยีบาล จนกว่าจะแล้วเสร็จ แก่โต๊ะอิหม่ามด้วย สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๑.๐๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรบ้านบาเละบือแน และบ้านตาเปาะ ตำบลสามัคคี อำเภอรือเสาะ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว เพื่อทำการตรวจรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ด้วย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังกองบังคับการกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๕ ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงเปิดการฝึกอบรมครูโรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันภาคใต้ ซึ่งมีพระราชดำริให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอาหารกลางวันในโรงเรียน และการขาดแคลนอาหารในท้องถิ่นทุรกันดารทุกภาคของประเทศ ตลอดจนเพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นด้านการเกษตร ด้านการถนอมอาหาร และด้านการโภชนาการ ทั้งนี้ ส่วนราชการและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้ร่วมมือช่วยเหลือด้านวิชาการ ตลอดจนได้พระราชทานเครื่องมือการเกษตร พันธุ์พืช และอุปกรณ์การประกอบอาหาร สำหรับดำเนินการในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในโอกาสนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๒.๑๕ น.

วันอาทิตย์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๓.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ

พระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากสนามเฮลิคอปเตอร์ ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงเบิดเขื่อนบางลางและโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดยะลา

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงเขื่อนบางลาง บ้านบางลาง ตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังพลับพลาพิธี ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กราบบังคมทูลรายงานเกี่ยวกับการก่อสร้างเขื่อนบางลาง ซึ่งเป็นเขื่อนแบบอเนกประสงค์ สามารถควบคุมและเก็บกักน้ำในฤดูน้ำหลาก และนำมาใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า ขนาดกำลังผลิต ๗๒,๐๐๐ กิโลวัตต์ เพื่อส่งไปยังสถานีย่อยยะลา สำหรับจ่ายกระแสไฟฟ้าในเขตจังหวัดทางภาคใต้ นอกจากนั้น ยังสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตพื้นที่จังหวัดยะลาและปัตตานี ตลอดจนอำนวยประโยชน์ในด้านการประมงน้ำจืดที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งด้วย จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงกดปุ่มแพรคลุมป้ายชื่อ "เขื่อนบางลาง" ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ทรงกดปุ่มเดินเครื่องไฟฟ้าพลังน้ำเครื่องที่ ๑ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังศาลาชมวิว เพื่อทอดพระเนตรภูมิประเทศบริเวณเขื่อนบางลาง เจ้าหน้าที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ กราบบังคมทูลสรุปโครงการจัดหมู่บ้านสันติ ๒ ซึ่งเป็นโครงการอพยพราษฎรจากบริเวณที่จะสร้างเขื่อน และจัดสรรที่ทำกินให้ใหม่ ในโอกาสนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรบ้านบางลาง บ้านคอกช้าง บ้านสันติ ๑ และบ้านสันติ ๒ ซึ่งมาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณสนามเฮลิคอปเตอร์ ตลอดจนทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานทำการตรวจรักษาราษฎรผู้เจ็บป่วย และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ด้วย สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๙.๑๕ น.

วันจันทร์ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการสภากาชาดไทย เป็นผู้แทนพระองค์ไปมอบเหรียญกาชาดสมนาคุณชั้นที่ ๓ ณ ตึกศักรินทรภักดี สภากาชาดไทย

วันอังคารที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๒๔

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศและทรงเยี่ยมราษฎร บ้านโต๊ะชุด ตำบลพิเทน และบ้านน้ำดำ ตำบลน้ำดำ กิ่งอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านโต๊ะชุด ตำบลพิเทน กิ่งอำเภอทุ่งยางแดง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตรที่นาและบริเวณลุ่มน้ำห้วยใหญ่ และมีพระราชดำริให้เจ้าหน้าที่กรมชลประทานพิจารณาสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ และอ่างเก็บน้ำคลองป่าพร้าว เพื่อจัดหาน้ำสำหรับการเพาะปลูกให้กับพื้นที่ของหมู่บ้านต่าง ๆ ในเขตกิ่งอำเภอทุ่งยางแดง จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรบ้านโต๊ะชุดที่มาเฝ้าทูลละ

อองชุลีพระบาท แล้วจึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านน้ำดำ กิ่งอำเภอทุ่งยางแดง เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร ในโอกาสนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์พระราชทานที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ตรวจรักษาราษฎรและทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๑.๐๐ น.

เวลา ๑๖.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ ห้องทรงงาน กองพันทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ พันเอก อี.เจ.โอ ดอนเนล ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร ประจำสถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท

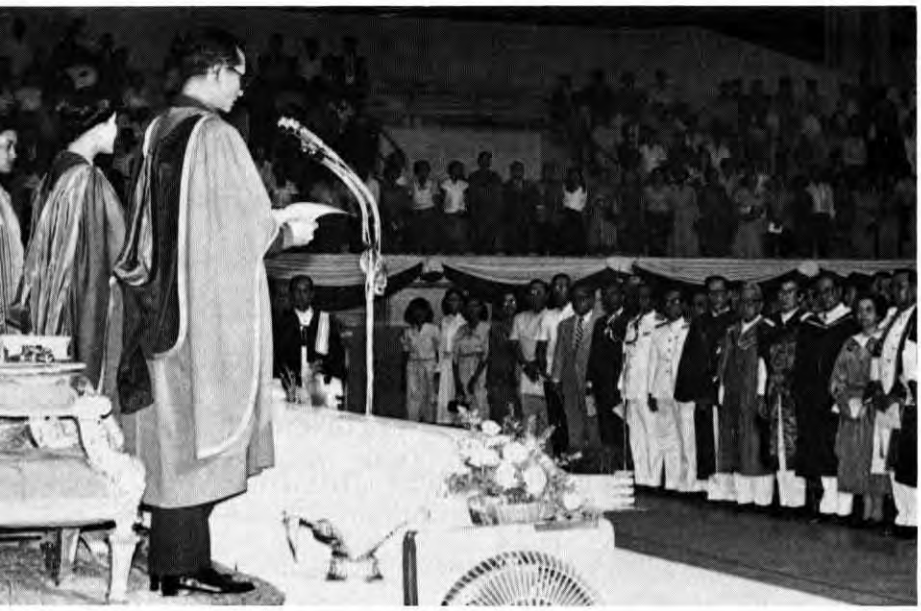

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราโชวาท ในการเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

3 September 1981. His Majesty delivering Royal Address to Graduates of Songkhla University, HatYai Campus Songkhla Province.

วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๒๔ ทอดพระเนตรที่ทำกินของราษฎร ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรบ้านเจาะบากง ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส

7 September 1981. His Majesty observing land use and physical features of Chobakong Village and visiting the local populace of Sungai Kolok District, Narathiwat Province.

วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๔ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเกี่ยวกับการทำมาหาเลี้ยงชีพ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรภูมิประเทศและทรงเยี่ยมราษฎร ในเขตพื้นที่ตำบลบูกิต อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

8 September 1981. Her Majesty conversing with the local populace who came to greet Her during a visit to Ra - Ngae District, Narathiwat Province.

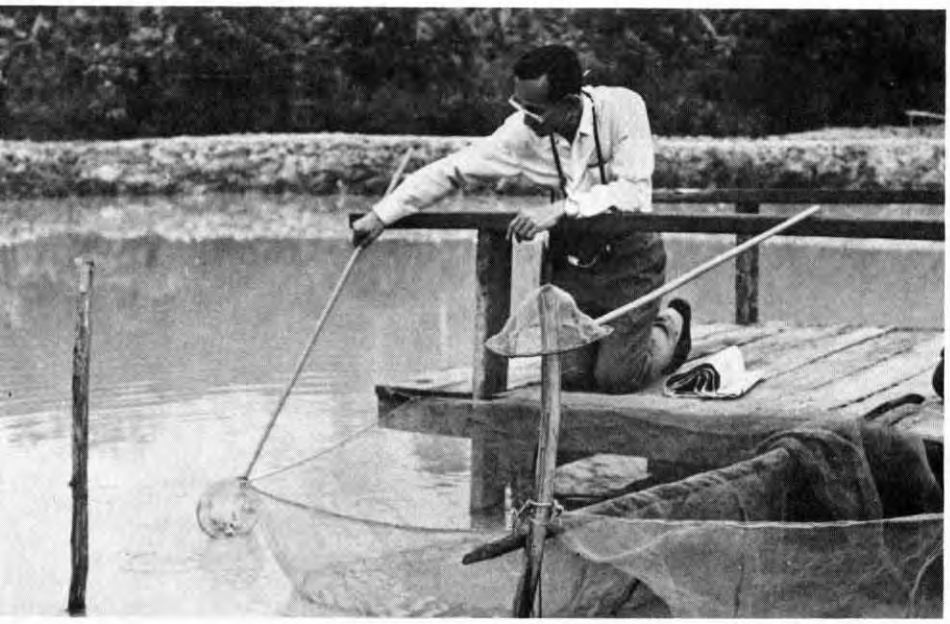

วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๒๔ ทรงปล่อยพันธุ์ปลาลงในอ่างเก็บน้ำ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส

9 September 1981. His Majesty releasing fish into the reservoir in order to propagate it as a source of food for the local populace and visiting with the local populace of Sungai-Kolok District, Narathiwat Province.

วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๒๔ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิดสถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งแห่งชาติ และทอดพระเนตรกิจการของสถาบันฯ ซึ่งได้รับความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคและงบประมาณจากรัฐบาลญี่ปุ่น อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

10 September 1981. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, attending the Opening Ceremony of the National Institute of Coastal Aquaculture which was constructed under the co-operation of the Thai and Japanese Governments, Songkhla Province.

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๔ พระราชทานอุปกรณ์การกีฬาแก่นักเรียนโรงเรียนรังสิตวาส ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการฝายทดน้ำท่าธงตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

13 September 1981. Presenting sports equipments to students of Rangsitawas School during a visit to Ta Tong Weir Project, Raman District, Yala Province.

วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๒๔ พระราชทานพระบรมราโชวาท ในการเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานรางวัลแก่ครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม เขตการศึกษา ๒ และอิหม่ามที่ปฏิบัติงานดีเด่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านอำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

17 September 1981. Delivering a Royal Address during the Awarding Ceremony for good management of Islamic Religion Private School teachers and the Ceremony of Presenting Scout Colours to Village Scouts at Muang Yala District, Yala Province.

วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๒๔ ทอดพระเนตรพื้นที่เพาะปลูกแบบขั้นบันได ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมโครงการตามพระราชดำริในเขตพื้นที่นิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ กิ่งอำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

18 September 1981. His Majesty observing agricultural terrace during a visit to the Royal Projects in the area of the Southern Developmental Self-Help Settlement, Sukhirin Sub-District, Narathiwat Province.

วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๔ พระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศการประกวดผลไม้ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๔ และทอดพระเนตรนิทรรศการผลิตผลการเกษตร ณ ศาลาประชาคม อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

20 September 1981. Their Royal Highnesses Princess Maha Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn attending the Agriculture Products Exhibition and awarding a prize for the best fruits at the Community Centre, Muang Narathiwat District, Narathiwat Province.

วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๒๔ ทอดพระเนตรพื้นที่ทำกินของราษฎร และบริเวณลุ่มน้ำห้วยใหญ่ บ้านโต๊ะชูด ตำบลพิเทน กิ่งอำเภอหุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี

29 September 1981. His Majesty during a visit to inspect the agricultural area at Huai Yai River Basin, Yang Daeng Sub-District, Pattani Province.

สรุปพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๒๓ – กันยายน ๒๕๒๔

๑. พระราชพิธี รัฐพิธี และพิธีทางศาสนา	๕๓	ครั้ง
๒. เสด็จพระราชดำเนินในงานการกุศล	๑๒	ครั้ง
๓. เสด็จพระราชดำเนินในงานเกี่ยวกับการศึกษา	๓๖	ครั้ง
๔. เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ทรงเยี่ยมสถานที่ต่าง ๆ และพระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้าน	๑๒๘	ครั้ง
๕. ประมุขและบุคคลสำคัญต่างประเทศ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท	๔๖	ครั้ง
๖. ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนชาวไทย และชาวต่างประเทศ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท	๑๑๖	ครั้ง
๗. ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน	๑๗	ครั้ง
๘. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ผู้แทนพระองค์ไปในงานต่าง ๆ	๑๐๒	ครั้ง
รวมพระราชกรณียกิจมีกำหนดการ	๕๑๐	ครั้ง

SUMMARIZED LIST OF THE ANNUAL ENGAGEMENTS OF THEIR MAJESTIES THE KING AND QUEEN OCTOBER 1980 — SEPTEMBER 1981

1. Royal Ceremonies, State Ceremonies and Religious Ceremonies.	53
2. Charity Functions.	12
3. Educational Ceremonies and Functions.	36
4. Visits to the people and to various places, including Presentations of Scouts Colours to Village Scouts.	128
5. Audiences granted to foreign Chiefs of State and Dignitaries.	46
6. Audiences granted to Government officials, Businessmen, Scholars, Citizens and Foreigners.	116
7. Wedding Ceremonies.	17
8. Appointments of Representatives to discharge various functions on Their Majesties' behalves.	102
Total of Their Majesties' Engagements (with laid-out programmes)	510

คำอธิบายประกอบสรุปพระราชกรณียกิจ

---

๑. พระราชพิธี รัฐพิธี และพิธีทางศาสนา
หมายถึงพระราชพิธี รัฐพิธีทั้งที่มีเป็นการประจำ ทั้งเป็นการพิเศษ เช่น พระราชพิธีฉัตรมงคล พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน รัฐพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญ และพิธีทางศาสนาที่ทรงรับเชิญเสด็จฯ ไปทรงเป็นประธาน เช่น พิธีหล่อพระพุทธรูป พิธียกช่อพ้า พิธีผังลูกนิมิต พิธีพระราชทานเพลิงศพผู้เสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและบุคคลสำคัญผู้ได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ ฯลฯ

๒. เสด็จ ฯ ในงานการกุศล
หมายถึงการเสด็จ ฯ ไปทรงเป็นประธานในงานที่จัดขึ้นเพื่อการกุศล เช่น เสด็จ ฯ ในการแข่งขันกีฬาเสด็จ ฯ ทอดพระเนตรมหรสพและงานสังคมต่าง ๆ

๓. เสด็จ ฯ ในงานเกี่ยวกับการศึกษา
เช่น เสด็จ ฯ พระราชทานปริญญาบัตร วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาทุกประเภท เสด็จ ฯ ไปในงานแสดงศิลปกรรม

๔. เสด็จ ฯ เยี่ยมราษฎร เยี่ยมสถานที่ต่าง ๆ และพระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้าน
หมายถึงการเสด็จ ฯ เยี่ยมราษฎรในสถานที่และจังหวัดต่าง ๆ เสด็จ ฯ เยี่ยมและเปิดสถานที่ต่าง ๆ เช่น เสด็จ ฯ เยี่ยมมหาวิทยาลัย เสด็จ ฯ เปิดโรงพยาบาล โรงเรียน

๕. ประมุขและบุคคลสำคัญ
เช่น ทรงรับราชอาคันตุกะ และเสด็จออกรับคณะทูตานุทูต

๖. ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้าเฝ้าฯ

๗. ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน

๘. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้แทนพระองค์ไปในงานต่าง ๆ

EXPLANATORY NOTE ON THE SUMMARIZED LIST OF THEIR MAJESTIES' ENGAGEMENTS

---

1. Royal ceremonies, State ceremonies and religious ceremonies comprise ceremonies which take place regularly or on special occasions, such as the commemoration of the Coronation Day, the ceremonies celebrating the Anniversaries of Their Majesties' Birthday, the religious ceremonies of Presenting the Kathin robes and gifts to the monks as well as other religious ceremonies presided over by His Majesty, such as the casting of the Buddha's Images, the raising of the Chor Fah and the laying of Foundation Stones of the Temples, Funerals of those who lost their lives in the service of the country and deserving dignitaries, etc.
2. Functions for Charity comprise functions and entertainments organized for charity over which Their Majesties presided, such as Charity Sports Competitions, including social engagements attended by Them.
3. Ceremonies related to education include the conferring of academic degrees, diplomas and certificates on those who have completed their studies from educational institutions of all categories, as well as the openings of arts exhibitions.
4. Visits to the people and to various places mean visits which Their Majesties made to meet the people in urban and remote areas, visits to universities when not directly related to education, and visits made to open new establishments, hospitals, schools etc. On visits to some provincial centres, Their Majesties also present Scouts Colours to Village Scouts.
5. Audiences granted to Chiefs of State and foreign personages comprise the occasions when Their Majesties received State guests and chiefs of diplomatic missions.
6. Audiences granted to Government officials, leading businessmen, scholars and citizens, both Thai and foreign.
7. Performed marriage ceremonies.
8. Appointed Representatives to fulfil various functions on Their behalves.

การเสด็จพระราชดำเนินไปยังจังหวัดต่าง ๆ
ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๔

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑	๑ ต.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการแข่งขันเรือกอและในแม่น้ำบางนรา และพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศ ณ บริเวณหน้าสโมสร จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – พลับพลาหน้าสโมสรข้าราชการ จังหวัดนราธิวาส	๘	
		ร	พลับพลาหน้าสโมสรข้าราชการ จังหวัดนราธิวาส – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๘	
๒	๒ ต.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศและเส้นทางคมนาคม ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – โรงเรียนบ้านกุแบสาลอ ตำบลกะลุวอใต้	๕๒	
		ร	โรงเรียนบ้านกุแบสาลอ ตำบลกะลุวอใต้– พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๒	
๓	๓ ต.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำจากือจ๊ะตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – ฝายทดน้ำจากือจ๊ะ	๘๘	
		ร	ฝายทดน้ำจากือจ๊ะ – บ้านตายา	๖	
		ร	บ้านตายา – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๘๒	
๔	๔ ต.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำรือเปาะตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – ฝายทดน้ำรือเปาะ	๕๒	
		ร	ฝายทดน้ำรือเปาะ – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๕๒	
๕	๕ ต.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรกิจกรรมของผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า ณ สนามทุ่งบ่อทอง อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สนามทุ่งบ่อทอง	๒๘	
		ร	สนามทุ่งบ่อทอง – ที่หยุดรถ (หน้ามัสยิด)	.๔	
		ร	ฐานปฏิบัติการ (ที่หยุดรถ) – พลับพลาพิธีสวนสนาม ทส.ปช.	.๓	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	พลับพลาพิธีสวนสนาม ทส.ปช. – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๘	
๖	๘ ต.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และเส้นทางคมนาคม ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บริเวณบ้านลูโบ๊ะลือซง	๖๐	
		ร	บริเวณบ้านลูโบ๊ะลือซง – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๖๐	
๗	๙ ต.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปในงานพระราชทานเลี้ยงและถวายเลี้ยง ณ บริเวณศาลาบุหรงสวนสันต์ เป็นการส่วนพระองค์ ทางประตูออกกองรักษาการณ์ทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บริเวณงาน	๑.๒	
		ร	บริเวณงาน – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๑.๒	
๘	๑๓ ต.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ จากการแปรพระราชฐาน ณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ กลับสู่กรุงเทพมหานคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สนามบินบ้านทอน	๒๔	และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		บ. แอฟโร่	สนามบินบ้านทอน – สนามบินดอนเมือง	๘๔๗	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
		ร	สนามบินดอนเมือง – พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๘	โดยเสด็จ ฯ
๙	๖ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
		ร	พระตำหนัก จิตรลดารโหฐาน – สนามบินดอนเมือง	๒๔	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
		บ. แอฟโร่	สนามบินดอนเมือง – สนามบิน ทภ. ๒ สน.	๔๘๘	พระเจ้าวรวงศ์เธอ
		ร	สนามบิน ทภ. ๒ สน. – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๒๐	พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จ ฯ
๑๐	๗ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปยังวัดดอยธรรมเจดีย์ ตำบลตองโขบ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพื่อทรงนมัสการพระอาจารย์แบน ธนากโร ตลอดจนทรงถวายปัจจัย ยารักษาโรค และผ้าห่มแก่พระภิกษุ		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – วัดดอยธรรมเจดีย์	๔๒	
		ร	วัดดอยธรรมเจดีย์ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๔๒	
๑๑	๙ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทรงนมัสการพระอาจารย์แบน ธนากโร ณ วัดดอยธรรมเจดีย์ ตำบลดองโขบ กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ อำเภอเมืองสกลนคร และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – วัดดอยธรรมเจดีย์	๔๒	
		ร	วัดดอยธรรมเจดีย์ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๔๒	
๑๒	๙ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปยังวัดบ้านนางอย ตำบลเต่างอย กิ่งอำเภอเต่างอย อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – วัดนางอย	๔๗	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
		ร	วัดนางอย – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๔๔	โดยเสด็จ ฯ
๑๓	๑๐ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการกุดบาก และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – วัดโพธิสมพร	๒๒	และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		ร	วัดโพธิสมพร – บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยผึ้ง	๑๖	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
		ร	บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยผึ้ง – บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยสวนป่าน	๑๓	โดยเสด็จ ฯ
		ร	บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยสวนป่าน – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๓๑	
๑๔	๑๒ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการกองพันทหารราบ เฉพาะกิจที่ ๑๓๕ และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพาน ฯ	.๒	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพาน ฯ – พัน ร.ฉก. ๑๓๕	๑๐๑	โดยเสด็จ ฯ
		ฮ	พัน ร.ฉก. ๑๓๕ – อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี	๑๔	
		ฮ	อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี – สนามบิน จังหวัดอุดรธานี	๕๔	
		บ. แอฟโร่	สนามบิน จังหวัดอุดรธานี – สนามบิน กองทัพภาคที่ ๒ จังหวัดสกลนคร	๑๔๔	
		ร	สนามบิน กองทัพภาคที่ ๒ จังหวัดสกลนคร – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๒๐	
๑๕	๑๔ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปยังอ่างเก็บน้ำห้วยหีบตามพระราชดำริ บ้านนาสีนวล และหนองตะลุง บ้านห้วยหีบ		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
			ตำบลตองโขบ กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร		โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – อ่างเก็บน้ำห้วยหีบ	๔๗	
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยหีบ – ห้วยตะลุง	๖๗	
		ร	ห้วยตะลุง – ทางแยกเข้าอ่างเก็บน้ำห้วยหีบ	๖๗	
		ร	ทางแยกเข้าอ่างเก็บน้ำห้วยหีบ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๔๗	
๑๖	๑๕ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปยังวัดถ้ำกลองเพล ตำบลหนองบัว ลำภู อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี เพื่อทรงนมัสการหลวงปู่ขาว อนาลโย ตลอด จนทรงเยี่ยมราษฎรที่อยู่ในบริเวณวัด		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – วัดถ้ำกลองเพล	๒๑๐	โดยเสด็จ ฯ
		ร	วัดถ้ำกลองเพล – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๒๑๐	
๑๗	๑๖ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรบริเวณกองร้อยรักษาการณ์ ๓๐๑๓ เป็นการส่วนพระองค์ ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – บริเวณกองร้อยรักษาการณ์	๒	
		ร	บริเวณกองร้อยรักษาการณ์ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๒	
๑๘	๑๗ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเวียนไพร และทรงเยี่ยมราษฎรบ้านลาดกระเชอ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – อ่างเก็บน้ำเวียนไพร	๕	
		ร	อ่างเก็บน้ำเวียนไพร – โรงเรียนท่าลาดกระเชอ	๔	
		ร	โรงเรียนท่าลาดกระเชอ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๔	
๑๙	๑๘ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านหนองแข้ ตำบลตองโขบ กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – บ้านลาดคู่	๓๘	
		ร	บ้านลาดคู่ – บ้านหนองแข้	๓	
		ร	บ้านหนองแข้ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๓๘	
๒๐	๑๙ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านโนนอุดม ตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – วัดรัตนมงคล	๖๐	โดยเสด็จ ฯ
		ร	วัดรัตนมงคล – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๖๐	
๒๑	๒๐ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดสกลนคร นครพนม และกาฬสินธุ์ ณ สนามหน้าศาลากลางจังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – พลับพลาพิธี ฯ	๑๓	
		ร	พลับพลาพิธี ฯ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑๓	
๒๒	๒๑ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดศรีบุญเรืองบ้านดอกนอ และวัดเยรมณี บ้านอินทร์แปลง ตำบลดูสะคาม อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – บ้านดอกนอ	๑๒๔.๖	
		ร	บ้านดอกนอ – วัดอินทร์แปลง	๒.๑	
		ร	วัดอินทร์แปลง – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑๒๐	
๒๓	๒๒ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทรงวางศิลาฤกษ์มงคลเจดีย์พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์ ฝั้น อาจาโร ณ วัดป่าอุตมสมพร ตำบลพรรณา อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรที่อยู่ในบริเวณวัด		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – วัดป่าอุดมสมพร	๕๘	
		ร	วัดป่าอุดมสมพร – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๕๘	
๒๔	๒๓ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านต้อนใหม่ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรบ้านต้อนใหม่ ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – อ่างเก็บน้ำบ้านต้อนใหม่	๓๘	
		ร	อ่างเก็บน้ำบ้านต้อนใหม่ – โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา	๓	
		ร	โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๓๕	
๒๕	๒๕ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการจัดหาน้ำให้ราษฎรตามดำริของพระอุดมสังวรวิสุทธิเถร (วัน อุฏฺฐโม) และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – สนาม ฮ ภูพาน ฯ	.๑๕	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพาน ฯ – สนามหน้าโรงเรียนอภัยดำรงธรรม	๗๕	
		ร	สนามหน้าโรงเรียนอภัยดำรงธรรม – อ่างเก็บน้ำห้วยหาด	๙	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยหาด – อ่างเก็บน้ำห้วยคำจวง	๖	
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยคำจวง – อ่างเก็บน้ำบ้านถ้ำติ้ว	๒	
		ร	อ่างเก็บน้ำบ้านถ้ำติ้ว – วัดถ้ำอภัยดำรงธรรม	๑	
		ร	วัดถ้ำอภัยดำรงธรรม – โรงเรียนอภัยดำรงธรรม	๑	
		ย	สนามหน้าโรงเรียนอภัยดำรงธรรม – สนาม ย. ภูพาน ฯ	๗๕	
		ร	สนาม ย. ภูพาน ฯ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	.๑๕	
๒๖	๒๖ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านหัวนาคำ ตำบลห้วยยาง อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – สนาม ย. ภูพาน ฯ	.๒	โดยเสด็จ ฯ
		ย	สนาม ย. ภูพาน ฯ – บ้านหัวนาคำ	๑๔๐	
		ย	บ้านหัวนาคำ – สนาม ย. ภูพาน ฯ	๑๒๓	
		ร	สนาม ย. ภูพาน ฯ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	.๒	
๒๗	๒๗ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยพ่น และโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านกกแต้ตามพระราชดำริ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – ฝายทดน้ำบ้านหลุบเลา	๓๙	
		ร	ฝายทดน้ำบ้านหลุบเลา – ห้วยผีปอบ	๑.๕	
		ร	ห้วยผีปอบ – วัดโพธิ์ชัย	๑	
		ร	วัดโพธิ์ชัย – อ่างเก็บน้ำบ้านกกแต้	๑๐	
		ร	บ้านกกแต้ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๕๒	
๒๘	๒๘ พ.ย. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถวัดสันติสังฆาราม และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – วัดสันติสังฆาราม	๕๑	
		ร	วัดสันติสังฆาราม – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๕๑	
๒๙	๒ ธ.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ กลับจากการแปรพระราชฐานจากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร สู่กรุงเทพมหานคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – สนามบินกองทัพภาคที่ ๒	๒๐	
		บ. แอฟโร่	สนามบิน กองทัพภาคที่ ๒ – สนามบินจังหวัดอุดรธานี	๑๓๗	
		ร	สนามบิน จังหวัดอุดรธานี – วัดป่า ตำบลบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี	๔๕	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	วัดป่า ตำบลบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี – สนามบินจังหวัดอุดรธานี	๓๐	
		บ. แอฟโร่	สนามบินจังหวัดอุดรธานี – สนามบินดอนเมือง	๔๓๗.๔	
		ร	สนามบินดอนเมือง – พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๒	
๓๐	๑๘ ธ.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ – ๒๕๒๓ ณ จังหวัดขอนแก่น		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน – สนามบินดอนเมือง	๒๐	
		บ. แอฟโร่	สนามบินดอนเมือง – สนามบินขอนแก่น	๓๒๐	
		ร	สนามบินขอนแก่น – มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๑๐	
		ร	มหาวิทยาลัยขอนแก่น – สนามกีฬามหาวิทยาลัยขอนแก่น	๑	
		ฮ	สนามกีฬา มหาวิทยาลัยขอนแก่น – ที่ประทับแรมเขื่อนจุฬาภรณ์ จังหวัดชัยภูมิ	๑๕๗	
๓๑	๑๙ ธ.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดเขื่อนห้วยกลุ่ม และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	ที่ประทับแรมเขื่อนจุฬาภรณ์ จังหวัดชัยภูมิ – ที่ทำการเขื่อนห้วยกลุ่ม	๖๐	
		ร	เขื่อนห้วยกลุ่ม – สนาม ฮ.	๓	
		ฮ	สนาม ฮ. – สนามบินขอนแก่น	๑๔๕	
		บ. แอฟโร่	สนามบินขอนแก่น – สนามบินดอนเมือง	๓๒๐	
		ร	สนามบินดอนเมือง – พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๐	
๓๒	๓๐ ธ.ค. ๒๓		เสด็จ ฯ แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียง		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน – สนามบินดอนเมือง	๒๒	
		บ. แอฟโร่	สนามบินดอนเมือง – สนามบินเชียงใหม่	๔๘๘	
		ร	สนามบินเชียงใหม่ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	
๓๓	๕ ม.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเดียนตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – อ่างเก็บน้ำห้วยเดียน	๑๑๐	
		ฮ	อ่างเก็บน้ำห้วยเดียน – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๑๑๐	
		ร	สนาม ฮ. ภูพิงค์ฯ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒	
๓๔	๗ ม.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำ น้ำต้วนตามพระราชดำริ และทอดพระเนตรโครงการเกษตรกรรมทหารของฐานแสงเพ็ญ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนามบินเชียงใหม่	๒๐	
		บ. แอฟโร่	สนามบินเชียงใหม่ – สนามบินน่าน	๑๗๗	
		ร	สนามบินน่าน – อ่างเก็บน้ำน้ำต้วน	๑๒	
		ร	อ่างเก็บน้ำน้ำต้วน – บก. ฐานแสงเพ็ญ	๕	
		ร	บก. ฐานแสงเพ็ญ – โรงฝึกงานศูนย์พัฒนาอาชีพฐานแสงเพ็ญ	.๖	
		ร	โรงฝึกงานศูนย์พัฒนาอาชีพฐานแสงเพ็ญ – สนามบินน่าน	๘	
		บ. แอฟโร่	สนามบินน่าน – สนามบินเชียงใหม่	๑๗๗	
		ร	สนามบินเชียงใหม่ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๐	
๓๕	๑๐ ม.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำ แม่หยวก ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – อ่างเก็บน้ำแม่หยวก	๑๗๑	
		ฮ	อ่างเก็บน้ำแม่หยวก – สนามบินแพร่	๔๐	
		ฮ	สนามบินแพร่ – สนามบินเชียงใหม่	๒๕	
		ร	สนามบินเชียงใหม่ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๐	
๓๖	๑๒ ม.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทาน ตามพระราชดำริ ทรงเยี่ยมโครงการปลูกป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ และเขตอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – อ่างเก็บน้ำห้วยขมิ้น	๔๕	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยขมิ้น – หมู่บ้านสวนป่าสันกำแพง	๕	
		ร	หมู่บ้านสวนป่าสันกำแพง – สำนักงานสวนป่าสันกำแพง	๑	
		ร	สำนักงานสวนป่าสันกำแพง – อ่างเก็บน้ำห้วยโซ่งห่าง	๑๕	
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยโซ่งห่าง – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๙๒	
๓๗	๑๕ ม.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานฝายร่องช้าง และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – ฝายร่องช้าง	๑๒๒	
		ฮ	ฝายร่องช้าง – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๑๒๒	
		ร	สนาม ฮ. ภูพิงค์ฯ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒	
๓๘	๑๖ ม.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำห้วยตองตามพระราชดำริ ณ บริเวณโครงการหลวงพัฒนาทุ่งหลวง และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – อ่างเก็บน้ำห้วยตอง	๑๓๒	
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยตอง – ที่เสวยพระกระยาหาร	๔	
		ร	ที่เสวยพระกระยาหาร – ฝายห้วยสบ๊อก	๘	
		ร	ฝายห้วยสบ๊อก – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑๔๐	
๓๙	๑๘ ม.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำหน่วยที่ ๑๔ (ปางหินฝน) และที่ทำการยุทธวิธีกองกำลังเฉพาะกิจ ๓๕๖ กองร้อยที่ ๘ กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน ๓ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – กองบังคับการกองร้อยที่ ๘ ตชด.	๘๐	
		ฮ	กองบังคับการกองร้อยที่ ๘ ตชด. – โรงเรียนบ้านทัพ	๓	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ฮ	โรงเรียนบ้านทัพ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๓๐.๕	
		ร	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – พระตำหนัก ภูพิงคราช-นิเวศน์	๒	
๔๐	๒๐ ม.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการหลวงแม่ปูนหลวง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย และโครงการหลวงป่าเมี่ยง (ดอยสะเก็ด) อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – บ้านแม่ปูนหลวง	๗๖	
		ฮ	บ้านแม่ปูนหลวง – บ้านปางแฟน	๗๕	
		ฮ	บ้านปางแฟน – บ้านปางบง	๑๔๓	
		ร	บ้านปางบง – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๗๗	
๔๑	๒๓ ม.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรสถานีทดลองเกษตรที่สูงปางดะ ณ บ้านบวกแก อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – สถานีทดลองเกษตรที่สูงปางดะ	๘๐	
		ร	สถานีทดลองเกษตรที่สูงปางดะ – โครงการหลวงพัฒนาที่ดินทุ่งเริง	๑๑	
		ร	โครงการหลวงพัฒนาที่ดินทุ่งเริง – บ้านบวกแก	๒	
		ร	บ้านบวกแก – สนาม ฮ. ทุ่งเริง	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ทุ่งเริง – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๕๐	
		ร	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒	
๔๒	๒๔ ม.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ ๑๕ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๑๙	
		ร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ – พระตำหนัก ภูพิงค-ราชนิเวศน์	๑๙	
๔๓	๓ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการเนิน ๖๔๒ บ้านทรายกาด ตำบลตับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ย	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – ฐานปฏิบัติการเนิน ๖๔๒	๑๘๘	พระองค์เจ้าโสมสวลี
		ย	ฐานปฏิบัติการเนิน ๖๔๒ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๑๘๘	พระวรชายาในสมเด็จพระ
		ร	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒	บรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎ ราชกุมาร โดยเสด็จ ฯ
๔๔	๕ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ ๔ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ ณ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระ บรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎ ราชกุมาร โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	๔๑	
		ร	สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๔๑	
๔๕	๗ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการอุทยานแห่งชาติ ดอยอินทนนท์ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	พระวรชายาในสมเด็จพระ
		ย	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – โรงเรียนกลาง	๘๕	บรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎ
		ร	โรงเรียนกลาง – บ้านป่าไม้	๑	ราชกุมาร โดยเสด็จ ฯ
		ร	บ้านป่าไม้ – บริเวณจ่ายน้ำไร่กาแฟ ศูนย์พัฒนาดอยอินทนนท์	๗	
		ร	ศูนย์พัฒนาดอยอินทนนท์ – สนาม ฮ.	๖	
		ย	สนาม ฮ. – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๕๙	
		ร	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒	
๔๖	๘ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงยกช่อพุ่มโบสถวัดศรีดอนมูล ตำบลชมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – วัดศรีดอนมูล	๕๙	และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		ร	วัดศรีดอนมูล – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๕๙	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๔๗	๑๐ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการหลวงแม่แฮ อำเภอแม่แจ่ม และโครงการหลวงทุ่งหลวง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – ฝายห้วยหอย	๔๐	
		ร	ฝายห้วยหอย – โรงเรียนบ้านแม่แฮ	๓	
		ร	โรงเรียนบ้านแม่แฮ – โครงการหลวงแม่แฮ	๑.๕	
		ร	โครงการหลวงแม่แฮ – แปลงปลูกผัก	๕	
		ร	แปลงปลูกผัก – โรงเรียนบ้านทุ่งข้าวลีบ	๔	
		ร	โรงเรียนบ้านทุ่งข้าวลีบ – ฝายน้ำล้น ห้วยแม่เตียน	๑	
		ร	ฝายน้ำล้น ห้วยแม่เตียน – สนาม ฮ. ห้วยตอง	๕	
		ฮ	สนาม ฮ. ห้วยตอง – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒๙	
		ร	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒	
๔๘	๑๒ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการหลวงแกน้อย และโครงการหลวงพัฒนาที่ดินห้วยลึก อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – บ้านแกน้อย	๑๑๖	
		ฮ	บ้านแกน้อย – บ้านห้วยลึก	๓๓	
		ฮ	สนาม ฮ. บ้านห้วยลึก – สนามบินเชียงใหม่	๘๘	
		ร	สนามบินเชียงใหม่ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๑	
๔๙	๑๔ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ (ขั้นก้าวหน้า) ณ กองอำนวยการฝึกศูนย์ไทยอาสาป้องกันชาติ ภาค ๓ บริเวณสนามยิงปืน จังหวัดทหารบกเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – กองอำนวยการศูนย์ฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ	๔๓	
		ร	กองอำนวยการศูนย์ฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ – โรงพยาบาลสวนดอก	๑๔	
		ร	โรงพยาบาลสวนดอก – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๑	
๕๐	๑๔ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเป็นประธานในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณปิดการอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ (ขั้นก้าวหน้า) ณ สนามกีฬา จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนามกีฬา จังหวัดเชียงใหม่	๒๑	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าหลานเธอ
		ร	สนามกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๑	พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จ ฯ
๕๑	๑๗ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนา และทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านโป่งป่าแขม อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย และบ้านดอนเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – บ้านโป่งป่าแขม	๑๙๔	
		ร	บ้านโป่งป่าแขม – สนาม ฮ.	๓	
		ฮ	สนาม ฮ. – บ้านดอนเวียง	๙๐	
		ฮ	บ้านดอนเวียง – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๙๕	
		ร	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – พระตำหนัก ภูพิงคราช-นิเวศน์	๒	
๕๒	๑๙ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการหลวงป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน และโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำ หน่วยที่ ๕ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – บ้านป่าแป๋	๑๒๘	
		ฮ	บ้านป่าแป๋ – บ้านขุนวาง	๖๐	
		ฮ	บ้านขุนวาง – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๔๓	
		ร	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – พระตำหนัก ภูพิงคราช-นิเวศน์	๒	
๕๓	๒๐ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาตาม พระราชดำริ ขุนยวม และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – สนาม ฮ. บ้านขุนยวม	๑๐๘	
		ร	สนาม ฮ. บ้านขุนยวม – โครงการพัฒนาตาม พระราชดำริขุนยวม	๖๒	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	โครงการพัฒนาตามพระราชดำริขุนยวม – สนามบินขุนยวม	๑๗	
		ฮ	สนาม ฮ. บ้านขุนยวม – ที่ประทับแรมบ้านห้วยปางตอง	๗๖	
๕๔	๒๑ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำลางตามพระราชดำริ และศูนย์ศิลปาชีพห้วยเดื่อ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์โดยเสด็จ ฯ
		ฮ	ที่ประทับแรมบ้านห้วยปางตอง – สนาม ฮ. บ้านปางมะผ้า	๓๐	
		ร	สนาม ฮ. บ้านปางมะผ้า – โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลาง บ้านปางมะผ้า	๕	
		ฮ	ที่ประทับเสวย – สนาม ฮ. บ้านท่าโป่งแดง	๔๐	
		ร	บ้านท่าโป่งแดง – ศูนย์ศิลปาชีพ บ้านห้วยเดื่อ	๑๕	
		ร	ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ – สนาม ฮ. บ้านห้วยเดื่อ	๘	
		ฮ	สนาม ฮ. บ้านห้วยเดื่อ – ที่ประทับแรมบ้านห้วยปางตอง	๒๘	
๕๕	๒๒ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ บ้านมะเขือส้ม ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์โดยเสด็จ ฯ
		ฮ	ที่ประทับแรมบ้านห้วยปางตอง – บ้านมะเขือส้ม	๑๗	
		ฮ	บ้านมะเขือส้ม – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๘๓	
		ร	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒	
๕๖	๒๓ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ อำเภอสันกำแพง และโครงการชลประทานในเขตพื้นที่ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – อ่างเก็บน้ำห้วยบก	๕๙	
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยบก – ศูนย์วิชาการเพื่อเยาวชน	๕๓	
		ร	ศูนย์วิชาการเพื่อเยาวชน – ศูนย์บริการหมู่บ้านสหกรณ์	.๕	
		ร	ศูนย์บริการหมู่บ้านสหกรณ์ – อ่างเก็บน้ำห้วยก้าใต้	๙	
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยก้าใต้ – อ่างเก็บน้ำห้วยช่องไคร้	๒	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยช่องไคร้ — โรงเรียนหมู่บ้านสหกรณ์ที่ ๒	๑๓.๕	
		ร	โรงเรียนหมู่บ้านสหกรณ์ ที่ ๒ — พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์	๔๙	
๕๗	๒๔ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำเข็ก (เขาค้อ) ตำบลแคมป์สน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดพิษณุโลก		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนามบินเชียงใหม่	๒๑	
		บ. แอฟโร่	สนามบินเชียงใหม่ — สนามบินพิษณุโลก	๒๓๘	
		ฮ	สนามบินพิษณุโลก — บ้านใจทน ตำบลแคมป์สน	๙๓	
		ร	บ้านใจทน ตำบลแคมป์สน — บริเวณบ่อขยายพันธุ์ปลา	๒๑	
		ร	บริเวณบ่อขยายพันธุ์ปลา — บ้านกนกงาม	๖.๕	
		ร	บ้านกนกงาม — โรงเรียนเจริญทองนิมวิทยา	๕	
		ร	โรงเรียนเจริญทองนิมวิทยา — สนามบินพิษณุโลก	๖๙	
		บ. แอฟโร่	สนามบินพิษณุโลก — สนามบินเชียงใหม่	๒๓๘	
		ร	สนามบินเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราช-นิเวศน์	๒๑	
๕๘	๒๕ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเป็นประธานจัดงาน ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ ค่ายกาวิละ จังหวัดทหารบกเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — ค่ายกาวิละ จังหวัดเชียงใหม่	๒๗	
		ร	ค่ายกาวิละ จังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์	๒๗	
๕๙	๒๖ ก.พ. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดการสัมนาการเกษตรภาคเหนือ ณ สำนักงานเกษตรภาคเหนือ และทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำห้วยตึงเฒ่า ดลอดจนทอดพระเนตรโครงการเกษตรกรรมทหารของจังหวัดทหารบกเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สำนักงานเกษตรภาคเหนือ	๒๐	
		ร	สำนักงานเกษตรภาคเหนือ – อ่างเก็บน้ำห้วยตึงเฒ่า	๑๘	
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยตึงเฒ่า – โครงการเกษตรกรรมทหาร	๑๒	
		ร	โครงการเกษตรกรรมทหาร – พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์	๒๓	
๖๐	๑ มี.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรสถานีเกษตรหลวงอ่างขางและโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – สนาม ฮ. อ่างขาง	๑๓๐	
		ร	สนาม ฮ. อ่างขาง – แปลงสตรอเบอรี่	.๒	
		ร	แปลงสตรอเบอรี่ – โรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป	๒	
		ฮ	โรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป – สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ	๑๑๓	
		ร	สนาม ฮ. ภูพิงค์ ฯ – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒	
๖๑	๒ มี.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงนมัสการหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ วัดดอยแม่ปั๋ง ตำบลแม่ปั๋ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – วัดดอยแม่ปั๋ง	๑๑๐	
		ร	วัดดอยแม่ปั๋ง – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑๑๐	
๖๒	๓ มี.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมไร่วังน้ำค้างเป็นการส่วนพระองค์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ – ไร่วังน้ำค้าง	๑๐๕	
		ร	ไร่วังน้ำค้าง – พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑๐๕	
๖๓	๔ มี.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ กลับจากการแปรพระราชฐานเพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในภาคเหนือสู่กรุงเทพมหานคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนามบินเชียงใหม่	๒๑	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาใน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จ ฯ
		บ. แอฟโร่	สนามบินเชียงใหม่ — สนามบินดอนเมือง	๔๘๘	
		ร	สนามบินดอนเมือง — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๘	
๖๔	๒๔ มี.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ วัดราชสกุณา ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — วัดราชสกุณา	๑๓๖	
		ร	วัดราชสกุณา — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๓๖	
๖๕	๒๘ มี.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดอาคารวัฒนธรรมและอนุบาลไม้สวนจิตรของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชานุเคราะห์ จังหวัดสมุทรปราการ		
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — โรงเรียนราชประชาสมาสัย	๒๒	
		ร	โรงเรียนราชประชาสมาสัย — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๒	
๖๖	๓๑ มี.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ทอดพระเนตรบริเวณที่จะทำการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแฟน, อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ และทอดพระเนตรโรงสีข้าวของศูนย์การบินทหารบก ตำบลเขาพระงาม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยแฟน	๑๗๐	
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยแฟน — บริเวณที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่	๑๓	
		ร	บริเวณที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ — โรงสีข้าวศูนย์การบิน ทบ.	๑๒	
		ร	โรงสีข้าวศูนย์การบิน ทบ. — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๗๓	
๖๗	๑ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ แปรพระราชฐานประทับแรม ณ ค่ายสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา เป็นการส่วนพระองค์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — ค่ายสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา	๒๕๕	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จ ฯ
๖๘	๕ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ กลับจากการแปรพระราชฐานจากค่ายสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา กลับสู่กรุงเทพมหานคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
		ร	ค่ายสุรนารี — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๕๕	และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๖๙	๑๗ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — สนามบินดอนเมือง	๒๐	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จ ฯ
		บ. แอฟโร่	สนามบินดอนเมือง — สนามบินกองทัพภาคที่ ๒ ส่วนหน้า	๕๑๖	
		ร	สนามบินกองทัพภาคที่ ๒ ส่วนหน้า — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑๖	
๗๐	๑๘ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานเพลิงศพพระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ ณ เมรุวัดเจดียาคีรีวิหาร (ภูทอก) ตำบลนาสะแบง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — สนาม ฮ. ภูพาน ฯ	.๓	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพาน ฯ — วัดเจดียาคีรีวิหาร (ภูทอก)	๑๒๙	
		ฮ	วัดเจดียาคีรีวิหาร (ภูทอก) — สนาม ฮ. ภูพาน ฯ	๑๒๙	
		ร	สนาม ฮ. ภูพาน ฯ — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑.๕๐	
๗๑	๑๙ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรบริเวณหัวงานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเดียกตามพระราชดำริ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – อ่างเก็บน้ำห้วยเดียก	๓	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยเดียก – วัดมหาสมณกิจภาวนา	๕๗	
		ร	วัดมหาสมณกิจภาวนา – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๕๙	
๗๒	๒๐ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเททองหล่อพระประธานกันทรวิชัย ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม และทรงเยี่ยมราษฎร จังหวัดมหาสารคาม		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพาน ฯ	๑.๕๐	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพาน ฯ – สนาม ฮ. ในบริเวณมหาวิทยาลัย ฯ	๑๒๔	
		ฮ	สนาม ฮ. ในบริเวณมหาวิทยาลัย ฯ – สนาม ฮ. ภูพาน ฯ	๑๒๔	
		ร	สนาม ฮ. ภูพาน ฯ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑.๕๐	
๗๓	๒๑ เม.ย. ๒๔		เสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านโนนอุดม และทอดพระเนตรโครงการเก็บน้ำห้วยถ้ำตาม – พระราชดำริ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – วัดรัตนมงคล	๖๐	
		ร	วัดรัตนมงคล – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๖๐	
๗๔	๒๒ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานเพลิงศพ พระอาจารย์บุญมา ฐิตเปโม ณ เมรุวัดสิริสาลวัน และทรงนมัสการหลวงปู่ขาว อนาลโย ณ วัดถ้ำกลองเพล ตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ภูพาน ฯ	๑.๕๐	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพาน ฯ – วัดสิริสาลวัน	๑๐๘	
		ร	วัดสิริสาลวัน – วัดถ้ำกลองเพล	๕	
		ร	วัดถ้ำกลองเพล – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๒๒๐	
๗๕	๒๓ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรลุ่มน้ำบริเวณที่กรมชลประทานกำลังสำรวจ และวางแผนก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยคำหลวงตามพระราชดำริ ในเขตพื้นที่บ้านโคกสว่าง ตำบลโคกภู อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ – อ่างเก็บน้ำบ้านต้อนใหม่	๓๘	
		ร	อ่างเก็บน้ำบ้านต้อนใหม่ – บ้านโคกสว่าง	๒	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	บ้านโคกสว่าง — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๓๖	
๗๖	๒๔ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ นางอย — โพนปลาโหล และโครงการพัฒนาลุ่มน้ำสาขาลำน้ำพุงตามพระราชดำริ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร ตำบลเต่างอย กิ่งอำเภอเต่างอย อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — วัดนางอย	๔๗	
		ร	วัดนางอย — วัดหนองบัว	๑๐	
		ร	วัดหนองบัว — อ่างเก็บน้ำห้วยค้อ	๓๕	
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยค้อ — บริเวณที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยเครือนอก	๒	
		ร	บริเวณที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยเครือนอก — วัดนางอย	๑๖	
		ร	วัดนางอย — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๔๗	
๗๗	๒๕ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานเพลิงศพพระอุดมสังวรวิสุทธิเถร (พระอาจารย์วัน อุตฺตโม) ณ เมรุวัดถ้ำอภัยดำรงธรรม ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — สนาม ฮ. ภูพาน ฯ	๑.๕๐	
		ฮ	สนาม ฮ. ภูพาน ฯ — สนาม ฮ. โรงเรียนอภัยดำรงธรรม	๗๕	
		ร	สนาม ฮ. โรงเรียนอภัยดำรงธรรม — วัดถ้ำอภัยดำรงธรรม	๑	
		ร	วัดถ้ำอภัยดำรงธรรม — สนาม ฮ. โรงเรียนอภัยดำรงธรรม	๑	
		ฮ	สนาม ฮ. โรงเรียนอภัยดำรงธรรม — สนาม ฮ. ภูพาน ฯ	๗๕	
		ร	สนาม ฮ. ภูพาน ฯ — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑.๕๐	
๗๘	๒๖ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ กลับจากการแปรพระราชฐานกลับสู่กรุงเทพมหานคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราช-
		ร	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — สนามบินกองทัพภาคที่ ๒ ส่วนหน้า	๑๖	
		บ. แอฟโร่	สนามบินกองทัพภาคที่ ๒ ส่วนหน้า — สนามบินดอนเมือง	๕๑๖	
		ร	สนามบินดอนเมือง — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๐	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
					กุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จ ฯ
๗๙	๒๗ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระราชวังไกลกังวล หัวหิน เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดใกล้เคียง		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — พระตำหนักเปี่ยมสุข	๑๙๕	
๘๐	๒๙ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการยิงจรวดนำวิถีแบบเอ็กโซเซท์ ของกองทัพเรือ		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล	๐.๓	
		ฮ	สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังกล — บริเวณที่เรือทำการยิงจรวด	๕	
		ฮ	บริเวณที่เรือทำการยิงจรวด — สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล	๑๐๐	
๘๑	๓๐ เม.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ พระราชทานเลี้ยง ณ หาดทรายใหญ่ เป็นการส่วนพระองค์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — หาดทรายใหญ่	๑๘	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		ร	หาดทรายใหญ่ — พระตำหนักเปี่ยมสุข	๑๘	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จ ฯ
๘๒	๑ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการตามพระราชดำริ ณ สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด และทรงเป็นประธานในพิธีรวมพลัง และถวายคำสัตย์ปฏิญาณของไทยอาสาป้องกันชาติ ณ ค่ายพระรามหก พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — สหกรณ์หุบกะพง	๓๕	
		ร	สหกรณ์หุบกะพง — ค่ายพระรามหก	๔	
		ร	ค่ายพระรามหก — พระตำหนักเปี่ยมสุข	๑๕	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๘๓	๒ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ กลับจากการแปรพระราชฐาน สู่ กรุงเทพมหานคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๙๕	
๘๔	๑๒ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระราชวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — พระตำหนักเปี่ยมสุข	๑๙๕	
๘๕	๑๓ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปยังวัดเขาเต่า ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — วัดเขาเต่า	๑๔	
		ร	วัดเขาเต่า — พระตำหนักเปี่ยมสุข	๑๔	
๘๖	๑๔ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปยังวัดเขาเต่า ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — วัดเขาเต่า	๑๔	
		ร	วัดเขาเต่า — พระตำหนักเปี่ยมสุข	๑๔	
๘๗	๑๗ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — ค่ายนเรศวร หัวหิน	.๓	
		ร	ค่ายนเรศวร หัวหิน — พระตำหนักเปี่ยมสุข	.๓	
๘๘	๑๘ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเททองหล่อพระเกตุมาลาพระพุทธรูปพระประธานพุทธมณฑล ณ บริเวณพุทธมณฑล ตำบลศาลายา อำเภอนครชัยศรี และ ตำบลบางกระทึก อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม		
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล	.๓	
		ฮ	สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล — บริเวณมณฑลพิธี	๘๕	
		ฮ	บริเวณมณฑลพิธี — สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล	๘๕	
		ร	สนาม ฮ.พระราชวังไกลกังวล — พระตำหนักเปี่ยมสุข	.๓	
๘๙	๒๐ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงพระแสงปืน ณ ค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — ค่ายนเรศวร หัวหิน	.๓	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	ค่ายนเรศวร หัวหิน – พระตำหนักเบี่ยมสุข	.๓	
๙๐	๒๓ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำแด่สมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินีแห่งชาวเบลเยี่ยม ณ หาดทรายใหญ่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		ร	พระตำหนักเบี่ยมสุข – หาดทรายใหญ่	๑๘	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
		ร	หาดทรายใหญ่ – พระตำหนักเบี่ยมสุข	๑๘	และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร โดยเสด็จ ฯ
๙๑	๒๗ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมนิคมสร้างตนเองประจวบคีรีขันธ์ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองบึง ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักเบี่ยมสุข – สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล	.๓	
		ฮ	สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล – สนามหน้าโรงเรียนหาดสนุกราษฎร์บำรุง	๕๐	
		ร	สนามหน้าโรงเรียนหาดสนุกราษฎร์บำรุง – โรงสีข้าวพระราชทาน	๔	
		ร	โรงสีข้าวพระราชทาน – ห้วยน้ำโลน	๔๔	
		ร	ห้วยน้ำโลน – คลองบึงใหญ่	๓๒	
		ร	คลองบึงใหญ่ – โรงสีข้าวพระราชทาน	๒๐	
		ร	โรงสีข้าวพระราชทาน – สนามหน้าโรงเรียนหาดสนุกราษฎร์บำรุง	๕	
		ฮ	สนามหน้าโรงเรียนหาดสนุกราษฎร์บำรุง – สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล	๕๐	
		ร	สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล – พระตำหนักเบี่ยมสุข	.๓	
๙๒	๒๘ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงพระแสงบีน ณ ค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนักเบี่ยมสุข – ค่ายนเรศวร หัวหิน	.๓	
		ร	ค่ายนเรศวร หัวหิน – พระตำหนักเบี่ยมสุข	.๓	
๙๓	๒๙ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงพระแสงบีน ณ ค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — ค่ายนเรศวร หัวหิน	.๓	
		ร	ค่ายนเรศวร หัวหิน — พระตำหนักเปี่ยมสุข	.๓	
๙๔	๓๑ พ.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรถ้ำพระยานคร บ้านบางปู ตำบลสามร้อยยอด อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		เรือ	ชายหาดพระราชวังไกลกังวล — เรือรบหลวงมกุฎราชกุมาร	.๘	
		เรือ	เรือรบหลวงมกุฎราชกุมาร — บริเวณเกาะสัตกูด	๓๕	
		เรือ	เรือรบหลวงมกุฎราชกุมาร — สะพานเทียบเรือชายหาด	๒	
		เรือ	สะพานเทียบเรือชายหาด — เรือรบหลวงมกุฎราชกุมาร	๑	
		เรือ	บริเวณเกาะสัตกูด — บริเวณหน้าหาดพระราชวังไกลกังวล	๓๕	
		เรือ	เรือรบหลวงมกุฎราชกุมาร — ชายหาดหน้าพระราชวังไกลกังวล	.๘	
๙๕	๑ มิ.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมศูนย์การทหารราบ ค่ายธนะรัชต์ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — ท่าเสด็จ ฯ ค่ายธนะรัชต์	๒๘	และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		ร	ท่าเสด็จ ฯ ค่ายธนะรัชต์ — พระตำหนักเปี่ยมสุข	๒๘	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๙๖	๓ มิ.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงพระแสงปืน ณ ค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — ค่ายนเรศวร หัวหิน	.๓	
		ร	ค่ายนเรศวร หัวหิน — พระตำหนักเปี่ยมสุข	.๓	
๙๗	๕ มิ.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงพระแสงปืน ณ ค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — ค่ายนเรศวร หัวหิน	.๓	
		ร	ค่ายนเรศวร หัวหิน — พระตำหนักเปี่ยมสุข	.๓	
๙๘	๗ มิ.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตร อ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งขาม ในเขตพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — อ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งขาม	๕๑	
		ร	อ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งขาม — พระตำหนักเปี่ยมสุข	๕๑	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๙๙	๙ มิ.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ณ เรือนรับรอง เขื่อนวชิราลงกรณ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการส่วนพระองค์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล	.๒	
		ฮ	สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล – สนาม ฮ. กาญจนบุรี	๙๔	
		ร	สนาม ฮ. กาญจนบุรี — เรือนรับรองเขื่อนวชิราลงกรณ	.๙	
		ร	เรือนรับรองเขื่อนวชิราลงกรณ — สนาม ฮ. เขื่อนวชิราลงกรณ	.๙	
		ฮ	สนาม ฮ. เขื่อนวชิราลงกรณ — สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล	๙๔	
		ร	สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล — พระตำหนักเปี่ยมสุข	.๒	
๑๐๐	๑๑ มิ.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงพระแสงบืน ณ ค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — ค่ายนเรศวร หัวหิน	.๓	
		ร	ค่ายนเรศวร หัวหิน — พระตำหนักเปี่ยมสุข	.๓	
๑๐๑	๑๒ มิ.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงพระแสงบืน ณ ค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — ค่ายนเรศวร หัวหิน	.๓	
		ร	ค่ายนเรศวร หัวหิน — พระตำหนักเปี่ยมสุข	.๓	
๑๐๒	๑๕ มิ.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเบิดเขื่อนศรีนครินทร์ และโรงไฟฟ้าพลังน้ำ บ้านเจ้าเณร ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข — สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล	.๒	
		ฮ	สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล — สนาม ฮ. เขื่อนศรีนครินทร์	๑๓๙	
		ร	สนาม ฮ. เขื่อนศรีนครินทร์ — เขื่อนศรีนครินทร์	.๒	
		ร	เขื่อนศรีนครินทร์ — สนาม ฮ. เขื่อนศรีนครินทร์	๓	
		ฮ	สนาม ฮ. เขื่อนศรีนครินทร์ — เขื่อนวชิราลงกรณ	๔๕	
		ร	เขื่อนวชิราลงกรณ — เรือนรับรองเขื่อนวชิราลงกรณ	.๙	
		ร	เรือนรับรองเขื่อนวชิราลงกรณ — สนาม ฮ. เขื่อนวชิราลงกรณ	.๙	
		ฮ	สนาม ฮ. เขื่อนวชิราลงกรณ — สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล	๑๓๙	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	สนาม ฮ. พระราชวังไกลกังวล – พระตำหนักเปี่ยมสุข	.๒	
๑๐๓	๑๗ มิ.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงพระแสงปืน ณ ค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข – ค่ายนเรศวร หัวหิน	.๓	
		ร	ค่ายนเรศวร หัวหิน – พระตำหนักเปี่ยมสุข	.๓	
๑๐๔	๑๙ มิ.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ กลับจากการแปรพระราชฐานจากพระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สู่กรุงเทพมหานคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักเปี่ยมสุข – พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๙๕	
๑๐๕	๒ ก.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรีตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี		
		ฮ	สนาม ฮ. สวนจิตรลดา – สนาม ฮ. อ่างเก็บน้ำช่องกล่ำ ๒	๙๖	
		ร	สนาม ฮ. อ่างเก็บน้ำช่องกล่ำ ๒ – แปลงฝึกหัดการปลูกพืชของกสิกร	๖	
		ร	แปลงฝึกหัดการปลูกพืชของกสิกร – โรงเรียนร่มเกล้าบ้านคลองทราย	๒	
		ร	โรงเรียนร่มเกล้าบ้านคลองทราย – อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก	๗	
		ร	อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก – อ่างเก็บน้ำห้วยชันบ้านห้วยชัน	๒๗	
		ร	อ่างเก็บน้ำห้วยชัน – ศูนย์สหกรณ์นิคม บ้านห้วยชัน	๒	
		ร	ศูนย์สหกรณ์นิคม บ้านห้วยชัน – สนาม ฮ. อ่างเก็บน้ำบ้านห้วยชัน	๒	
		ฮ	สนาม ฮ. อ่างเก็บน้ำบ้านห้วยชัน – สนามบินวัฒนานคร	๒๔	
		บ. แอฟโร่	สนามบินวัฒนานคร – สนามบินดอนเมือง	๗๐	
		ร	สนามบินดอนเมือง – พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๘	
๑๐๖	๑๔ ก.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรศูนย์ศึกษาการพัฒนา – ปลวกแดง ตามพระราชดำริ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดระยอง		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน – สนาม ฮ. สวนจิตรลดา	.๒	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ย	สนาม ย. สวนจิตรลดา — สนาม ย. อ่างเก็บน้ำดอกกราย	๑๓๕	
		ย	สนาม ย. อ่างเก็บน้ำดอกกราย — สนาม ย. สวนจิตรลดา	๑๓๕	
		ร	สนาม ย. สวนจิตรลดา — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	.๒	
๑๐๗	๑๙ ก.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร	๗๕	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ
		ร	ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๗๕	สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาใน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยเสด็จ ฯ
๑๐๘	๓ ส.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา		สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — สนาม ย. สวนจิตรลดา	.๒	สยามบรมราชกุมารี
		ย	สนาม ย. สวนจิตรลดา — เขาหินซ้อน	๑๙๘	และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		ร	เขาหินซ้อน — พระตำหนักจิตรลดาโหฐาน	๑๓๐	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๑๐๙	๖ ส.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงวางศิลาฤกษ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าแห่งใหม่ ณ บริเวณเขาชะโงก อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดนครนายก		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน – พลับพลาพิธีวางศิลาฤกษ์	๑๓๐	
		ร	บริเวณพิธีวางศิลาฤกษ์—พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๓๐	
๑๑๐	๑๘ ส.ค. ๒๔		เสด็จ ฯแปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — สนามบินดอนเมือง	๒๐	
		บ. แอฟโร่	สนามบินดอนเมือง — สนามบินบ้านทอน	๗๑๘	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	สนามบินบ้านทอน – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๓๔	
๑๑๑	๒๑ ส.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงพระแสงปืน ณ สนามยิงปืนเฉพาะกิจนาวิกโยธิน บ้านทอน เป็นการส่วนพระองค์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สนามยิงปืนเฉพาะกิจนาวิกโยธิน	๔๒	โดยเสด็จ ฯ
		ร	สนามยิงปืนเฉพาะกิจนาวิกโยธิน – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๔๒	
๑๑๒	๒๓ ส.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปยังมัสยิดนูรูลบะห์รีวัลยาบาลี (เขาตันหยง) ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส วัดพระพุทธ ตำบลพร่อน และโครงการระบายน้ำปลายคลองบางเตย อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – มัสยิดเขาตันหยง	๒	
		ร	มัสยิดเขาตันหยง – วัดพระพุทธ	๓๐	
		ร	วัดพระพุทธ – คลองระบายน้ำบางเตย	๑๒	
		ร	คลองระบายน้ำบางเตย – วัดพระพุทธ	๑๒	
		ร	วัดพระพุทธ – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๓๒	
๑๑๓	๒๕ ส.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการหมู่บ้านตัวอย่างพรุกาบแดง โครงการระบายน้ำพรุกาบแดง และแปลงทดลองปลูกพืชในดินพรุ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – ศูนย์ส่งเสริมความรู้บ้านตัวอย่าง พรุกาบแดง	๑๕	
		ร	ศูนย์ส่งเสริมความรู้บ้านตัวอย่างพรุกาบแดง – โครงการระบายน้ำพรุกาบแดง	๑	
		ร	โครงการระบายน้ำพรุกาบแดง – แปลงทดลองปลูกพืช	๑	
		ร	แปลงทดลองปลูกพืช – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๑๕	
๑๑๔	๒๖ ส.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ทรงพระแสงปืน ณ สนามยิงปืนเฉพาะกิจนาวิกโยธิน เป็นการส่วนพระองค์		สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สนามยิงปืนเฉพาะกิจนาวิกโยธิน	๔๒	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	สนามยิงปืนเฉพาะกิจนาวิกโยธิน – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๔๒	
๑๑๕	๒๗ ส.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลบางขุนทอง และตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บ้านโคก ชุมบก ตำบลบางขุนทอง	๓๖	
		ร	บ้านโคกชุมบก – วัดคันธาริการาม ตำบลไพรวัน	๑๐	
		ร	วัดคันธาริการาม – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๓๒	
๑๑๖	๓๐ ส.ค. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บ้านยะหอ อำเภอระแงะ	๕๓	
		ร	บ้านยะหอ – บริเวณหมู่บ้านยะหอ	.๕	
		ร	บริเวณหมู่บ้านยะหอ – บริเวณที่จะสร้างฝายบ้านกูตง	๑	
		ร	บริเวณที่จะสร้างฝายบ้านกูตง – บ้านยะหอ	๑.๕	
		ร	บ้านยะหอ – พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๕๓	
๑๑๗	๑ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลจอเบาะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บ้านพงบือเราะ	๓๐	
		ร	บ้านพงบือเราะ – บริเวณที่จะสร้างเขื่อน ฯ	๑.๒	
		ร	บริเวณที่จะสร้างเขื่อนฯ – มัสยิดอัลฮูดา	.๕	
		ร	มัสยิดอัลฮูดา – บ้านพงบือเราะ	.๕	
		ร	บ้านพงบือเราะ – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๓๐	
๑๑๘	๒ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ทรงพระแสงปืน ณ สนามยิงปืนเฉพาะกิจนาวิกโยธิน บ้านทอน เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สนามยิงปืนเฉพาะกิจนาวิกโยธิน	๓๐	
		ร	สนามยิงปืนเฉพาะกิจนาวิกโยธิน – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๓๐	
๑๑๙	๓ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปี ๒๕๒๓ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สนามบินบ้านทอน	๒๖	
		บ. แอฟโร่	สนามบินบ้านทอน – สนามบินหาดใหญ่	๘๔	
		ร	สนามบินหาดใหญ่ – มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	๑๒	
		ร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ – สนามบินหาดใหญ่	๑๒	
		บ. แอฟโร่	สนามบินหาดใหญ่ – สนามบินบ้านทอน	๘๔	
		ร	สนามบินบ้านทอน – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๖	
๑๒๐	๔ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรบ้านกูแบอีแก ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บ้านกูแบอีแก	๔๖	
		ร	บ้านกูแบอีแก – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๔๖	
๑๒๑	๗ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บ้านเจาะบากง	๖๒	
		ร	บ้านเจาะบากง – บ้านโต๊ะเวาะ	๒	
		ร	บ้านโต๊ะเวาะ – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๖๐	
๑๒๒	๘ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลบูกิต อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บ้านบาโงไอซา	๕๓	
		ร	บ้านบาโงไอซา – บ้านบีแนมูดอ	๗	
		ร	บ้านบีแนมูดอ – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๔๖	
๑๒๓	๙ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บ้านปูโยะ	๓๔	
		ร	บ้านปูโยะ – บ้านลาแล	๑	
		ร	บ้านลาแล – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๕๙	
๑๒๔	๑๐ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดสถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งแห่งชาติ และพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคใต้ จังหวัดสงขลา		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สนามบินบ้านทอน	๒๖	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		บ. แอฟโร่	สนามบินบ้านทอน — สนามบินทหารเรือสงขลา	๕๖	
		ร	สนามบินทหารเรือสงขลา — สถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ฯ	๕	
		ร	สถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ฯ — มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒฯ	๖	
		ร	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒฯ — สนามบินทหารเรือสงขลา	๕	
		บ. แอฟโร่	สนามบินทหารเรือสงขลา — สนามบินบ้านทอน	๕๖	
		ร	สนามบินบ้านทอน — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๖	
๑๒๕	๑๓ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการฝายทดน้ำท่าธงตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎร ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — วัดรังสิตาวาส อำเภอรามัน	๙๑.๔	
		ร	วัดรังสิตาวาส อำเภอรามัน — ฝายทดน้ำท่าธง บ้านเกาะ	๒	
		ร	ฝายทดน้ำท่าธง — วัดรังสิตาวาส อำเภอรามัน	๒	
		ร	วัดรังสิตาวาส อำเภอรามัน — พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์	๙๑.๔	
๑๒๖	๑๔ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศและทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลตะปอเยาะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — บ้านบลูกาสนอ อำเภอยี่งอ	๓๓	
		ร	บ้านบลูกาสนอ — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๓๓	
๑๒๗	๑๗ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานรางวัลแก่ครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม เขตการศึกษา ๒ และอิหม่ามที่ปฏิบัติงานดีเด่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน กับทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — สนามโรงพิธีช้างเผือก	๒๕๐	
		ร	สนามโรงพิธีช้างเผือก — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๕๐	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑๒๘	๑๘ ก.ย .๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการตามพระราช ดำริในเขตพื้นที่นิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ และทรงเยี่ยมหน่วยเฉพาะกิจที่ ๕๒ กิ่งอำเภอ สุคิริน อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สนาม ย. ทักษิณฯ	.๘	
		ย	สนาม ย. ทักษิณฯ – กองร้อย ตชด. ที่ ๕ ค่ายฉายอรุณ	๗๕	
		ร	กองร้อย ตชด. ที่ ๕ ค่ายฉายอรุณ – สำนัก สงฆ์โต๊ะโมะ	.๒	
		ร	สำนักสงฆ์โต๊ะโมะ – บ้านไอกาเป๊าะ (๒)	๒	
		ร	บ้านไอกาเป๊าะ (๒) – โครงการพระราชดำริ นาขั้นบันได	๙	
		ร	โครงการพระราชดำรินาขั้นบันได – พลับพลาที่ ประทับ	๗	
		ร	โครงการพระราชดำรินาขั้นบันได – โครงการ ทดลองปลูกข้าวโต๊ะโมะ	๖	
		ร	โครงการทดลองปลูกข้าวโต๊ะโมะ – วัดสิคิริน ธรรมมาราม	๒๔	
		ร	วัดสิคิรินธรรมมาราม – พระตำหนัก ทักษิณ ราชนิเวศน์	๑๐๐	
๑๒๙	๒๐ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงบาตร ณ สำนักสงฆ์บริเวณเขา ดันหยง เป็นการส่วนพระองค์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สำนักสงฆ์	.๓	และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		ร	สำนักสงฆ์ – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	.๓	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๑๓๐	๒๐ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการแข่งขันเรือประ เพณี และพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศ ณ สนามหน้าสโมสรข้าราชการจังหวัดนราธิวาส และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – พลับพลา ที่ประทับ	๑๐	
		ร	พลับพลาที่ประทับ – พระตำหนัก ทักษิณ ราชนิเวศน์	๑๐	
๑๓๑	๒๑ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการฝึกไทยอาสา ป้องกันชาติ ขั้นก้าวหน้า ณ สนามทุ่งบ่อทอง		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
			อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส		และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สนามทุ่งบ่อทอง	๓๐	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
		ร	สนามทุ่งบ่อทอง – พลับพลาพิธีสวนสนาม	.๓	โดยเสด็จ ฯ
		ร	พลับพลาพิธีสวนสนาม – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๓๐	
๑๓๒	๒๑ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปสำนักสงฆ์ เขาตันหยง เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สำนักสงฆ์	.๓	
		ร	สำนักสงฆ์ – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	.๓	
๑๓๓	๒๒ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปสำนักสงฆ์ ณ บริเวณเขาตันหยง เป็นการส่วนพระองค์		สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สำนักสงฆ์	.๓	โดยเสด็จ ฯ
		ร	สำนักสงฆ์ – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	.๓	
๑๓๔	๒๓ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเบิดศาลาตันหยงศรัทธามัย และทอดพระเนตรภูมิประเทศในเขตพื้นที่ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – ศาลาตันหยงศรัทธามัย	๒	
		ร	ศาลาตันหยงศรัทธามัย – บริเวณพรุสะปอม	๔	
		ร	บริเวณพรุสะปอม – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๑๔	
๑๓๕	๒๔ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บน้ำโคกชะงอย และทรงเยี่ยมชุดควบคุมที่ ๕๔ ตลอดจนราษฎรจังหวัดพัทลุง		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สนามบินบ้านทอน	๒๖	เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		บ. แอฟโร่	สนามบินบ้านทอน – สนามบินหาดใหญ่	๘๔	
		ฮ	สนามบินหาดใหญ่ – กองบังคับการชุดควบคุมที่ ๕๔	๓๐	
		ฮ	กองบังคับการชุดควบคุมที่ ๕๔ – สนามบินหาดใหญ่	๓๐	
		บ. แอฟโร่	สนามบินหาดใหญ่ – สนามบินบ้านทอน	๘๔	
		ร	สนามบินบ้านทอน – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๖	
๑๓๖	๒๕ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎรบ้านป่าเย ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บริเวณบ้านป่าเย	๖๐	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
		ร	บริเวณบ้านป่าเย – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๗๖	
๑๓๗	๒๖ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการฝายทดน้ำ บ้านบาเละบือแน โครงการจัดหาน้ำให้หมู่บ้าน ตาเปาะ และทรงเยี่ยมราษฎร ตำบลสามัคคี อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บ้านตาเปาะ อำเภอรือเสาะ	๙๒	
		ร	บ้านตาเปาะ อำเภอรือเสาะ – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๖๘	
๑๓๘	๒๗ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดเขื่อนบางลางและโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดยะลา		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – สนาม ฮ. ทักษิณฯ	๑	
		ฮ	สนาม ฮ. ทักษิณฯ – สนาม ฮ. เขื่อนบางลาง	๘๐	
		ร	สนาม ฮ. เขื่อนบางลาง – พลับพลาพิธี	.๕	
		ร	พลับพลาพิธี – โรงไฟฟ้า	.๑๕	
		ร	โรงไฟฟ้า – ศาลาชมวิว	.๒	
		ร	ศาลาชมวิว – สนาม ฮ. เขื่อนบางลาง	๑	
		ฮ	สนาม ฮ. เขื่อนบางลาง – สนาม ฮ. ทักษิณฯ	๘๐	
		ร	สนาม ฮ. ทักษิณฯ – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๑	
๑๓๙	๒๙ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรภูมิประเทศ และทรงเยี่ยมราษฎร บ้านโต๊ะชุด ตำบลพิเทน และบ้านน้ำดำ ตำบลน้ำดำ กิ่งอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – บ้านโต๊ะชุด ตำบลพิเทน	๘๙.๕	
		ร	บ้านโต๊ะชุด ตำบลพิเทน – บ้านน้ำดำ ตำบลน้ำดำ	๑๒	
		ร	บ้านน้ำดำ ตำบลน้ำดำ – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๘๐	
๑๔๐	๓๐ ก.ย. ๒๔		เสด็จ ฯ ไปโรงละคร บริเวณกองรักษาการณ์ทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ เป็นการส่วนพระองค์		
		ร	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ – โรงละคร	๑	
		ร	โรงละคร – พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๑	
			รวมระยะทางทั้งสิ้น	๒๕,๒๒๓.๓๕	

หมายเหตุ

ร. รถยนต์พระที่นั่ง

บ. เครื่องบินพระที่นั่ง

ฮ. เฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง

เรือ เรือพระที่นั่ง

ด. ทรงพระราชดำเนิน

ว. ทรงวิ่ง

พิมพ์ที่บริษัทโรงพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด 891 ถนนพระราม 1 กรุงเทพมหานคร
นางบุญพริ้ง ต. สุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. 2526

หน้าว่าง

กำหนดส่ง			
~~14 มิถุนายน~~			
~~19 มิ.ย. 2542~~			
23 มิ.ย. 2549			
27 ก.ค. 2549			

4892

DS
570.3
ภ7ส6
2524

สำนักราชเลขาธิการ.
พระราชกรณียกิจระหว่างเดือน
ตุลาคม 2523 - กันยายน 2524.